

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KAMIENIEC 2025 - 2034

GMINA
KAMIENIEC

KAMIENIEC 2025

ZADANIE FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW FINANSOWYCH GMINY
WYKONAWCA: VOTER PR POZNAŃ

SPIS TREŚCI:	2/3
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA I REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU	4
WYKAZ SKRÓTÓW STOSOWANYCH W TREŚCI OPRACOWANIA	4
I. UCHWAŁA RADY GMINY KAMIENIEC NR XI /59 /2025 Z 29 STYCZNIA 2025 R.	5/10
II. ORAZ ZARZĄDZENIE WÓJTA KAMIENCA NR 18 /2025 Z 04 LUTEGO 2025 R.	
II. WSTĘP	11
1. Omówienie celu sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec 2025-2034	11
2. Charakterystyka stosowanych narzędzi planowania rozwoju w Polsce w odniesieniu do wspólnotowych, krajowych i regionalnych dokumentów	12
2.1 Omówienie dokumentów wspólnotowych	12
2.2 Przeznaczenie poszczególnych funduszy	12
2.3 Omówienie dokumentów krajowych, szczególnie Koncepcji Rozwoju Kraju do 2050, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, Koncepcji Zagospodarowania Kraju 2030, Krajowy Program Reform 2023/2024 oraz Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2035, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2021-2027 Funduszu Europejskiego dla Wielkopolski 2021 - 2027, Strategii Rozwoju Powiatu Grodziskiego 2021 - 2025	13
2.4 Strategia Rozwoju Powiatu Grodziskiego na lata 2021 – 2025	17
3. Metodologia prac nad dokumentem	18
III. Analiza SWOT oraz korelacje SWOT - TOWS	19
3.1 Metodyka.	19
3.2 Mocne strony i Słabe strony	20
3.3 Szanse i Zagrożenia	21
3.4 Ustalenie metodologii ocen oraz korelacji	22
3.5 Wybór modelu strategii na podstawie wyników	40
IV. Misja, wizja, strategiczne obszary interwencji, kluczowe wyzwania oraz kierunki interwencji	41
4.1 Misja i wizja	41
4.2 Drzewo strategiczne	42
4.3 Strategiczne obszary interwencji, kluczowe wyzwania oraz kierunki interwencji	43
4.4 Drzewo celów Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec 2025 - 2034	44
4.3.1 GOSPODARKA I RYNEK PRACY	45
4.3.2 DZIEDZICTWO, TURYSTYKA I OFERTA CZASU WOLNEGO	56
4.3.3 PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	68
4.3.4 KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY	83
V. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kamieniec wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	102
5.1 Model polityki funkcjonalno-przestrzennej gminy	102
5.2 Rozmieszczenie planowanych inwestycji i planowane zmiany w przestrzeni Gminy Kamieniec	126
5.3 Najważniejsze uwarunkowania wpływające na rozwój Gminy Kamieniec	127
5.4 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	128
5.5 Wymiar przestrzenny polityki rozwoju Gminy Kamieniec	128
VI. Obszary strategicznej interwencji	131
6.1 Obszary strategicznej interwencji określone w strategii województwa wraz z zakresem planowanych działań	131
6.2 Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla Gminy Kamieniec wraz z zakresem planowanych działań	136
VII. Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 z wytycznymi i założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu	139
VIII. System realizacji Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034	145
8.1 System wdrażania	145
8.2 Mechanizmy i instrumenty realizacji strategii	146
8.3 Monitoring, ewaluacja i aktualizacja dokumentu na poziomie społecznym	147

8.4 Sprawozdawczość realizacji strategii	154
IX. Ramy finansowe i potencjalne źródła finansowania Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034	158
9.1 Ramy finansowe	158
9.2 Potencjalne źródła finansowania	160
FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKI 2021-2027	164
WYKAZ PROGRAMÓW ORAZ CELÓW STRATEGICZNYCH, OPERACYJNYCH, DZIAŁAŃ I PROJEKTÓW STRATEGII ROZWOJU GMINY KAMIENIEC 2025 - 2034	168
X. Spis tabel, rysunków i schematów	174

PODSTAWY PRAWNE PRZYSTĄPIENIA I OPRACOWANIA STRATEGII ROZWOJU

Podstawę lokalnego prawa przystąpienia i opracowania dokumentu „Strategia Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034” stanowi uchwała Rady Gminy Kamieniec nr XI /59 /2025 r. z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie przystąpienia do opracowania strategii oraz zarządzenie Wójta Gminy Kamieniec nr 18/2025 z dnia 04 lutego 2025 r. w sprawie powołania Zespołu Koordynacyjnego i Zespołu Programowego ds. współpracy przy opracowaniu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025- 2034.

Uchwałę o przystąpieniu do strategii oraz zarządzenie w sprawie powołania zespołu do spraw jej opracowania uchwalono i wydano na podstawie: art. 10 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), w związku z art. 3 oraz art. 6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 i 2020) w związku z ustawą z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz innych (Dz. U. z 2024 r. poz. 324 ze zm.)

Zmiany związane z ustawą o polityce rozwoju mają trzy cele. Po pierwsze, tworzą grunt prawny pod nowe rozdanie unijnych funduszy. Po drugie, wpisują do ustawy nowe instrumenty polityki regionalnej, które wzmacniają pozycję samorządów lokalnych. Po trzecie, ściśle wiążą planowanie społeczno-gospodarcze z przestrzennym. Nowelizacja ustawy wprowadza nowy system dokumentów strategicznych. Dokumenty, przygotowywane na krajowym, regionalnym i lokalnym poziomie zarządzania, będą ze sobą powiązane i spójne. Ich wzajemna integracja odnosić się będzie zarówno do treści, celów i obszarów strategicznej interwencji.

WYKAZ SKRÓTÓW STOSOWANYCH W STRATEGII ROZWOJU GMINY KAMIENIEC:

CO	-	Cel ogólny
CSz	-	Cel szczegółowy
CT	-	Cel tematyczny
EFRR	-	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	-	Europejski Fundusz Społeczny
FS	-	Fundusz Spójności
GUS	-	Główny Urząd Statystyczny
JST	-	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KPR	-	Krajowy Program Reform
KSRR	-	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego
MPZP	-	Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
MSP	-	Małe i Średnie Przedsiębiorstwo
NFOŚiGW	-	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
NPPDL	-	Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych
NSP	-	Narodowy Spis Powszechny
OP	-	Oś priorytetowa
OSI	-	Obszar Strategicznej Interwencji
OZE	-	Odnawialne Źródło Energii
PI	-	Priorytet Inwestycyjny (w WPRO lub PO)
POIiŚ	-	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2021 – 2027
POIR	-	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2021 – 2027
POPT	-	Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2021 – 2027
POWER	-	Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2021 – 2027
PR	-	Priorytet
PROW	-	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2021 – 2027
PRL	-	Program Rozwoju Lokalnego
TIK	-	Technologie Informacyjne i Komunikacyjne
UE	-	Unia Europejska
FEW	-	Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021 - 2027
ZIT	-	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

UCHWAŁA NR XI/59/2025 RADY GMINY KAMIENIEC

z dnia 29 stycznia 2025 r.

w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.

Na podstawie art. 10e ust. 1 i art. 10f ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024, poz. 1465 ze zm.) w związku z art. 3 i art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r., poz. 324 ze zm.) Rada Gminy Kamieniec uchwala, co następuje:

- § 1.** Przystępuje się do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034.
- § 2.** Upoważnia się Wójta Gminy Kamieniec do: Powołania Zespołu Koordynacyjnego ds. prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 -2034 oraz Zespołu Programowego ds. oświaty i kultury, zdrowia, pomocy społecznej, sportu, rekreacji i turystyki, rolnictwa, ekologii, infrastruktury i przedsiębiorczości.
- § 3.** Określa się szczegółowy tryb opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034, w tym tryb konsultacji społecznych, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.
- § 4.** Określa się harmonogram opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034, zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.
- § 5.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kamieniec.
- § 6.** Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Przewodnicząca Rady Gminy **Paulina Kosicka**

Szczegółowy tryb opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034, w tym tryb konsultacji społecznych, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

1. Projekt Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034 opracowuje się zgodnie z zasadami określonymi w art. 10e ust. 2-4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
2. Procedura dotycząca szczegółowego trybu opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034, w tym trybu konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, powinna uwzględniać wszystkie akty prawne mające wpływ na jej przebieg (Dz. U. z 2024 r., poz. 324 ze zm.), ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 r., poz. 1465 ze zm.), ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112).
3. Na prace związane z przygotowaniem projektu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034 składają się w szczególności:
 - a) opracowanie wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy przygotowanej na potrzeby strategii;
 - b) wypracowanie założeń programowych Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034, w tym określenia celów i kierunków działań oraz oczekiwanych rezultatów i wskaźników;
 - c) wypracowanie założeń funkcjonalno – przestrzennych Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034:
 - ☐ określenie modelu struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy wraz z ustaleniami i rekomendacjami w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie,
 - ☐ charakterystyka obszarów strategicznej interwencji zawartych w strategii rozwoju województwa i fakultatywnie określenie obszarów strategicznej interwencji gminy, wraz z zakresem planowanych działań.
4. Wypracowanie założeń wdrożeniowych Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025–2034:

- a) Określenie systemu realizacji Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034, w tym wytycznych do sporządzenia dokumentów wykonawczych;
 - b) Określenie ram finansowych i źródeł finansowania.
5. Opracowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034, zgodnego z przepisami, standardem i spójnego z wytycznymi dokumentów nadrzędnych.
 6. Projekt Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034 podlega konsultacjom w szczególności z: sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, mieszkańcami gminy, a także z właściwym Dyrektorem Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie:

**Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XI/59/2025
Rady Gminy Kamieniec
z dnia 29 stycznia 2025 r.**

- a) Ogłoszenie przy pomocy środków masowego przekazu, w tym strony internetowej gminy informacji o konsultacjach, terminie i sposobie przekazywania uwag do projektu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 oraz terminie i miejscu spotkań konsultacyjnych;
 - b) Przeprowadzenie konsultacji z wykorzystaniem co najmniej dwóch z wymienionych form: pisemnej – ankiety internetowej i spotkań konsultacyjnych realizowanych w trybie stacjonarnym lub on-line.
 - c) Przygotowanie sprawozdania z przebiegu i wyników konsultacji zawierającego w szczególności ustosunkowanie się do zgłoszonych uwag wraz z uzasadnieniem, oraz jego publikacja co najmniej na stronie internetowej gminy.
7. Opiniowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034: przekazanie projektu strategii Zarządowi Województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w Strategii Rozwoju Województwa.
 8. Przygotowanie korekty Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 po uwzględnieniu ewentualnych zmian wynikających z przeprowadzonych konsultacji i opinii wydanej przez Zarząd Województwa.
 9. Przeprowadzenie uprzedniej ewaluacji trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034.
 10. Przygotowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 po uwzględnieniu ewentualnych zmian wynikających z przeprowadzonej uprzednio ewaluacji.
 11. Przeprowadzenie lub odstąpienie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
 12. Przyjęcie Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 przez Radę Gminy Kamieniec w drodze uchwały.

Przewodnicząca Rady Gminy **Paulina Kosicka**

Harmonogram opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034

WYSZCZEGÓLNIENIE

TERMIN:

Przystąpienie do opracowania Strategii

1. Podjęcie Uchwały Rady Gminy Kamieniec w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034
Zdiagnozowanie sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy, określenie wyzwań rozwojowych
Zebranie danych i ich analiza (przeprowadzenie ankiety wśród mieszkańców, instytucji, stowarzyszeń itp.). 2. Opracowanie diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.
Opracowanie wniosków z diagnozy. 3. Przyjęcie propozycji misji, wizji, celów strategicznych, kierunków i działań oraz projektów strategicznych. 4. Opracowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034 5. Przeprowadzenie konsultacji społecznych oraz opiniowanie projektu Strategii z podmiotami zewnętrznymi. 6. Opracowanie projektu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034, przy uwzględnieniu ewentualnych uwag i uzyskaniu opinii. 7. Weryfikacja konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania projektu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034 na środowisko oraz przeprowadzenie tejże oceny (w przypadku zaistnienia takiej konieczności) 8. Uchwalenie Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034 przez Radę Gminy Kamieniec	I kw. 2025 I kw. 2025 II kw. 2025 II kw. 2025 II kw. 2025 III kw. 2025 III kw. 2025 III kw. 2025

Przewodnicząca Rady Gminy **Paulina Kosicka**

**Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XI/59/2025
Rady Gminy Kamieniec
z dnia 29 stycznia 2025 r.**

Uzasadnienie

Głównym celem opracowania nowej Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034 jest wykonanie nowego opracowania, które będzie uwzględniać znowelizowane przepisy prawa, a zwłaszcza Ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, obowiązującej od 24 września 2023 r. oraz nowe wyzwania rozwojowe.

Strategia jest dokumentem nadrzędnym i stanowi podstawę do sporządzenia Planu Ogólnego Gminy. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego zostanie zastąpione Planem Ogólnym, który określać będzie zasady zabudowy na terenie gminy, wynikające z uwarunkowań rozwojowych określonych w Strategii Rozwoju, a szczególnie z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustaleń w zakresie kształtowania polityki przestrzennej gminy. Podjęcie uchwały pozwoli przystąpić do opracowania dokumentu spełniającego wymogi umożliwiające pozyskanie środków zewnętrznych na realizację zadań własnych Gminy Kamieniec. Strategia jest też podstawą do opracowania innych obowiązkowych lub fakultatywnych programów obowiązujących w gminie. Mając powyższe na uwadze, konieczne jest opracowanie projektu nowej Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034, aby odzwierciedlała najbardziej aktualny stan gminy. W związku z tym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne zarówno z przyczyn formalnych jak i rozwojowych.

Przewodnicząca Rady Gminy
Paulina Kosicka

ZARZĄDZENIE NR 18/2025 WÓJTA GMINY KAMIENIEC

z dnia 4 lutego 2025 r.

w sprawie powołania zespołów do spraw współpracy w opracowaniu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) oraz § 2 ust. 1 uchwały nr XI/59/2025 r. Rady Gminy Kamieniec z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie przystąpienia do współpracy w opracowaniu „Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034” zarządzam, co następuje:

§ 1. W związku z przystąpieniem do współpracy w opracowaniu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034, zwanej dalej Strategią rozwoju powołuje się Grupę Koordynacyjną oraz Zespół ds. współpracy w opracowaniu strategii rozwoju w następującym składzie:

1. Kurkiewicz Sławomir - Zastępca Wójta Gminy Kamieniec,
2. Rąbiega Marcin - Kierownik Referatu Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Promocji,
3. Koślakowicz Adam - Inspektor ds. oświaty.

Zespół do spraw: oświaty, kultury, zdrowia, pomocy społecznej, sportu i turystyki, infrastruktury, przedsiębiorczości, rolnictwa, ekologii:

1. Kazubowska Renata - Sekretarz Gminy,
2. Rąbiega Magdalena - Skarbnik Gminy,
3. Kaczmarek Agata - Kierownik Zespołu Podatków Lokalnych,
4. Chatka Aleksandra - Kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska,
5. Tuszyńska Violetta - Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego,
6. Brychcy-Płochocka Patrycja - Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieńcu,
7. Stachowiak Małgorzata - Dyrektor Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej w Kamieńcu,
8. Bentkowska Genowefa - Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kamieńcu,
9. Jurga Halina - Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Gen. J. H. Dąbrowskiego w Parzęczewie,
10. Szklarska Barbara - Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Konojademie,
11. Flis Wiesław - Prezes Gminnego Zakładu Komunalnego Sp. z o.o.,
12. Kosicka Paulina - Przewodnicząca Rady Gminy Kamieniec,
13. Strażyński Stefan - Radny Gminy Kamieniec.

§ 2. 1. Zadaniem Grupy Koordynacyjnej oraz Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju jest współpraca w przygotowaniu projektu dokumentu Strategii, a w szczególności udział w spotkaniach i warsztatach mających na celu określenie:

- a) problemów rozwoju,
- b) misji, wizji, obszarów oraz kierunków strategicznej interwencji, wyzwań oraz celów strategicznych,
- c) celów operacyjnych oraz działań strategicznych, zadań, programów,
- d) systemu realizacji oraz ram finansowych,
- e) systemu monitorowania, ewaluacji oraz aktualizacji realizacji założonych celów.

2. Zadaniem Grupy Koordynacyjnej oraz Zespołu ds. współpracy w opracowania Strategii Rozwoju jest zatwierdzenie rozstrzygnięć zawartych w dokumencie – Strategia Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034.

§ 3. Zobowiązuje się pracowników Urzędu Gminy Kamieniec oraz kierowników jednostek podległych, dyrektorów spółek gminnych, dyrektorów instytucji kultury do współpracy z Grupą Koordynacyjną oraz Zespołem ds. współpracy w opracowaniu Strategii Rozwoju, a w szczególności do przekazywania niezbędnych do prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju informacji i materiałów.

§ 4. W czasie prac Zespołu ds. współpracy w opracowaniu Strategii Rozwoju mogą brać w niej udział niezbędni eksperci i specjaliści oraz osoby spoza składu, w szczególności reprezentujące istotnych dla rozwoju gminy partnerów społeczno-gospodarczych, zaproszeni przez Przewodniczącą Grupy Koordynacyjnej.

§ 5. Opracowany projekt Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034 podlegać będzie zatwierdzeniu w drodze odrębnej uchwały Rady Gminy Kamieniec. Z dniem uchwalenia Strategii Rozwoju, Grupa Koordynacyjna oraz Zespół ds. opracowania strategii rozwoju ulega rozwiązaniu.

§ 6. Wykonanie Zarządzenia powierza się Zastępcy Wójta Gminy Kamieniec.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania

Wójt Gminy Kamieniec
/ Kazimierz Breś /

I. WSTĘP

1. CEL SPORZĄDZENIA STRATEGII ROZWOJU GMINY KAMIENIEC

Strategia jest odpowiedzią na stojące przed Gminą Kamieniec wyzwania, które wiążą się z globalizacją i rewolucją gospodarczo – technologiczną, ponieważ zmieniają one sposób funkcjonowania gospodarki lokalnej i społeczeństwa. Dzięki nowoczesnym technologiom wzrasta wydajność i produktywność gospodarki lokalnej, ale pojawiają się nowe formy wykluczeń lub marginalizacji, takie jak wykluczenia cyfrowe, „bezrobocie technologiczne”. Wyzwaniem jest podnoszenie jakości i efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego.

Kluczowe staje się także przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych i dezintegracji społecznej, konieczność wzmacniania tożsamości i dążenie do większej spójności społecznej. Proces starzenia się społeczeństwa lokalnego wpływa na stabilność systemów zabezpieczenia społecznego, popytu i wydatków na świadczenia zdrowotne, których niezaspokojenie nasila napięcia i osłabia spójność społeczną. Potencjalne zagrożenie niedoboru mieszkańców aktywnych zawodowo może skłonić do podjęcia przemyślanej polityki migracyjnej. Wyzwaniem jest także poprawa warunków życia mieszkańców oraz warunków dla rozwoju gospodarki lokalnej. Działania te muszą przebiegać z poszanowaniem środowiska przyrodniczego.

W uzasadnieniu przystąpienia do opracowania „Strategii rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034” stwierdzono, że opracowanie tego dokumentu uwzględni aktualne uwarunkowania ekonomiczne, przepisy prawa oraz zmieniające się potrzeby mieszkańców. Pozwoli również spełnić wymogi umożliwiające pozyskanie środków zewnętrznych na realizację zadań własnych gminy.

Strategia jest szansą na stworzenie długofalowej wizji rozwoju gminy oraz koordynację i hierarchizację działań, które pozwolą dodatkowo na właściwe i w odpowiedniej kolejności rozwiązywanie i przewidywanie problemów. Dokument ten zwiększy wiarygodność gminy wobec partnerów zewnętrznych oraz przygotuje lokalną społeczność do nadchodzących zmian.

Przy opracowywaniu „Strategii rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034” wzięto pod uwagę zmiany ustaw: o samorządzie gminnym oraz o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, wprowadzających obowiązek przygotowania zintegrowanego dokumentu strategicznego, zawierającego zarówno problematykę społeczno-gospodarczą, jak i przestrzenną.

Treść „Strategii rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034” uwzględnia ustalenia dokumentów wyższego rzędu, w szczególności zapisy Strategii Wielkopolska 2030, które odnoszą się do projektów dokumentów wspólnotowych dotyczących polityki spójności po 2020 roku, strategii krajowych, takich jak Koncepcja Rozwoju Kraju do 2050 (KRK 2050), Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR) oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK).

Polityka spójności Unii Europejskiej jest najważniejszą płaszczyzną, obok polityk krajowych, regionalnych, do których odnoszą się zapisy Strategii Wielkopolska 2030, w tym także „Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034”, przy zachowaniu zgodności wertykalnej i horyzontalnej podczas jej tworzenia. Wynika to z faktu, iż jest to najskuteczniejszy instrument zwiększenia globalnej konkurencyjności UE, a jednocześnie podstawowy instrument wyrównywania różnic rozwojowych i uruchamiania potencjałów wewnętrznych na lokalnych obszarach wymagających wsparcia.

W dyskusji nad kształtem polityki spójności po 2020 r. , wskazuje się, że powinna ona koncentrować się na innowacyjności i inteligentnej transformacji gospodarczej (cel polityki spójności UE: „Europa bardziej inteligentna”), promocji czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganiu ryzyku i zarządzania ryzykiem (cel: „niskoemisyjna Europa bardziej przyjazna dla środowiska”), zwiększeniu mobilności i doskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych (cel: „Europa lepiej połączona”), wdrażaniu europejskiego filaru praw socjalnych (cel: „Europa o silnym wymiarze społecznym”) oraz wspieraniu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych (cel: „Europa bliżej obywateli”). Realizacja programów i projektów przyszłego dokumentu „Strategia Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034” będzie odbywać się w ramach nowej perspektywy finansowej UE 2021 – 2027.

2. CHARAKTERYSTYKA STOSOWANYCH NARZĘDZI PLANOWANIA ROZWOJU W POLSCE W ODNIESIENIU DO WSPÓLNOTOWYCH, KRAJOWYCH I REGIONALNYCH DOKUMENTÓW

2.1 DOKUMENTY WSPÓLNOTOWE

Unia Europejska od wielu lat realizuje politykę regionalną, która opiera się na kluczowych dla jej rozwoju dokumentach strategicznych. Wpływ na opracowanie tych dokumentów miały poszczególne kraje wchodzące w strukturę UE oraz postępujące zmiany społeczno-gospodarcze. Celem opracowania Strategii Unii Europejskiej – Europa 2020 była poprawa konkurencyjności Europy pod względem gospodarczym, społecznym i przestrzennym, przy uwzględnieniu poprawy standardów życia jej mieszkańców. Dokument ten skupia się na wzajemnie powiązanych ze sobą trzech priorytetach dotyczących rozwoju:

- ❖ Inteligentnego, czyli rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i innowacji,
- ❖ Zrównoważonego, czyli wspieraniu gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów w sposób bardziej przyjazny dla środowiska oraz bardziej konkurencyjny,
- ❖ Sprzyjającego włączeniu społecznemu, poprzez wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Z treści tego dokumentu wynika, że określone w nim kierunki rozwoju preferują wzmocnienie pozycji obywateli poprzez zapewnienie zatrudnienia, inwestowanie w podnoszenie kwalifikacji, modernizację rynku pracy, a wszystko po to, aby tworzyć spójne społeczeństwo obywatelskie, uczestniczące w procesie rozwiązywania różnych problemów.

Komisja Europejska na okres programowa 2021–2027 przyjęła, w stosunku do poprzedniego okresu programowania 2014–2020, szereg nowych założeń, które przyczynią się do lepszej realizacji polityki spójności Unii Europejskiej.

Zmiany dotyczą między innymi stosowania wielorakich instrumentów finansowych dla skuteczniejszej realizacji projektów, z udziałem wkładu własnego. Unia Europejska wybór instrumentów finansowych, takich jak partnerstwo publiczno – prywatne, czy instrumenty korekcyjne pozostawia do wyboru państwom członkowskim.

Poza tym, wzrost efektywności wykorzystania środków unijnych ma zagwarantować roczna kontrola rozliczeń z państwami członkowskimi, ponieważ w dokumencie określono coroczną 90% wypłatę kwot należnych państwu – członkowi UE, a pozostałą po dokonaniu kontroli i uzyskaniu całkowitej pewności, co do prawidłowości dokonania wydatków zgodnie z założonymi celami rozwojowymi.

2.2 PRZEZNACZENIE POSZCZEGÓLNYCH FUNDUSZY

O wielkości wsparcia z funduszy Unii Europejskiej decyduje wskaźnik poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, który jest obliczany dla każdej jednostki terytorialnej, z reguły, przy użyciu metod taksometrycznych. Dla dokonywania diagnozy regionu w celu określenia granic obszaru wsparcia stosuje się kryteria zawarte w art. 47 Rozporządzenia (WE) 1828/2006.

Stosowanie tej metodologii umożliwia obliczenie terytorialnych miar rozwoju (TMR) za pomocą wskaźników syntetycznych dla każdego obszaru, a w przypadku gminy nawet dla jej jednostek pomocniczych, co znacznie ułatwia władzy lokalnej i radnym ich współpracę z mieszkańcami.

Fundusze Unii Europejskiej przeznaczone są dla regionów mniej rozwiniętych w skali UE. Wielkopolska, w tym także Gmina Kamieniec ma możliwość uzyskania wsparcia finansowego dla wielu projektów inwestycyjnych, których realizacja odpowiada potrzebom społecznym. Zgodnie z zapisami wykorzystania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Wielkopolska 50% funduszy musi przeznaczyć na zapewnienie efektywności energetycznej i inwestycje w odnawialne źródła energii oraz na wdrożenie innowacji i wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

Z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) około 20% przeznacza się na zwalczanie ubóstwa i budowę partnerstwa społecznego, w tym z udziałem partnerów społecznych i organizacji pozarządowych.

Działania realizowane przez gminę w ramach nowej polityki regionalnej muszą być wzajemnie powiązane z celami powiatu oraz regionu, a więc uwzględniać przede wszystkim:

- ❖ wybór takiej interwencji publicznej, która będzie wzmacniać konkurencyjność lokalną, a docelowo regionu,
- ❖ większe niż dotąd wykorzystanie przewag konkurencyjnych i potencjałów rozwojowych gminy, która przyczyni się do lepszego wykorzystania przewag konkurencyjnych i potencjałów rozwojowych regionu,
- ❖ wspieranie tworzenia wieloletnich, lokalnych polityk rozwojowych gminy odpowiadające potrzebom społecznym, poprzez zdefiniowanie programów strategicznych, planów lokalnego rozwoju, a także w zakresie innych planów sektorowych gminy,
- ❖ wybór skoncentrowanych inwestycji, szczególnie dla lokalnych obszarów wsparcia poprzez odejście od rozproszonych inwestycji, które z reguły nie są w pełni uzasadnione pod względem ekonomicznym i społecznym.

2.3 DOKUMENTY KRAJOWE, SZCZEGÓLNIE KONCEPCJA ROZWOJU KRAJU 2050, KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2030, KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030, KRAJOWY PROGRAM REFORM 2023/2024 ORAZ ŚREDNIOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2035, PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH 2021-2027, FUNDUSZ EUROPEJSKI DLA WIELKOPOLSKI 2021-2027, STRATEGIA ROZWOJU POWIATU GRODZISKIEGO 2021 - 2025

Polska, jako członek Unii Europejskiej jest zobligowana do uczestnictwa w tworzeniu polityki unijnej, głównie poprzez tworzenie polityki na szczeblu krajowym oraz regionalnym, w oparciu o własne opracowania strategiczne i średniookresowe.

Koncepcja Rozwoju Kraju 2050 (KRK2050).

Proces opracowania wizji rozwoju Polski do roku 2050 – Koncepcji Rozwoju Kraju (KRK 2050) – jest odpowiedzią na to wyzwanie. Zmiany klimatyczne, społeczne, gospodarcze i polityczne powodują, że planowanie przyszłości musi być elastyczne, by skutecznie reagować na zmieniającą się rzeczywistość. Znaczenia nabiera proaktywna postawa, która polega na świadomym, opartym na rzetelnych danych planowaniu możliwych ścieżek rozwoju.

W tym kontekście niezwykle ważne jest przygotowanie długookresowego dokumentu wizyjnego, opartego na eksperckich badaniach, który będzie:

- ❖ identyfikował kluczowe światowe trendy kształtujące przyszłość w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzennej;
- ❖ wskazywał zestaw najważniejszych wyzwań rozwojowych, z jakimi mierzy i mierzyć się będzie Polska;
- ❖ formułował możliwe scenariusze rozwojowe;
- ❖ rekomendował strategiczne wybory w ramach polityk publicznych.

KRK 2050 jest jednym z elementów integracji systemu zarządzania polityką rozwoju Polski. Na mocy ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, koncepcja ma stać się dokumentem łączącym planowanie społeczno-gospodarcze z przestrzennym. W przestrzeni zachodzi większość procesów rozwojowych, które bezpośrednio lub pośrednio kształtują nasze środowisko życia. Różne obszary Polski potrzebują odmiennego spojrzenia i własnych ścieżek rozwoju. Naszym celem jest zachowanie różnorodności wszystkich obszarów przy jednoczesnym wzmacnianiu spójności terytorialnej i zrównoważonym wykorzystaniu zasobów naturalnych.

Głównym celem Koncepcji Rozwoju Kraju 2050 jest:

- ❖ Identyfikacja trendów i wyzwań: KRK 2050 ma identyfikować trendy i wyzwania rozwojowe, z jakimi Polska będzie się zmagać w przyszłości.
- ❖ Zarysowanie scenariuszy przyszłości: Dokument ma dostarczyć scenariuszy przyszłości, które pozwolą na "symulację" warunków, w jakich administracja publiczna będzie podejmować decyzje.
- ❖ Wyznaczenie wizji Polski 2050: KRK 2050 ma zarysować wyidealizowaną wizję Polski w 2050 r., która będzie wyznaczać poziom ambicji dla przyszłych polityk publicznych.

- ❖ Wskazanie kluczowych wniosków: Dokument ma wskazywać kluczowe wnioski wynikające z analizy trendów i scenariuszy, które będą służyć do podejmowania decyzji strategicznych.

Nowy dokument **Koncepcja Rozwoju Kraju 2050** rozwija i modyfikuje model polaryzacyjno-dyfuzyjny równoważenia rozwoju Polski, zastępując go modelem terytorialnego rozwoju (dyfuzji), który ściśle koresponduje z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 oraz Średniookresową Strategią Rozwoju Kraju 2030.

Innym ważnym dokumentem jest **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030**: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, w której określono trzy podstawowe cele polityki regionalnej:

- ❖ wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów,
- ❖ budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych,
- ❖ tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

W dokumencie tym jest mowa o tzw. obszarach interwencji (OSI), które są szczególnie ważne dla gmin położonych blisko ośrodków miejskich z punktu widzenia realizacji procesów rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez wzmocnienie potencjałów oraz warunków do wdrażania rozwiązań integrujących przestrzeń funkcjonalną w zakresie zagospodarowania przestrzennego, infrastruktury drogowej, usług komunalnych i rynku pracy.

Krajowe ramy dla zagospodarowania przestrzennego, które są również ważne dla gmin powiatu grodziskiego, w tym dla Gminy Kamieniec określa *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*. Koncepcja ta, jako dokument strategiczny największy nacisk kładzie na działania wprowadzające ład przestrzenny. Celem strategicznym jest takie wykorzystanie przestrzeni, aby doprowadziło to do zwiększenia konkurencyjności, zatrudnienia, sprawności państwa oraz spójności społeczno-gospodarczej kraju.

KPZK 2030 wskazuje zalecenia odnoszące się do subregionów w ogólnym zakresie, bez wskazywania konkretnych przypadków. Zakreśla również zasady oraz kierunki działań planistycznych, odnoszących się do obszarów wiejskich, co wyraźnie określono przy realizacji:

- ❖ Kierunku 2.1.5. Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich, gdzie przewiduje się działania mające na celu wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju wsi z jednoczesnym wykorzystaniem ich wewnętrznego potencjału. Dostosowanie do zmian powinno odbywać się w oparciu o lokalną specjalizację, wykorzystanie unikalnych walorów.
- ❖ Kierunku 2.2.3. Integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich stwarzająca konieczność wzmocnienia procesów dyfuzji rozwojowych z miasta na obszary otaczające, poprzez rozwój sieci komunikacyjnych, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów wiejskich czy poprawę jakości usług publicznych.

Dokumentem, który zasługuje na szczególną uwagę jest *Umowa Partnerska*, która określa kierunki interwencji w latach 2021-2027 trzech polityk unijnych w Polsce: Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybołówstwa.

Została ona wypracowana w oparciu o doświadczenia zdobyte w trakcie wdrażania perspektywy 2004-2006, 2007-2013 oraz 2014-2020. Krajowe programy operacyjne, regionalne programy operacyjne oraz fundusze europejskie dla regionów z nową perspektywę finansową 2021-2027, to instrumenty realizacji Umowy Partnerskiej.

Dokumentem łączącym polityki krajowe ze wspólnotowymi jest *Krajowy Program Reform 2030* na rzecz realizacji strategii Europa 2030, której cele ukierunkowane są na odrabianie zaległości rozwojowych oraz budowanie nowych przewag konkurencyjnych w następujących trzech obszarach priorytetowych:

- ❖ infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego,
- ❖ innowacyjność dla wzrostu inteligentnego,
- ❖ aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Innym ważnym dokumentem szczególnie dla gmin, w których głównym źródłem utrzymania mieszkańców stanowi rolnictwo jest *Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2021-2027*, w zakresie wszystkich celów, które obejmują następujące priorytety:

1. Ułatwienie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich,
2. Poprawa konkurencyjności wszystkich sektorów rolnictwa i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych,
3. Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie,
4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa,
5. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach rolnym, spożywczym i leśnym,
6. Zwiększenie włączenia społecznego, ograniczania ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Innym niezmiernie istotnym dokumentem dla realizacji rozwoju samorządowych jednostek terytorialnych w kolejnych latach jest *Fundusz Europejski dla Wielkopolski 2021-2027*, który jest strategią dotyczącą wkładu programu operacyjnego Wielkopolski w realizację unijnej Strategii na rzecz inteligentnego zrównoważonego wzrostu, sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz osiągnięciu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

Wspomniana wcześniej Umowa Partnerska wyznacza ramy interwencji FEW 2021-2027 w następujących obszarach:

GOSPODARKA – CELE:

1. Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii;
2. Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych;
3. Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MSP, w tym przez inwestycje produkcyjne;
4. Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości;

ŚRODOWISKO I ENERGIA – CELE:

1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych;
2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą UE 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju;
3. Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego;
4. Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej;
5. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej;
6. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym dla obszarów miejskich, oraz ograniczenie wszelkich rodzajów zanieczyszczeń;

ZRÓWNOWAŻONA MOBILNOŚĆ MIEJSKA – CELE:

1. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej, jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zero emisyjnej;

TRANSPORT – CELE:

1. Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności trans granicznej;

INFRASTRUKTURA DLA SPOŁECZEŃSTWA (EFRR) – CELE:

1. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie przez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym przez wspieranie odporności w zakresie kształcenia na odległość oraz online;
2. Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup o niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe oraz usługi społeczne;

3. Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej u wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej;
4. Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych;

SPOŁECZEŃSTWO (EFS+) – CELE:

1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także przez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;
2. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspierania aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia;
3. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami;
4. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwienie zmian ścieżki zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej;
5. Zwiększenie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań i opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej;
6. Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci;

SPRAWIEDLIWA TRANSFORMACJA – CELE:

Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii do roku 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie.

Gmina Kamieniec nie posiada aktualnej strategii rozwoju. Swoją politykę rozwoju opiera na opracowanej przez powiat grodziski „Strategia Rozwoju Powiatu Grodzkiego na lata 2021 – 2025”. W dużym zakresie dotychczasowy rozwój gminy opierał się o opracowane Plany Rozwoju Lokalnego na lata 2016 - 2023 następujących miejscowości Gminy Kamieniec: Goździchowo, Konojad, Łęki Wielkie i Maksymilianowo, a także opracowane w ramach programu Wielkopolska Odnowa Wsi Sołeckie Strategie Rozwoju Wsi: Karczewo i Wąbiewo na lata 2018 – 2019, a także wsi: Parzęczewo i Wilanowo na lata 2022 – 2023.

2.4 STRATEGIA ROZWOJU POWIATU GRODZISKIEGO 2021 – 2025

Strategia Rozwoju Powiatu Grodziskiego na lata 2021-2025 została przyjęta do realizacji uchwałą nr XXX/220/2021 Rady Powiatu Grodziskiego w dniu 27 kwietnia 2021 r. W ramach tego dokumentu zdefiniowano misję oraz cele strategiczne i operacyjne.

Misja powiatu grodziskiego:

POWIAT GRODZISKI:

**INNOWACYJNY W MYŚLENIU I DZIAŁANIU, NOWOCZESNY GOSPODARCZO,
Z RACJONALNIE ZORGANIZOWANĄ EDUKACJĄ, OCHRONĄ ZDROWIA
I POMOCĄ SPOŁECZNĄ, PRZYJAZNY I BEZPIECZNY**

W „Strategia Powiatu Grodziskiego na lata 2021 – 2025” zdefiniowano dziewięć celów strategicznych, które przedstawiono poniżej:

Cel strategiczny 1.

Rozwój lokalnej przedsiębiorczości jako warunek zmniejszenia bezrobocia gwarantujący wzrost poczucia zadowolenia mieszkańców Powiatu.

Cel strategiczny 2.

Modernizacja i dalszy rozwój infrastruktury drogowej.

Cele strategiczne 3.

1. Odbudowa po pandemii dostępności do podstawowych świadczeń zdrowotnych.
2. Dostosowanie podstawowych świadczeń zdrowotnych do potrzeb zdrowotnych społeczności lokalnej w trakcie i po pandemii dla pacjentów po przebytym zachorowaniu na Covid 19.

Cel strategiczny 4.

Wzmocnienie systemu i usług pomocy społecznej.

Cel strategiczny 5.

Podnoszenie poziomu edukacji młodzieży na poziomie ponadpodstawowym.

Cel strategiczny 6.

Rozwijanie aktywności fizycznej i kulturalnej w społeczności lokalnej.

Cel strategiczny 7.

Stała poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Cel strategiczny 8.

Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami.

Cel strategiczny 9.

Poprawa warunków pracy Starostwa Powiatowego i obsługi klientów.

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU GRODZISKIEGO zawiera oprócz katalogu celów strategicznych również cały zestaw celów operacyjnych, a także zestaw niezbędnych zadań (przedsięwzięć), których realizacja winna przebiegać w perspektywie 5 lat, które w tym materiale nie wymieniono.

3. METODOLOGIA PRAC NAD DOKUMENTEM

W ramach prac nad dokumentem, proces planowania strategicznego i średniookresowego oparto na metodzie ośmiu etapów w ramach czterech faz procesu: przygotowania, diagnozowania, planowania i realizacji Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec 2025-2034. W metodyce prac nad tym dokumentem zostanie uwzględnionych pięć zasadniczych kwestii:

- ❖ rozwój lokalny – to proces, działanie, a nie stan,
- ❖ podmiotem rozwoju lokalnego nie są władze lokalne, ale lokalna wspólnota: mieszkańców gminy (jeśli nawet dokument ten inicjuje władza samorządowa – robi to w interesie wspólnoty),
- ❖ motorem rozwoju są (głównie) siły i czynniki endogenne - wewnętrzne,
- ❖ gospodarka jest wprawdzie kluczem rozwoju lokalnego, ale rozwój lokalny, to coś więcej niż lokalny rozwój gospodarczy,
- ❖ kryterium rozwoju jest zadowolenie mieszkańców, zaspokojenie ich aspiracji, ich odczucie „poprawy warunków” i „podniesienia standardu”.

W Diagnozie stanu społeczno-gospodarczego Gminy Kamieniec 2019 - 2023 postanowiono przeprowadzić wnikliwą oceną stopnia realizacji Planów Rozwoju Lokalnego na lata 2016 – 2023 miejscowości gminy: Goździchowo, Konojad, Łęki Wielkie i Maksymilianowo, a także opracowanych w ramach programu Wielkopolska Odnowa Wsi Sołeckich Strategii Rozwoju Wsi: Karczewo i Wąbiewo na lata 2018 – 2019 oraz wsi: Parzęczewo i Wilanowo na lata 2022 – 2023.

Wnioski z szerokiej dyskusji z grupą koordynacyjną oraz z sektorowymi zespołami roboczymi, dotyczące stopnia realizacji poprzednich dokumentów w odniesieniu do prac nad nowym dokumentem, stanowiły bogaty materiał uzupełniający o istotne dane porównawcze na temat stanu Gminy Kamieniec uzyskanych z różnych źródeł.

Dodatkowo, wśród mieszkańców Gminy Kamieniec przeprowadzono ankietę w dniach od 17 do 28 lutego 2025 r. w celu uzyskania opinii na temat zaspokojenia ich aspiracji, odczuć „poprawy warunków”, „podniesienia standardu życia” oraz ich oczekiwań na przyszłość, w związku z opracowywaniem nowego dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec 2025-2034.

Tego typu diagnoza została przeprowadzona zarówno w ujęciu statystycznym (dotyczyła przeszłości na podstawie danych statystycznych), jak również w ujęciu dynamicznym, które uwzględniało możliwe do uzyskania zmiany w stanie społeczno-gospodarczym Gminy Kamieniec, zaprezentowane w dokumentach strategicznych i średniookresowych powiatu grodzkiego oraz województwa wielkopolskiego.

III. ANALIZA SWOT ORAZ KORELACJE SWOT - TOWS

3.1 METODYKA

Podstawowym narzędziem stosowanym w analizie strategicznej jest zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu, czyli w tym przypadku Gminy Kamieniec oraz określenie jej szans i zagrożeń rozwojowych. Nazwa SWOT to skrót z języka angielskiego, który oznacza:

- ❖ **S** – Strengths (silne strony), czyli wszystko to, co stanowi przewagę, atut, zaletę analizowanej gminy
- ❖ **W** – Weaknesses (słabości), czyli wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę gminy
- ❖ **O** – Opportunities (okazje), czyli wszystko to, co stwarza dla gminy szansę korzystnej zmiany
- ❖ **T** – Threats (zagrożenia), czyli wszystko to, co stwarza dla gminy niebezpieczeństwo niekorzystnej zmiany.

Zastosowanie tej metody umożliwia zebranie szeregu istotnych danych o potencjale rozwojowym gminy oraz o jej słabościach, z jednoczesnym określeniem zewnętrznych szans i zagrożeń.

Warsztat strategiczny związany z analizą SWOT został przeprowadzony metodą zdalną w marcu 2025 roku – brali w nim udział członkowie zespołu koordynacyjnego oraz cały zespół programowy, którzy wspólnie określili wartości liczbowe wag do elementów SWOT-a według ich ważności dla rozwoju gminy (mocne strony; szanse) oraz hamowania tego rozwoju (słabe strony; zagrożenia) Gminy Kamieniec w okresie 2025-2034

Uczestnicy zespołów przesłali indywidualnie wypełnione tabele SWOT, z których następnie zostały wyliczone średnie dla poszczególnych wartości i po zaokrągleniu (w górę lub w dół) zostały wpisane do tabel: 1 i 2.

Wszystkie elementy analizy SWOT dotyczące mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń rozwojowych gminy zawiera Tabela 1 (mocne i słabe strony) oraz Tabela 2 (szanse i zagrożenia rozwojowe).

Tab.1 MOCNE STRONY [SKALA:0,01-0,10;WAGI:0,02MIN-0,07MAX] I SŁABE STRONY [SKALA:0,01-0,10; WAGI:0,02MIN-0,08MAX] GMINY KAMIENIEC - ZESTAWIENIE

Lp.	MOCNE STRONY	WAGA: 0,02-0,07	SŁABE STRONY	WAGA: 0,02-0,08
1.	Względnie korzystne położenie gminy w Województwie Wielkopolskim – powiązanie z centrami rozwoju, w tym z Grodziskiem Wlkp	0,05	Niekorzystna prognoza demograficzna w gminie	0,06
2.	Średnia aktywność samorządu dla rozwoju gospodarczego i pozyskiwania inwestorów	0,04	Dysproporcje rozwojowe poszczególnych sołectw w gminie	0,04
3.	Dobra baza oraz oferta wydarzeń kulturalnych w gminie (CK; BP, świetlice wiejskie)	0,05	Wysokie ujemne na 1000 mieszkańców. saldo wyjazdów i przyjazdów do pracy w gminie (-7,1)	0,05
4.	Wysoka wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy	0,06	Duży udział dróg gminnych o nawierzchni gruntowej w ogólnej liczbie dróg (33,4%)	0,04
5.	Dobry dostęp do instytucji publicznych i placówek usługowych	0,05	Słaba dostępność transportu publicznego na terenie gminy	0,05
6.	Dobry stan środowiska naturalnego	0,05	Przeciętna jakość opieki społecznej w gminie	0,05
7.	Dobre walory krajobrazowe gminy	0,05	Przeciętne możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy w gminie	0,05
8.	Bardzo dobry dostęp do sieci wodociągowej oraz gazowej	0,06	Przeciętna jakość usług turystycznych oraz dostępności do bazy noclegowej w gminie	0,05
9.	Średni dostęp do bazy sportu i rekreacji oraz form spędzania wolnego czasu w gminie	0,05	Przeciętny poziom świadomości ekologicznej mieszkańców gminy	0,05
10.	Wzrastająca aktywność w zakresie realizacji polityki senioralnej w gminie	0,04	Wzrost ilości wytwarzanych odpadów oraz problemów z ich utylizacją w gminie	0,05
11.	Dobrze zdiagnozowane problemy patologii społecznych w gminie	0,05	Niezadawalający system promocji i kształtowania wizerunku publicznego	0,05
12.	Dobre zagospodarowanie przestrzeni publicznej w gminie	0,05	Wzrost problemów społecznych związanych z przestępczością i biedą w gminie	0,04
13.	Dobre warunki do tworzenia bazy usług turystycznych w gminie	0,03	Wzrost problemów społecznych związanych z alkoholizmem i bezrobociem w gminie	0,04
14.	Wzrastający przyrost naturalny w gminie	0,03	Zdegradowanie sfery przestrzenno-funkcjonalnej obiektów zabytkowych	0,06
15.	Duży potencjał produkcji ekologicznej żywności.	0,04	Nasilanie się zjawiska wyuczonej bezradności oraz aspiracji osób wykluczonych społecznie	0,05
16.	Dominująca produkcja trzody chlewnej w gminie	0,04	Przeciętne dostosowanie przestrzeni publicznych do osób niepełnosprawnych i starszych	0,05
17.	Korzystne warunki dla rozwoju energetyki opartej o alternatywne źródła energii (fotowoltaika, elektrownie wiatrowe)	0,05	Brak systemu monitoringu przestrzeni publicznej na terenie gminy	0,06
18.	Wysoka aktywność budowlana oraz dobre warunki dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego	0,05	Przeciętny dostęp do infrastruktury kultury i rozrywki w gminie,	0,05
19.	Dobra dostępność i jakość edukacji na poziomie podstawowym oraz przedszkolnej	0,06	Utrudniony dostęp do specjalistycznej opieki medycznej w gminie	0,06
20.	Dobra dostępność i jakość opieki zdrowotnej w gminie	0,04	Mała liczba firm branży przetwórstwa rolno-spożywczego	0,05
21.	Średni poziom aktywności środowisk lokalnych w gminie	0,05	Mała ilość ekologicznych gospodarstw rolnych i firm specjalizujących się w produkcji ekologicznej żywności	0,05
22.	Dobra dostępność do terenów przeznaczonych pod inwestycje	0,04	Niewystarczający poziom informatyzacji sołectw w realizacji usług elektronicznych	0,05
23.	Korzystna struktura demograficzna gminy według ekonomicznych grup	0,04	Spadek poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie	0,04
24.	Dobre zagospodarowanie przestrzeni publicznej w gminie	0,04	Niewystarczające działania w zakresie profilaktyki zdrowia mieszkańców	0,05
25.	Dobre warunki dla rozwoju przedsiębiorczości lokalnej w gminie	0,04	Niewystarczający poziom środków budżetowych na infrastrukturę drogową	0,05
26.	Dobry dostęp do lokalnych usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną w gminie	0,04	Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych i ścieżek pieszo – rowerowych w gminie	0,06
27.	Adekwatna do potrzeb ilość Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego w gminie	0,04	Brak środków inwestycyjnych na rewitalizację obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie	0,05
28.	Wzrost ilości pozyskiwanych przez gminę środków pozabudżetowych w tym na programy realizowane przy udziale NGOs.	0,04	Przeciętne zagospodarowanie przestrzeni wodnej oraz szlaków turystycznych w gminie	0,06

29.	Dobre warunki dla wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gminie	0,05	Niedostosowany charakter wykształcenia ludności gminy w stosunku do aktualnych potrzeb rynku pracy	0,04
-----	--	------	--	------

Tab.2 SZANSE [SKALA:0,01-0,10;WAGI:0,02MIN-0,07MAX] I ZAGROŻENIA

[SKALA:0,01-0,10; WAGI:0,02MIN-0,08MAX] GMINY KAMIENIEC - ZESTAWIENIE

Lp.	SZANSE	WAGA: 0,02-0,07	ZAGROŻENIA	WAGA: 0,02-0,08
1.	Perspektywa finansowa UE 2021-2027	0,05	Rosnąca konkurencja między samorządami o środki pozabudżetowe	0,06
2.	Rozwój społeczeństwa informacyjnego dla stymulowania rozwoju lokalnego	0,04	Obniżenie jakości usług publicznych przez brak wdrożonych w urzędzie systemów zarządzania jakością, doskonalenia kadr oraz informatyzacji sołectw	0,05
3.	Rozwój sieci szerokopasmowych (publiczne punkty dostępu do Internetu, Hot-Spoty) – rozwój telepracy, edukacja na odległość, działalność biznesowa	0,04	Problemy finansowe związane z rozwojem i utrzymaniem infrastruktury z powodu braku zaktualizowanych dokumentów planistycznych	0,05
4.	Poprawa środowiska przyrodniczego poprzez eliminację problemów i inwestycje proekologiczne	0,04	Spadek zainteresowania turystyką lokalną, w tym agroturystyką na rzecz preferowania turystyki zagranicznej	0,05
5.	Wzrost certyfikowanej produkcji i popytu na ekologiczną żywność	0,04	Zmiana nawyków konsumentów poprzez wypieranie rodzimej produkcji artykułami z importu	0,05
6.	Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego i przechowywalnictwa	0,04	Wzrost konkurencyjności ze strony innych działalności – ograniczenie produkcji certyfikowanej żywności i przetwórstwa rolno-spożywczego	0,05
7.	Rozwój specjalizacji, integracji producentów, wzrost wielkości gospodarstw rolnych	0,04	Zwiększony odpływ osób z grupy produkcyjnej, w tym specjalistów i osób z kwalifikacjami i doświadczeniem	0,06
8.	Wzrost zapotrzebowania na energię, zwłaszcza odnawialną	0,05	Obniżenie perspektyw rozwojowych firm i gospodarstw przez koncentrację ulg na pozyskanie inwestorów zewnętrznych	0,05
9.	Wzrost możliwości integracji różnych form transportu	0,05	Zmiany głównych kierunków i celów potencjalnych inwestorów	0,05
10.	Upowszechnienie zdrowego trybu życia	0,05	Wzrost natężenia ruchu drogowego, pogorszenie stanu dróg, bezpieczeństwa	0,07
11.	Pozytywne zmiany oferty kulturalnej, a także związanej z turystyką, sportem, rekreacją i wypoczynkiem	0,05	Obniżenie nakładów inwestycyjnych na infrastrukturę sprzyjającą prowadzeniu zdrowego trybu życia	0,05
12.	Rozwój sektora odnowy biologicznej, SPA i rehabilitacji	0,03	Ograniczenie podmiotom zajmującym się kulturą i edukacją środków poza budżetowych, w tym z UE	0,05
13.	Rozwój ruchu turystycznego z wykorzystaniem systemu NEFAR (Natura/ Eco /Food / Agro / Rural)	0,04	Spadek atrakcyjności lokalizacyjnych na terenie gminy w wyniku realizacji inwestycji poza gminą	0,05
14.	Wzrost ilości zrealizowanych zadań inwestycyjnych z wykorzystaniem przepisów PPP	0,04	Niskie zaangażowanie mieszkańców na rzecz własnego rozwoju i dobra	0,06
15.	Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na rozwój lokalnej przedsiębiorczości	0,04	Brak możliwości konkurencji na rynkach krajowych i zagranicznych dla firm	0,05
16.	Możliwość pozyskania środków pozabudżetowych na zapobieganie problemom społecznym	0,05	Spadek potencjału innowacyjnego w wyniku zaniechania działalności gospodarczej z powodu starzenia się właścicieli gospodarstw rolnych i firm	0,06
17.	Rozwój gospodarczy kraju stymulujący rozwój lokalnej przedsiębiorczości	0,05	Obniżenie stanu bezpieczeństwa mieszkańców z powodu wzrostu ilości patologicznych incydentów związanych z problemami społecznymi	0,05
18.	Wzrost liczby aktywnych, sprawnych zawodowo osób starszych, szczególnie młodych emerytów	0,05	Pogorszenie się dostępu do specjalistycznych usług medycznych w gminie	0,06
19.	Wzrost znaczenia szkolnictwa zawodowego oraz ilości pracowników wykwalifikowanych	0,04	Ograniczanie ilości środków na opiekę zdrowotną, profilaktykę, rehabilitację i świadczenia społeczne z powodu starzenia się mieszkańców	0,06
20.	Rozbudowa infrastruktury sieci kanalizacji oraz gazowej	0,05	Brak działań i kapitału na skuteczną i efektywną restytucję zabytków	0,06

3.2 USTALENIE METODOLOGII OCEN ORAZ KORELACJI SWOT - TOWS

Wykorzystując skalę oraz wagi punktowe przypisane do poszczególnych wskazań analizy SWOT/TOWS obliczono korelację: **mocne strony – szanse**, **szanse – mocne strony** (Tabela 3/1 i 3./2), **słabe strony – szanse**, **szanse – słabe strony** (Tabela 4/1 i 4/2), **mocne strony – zagrożenia**, **zagrożenia – mocne strony** (Tabela 5/1 i 5/2), **słabe strony – zagrożenia**, **zagrożenia – słabe strony** (Tabela 6/1 i 6/2).

TABELE KORELACJI SWOT – TOWS:

STRATEGIA AGRESYWNA

Tab. 3/1 SWOT / Mocne strony – Szanse / Czy zidentyfikowane mocne strony pozwolą wykorzystać nadarzające się szanse?

Tab. 3/2 TOWS / Szanse – Mocne strony / Czy szanse spotęgują mocne strony?

STRATEGIA KONKURENCYJNA

Tab. 4/1 SWOT / Słabe strony – Szanse / Czy zidentyfikowane słabe strony nie pozwolą wykorzystać nadarzających się szans?

Tab. 4/2 TOWS / Szanse – Słabe strony / Czy szanse pozwolą przezwyciężyć słabe strony?

STRATEGIA KONSERWATYWNA

Tab. 5/1 SWOT / Mocne strony – Zagrożenia / Czy zidentyfikowane mocne strony pozwolą przezwyciężyć zagrożenia?

Tab. 5/2 TOWS / Zagrożenia – Mocne strony / Czy zagrożenia osłabiają mocne strony?

STRATEGIA DEFENSYWNA

Tab. 6/1 SWOT / Słabe strony – Zagrożenia / Czy zidentyfikowane słabe strony wzmocnią siłę oddziaływania zagrożeń?

Tab. 6/2 TOWS / Zagrożenia – Słabe strony / Czy zagrożenia spotęgują słabe strony?

ISTNIENIE KORELACJI W TABELACH ZAZNACZNO WE WŁAŚCIWYM MIEJSCU CYFRĄ [1] JEJ BRAK BEZ CYFRY

Tab.3/1 **Strategia agresywna** / korelacje SWOT: **mocne strony** – **szanse**/ Czy zidentyfikowane **mocne strony** pozwolą wykorzystać nadarzające się **szanse**?

SZANSE MOCNE STRONY	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wag i Interakcji	Ranga
1	1	1		1	1	1	1		1	1	1	1		1	1	1		1		1	0,05	15	0,75	2
2	1	1	1	1	1	1	1		1	1		1	1	1	1	1		1	1	1	0,04	17	0,68	5
3	1	1	1							1	1	1					1	1			0,05	8	0,4	14
4	1			1	1	1	1						1		1		1				0,06	8	0,48	11
5		1											1	1	1	1	1	1	1	1	0,05	9	0,45	12
6	1			1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1		1	1		0,05	14	0,7	4
7	1			1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1		1			0,05	14	0,7	7
8	1			1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1		1			0,06	14	0,84	1
9	1			1									1	1	1		1			1	0,05	7	0,35	16
10	1																1			1	0,04	3	0,12	21
11	1	1								1		1				1		1	1		0,04	7	0,28	19
12	1					1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1				0,05	12	0,6	7
13	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1		1	1		0,03	17	0,51	10
14	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	0,03	17	0,51	10
15	1	1	1	1	1	1	1		1		1	1	1	1		1		1			0,04	14	0,56	8
16	1	1	1	1	1	1	1		1		1	1	1	1		1		1			0,04	14	0,56	8
17	1	1	1	1	1			1						1	1		1				0,05	8	0,4	14
18	1	1	1	1	1		1	1				1		1	1	1		1		1	0,05	13	0,65	6
19	1	1	1														1		1		0,06	5	0,3	18
20	1	1	1	1						1	1	1	1			1		1			0,04	9	0,36	15
21	1	1	1					1		1	1	1	1	1		1	1	1	1		0,05	13	0,65	6
22	1							1			1	1	1	1				1			0,04	7	0,28	19
23	1	1	1	1				1			1	1	1	1		1		1	1	1	0,04	13	0,52	9
24	1	1	1	1							1	1	1	1	1	1		1	1	1	0,04	12	0,48	11
25	1	1	1					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			0,04	18	0,72	3
26	1	1	1														1	1			0,04	5	0,2	20
27				1	1	1	1							1	1	1		1			0,04	8	0,32	17
28	1	1	1							1	1	1	1			1	1	1	1		0,04	11	0,44	13
29		1	1	1												1	1	1			0,05	8	0,4	14
Wagi:	0,05	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05	0,03	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,04	0,05		320	14,21	
Liczba Interakcji	27	19	16	17	13	14	15	10	10	14	17	20	19	20	16	20	13	22	9	9		320		
Iloczyn Wag i Interakcji	1,35	0,76	0,64	0,68	0,52	0,56	0,60	0,50	0,50	0,70	0,85	0,60	0,76	0,80	0,64	1,00	0,65	1,10	0,36	0,45			14,02	
Ranga	1	6	10	8	13	12	11	14	14	7	4	11	6	5	9	3	9	2	16	15				
Suma Interakcji																						640		
Suma iloczynów Interakcji																							28,23	

Tab.3/2 Strategia agresywna / Korelacje TOWS: szanse – mocne strony/ Czy szanse spotęgują mocne strony ?

SZANSE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wagi i Interakcji	Ranga
MOCNE STRONY																								
1	1						1		1	1	1		1	1	1	1		1		1	0,05	15	0,75	2
2	1	1	1	1	1	1	1		1	1			1	1	1	1		1	1	1	0,04	16	0,64	3
3	1	1	1							1	1		1		1		1				0,05	8	0,40	9
4				1	1	1	1						1		1		1			1	0,06	8	0,48	6
5	1	1	1								1								1		0,05	5	0,25	15
6	1			1	1	1	1		1		1		1	1	1	1		1			0,05	12	0,60	4
7				1	1	1	1	1			1			1		1					0,05	8	0,40	9
8	1			1		1					1		1	1	1	1		1			0,06	9	0,54	5
9	1			1				1						1	1		1			1	0,05	7	0,35	10
10	1															1	1	1	1		0,04	5	0,20	13
11	1									1	1		1			1	1	1	1		0,04	8	0,32	11
12	1	1	1	1				1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1		0,05	15	0,75	2
13	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	1	1		1	1		0,03	16	0,48	6
14	1			1											1	1		1			0,03	5	0,15	15
15	1	1	1	1	1	1	1						1	1	1	1		1			0,04	12	0,48	11
16	1	1	1	1	1	1	1	1					1	1	1	1		1			0,04	12	0,48	6
17	1			1		1		1					1	1	1		1			1	0,05	9	0,45	7
18	1	1	1						1			1	1	1				1		1	0,05	9	0,45	7
19		1	1													1					0,06	3	0,18	14
20	1	1	1	1	1					1		1	1			1	1	1	1		0,04	12	0,48	6
21	1	1	1	1	1		1	1			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0,05	17	0,85	1
22	1	1	1					1			1	1	1	1		1	1	1			0,04	11	0,44	8
23							1	1			1	1	1	1			1		1		0,04	8	0,32	11
24	1	1	1	1				1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1		0,04	15	0,60	4
25	1	1	1	1	1	1	1		1	1			1	1	1	1		1		1	0,04	15	0,60	4
26	1	1	1											1	1	1		1			0,04	7	0,28	12
27				1					1						1	1		1			0,04	5	0,20	13
28	1	1	1												1	1	1	1			0,04	7	0,28	12
29	1			1		1		1					1	1	1		1			1	0,05	9	0,45	7
Wagi:	0,05	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05	0,03	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,04	0,05		287	12,85	
Liczba Interakcji	24	16	16	18	10	14	11	10	9	8	10	8	20	19	20	21	14	20	9	10		287		
Iloczyn Wagi i Interakcji	1,20	0,64	0,64	0,72	0,40	0,56	0,44	0,50	0,45	0,40	0,50	0,24	0,80	0,76	0,80	1,05	0,70	1,00	0,36	0,50			12,66	
Ranga	1	7	7	5	12	8	11	9	10	12	9	14	3	4	3	4	6	2	13	9				
Suma Interakcji																						574		
Suma ilocz.intera																							25,51	

Zbiorcze zestawienie wyników analizy SWOT / TOWS dla macierzy strategii agresywnej

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		Zbiorcze zestawienie SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów
Mocne strony / Szanse	640	28,23	574	25,51	1214	53,74

ZESTAWIENIE 10 MOCNYCH STRON I SZANS KORELACJI SWOT – TOWS W MODELU STRATEGII AGRESYWNEJ MOCNE STRONY

RANGA	MOCNE STRONY SWOT	IŁO CZYN WAG I INTERAKCJI	MOCNE STRONY TOWS	IŁO CZYN WAG I INTERAKCJI
1	Bardzo dobry dostęp do sieci wodociągowej oraz gazowej	0,84	Średni poziom aktywności środowisk lokalnych w gminie	0,85
2	Względnie korzystne położenie gminy w Woj. Wlkp. – powiązanie z centrami rozwoju, w tym z Grodziskiem Wlkp.	0,75	Względnie korzystne położenie gminy w Woj. Wlkp. – powiązanie z centrami rozwoju, w tym z Grodziskiem Wlkp.	0,75
3	Dobre warunki do rozwoju przedsiębiorczości lokalnej w gminie	0,72	Średnia aktywność samorządu dla rozwoju gospodarczego i pozyskiwania inwestorów	0,64
4	Dobry stan środowiska naturalnego	0,70	Dobry stan środowiska naturalnego	0,60
4			Dobre zagospodarowanie przestrzeni publicznej w gminie	0,60
4			Dobre warunki do rozwoju przedsiębiorczości lokalnej w gminie	0,60
5	Średnia aktywność samorządu dla rozwoju gospodarczego i pozyskiwania inwestorów	0,68	Bardzo dobry dostęp do sieci wodociągowej oraz gazowej	0,54
6	Średni poziom aktywności środowisk lokalnych w gminie	0,65	Wysoka wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy	0,48
6			Dobre warunki do tworzenia bazy usług turystycznych w gminie	0,48
6			Dominująca produkcja trzody chlewnej w gminie	0,48
6			Dobra dostępność i jakość opieki zdrowotnej w gminie	0,48
7	Dobre walory krajobrazowe gminy	0,60	Korzystne warunki dla rozwoju energetyki opartej o alternatywne źródła energii (fotowoltaika, elektrownie wiatrowe)	0,45
7			Wysoka aktywność budowlana oraz dobre warunki dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego	0,45
7			Dobre warunki dla wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gminie	0,45
8	Duży potencjał produkcji ekologicznej żywności	0,56	Dobra dostępność do terenów przeznaczonych pod inwestycje	0,44
8	Dominująca produkcja trzody chlewnej	0,56		
9	Korzystna struktura demograficzna gminy według ekonomicznych grup	0,51	Dobra baza oraz oferta wydarzeń kulturalnych w gminie (CK;BP, świetlice wiejskie)	0,40
10	Dobre warunki do tworzenia bazy usług turystycznych w gminie	0,51	Dobre walory krajobrazowe gminy	0,40
10	Wzrastający przyrost naturalny w gminie		Średni dostęp do bazy sportu i rekreacji oraz form spędzania wolnego czasu w gminie	0,35

SZANSE

RANGA	SZANSE SWOT	IŁO CZYN WAG I INTERAKCJI	SZANSE TOWS	IŁO CZYN WAG I INTERAKCJI
1	Perspektywa finansowa UE 2021-2027	1,35	Perspektywa finansowa UE 2021-2027	1,20
2	Wzrost liczby aktywnych, sprawnych zawodowo osób starszych, szczególnie młodych emerytów	1,10	Wzrost liczby aktywnych, sprawnych zawodowo osób starszych, szczególnie młodych emerytów	1,00
3	Możliwość pozyskania środków pozabudżetowych na zapobieganie problemom społecznym	1,05	Rozwój ruchu turystycznego z wykorzystaniem systemu NEFAR	0,80
3			Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na rozwój lokalnej przedsiębiorczości	0,80
4	Pozytywne zmiany oferty kulturalnej, a także związane z turystyką, sportem, rekreacją i wypoczynkiem	0,85	Rozwój społeczeństwa informacyjnego dla stymulowania rozwoju lokalnego	0,76
4			Wzrost ilości zrealizowanych zadań inwestycyjnych z wykorzystaniem przepisów PPP	0,76
5	Wzrost ilości zrealizowanych zadań inwestycyjnych z wykorzystaniem przepisów PPP	0,80	Poprawa środowiska przyrodniczego poprzez eliminację problemów i inwestycje proekologiczne	0,72
6	Rozwój społeczeństwa informacyjnego dla stymulowania rozwoju lokalnego	0,76	Rozwój gospodarczy kraju stymulujący rozwój lokalnej przedsiębiorczości	0,70
6	Rozwój ruchu turystycznego z wykorzystaniem systemu NEFAR	0,76		
7	Upowszechnienie zdrowego trybu życia	0,70	Rozwój społeczeństwa informacyjnego dla stymulowania rozwoju lokalnego	0,64
7			Rozwój sieci szerokopasmowej (publiczny dostęp do Internetu, Hot-Spoty)- rozwój telepracy, edukacja na odległość, działalność biznesowa	0,64
8	Poprawa środowiska przyrodniczego poprzez eliminację problemów i inwestycje proekologiczne	0,68	Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego i przechowalnictwa	0,56
9	Rozwój gospodarczy kraju stymulujący rozwój lokalnej przedsiębiorczości	0,65	Wzrost zapotrzebowania na energię, zwłaszcza odnawialną	0,50
10	Rozwój sieci szerokopasmowej (publiczny dostęp do Internetu, Hot-Spoty)- rozwój	0,64	Upowszechnienie zdrowego trybu życia	0,45

	telepracy, edukacja na odległość, działalność biznesowa		
--	---	--	--

Tab.4/1 **Strategia konkurencyjna** / Korelacje SWOT: **slabe strony** – **szanse**/ Czy zidentyfikowane **slabe strony** nie pozwolą wykorzystać nadarzajace sie **szanse**?

SZANSE SŁABE STRONY	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wag i Interakcji	Ranga
1				1	1	1	1	1		1	1			1	1	1		1		1	0,06	11	0,90	1
2	1	1	1								1		1		1	1	1		1	1	0,04	9	0,36	7
3	1														1	1	1	1	1	1	0,05	7	0,35	8
4	1								1				1				1				0,04	4	0,16	14
5	1			1				1	1				1	1			1				0,05	8	0,40	7
6	1	1	1	1											1	1	1	1	1		0,05	8	0,40	7
7	1	1	1										1	1	1	1	1				0,05	8	0,40	7
8	1				1					1	1	1	1	1	1		1			1	0,05	10	0,50	4
9	1	1	1	1	1	1	1	1		1		1	1				1				0,05	12	0,60	2
10	1			1		1											1		1		0,05	5	0,25	10
11	1	1	1	1									1				1				0,05	6	0,30	9
12	1	1	1								1		1		1	1	1	1			0,04	9	0,36	8
13	1	1	1								1		1		1	1	1	1			0,04	9	0,36	8
14	1										1		1	1							0,06	4	0,24	11
15	1									1					1	1					0,05	4	0,20	12
16	1							1	1	1	1	1	1			1		1			0,05	8	0,40	7
17	1	1	1																		0,06	3	0,18	13
18	1	1	1								1		1								0,05	12	0,25	10
19	1	1	1							1		1	1		1		1	1			0,06	9	0,54	3
20	1			1	1	1	1		1						1		1			1	0,05	9	0,45	6
21	1	1	1	1	1	1	1	1					1		1		1			1	0,05	12	0,60	2
22	1	1	1										1		1		1				0,05	6	0,30	9
23	1								1							1	1				0,04	4	0,16	14
24	1									1	1	1	1								0,05	5	0,25	10
25	1								1												0,05	2	0,10	15
26	1								1	1	1		1					1			0,06	6	0,36	8
27	1							1				1			1						0,05	4	0,20	12
28	1										1		1	1	1					1	0,06	6	0,36	7
29	1	1	1		1	1	1						1		1	1	1	1	1		0,04	12	0,48	5
Wagi:	0,05	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05	0,03	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,04	0,05		206	10,41	
Liczba Interakcji	28	13	13	7	6	6	5	4	7	9	11	6	19	6	18	11	17	9	4	7		206		
Iloczyn Wag i Interakcji	1,40	0,52	0,52	0,28	0,24	0,24	0,20	0,20	0,35	0,45	0,55	0,18	0,76	0,24	0,72	0,55	0,85	0,45	0,16	0,35			9,21	
Ranga	1	6	6	9	10	10	11	11	8	7	5	12	3	10	4	5	2	7	13	8				
Suma Interakcji																						412		
Suma iloczynów Interakcji																							19,62	

Tab.4/2 Strategia konkurencyjna / Korelacje TOWS: szanse – słabe strony / Czy szanse pozwolą przewyciężyć słabe strony?

SZANSE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20					
SŁABE STRONY																						Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wag i Interakcji	Ranga
1																	1	1	1			0,06	15	0,90	1
2	1	1				1	1						1		1		1			1		0,04	8	0,32	8
3	1										1				1		1					0,05	4	0,20	12
4	1								1						1		1					0,04	4	0,16	14
5	1	1		1				1	1				1	1	1	1	1					0,05	10	0,50	4
6	1	1	1							1	1	1				1		1				0,05	8	0,40	6
7	1	1					1						1	1	1		1					0,05	7	0,35	7
8	1										1		1									0,05	3	0,15	16
9	1	1	1	1	1			1														0,05	6	0,30	9
10	1														1							0,05	2	0,10	16
11				1									1									0,05	2	0,10	16
12	1														1	1						0,04	3	0,12	15
13	1														1	1						0,04	3	0,12	15
14	1														1		1					0,06	3	0,18	13
15	1									1					1	1						0,05	4	0,20	12
16	1										1	1			1	1						0,05	5	0,25	10
17	1	1									1				1							0,06	4	0,24	17
18	1										1	1	1	1	1	1	1					0,05	8	0,40	6
19	1	1	1							1	1	1	1									0,06	7	0,42	5
20	1			1	1	1	1												1			0,05	6	0,30	9
21	1				1	1	1						1									0,05	5	0,25	10
22	1	1													1							0,05	3	0,15	14
23	1									1					1	1						0,04	4	0,16	13
24	1									1			1		1			1				0,05	5	0,25	12
25	1								1			1			1							0,05	4	0,20	12
26	1								1				1				1					0,06	4	0,24	11
27	1							1						1	1		1					0,05	5	0,25	10
28	1								1		1	1	1	1	1		1		1	1		0,06	10	0,60	2
29	1	1	1	1	1	1	1						1	1	1		1	1	1			0,04	13	0,52	3
Wagi:	0,05	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05	0,03	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,04	0,05			155	8,33	
Liczba Interakcji	27	9	4	5	4	4	5	3	5	5	8	6	12	6	20	8	12	4	4	2			155		
Iloczyn Wag i Interakcji	1,35	0,36	0,16	0,20	0,16	0,16	0,20	0,15	0,25	0,25	0,40	0,18	0,48	0,24	0,80	0,40	0,60	0,20	0,16	0,10				6,88	
Ranga	1	6	11	9	13	13	9	12	7	7	5	10	4	8	2	5	3	9	11	13					
Suma Interakcji																							310		
Suma iloczynów Interakcji																								15,21	

Zbiorcze zestawienie wyników analizy SWOT / TOWS dla macierzy strategii konkurencyjnej

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		Zbiorcze zestawienie SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów
Słabe strony / Szanse	412	19,62	310	15,21	722	34,83

ZESTAWIENIE 10 SŁABYCH STRON I SZANS KORELACJI SWOT – TOWS W MODELU STRATEGII KONKURENCYJNEJ
SŁABE STRONY

RANGA	SŁABE STRONY SWOT	ILOCZYN WAG I INTERAKCJI	SŁABE STRONY TOWS	ILOCZYN WAG I INTERAKCJI
1	Niekorzystna prognoza demograficzna w gminie	0,90	Niekorzystna prognoza demograficzna w gminie	0,90
2	Przeciętny poziom świadomości ekologicznej mieszkańców gminy	0,60	Przeciętne zagospodarowanie przestrzeni wodnej oraz szlaków turystycznych w gminie	0,60
2	Mała ilość ekologicznych gospodarstw rolnych i firm specjalizujących się w produkcji ekologicznej żywności	0,60		
3	Utrudniony dostęp do specjalistycznej opieki medycznej w gminie	0,54	Niedostosowany charakter wykształcenia ludności gminy w stosunku do aktualnych potrzeb rynku pracy	0,52
4	Przeciętna jakość usług turystycznych oraz dostępność do bazy noclegowej w gminie	0,50	Słaba dostępność transportu publicznego na terenie gminy	0,50
5	Niedostosowany charakter wykształcenia ludności gminy w stosunku do aktualnych potrzeb rynku pracy	0,48	Utrudniony dostęp do specjalistycznej opieki medycznej w gminie	0,42
6	Mała liczba firm branży przetwórstwa rolno spożywczego	0,45	Przeciętna jakość opieki społecznej w gminie	0,40
6			Przeciętne dostęp do infrastruktury kultury i rozrywki w gminie	0,40
7	Słaba dostępność transportu publicznego na terenie gminy	0,40	Przeciętne możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy w gminie	0,35
7	Przeciętna jakość opieki społecznej w gminie	0,40		
7	Przeciętne możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy w gminie	0,40		
7	Przeciętne dostosowanie przestrzeni publicznych do osób niepełnosprawnych i starszych	0,40		
8	Wzrost problemów społecznych związanych z alkoholizmem i bezrobociem w gminie	0,36	Dysproporcje rozwojowe poszczególnych sołectw w gminie	0,32
8	Wzrost problemów społecznych związanych z przestępczością i biedą w gminie	0,36		
8	Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych i ścieżek pieszo rowerowych w gminie	0,36		
9	Niezadawalający system promocji i kształtowania wizerunku publicznego	0,30	Mała liczba firm branży przetwórstwa rolno spożywczego	0,30
9	Niewystarczający poziom informatyzacji sołectw w realizacji usług elektronicznych	0,30		
10	Wzrost ilości wytwarzanych odpadów oraz problemów z ich utylizacją w gminie	0,25	Przeciętne dostosowanie przestrzeni publicznych do osób niepełnosprawnych i starszych	0,25
10			Mała ilość ekologicznych gospodarstw rolnych i firm specjalizujących się w produkcji ekologicznej żywności	0,25

**ZESTAWIENIE 10 SŁABYCH STRON I SZANS KORELACJI SWOT – TOWS W MODELU STRATEGII KONKURENCYJNEJ
SZANSE**

RANGA	SZANSE SWOT	ILOCZYN WAG I INTERAKCJI	SZANSE TOWS	ILOCZYN WAG I INTERAKCJI
1	Perspektywa finansowa UE 2021-2027	1,40	Perspektywa finansowa UE 2021-2027	1,35
2	Rozwój gospodarczy kraju stymulujący rozwój lokalnej przedsiębiorczości	0,85	Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na rozwój lokalnej przedsiębiorczości	0,80
3	Rozwój ruchu turystycznego z wykorzystaniem systemu NEFAR	0,76	Rozwój gospodarczy kraju stymulujący rozwój lokalnej przedsiębiorczości	0,60
4	Możliwość pozyskania środków zewnętrznych na rozwój lokalnej przedsiębiorczości	0,72	Rozwój ruchu turystycznego z wykorzystaniem systemu NEFAR	0,48
5	Pozytywne zmiany oferty kulturalnej, a także związane z turystyką, sportem, rekreacją i wypoczynkiem	0,55	Pozytywne zmiany oferty kulturalnej, a także związane z turystyką, sportem, rekreacją i wypoczynkiem	0,40
5	Możliwość pozyskania środków pozabudżetowych na zapobieganie problemów społecznych	0,55	Możliwość pozyskania środków pozabudżetowych na zapobieganie problemów społecznych	0,40
6	Rozwój społeczeństwa informacyjnego dla stymulowania rozwoju lokalnego	0,52	Rozwój sieci szerokopasmowej (publiczny dostęp do Internetu, Hot-Spoty)- rozwój telepracy, edukacja na odległość, działalność biznesowa	0,36
6	Rozwój sieci szerokopasmowej (publiczny dostęp do Internetu, Hot-Spoty)- rozwój telepracy, edukacja na odległość, działalność biznesowa	0,52		
7	Upowszechnienie zdrowego trybu życia	0,45	Wzrost możliwości integracji różnych form transportu	0,25
7	Wzrost liczby aktywnych, sprawnych zawodowo osób starszych, szczególnie młodych emerytów	0,45	Upowszechnienie zdrowego trybu życia	0,25
8	Wzrost możliwości integracji różnych form transportu	0,35	Wzrost ilości zrealizowanych zadań inwestycyjnych z wykorzystaniem przepisów PPP	0,24
8	Rozbudowa infrastruktury sieci kanalizacji oraz gazowej	0,35		
9	Poprawa środowiska przyrodniczego poprzez eliminację problemów i inwestycje proekologiczne	0,28	Poprawa środowiska przyrodniczego poprzez eliminację problemów i inwestycje proekologiczne	0,20
9				
10	Wzrost certyfikowanej produkcji i popytu na ekologiczną żywność	0,24	Rozwój sektora odnowy biologicznej, SPA i rehabilitacji	0,18
10	Rozwój przetwórstwa rolno spożywczego i przechowywalnictwa	0,24		
10	Wzrost ilości zrealizowanych zadań inwestycyjnych z wykorzystaniem przepisów PPP	0,24		

Tab. 5/1 **Strategia konserwatywna** / Korelacje SWOT: **mocne strony** – **zagrożenia**/ Czy zidentyfikowane **mocne strony** pozwolą przezwyciężyć **zagrożenia**?

ZAGROŻENIA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20				
MOCNE STRONY																					Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wagi i Interakcji	Ranga
1	1					1	1	1				1	1								0,05	15	0,75	1
2	1		1		1	1	1	1		1		1		1	1				1		0,04	11	0,44	3
3		1									1	1		1							0,05	4	0,20	7
4	1				1	1		1							1						0,06	5	0,30	5
5													1		1						0,05	2	0,10	11
6			1	1	1	1		1		1											0,05	6	0,30	5
7			1	1	1	1		1		1											0,05	6	0,30	5
8	1		1		1	1	1	1		1		1		1							0,06	9	0,54	2
9	1		1				1	1	1				1								0,05	6	0,30	5
10											1			1			1		1	1	0,04	5	0,20	7
11	1						1					1		1			1	1			0,04	6	0,24	6
12								1		1										1	0,05	3	0,15	9
13	1		1					1		1	1	1		1	1						0,03	8	0,24	6
14									1		1										0,03	2	0,06	12
15				1	1			1						1	1						0,04	5	0,20	7
16				1	1			1						1	1						0,04	5	0,20	7
17	1	1												1							0,05	3	0,15	9
18			1				1	1	1				1			1					0,05	6	0,30	5
19																	1				0,06	1	0,06	15
20	1										1			1			1	1			0,04	5	0,20	12
21										1	1		1			1					0,05	4	0,20	7
22			1							1			1					1			0,04	4	0,16	8
23													1		1		1				0,04	3	0,12	10
24	1					1	1	1		1			1		1	1					0,04	3	0,12	10
25	1	1			1	1	1	1	1	1	1		1				1		1	1	0,04	11	0,44	3
26		1			1				1								1				0,04	4	0,16	8
27	1							1	1										1	1	0,04	5	0,20	7
28	1	1		1	1	1						1		1		1	1				0,04	9	0,36	4
29			1						1	1			1			1					0,05	3	0,15	9
Wagi: Liczba Interakcji	0,06	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,06	0,05	0,05	0,07	0,05	0,05	0,05	0,06	0,05	0,06	0,05	0,06	0,06	0,06		148		
Iloczyn Wagi i Interakcji	13	5	9	5	10	6	7	15	5	10	6	8	7	13	8	3	4	5	5	4		148		
Ranga	1	9	6	9	4	8	5	2	9	3	8	6	7	1	6	15	10	8	8	10				
Suma Interakcji																						296		
Suma Iloczynów Interakcji																							15,19	

Tab.5/2 Strategia konserwatywna / Korelacje TOWS: zagrożenia – mocne strony/ Czy zagrożenia osłabiają mocne strony?

ZAGROZENIA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20					
MOCNE STRONY																						Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wag i Interakcji	Ranga
1							1		1	1			1				1					0,05	15	0,75	1
2	1		1		1	1	1	1	1				1	1	1	1	1					0,04	12	0,48	2
3	1										1			1			1					0,05	4	0,20	7
4	1			1		1			1				1			1						0,06	6	0,36	3
5													1									0,05	1	0,05	12
6			1					1	1													0,05	3	0,15	9
7									1	1										1		0,05	3	0,15	9
8	1		1																			0,06	2	0,12	10
9	1		1					1	1				1									0,05	5	0,25	6
10	1		1									1							1			0,04	4	0,16	8
11											1			1			1	1				0,04	4	0,16	8
12	1		1	1							1						1					0,05	5	0,25	6
13				1					1		1		1									0,03	4	0,12	10
14							1									1						0,03	2	0,06	16
15	1				1	1			1							1						0,04	5	0,20	7
16	1				1	1			1							1						0,04	5	0,20	7
17	1							1	1				1									0,05	4	0,20	7
18	1						1		1				1									0,05	4	0,20	7
19											1											0,06	1	0,06	11
20	1										1							1				0,04	3	0,12	10
21	1						1				1	1	1	1			1					0,05	7	0,35	4
22			1	1						1	1	1										0,04	5	0,20	7
23	1						1	1								1	1	1	1			0,04	7	0,28	5
24	1		1	1							1			1			1	1				0,04	7	0,28	5
25	1		1		1	1	1	1	1				1	1	1	1	1					0,04	12	0,48	2
26		1	1											1								0,04	3	0,12	10
27	1		1						1				1							1		0,04	5	0,20	7
28								1				1		1								0,04	3	0,12	10
29	1							1	1				1									0,05	4	0,20	16
Wagi:	0,06	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,06	0,05	0,05	0,07	0,05	0,05	0,05	0,06	0,05	0,06	0,05	0,06	0,06	0,06			136	6,47	
Liczba Interakcji	18	1	11	5	4	5	7	8	14	3	9	4	12	8	2	7	9	4	2	2			136		
Iloczyn Wag i Interakcji	1,08	0,05	0,55	0,25	0,20	0,25	0,42	0,40	0,70	0,21	0,45	0,20	0,60	0,48	0,10	0,42	0,45	0,24	0,12	0,12				7,34	
Ranga	1	15	4	9	12	9	7	8	2	11	6	12	3	5	14	7	6	10	13	13					
Suma Interakcji																							272		
Suma iloczynów Interakcji																								13,81	

Zbiórce zestawienie wyników analizy SWOT / TOWS dla macierzy strategii konserwatywnej

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		Zbiórce zestawienie SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów
Mocne strony / Zagrożenia	296	15,19	272	13,81	568	29,00

ZESTAWIENIE 10 MOCNYCH STRON I ZAGROŻEŃ KORELACJI SWOT – TOWS W MODELU STRATEGII KONSERWATYWNEJ

MOCNE STRONY

RANGA	MOCNE STRONY SWOT	IŁOCZYN WAG I INTERAKCJI	MOCNE STRONY TOWS	IŁOCZYN WAG I INTERAKCJI
1	Względnie korzystne położenie gminy w woj, Wlkp. - powiązanie z centrami rozwoju, w tym z Grodziskiem Wlkp.	0,75	Względnie korzystne położenie gminy w woj, Wlkp. - powiązanie z centrami rozwoju, w tym z Grodziskiem Wlkp.	0,75
2	Bardzo dobry dostęp do sieci wodociągowej oraz gazowej	0,54	Srednia aktywność samorządu dla rozwoju gospodarczego i pozyskiwania inwestorów	0,48
2			Dobre warunki do rozwoju przedsiębiorczości lokalnej w gminie	0,48
3	Dobre warunki do rozwoju przedsiębiorczości lokalnej w gminie	0,44	Wysoka wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy	0,36
4	Srednia aktywność samorządu dla rozwoju gospodarczego i pozyskiwania inwestorów	0,36	Korzystna struktura demograficzna gminy według ekonomicznych grup	0,28
4	Wzrost ilości pozyskiwanych przez gminę środków pozabudżetowych, w tym na programy realizowane przy udziale NGOs	0,30	Dobre zagospodarowanie przestrzeni publicznej w gminie	0,28
5	Wysoka wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy	0,30	Sredni dostęp do bazy sportu i rekreacji oraz form spędzenia wolnego czasu w gminie	0,25
5	Dobry stan środowiska naturalnego	0,30	Dobre zagospodarowanie przestrzeni publicznej w gminie	0,25
5	Dobre walory krajobrazowe gminy	0,30		
5	Sredni dostęp do bazy sportu i rekreacji oraz form spędzenia wolnego czasu w gminie	0,30		
5	Wysoka aktywność budowlana oraz dobre warunki dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego	0,30		
6	Dobrze zdiagnozowane problemy patologii społecznych w gminie	0,24	Dobra baza oraz oferta wydarzeń kulturalnych w gminie (CK, BP, świetlice wiejskie)	0,20
6	Dobre warunki do tworzenia bazy usług turystycznych w gminie	0,24	Duży potencjał produkcji ekologicznej żywności	0,20
7	Dominująca produkcja trzody chlewnej w gminie	0,25	Dominująca produkcja trzody chlewnej w gminie	0,20
7	Dobra baza oraz oferta wydarzeń kulturalnych w gminie (CK, BP, świetlice wiejskie)	0,24	Korzystne warunki dla rozwoju energetyki opartej o alternatywne źródła energii w gminie	0,20
7	Wzrastająca aktywność w zakresie realizacji polityki senioralnej w gminie	0,24	Adekwatna do potrzeb ilość miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie	0,20
7	Sredni poziom aktywności środowisk lokalnych w gminie	0,24		
8	Dobra dostępność do terenów inwestycyjnych w gminie	0,16	Wzrastająca aktywność w zakresie realizacji polityki senioralnej w gminie	0,16
8	Dobry dostęp do lokalnych usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną w gminie	0,16	Dobrze zdiagnozowane problemy patologii społecznych w gminie	0,16
9	Dobre zagospodarowanie przestrzeni publicznej w gminie	0,15	Dobry stan środowiska naturalnego	0,15
9	Korzystne warunki dla rozwoju energetyki opartej o alternatywne źródła energii (fotowoltaika, elektrownie wiatrowe)	0,15	Dobre walory krajobrazowe gminy	0,15
9	Dobre warunki dla wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gminie	0,15		
10	Korzystna struktura demograficzna gminy według ekonomicznych grup	0,12	Bardzo dobry dostęp do sieci wodociągowej oraz gazowej	0,12
10	Dobre zagospodarowanie przestrzeni publicznej w gminie	0,12	Dobre warunki do tworzenia bazy usług turystycznych w gminie	0,12
10			Dobra dostępność i jakość opieki zdrowotnej w gminie	0,12
10			Dobry dostęp do lokalnych usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną w gminie	0,12
10			Wzrost ilości pozyskiwanych przez gminę środków pozabudżetowych w tym na programy realizowane przez NGOs	0,12

ZESTAWIENIE 10 MOCNYCH STRON I ZAGROŻEŃ KORELACJI SWOT – TOWS W MODELU STRATEGII KONSERWATYWNEJ ZAGROŻENIA

RANGA	ZAGROŻENIA SWOT	IŁO CZYN WAG I INTERAKCJI	ZAGROŻENIA TOWS	IŁO CZYN WAG I INTERAKCJI
1	Rosnąca konkurencja między samorządami o środki pozabudżetowe	0,78	Rosnąca konkurencja między samorządami o środki pozabudżetowe	1,08
1.	Niskie zaangażowanie mieszkańców na rzecz własnego rozwoju i wspólnego dobra	0,78		
2	Obniżenie perspektyw rozwojowych firm i gospodarstw przez koncentrację ulg na pozyskanie inwestorów zewnętrznych	0,75	Zmiany głównych kierunków i celów potencjalnych inwestorów	0,70
3	Wzrost natężenia ruchu drogowego, pogorszenie stanu dróg, bezpieczeństwa	0,70	Spadek atrakcyjności lokalizacyjnych na terenie gminy w wyniku realizacji inwestycji poza gminą	0,60
4	Zmiana nawyków konsumentów poprzez wypieranie rodzimej produkcji artykułami z importu	0,50	Problemy finansowe związane z rozwojem i utrzymaniem infrastruktury z powodu braku zaktualizowanych dokumentów planistycznych	0,55
5	Zwiększony odpływ osób z grupy produkcyjnej, w tym specjalistów i osób z kwalifikacjami i doświadczeniem	0,42	Niskie zaangażowanie mieszkańców na rzecz własnego rozwoju i wspólnego dobra	0,48
6	Problemy finansowe związane z rozwojem i utrzymaniem infrastruktury z powodu braku zaktualizowanych dokumentów planistycznych	0,40	Obniżenie nakładów inwestycyjnych na infrastrukturę sprzyjającą prowadzeniu zdrowego trybu życia	0,45
6	Ograniczenie podmiotom zajmującym się kulturą i edukacją środków pozabudżetowych, w tym z UE	0,40	Obniżenie stanu bezpieczeństwa mieszkańców z powodu wzrostu ilości patologicznych incydentów związanych z problemami społecznymi	0,45
6	Brak konkurencji na rynkach krajowych i zagranicznych dla firm	0,40		
7	Spadek atrakcyjności lokalizacyjnych na terenie gminy w wyniku realizacji inwestycji poza gminą	0,35	Zwiększony odpływ osób z grupy produkcyjnej, w tym specjalistów i osób z kwalifikacjami i doświadczeniem	0,42
7			Spadek potencjału inwestycyjnego w wyniku zaniechania działalności gospodarczej z powodu starzenia się właścicieli gospodarstw rolnych i firm	0,42
8	Wzrost konkurencyjności ze strony innych działalności – ograniczenie produkcji certyfikowanej żywności i przetwórstwa rolno spożywczego	0,30	Obniżenie perspektyw rozwojowych firm i gospodarstw przez koncentrację ulg na pozyskanie inwestorów zewnętrznych	0,40
8	Obniżenie nakładów inwestycyjnych na infrastrukturę sprzyjającą prowadzeniu zdrowego trybu życia	0,30	Obniżenie nakładów inwestycyjnych na infrastrukturę sprzyjającą prowadzeniu zdrowego trybu życia	0,40
8	Pogorszenie się dostępu do specjalistycznych usług medycznych w gminie	0,30		
8	Ograniczenie ilości środków na opiekę zdrowotną, profilaktykę , rehabilitację i świadczenia społeczne z powodu starzenia się mieszkańców	0,30		
9	Obniżenie jakości usług publicznych przez brak wdrożenia w urzędzie systemów zarządzania jakością, doskonalenia kadr oraz informatyzacji sołectw	0,25	Spadek zainteresowania turystyka lokalną, w tym agroturystyką na rzecz preferowania turystyki zagranicznej	0,25
9	Spadek zainteresowania turystyka lokalną, w tym agroturystyką na rzecz preferowania turystyki zagranicznej	0,25	Wzrost konkurencyjności ze strony innych działalności – ograniczonej produkcji certyfikowanej żywności i przetwórstwa rolno spożywczego	0,25
9	Zmiany głównych kierunków i celów potencjalnych inwestorów	0,25		
10	Obniżenie stanu bezpieczeństwa mieszkańców z powodu wzrostu ilości patologicznych incydentów związanych z problemami społecznymi	0,20	Pogorszenie się dostępu do specjalistycznych usług medycznych w gminie	0,24

Tab. 6/1 **Strategia defensywna** / Korelacje SWOT: **słabe strony** – **zagrożenia**/ Czy **słabe strony** wzmocnią siłę oddziaływań **zagrożeń**?

ZAGROZENIA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20				
SLABE STRONY																					Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wag i Interakcji	Ranga
1	1		1	1		1	1	1	1				1		1						0,06	15	0,90	1
2	1	1										1							1		0,04	4	0,16	8
3						1	1			1		1	1	1		1					0,05	7	0,35	2
4	1		1	1				1	1				1								0,04	6	0,24	6
5	1			1					1				1								0,05	4	0,20	7
6											1						1	1	1		0,05	4	0,20	7
7	1			1		1	1	1	1				1								0,05	7	0,35	2
8	1			1	1		1						1								0,05	5	0,25	5
9				1	1	1					1										0,05	4	0,20	7
10	1																				0,05	1	0,05	17
11	1			1				1					1	1	1					1	0,05	7	0,35	2
12											1			1			1				0,04	3	0,12	10
13											1			1			1				0,04	3	0,12	10
14	1		1	1									1						1		0,06	5	0,30	4
15																1	1		1		0,05	3	0,15	9
16											1									1	0,05	2	0,10	11
17		1															1				0,06	2	0,12	10
18	1		1	1	1	1	1	1					1							1	0,05	6	0,30	4
19	1										1					1	1	1			0,06	5	0,30	4
20	1				1	1									1	1					0,05	5	0,25	5
21	1				1	1			1						1	1					0,05	5	0,25	5
22	1	1		1	1									1				1			0,05	6	0,30	4
23																1	1		1		0,04	3	0,12	10
24	1		1								1							1	1		0,05	5	0,25	5
25	1		1	1					1				1					1			0,05	6	0,30	4
26	1			1							1							1	1		0,06	5	0,30	4
27	1		1	1					1				1					1			0,05	6	0,30	4
28	1			1							1	1								1	0,06	5	0,30	4
29	1			1		1	1	1	1						1	1					0,04	8	0,32	3
Wagi:	0,06	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,06	0,05	0,05	0,07	0,05	0,05	0,05	0,06	0,05	0,06	0,05	0,06	0,06	0,06		136	7,45	
Liczba Interakcji	19	3	5	13	6	6	5	3	7	1	9	4	11	5	4	7	7	7	6	5		136		
Iloczyn Wag i Interakcji	1,14	0,15	0,25	0,65	0,30	0,30	0,30	0,15	0,35	0,07	0,45	0,20	0,55	0,30	0,20	0,42	0,35	0,42	0,36	0,30			7,21	
Ranga	1	11	9	2	8	8	8	11	7	12	4	15	3	8	10	5	7	5	6	8				
Suma Interakcji																						272		
Suma iloczynów Interakcji																							14,66	

Tab.6/2 Strategia defensywna / Korelacje TOWS: zagrożenia – słabe strony / Czy zagrożenia spotęgują słabe strony?

ZAGROZENIA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20				
SŁABE STRONY																					Wagi	Liczba Interakcji	Iloczyn Wag i Interakcji	Ranga
1			1			1		1	1				1								0,06	15	0,90	1
2	1	1	1			1	1	1	1			1	1			1					0,04	10	0,40	3
3						1	1	1	1				1				1				0,05	6	0,30	5
4	1		1															1	1		0,04	4	0,16	9
5	1		1						1	1			1								0,05	5	0,25	6
6			1														1		1		0,05	3	0,15	10
7	1		1				1		1				1		1						0,05	6	0,30	5
8					1																0,05	1	0,05	13
9																				1	0,05	1	0,05	13
10		1																			0,05	1	0,05	13
11		1	1	1	1			1					1	1							0,05	7	0,35	5
12			1													1	1		1		0,04	4	0,16	9
13			1										1				1		1		0,04	4	0,16	9
14	1		1	1													1			1	0,06	4	0,24	7
15			1														1		1		0,05	3	0,15	10
16			1								1					1			1		0,05	4	0,20	8
17										1	1										0,06	2	0,12	11
18	1		1	1	1				1												0,05	5	0,25	6
19	1								1		1							1			0,06	4	0,24	7
20						1		1	1						1	1					0,05	5	0,25	6
21						1		1	1			1			1	1					0,05	6	0,30	5
22		1				1															0,05	2	0,10	11
23			1														1		1		0,04	3	0,12	10
24	1		1								1							1	1		0,05	5	0,25	6
25	1		1																		0,05	2	0,10	12
26	1		1	1							1										0,06	4	0,24	7
27	1		1	1								1									0,05	4	0,20	8
28			1	1					1				1							1	0,06	5	0,30	5
29	1	1	1	1		1	1	1	1				1		1	1					0,04	11	0,44	2
Wagi:	0,06	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,06	0,05	0,05	0,07	0,05	0,05	0,05	0,06	0,05	0,06	0,05	0,06	0,06	0,06		125	6,78	
Liczba Interakcji	12	5	20	7	3	7	4	7	11	2	5	3	8	1	4	7	6	3	8	3		125		
Iloczyn Wag i Interakcji	0,72	0,25	1,00	0,35	0,15	0,35	0,24	0,35	0,55	0,14	0,25	0,15	0,40	0,06	0,20	0,42	0,30	0,18	0,48	0,18			6,72	
Ranga	2	9	1	7	13	7	10	7	3	14	9	13	6	15	11	5	8	12	4	8				
Suma Interakcji																						250		
Suma iloczynów Interakcji																							13,50	

Zbiorcze zestawienie wyników analizy SWOT / TOWS dla macierzy strategii defensywnej

Kombinacja	Wyniki analizy SWOT		Wyniki analizy TOWS		Zbiorcze zestawienie SWOT/TOWS	
	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów	Suma interakcji	Suma iloczynów
Słabe strony / zagrożenia	272	14,66	250	13,50	522	28,16

ZESTAWIENIE 10 SŁABYCH STRON I ZAGROŻEŃ KORELACJI SWOT – TOWS W MODELU STRATEGII DEFENSYWNEJ
SŁABE STRONY

RANGA	SŁABE STRONY SWOT	IŁOCZYN WAG I INTERAKCJI	SŁABE STRONY TOWS	IŁOCZYN WAG I INTERAKCJI
1	Niekorzystna prognoza demograficzna w gminie	0,90	Niekorzystna prognoza demograficzna w gminie	0,90
2	Wysokie ujemne na 1000 mieszkańców saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy w gminie (-7,1)	0,35	Niedostosowany charakter wykształcenia ludności gminy w stosunku do aktualnych potrzeb rynku pracy	0,44
2	Przeciętne możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy w gminie	0,35		
2	Niezadawalający system promocji i kształtowania wizerunku publicznego	0,35		
3	Niedostosowany charakter wykształcenia ludności gminy w stosunku do aktualnych potrzeb rynku pracy	0,32	Dysproporcje rozwojowe poszczególnych sołectw w gminie	0,40
4	Zdegradowanie sfery przestrzenno- funkcjonalne obiektów zabytkowych	0,30	Niezadawalający system promocji i kształtowania wizerunku publicznego	0,35
4	Przeciętny dostęp do infrastruktury kultury i rozrywki w gminie	9,30		0,42
4	Utrudniony dostęp do specjalistycznej opieki medycznej w gminie	0,30		
4	Niewystarczający poziom informatyzacji sołectw w realizacji usług elektronicznych	0,30		
4	Niewystarczający poziom środków budżetowych na infrastrukturę drogową	0,30		
4	Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych i ścieżek pieszo-rowerowych w gminie	0,30		
4	Przeciętne możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy w gminie	0,30		
4	Brak środków inwestycyjnych na rewitalizację obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie	0,30		
4	Przeciętne zagospodarowanie przestrzeni wodnej oraz szlaków turystycznych w gminie	0,25		
5	Przeciętna jakość usług turystycznych oraz dostępność do bazy noclegowej w gminie	0,25	Wysokie ujemne na 1000 mieszkańców saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy w gminie (-7,1)	0,30
5	Mała ilość firm branży przetwórstwa rolno-spożywczego w gminie	0,25	Przeciętne możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy w gminie	0,30
5	Mała ilość ekologicznych gospodarstw rolnych i firm specjalizujących się w produkcji ekologicznej żywności	0,25	Mała ilość ekologicznych gospodarstw rolnych i firm specjalizujących się w produkcji ekologicznej żywności	0,30
5	Niewystarczające działania w zakresie profilaktyki zdrowia mieszkańców	0,25	Przeciętne zagospodarowanie przestrzeni wodnej oraz szlaków turystycznych w gminie	0,30
6	Duży udział dróg gminnych o nawierzchni gruntowej (33,4% w ogólnej liczbie dróg)	0,24	Słaba dostępność transportu publicznego na terenie gminy	0,25
6			Przeciętny dostęp do infrastruktury kultury i rozrywki w gminie	0,25
6			Mała ilość firm branży przetwórstwa rolno-spożywczego w gminie	0,25
6			Niewystarczające działania w zakresie profilaktyki zdrowia mieszkańców	0,25
7	Słaba dostępność transportu publicznego na terenie gminy	0,20	Zdegradowanie sfery przestrzenno- funkcjonalne obiektów zabytkowych	0,24
7	Przeciętna jakość opieki społecznej w gminie	0,20	Utrudniony dostęp do specjalistycznej opieki medycznej w gminie	0,24
7	Przeciętny poziom świadomości ekologicznej mieszkańców gminy	0,20	Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych i ścieżek pieszo-rowerowych w gminie	0,24
8	Dysproporcje rozwojowe poszczególnych sołectw w gminie	0,16	Przeciętne dostosowanie przestrzeni publicznej do osób niepełnosprawnych i starszych	0,20
8			Brak środków inwestycyjnych na rewitalizację obiektów dziedzictwa kulturowego w gminie	0,20
9	Nasilenie się zjawisk wyuczonej bezradności oraz aspiracji osób wykluczonych społecznie	0,15	Duży udział dróg gminnych o nawierzchni gruntowej (33,4% w ogólnej liczbie dróg)	0,16
9			Wzrost problemów społecznych związanych z przestępczością i biedą w gminie	0,16
9			Wzrost problemów społecznych związanych z alkoholizmem i bezrobociem w gminie	0,16
10	Wzrost problemów społecznych związanych z przestępczością i biedą w gminie	0,12	Przeciętna jakość opieki społecznej w gminie	0,12
10	Wzrost problemów społecznych związanych z alkoholizmem i bezrobociem w gminie	0,12	Nasilenie się zjawisk wyuczonej bezradności oraz aspiracji osób wykluczonych społecznie	0,12
10	Spadek bezpieczeństwa publicznego w gminie	0,12		

**ZESTAWIENIE 10 SŁABYCH STRON I ZAGROŻEŃ KORELACJI SWOT – TOWS W MODELU STRATEGII DEFENSYWNEJ
ZAGROŻENIA**

RANGA	ZAGROŻENIA SWOT	ILOCZYN WAG I INTERAKCJI	ZAGROŻENIA TOWS	ILOCZYN WAG I INTERAKCJI
1	Rosnąca konkurencja między samorządami o środki pozabudżetowe	1,14	Problemy finansowe związane z rozwojem i utrzymaniem infrastruktury technicznej z powodu braku zaktualizowanych dokumentów planistycznych	1,00
2	Spadek zainteresowania turystyką lokalną, agroturystyką na rzecz turystyki zagr.	0,65	Rosnąca konkurencja między samorządami o środki pozabudżetowe	0,72
3	Spadek atrakcyjności lokalizacyjnych na terenie gminy w wyniku realizacji inwestycji poza gminą	0,55	Zmiany głównych kierunków i celów potencjalnych inwestorów	0,55
4	Obniżenie nakładów inwestycyjnych na infrastrukturę sprzyjającą prowadzeniu zdrowego trybu życia	0,45	Ograniczenie ilości środków na opiekę zdrowotną, profilaktykę, rehabilitację oraz opiekę społeczną z powodu starzenia się mieszkańców	0,48
5	Spadek potencjału innowacyjnego w wyniku zaniechania działalności z powodu starzenia się właścicieli gospodarstw rolnych i firm	0,42	Spadek potencjału innowacyjnego w wyniku zaniechania działalności z powodu starzenia się właścicieli gospodarstw rolnych i firm	0,42
5	Pogorszenie się dostępu do specjalistycznych usług medycznych w gminie	0,42		
6	Ograniczenie ilości środków na opiekę zdrowotną, profilaktykę, rehabilitację oraz opiekę społeczną z powodu starzenia się mieszkańców	0,36	Spadek atrakcyjności lokalizacyjnych na terenie gminy w wyniku realizacji inwestycji poza gminą	0,40
7	Zmiany głównych kierunków i celów potencjalnych inwestorów	0,36	Spadek zainteresowania turystyką lokalną, agroturystyką na rzecz turystyki zagr.	0,35
7	Obniżenie stanu bezpieczeństwa mieszkańców z powodu wzrostu ilości patologicznych incydentów związanych z problemami społecznymi	0,36	Wzrost konkurencyjności ze strony innych działalności – ograniczenie produkcji certyfikowanej żywności i przetwórstwa rolno spożywczego	0,35
7			Obniżenie perspektyw rozwojowych firm i gospodarstw przez koncentrację ulg na pozyskanie inwestorów zewnętrznych	0,35
8	Zmiana nawyków konsumentów poprzez wypieranie rodzimej produkcji artykułami z import	0,30	Obniżenie stanu bezpieczeństwa mieszkańców z powodu wzrostu ilości patologicznych incydentów związanych z problemami społecznymi	0,30
8	Wzrost konkurencyjności ze strony innych działalności – ograniczenie produkcji certyfikowanej żywności i przetwórstwa rolno spożywczego	0,30	Brak działań i kapitału na skuteczną i efektywną restytucję zabytków	0,30
8	Zwiększony odpływ osób z grupy produkcyjnej, w tym specjalistów i osób z kwalifikacjami i doświadczeniem	0,30		
8	Niskie zaangażowanie mieszkańców na rzecz własnego rozwoju i dobra	0,30		
9	Problemy finansowe związane z rozwojem i utrzymaniem infrastruktury technicznej z powodu braku zaktualizowanych dokumentów planistycznych	0,25	Obniżenie nakładów inwestycyjnych na infrastrukturę sprzyjającą prowadzeniu zdrowego trybu życia	0,25
10	Brak możliwości konkurencyjnych na rynkach krajowych i zagranicznych dla firm	0,20	Zwiększony odpływ osób z grupy produkcyjnej, w tym specjalistów i osób z kwalifikacjami i doświadczeniem	0,24

O wyborze właściwej i docelowej struktury modelu strategii rozwoju dla Gminy Kamieniec decydują zbiorcze zestawienie wyników analizy SWOT - TOWS dokonane dla wytypowanych niżej określonych modeli strategii rozwoju. Macierz strategii uwzględnia założone wcześniej korelacje i wyliczone sumy interakcji oraz sumy ich iloczynów z przypisanymi do nich wagami (stopni ważności dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy według opinii komisji i zespołów roboczych dokonanych w trakcie konsultacji warsztatowych).

SZANSE	STRATEGIA AGRESYWNA	STRATEGIA KONKURENCYJNA
ZAGROŻENIA	STRATEGIA KONSERWATYWNA	STRATEGIA DEFENSYWNA

ZBIORCZE ZESTAWIENIE WYNIKÓW ANALIZY SWOT – TOWS DLA MACIERZY STRATEGII

PRZEDZIAŁ WAG: 0,02 – 0,07/ 0,03 – 0,08/ 0,02–0,08 / 0,03-0,08

KOMBINACJA	WYNIKI ANALIZY SWOT		WYNIKI ANALIZY TOWS		ZESTAWIENIE ZBIORCZE SWOT/TOWS	
	SUMA INTERAKCJI	SUMA ILOCZYNÓW	SUMA INTERAKCJI	SUMA ILOCZYNÓW	SUMA INTERAKCJI	SUMA ILOCZYNÓW
MOCNE STRONY / SZANSE STRATEGIA AGRESYWNA	640	28,23	574	25,51	1214	53,74
SŁABE STRONY / SZANSE STRATEGIA KONKURENCYJNA	412	19,62	310	15,21	772	34,83
MOCNE STRONY / ZAGROŻENIA STRATEGIA KONSERWATYWNA	296	15,19	272	13,81	568	29,00
SŁABE STRONY / ZAGROŻENIA STRATEGIA DEFENSYWNA	272	14,66	250	13,50	522	28,16
SUMA:	1620	77,70	1406	68,03	3076	145,73

Z czterech rozpatrywanych modeli strategii wszystkie z nich wskazują wyraźnie na przewagę trzech modeli strategii: agresywnej, konkurencyjnej i defensywnej. Różnice między wskazaniami mieszczą się w przedziale od -1,70% do 16,89% i są oparte na silnych związkach o różnym charakterze występujących między nimi. Nie uwzględnienie tych związków w strategii rozwoju Gminy Kamieniec może niekorzystnie wpłynąć na jej rozwój. Uwzględnienie ich w dalszym procesie definiowania kolejnych elementów tego dokumentu planistycznego stwarza możliwość wyboru dla tej gminy modelu strategii zintegrowanej.

STRUKTURA MODELU STRATEGII ZINTEGROWANEJ GMINY KAMIENIEC

STRUKTURA MODELU STRATEGII ZINTEGROWANEJ GMINY KAMIENIEC		RÓŻNICE MIĘDZY WSKAZANIAMI MODELU STRATEGII W %					
MODEL STRATEGII	UDZIAŁ %	1-2	1-3	1-4	2-3	2-4	3-4
1. AGRESYWNA	36,88	12,98	16,98	17,56	4,00	4,58	0,58
2. KONKURENCYJNA	23,90						
3. KONSERWATYWNA	19,90						
4. DEFENSYWNA	19,32						
	100,00						

STRUKTURĘ STRATEGII ZINTEGROWANEJ TWORZĄ MODELE STRATEGII:

1. **AGRESYWNA** - tak, aby mocne strony przyczyniły się do zwiększenia szans [36,88%]
2. **KONKURENCYJNA** - tak, aby szanse pozwoliły przewyciężyć słabe strony [23,90%]
3. **KONSERWATYWNA** - tak, aby mocne strony pozwoliły przewyciężyć zagrożenia [19,90%]
4. **DEFENSYWNA** - tak, aby zagrożenia nie przyczyniły się do spotęgowania słabych stron [19,32%]

MODEL STRATEGII ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY KAMIENIEC

Strategia Agresywna oraz **Strategia Konkurencyjna** – stanowią
główną oś działania Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy
Kamieniec

Mocne strony ↔ Szanse

ATAK

28,23 %

WZMOCNIENIE

Słabe strony ↔ Szanse

15,19 %

$$28,23\% + 15,19\% = 43,42\%$$

Strategia Konserwatywna oraz **Strategia Defensywna** – stanowią
zachowawczą oś działania Strategii Zrównoważonego Rozwoju
Gminy Kamieniec

Mocne strony ↔ Zagrożenia

OBRONA

19,62 %

WYCOFANIE

Słabe strony ↔ Zagrożenia

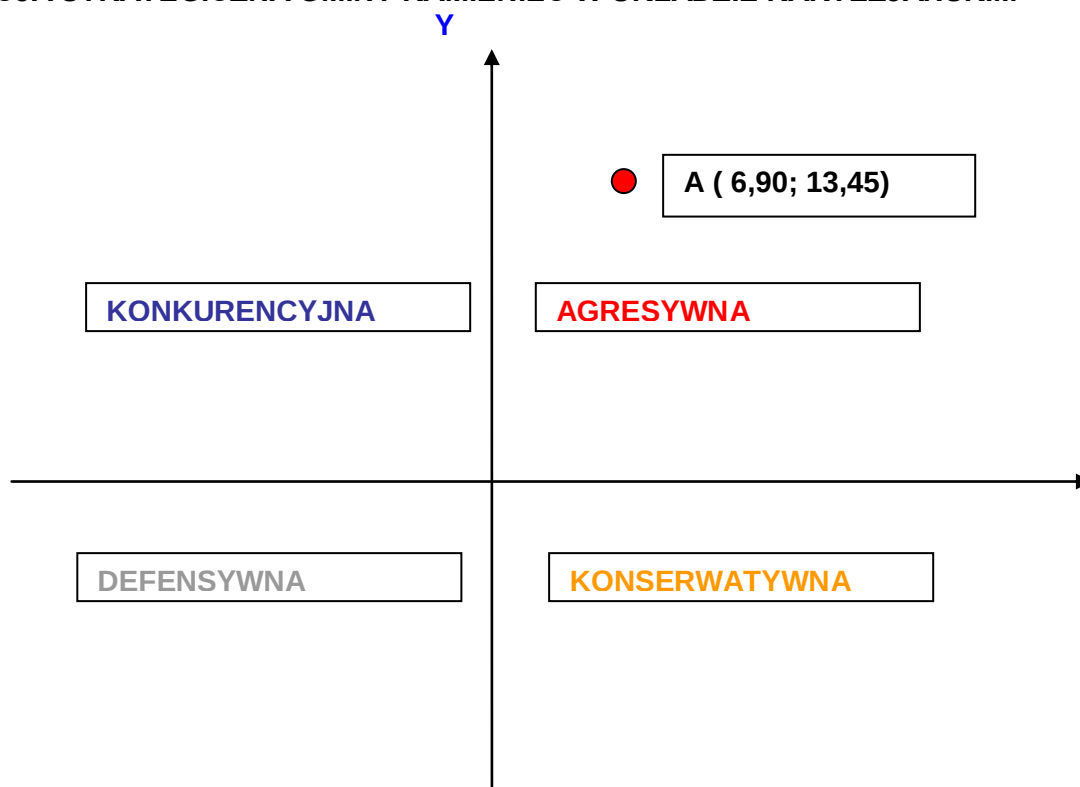
14,66%

$$19,62\% + 14,66\% = 34,28\%$$

POZYCJA STRATEGICZNA GMINY KAMIENIEC WYNIKAJĄCA Z KORELACJI SWOT – TOWS

Lp.	Model strategii	SWOT	TOWS	SUMA
1.	Agresywna: Mocne strony	14,21	12,05	26,26
2.	Konserwatywna: Mocne strony	7,14	6,47	13,61
3.	Suma (1 + 2)	21,35	18,52	39,87
4.	Konkurencyjna: Słabe strony	10,41	8,33	18,74
5.	Defensywna: Słabe strony	7,45	6,78	14,23
6.	SUMA (4 + 5)	17,86	15,11	32,97
7.	Parametr „X” (3 – 6)	39,87 – 32,97 = 6,90		
8.	Agresywna: Szanse	14,02	12,66	26,68
9.	Konkurencyjna: Szanse	9,21	6,88	16,09
10.	Suma (8 + 9)	23,23	19,54	42,77
11.	Konserwatywna: Zagrożenia	8,05	7,34	15,92
12.	Defensywna: Zagrożenia	7,21	6,72	15,52
13.	SUMA (11 + 12)	15,26	14,06	29,32
14.	Parametr „Y” (10 – 13)	42,77 – 29,32 = 13,45		

POZYCJA STRATEGICZNA GMINY KAMIENIEC W UKŁADZIE KARTEZJAŃSKIM

„X” = / Mocne strony / - / Słabe strony /

„X” $39,87 - 22,97 = 6,90$

„Y” = / Szanse / - / Zagrożenia /

„Y” $42,77 - 29,32 = 13,45$

Wniosek:

Gmina Kamieniec ma więcej mocnych stron niż słabych, a w jej otoczeniu znajduje się więcej szans niż zagrożeń. Oznacza to, że Gmina Kamieniec znajduje się w pierwszej ćwiartce układu kartezjańskiego, co też wynika bezpośrednio z analizy korelacji SWOT – TOWS, a to wskazuje na wybór preferowanego dla Gminy Kamieniec modelu strategii agresywnej.

IV. MISJA, WIZJA, STRATEGICZNE OBSZARY INTERWENCJI, KLUCZOWE WYZWANIA ORAZ KIERUNKI INTERWENCJI

4.1 MISJA I WIZJA

Osią prezentowanej Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec jest jej misja – pierwszy konkretny rezultat przeprowadzonego procesu planowania strategicznego.

Misja jest syntetyczną, najczęściej jedno lub dwu zdaniową deklaracją określającą cel i powód oraz główne obszary działania gminy. Stan opisany w misji ma charakter idealny, którego osiągnięcie powinno być zasadniczym celem wszystkich działań podejmowanych przez lokalną społeczność i władze.

Wizja to obraz przyszłości gminy, którą za pomocą działań zawartych w strategii chcemy wykreować.

Warsztat strategiczny przeprowadzony został zdalnie w kwietniu 2025 roku. Materiały dotyczące tego warsztatu przesłano członkom grupy koordynacyjnej oraz zespołu programowemu. Uczestnikom przedstawiono projekty zdefiniowanej nowej misji i wizji, które uwzględniały wyniki merytorycznej analizy diagnozy stanu gminy oraz rezultatów ankiety społecznej przeprowadzonej w okresie od 17 do 28 lutego 2025 roku wśród mieszkańców gminy.

W wyniku wspólnych prac i uzgodnień zdefiniowano nową misję i wizję Gminy Kamieniec w Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034.

Misją

Gminy Kamieniec jest zapewnienie wzrostu jakości życia jej mieszkańców poprzez rozwój przedsiębiorczości, infrastruktury, edukacji, ochrony zdrowia, opieki społecznej, turystyki i sportu z wykorzystaniem współpracy i lokalnych zasobów gminy, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

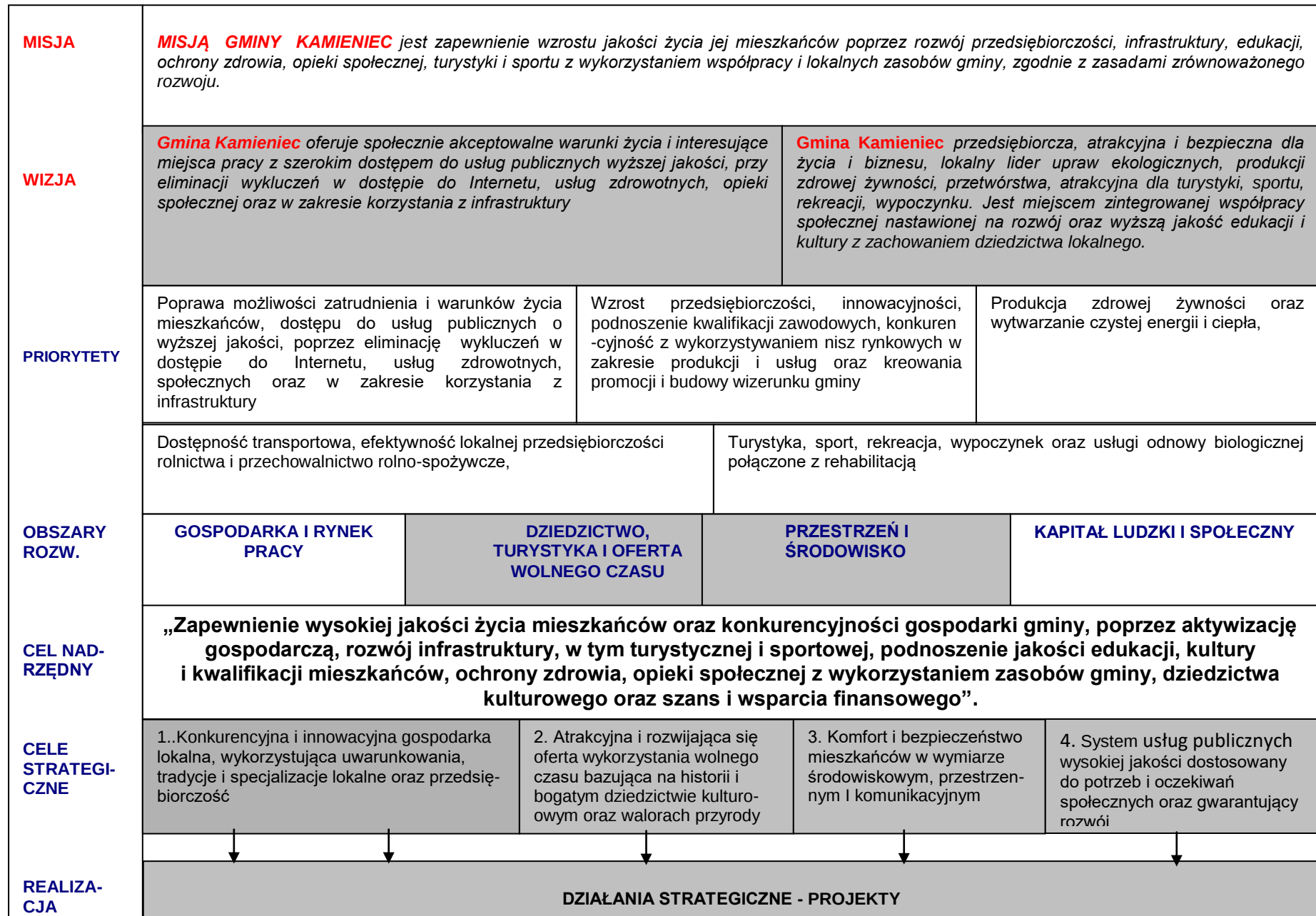
Wizja:

Gmina Kamieniec oferuje społecznie akceptowalne warunki życia i interesujące miejsca pracy z dostępem do usług publicznych wyższej jakości, przy eliminacji wykluczeń w dostępie do Internetu, usług zdrowotnych, opieki społecznej oraz w zakresie korzystania z infrastruktury.

Gmina Kamieniec przedsiębiorcza, atrakcyjna i bezpieczna dla życia i biznesu, lokalny lider upraw ekologicznych, produkcji zdrowej żywności, przetwórstwa, atrakcyjna dla turystyki, sportu, rekreacji, wypoczynku. Jest miejscem zintegrowanej współpracy społecznej nastawionej na rozwój oraz wyższą jakość edukacji i kultury z zachowaniem dziedzictwa lokalnego.

W czasie warsztatu zdefiniowano także: priorytety, obszary rozwojowe, cel nadrzędny, cele strategiczne oraz szczegółowe, które są ważne dla rozwoju Gminy Kamieniec. Wszystko to przedstawiono graficznie w „Drzewie Strategicznym”.

4.2 Drzewo strategiczne

4.3 OBSZARY, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ STRATEGII ROZWOJU GMINY KAMIENIEC NA LATA 2025-2034

Wieloaspektowość zmian zachodzących w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym wymaga od samorządu lokalnego opracowania zintegrowanej interwencji publicznej, która będzie stanowić skuteczną odpowiedź na wyzwania będące ich następstwem. Znalazło to swoje odzwierciedlenie w strukturze strategii, której podstawę stanowią 4 obszary strategiczne, w ramach, których dokonano koncentracji różnych działań wokół wyznaczonych celów.

Schemat 1. Obszary strategicznego rozwoju Gminy Kamieniec do roku 2034

W ramach każdego z obszarów zdefiniowano cele rozwojowe w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Cele strategiczne mają charakter długofalowy, wskazują generalny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju gminy.

Cele operacyjne dotyczą średniego horyzontu czasowego, określają narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych. Następnie określono kierunki działań, które wskazują przyjętą strategię postępowania, służą realizacji założonych celów, a tym samym stanowią podstawę wdrażania strategii.

Kierunki działań oznaczają kierunki koncentracji wspólnych wysiłków (aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej) podejmowanych przez samorząd oraz jego partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych.

Część z nich to konkretne przedsięwzięcia rozwojowe (projekty), najczęściej o charakterze inwestycyjnym, których realizacja będzie miała kluczowe znaczenie dla powodzenia prowadzonej polityki rozwoju gminy w perspektywie do roku 2034. Strategia określa również oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia. Interwencje planowane w ramach poszczególnych obszarów nie są rozłączne, lecz wzajemnie się przenikają i uzupełniają, dzięki czemu możliwe będzie uzyskanie efektu synergii, kluczowego dla ich powodzenia.

Schemat 2. Drzewo Celów Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034

GOSPODARKA	DZIEDZICTWO	PRZESTRZEŃ	KAPITAŁ LUDZKI
Cel strategiczny 1 Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka lokalna, wykorzystująca uwarunkowania, tradycje i specjalizacje lokalne oraz przedsiębiorczość mieszkańców.	Cel strategiczny 2 Atrakcyjna i rozwijająca się oferta wykorzystania wolnego czasu, bazująca na historii i bogatym dziedzictwie kulturowym oraz walorach przyrodniczo-krajobrazowych gminy	Cel strategiczny 3 Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w wymiarze środowiskowym, przestrzennym i komunikacyjnym	Cel strategiczny 4 System usług publicznych wysokiej jakości, dostosowany do potrzeb i oczekiwań społecznych, odpowiadający wyzwaniom współczesności, gwarantujący rozwój wspólnoty samorządowej gminy.
Cel operacyjny 1.1 Rozwój i kształtowanie nowych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy Cel operacyjny 1.2 Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług Cel operacyjny 1.3 Rozwój obszarów wiejskich i branż powiązanych Cel operacyjny 1.4 Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców	Cel operacyjny 2.1 Ochrona dziedzictwa historycznego oraz wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego Cel operacyjny 2.2 Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku	Cel operacyjny 3.1 Zapewnienie powszechnego dostępu do systemów infrastruktury technicznej wykorzystujących technologie adekwatne do warunków osadniczych i przyrodniczych Cel operacyjny 3.2 Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu Cel operacyjny 3.3 Ochrona i kształtowanie krajobrazu oraz funkcjonalne zarządzanie przestrzenią Cel operacyjny 3.4 Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców	Cel operacyjny 4.1 Skuteczna i efektywna polityka oświatowa odpowiadająca na wyzwania XXI wieku Cel operacyjny 4.2 Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych Cel operacyjny 4.3 Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu oraz gospodarczemu

Obszary, cele i kierunki działań zostały zidentyfikowane na bazie wniosków z pogłębionej diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy, a także uzgodnień poczynionych w ramach szerokiej debaty publicznej i konsultacji społecznych, w kontekście przyjętej wizji rozwoju gminy w perspektywie 2034 r.

OBSZAR STRATEGICZNY 1

4.3.1 GOSPODARKA I RYNEK PRACY

Cel strategiczny 1

Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka lokalna, wykorzystująca uwarunkowania, tradycje i specjalizacje lokalne oraz przedsiębiorczość mieszkańców.

Cele operacyjne:

1.1 Rozwój i kształtowanie nowych obszarów

1.2 Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług

1.3 Rozwój obszarów wiejskich, rolnictwa i branż pośrednich

1.4 Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców

**KARTY PROGRAMÓW OPERACYJNYCH ORAZ PAKIETY DZIAŁAŃ / PROJEKTÓW OPERACYJNYCH
STRATEGII ROZWOJU GMINY KAMIENIEC 2025-2034**

STRATEGICZNY OBSZAR INTERWENCJI	1. GOSPODARKA I RYNEK PRACY
Cel strategiczny 1.1	Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka lokalna, wykorzystująca uwarunkowania, tradycje i specjalizacje lokalne oraz przedsiębiorczość mieszkańców
Cel operacyjny 1.1.1	Rozwój i kształtowanie nowych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy
Program operacyjny 1.1.1	Rozwój obszarów aktywności gospodarczej i inwestycyjnej (tworzenie i aktualizowanie dokumentów planistycznych, pozyskiwanie i scalanie terenów, uzbrojenie oraz zagospodarowanie).
Działanie / projekt 1.1.1.1	Zwiększenie areалу terenów inwestycyjnych w gminie. Pozyskanie nowych inwestorów
Opis Działania / projektu	Projekt ma zwiększyć areal dostępnych terenów inwestycyjnych w gminie, a tym samym atrakcyjności inwestycyjną gminy - bezpośrednio przyczyni się do zdynamizowania gminy, lokalnej gospodarki, pozyskania nowych inwestorów, zmniejszenia skali problemów związanych ze znalezieniem pracy, poprawą warunków życia mieszkańców. Kompleksowo określi ofertę, przygotowanie terenów oraz ich promocję.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Urząd Gminy w Kamieńcu – Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Poznański Park Naukowo-Technologiczny, Poznański Park Technologiczno-Przemysłowy, Wielkopolskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, inne instytucje otoczenia biznesu, administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, właściciele terenów.
Działanie / projekt 1.1.1.2	Zwiększenie obszarów aktywności gospodarczej i inwestycyjnej w gminie
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do rozwoju obszarów aktywności gospodarczej i inwestycyjnej, w tym do tworzenia i aktualizowania dokumentów planistycznych, pozyskiwania i scalania terenów, uzbrajania oraz zagospodarowania

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Powierzchnia terenów inwestycyjnych w posiadaniu gminy (poza SAG). Liczba przedsiębiorców funkcjonujących nowych na terenach inwestycyjnych (poza SAG)
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Urząd Gminy w Kamieńcu – Zespół do Spraw Podatków Lokalnych
Partnerzy	Poznański Park Naukowo-Technologiczny, Poznański Park Technologiczno-Przemysłowy, Wielkopolskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, inne instytucje otoczenia biznesu, administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, właściciele terenów.
Działanie / projekt 1.1.1.3	Wzrost zainteresowania inwestorów ofertą gminy
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wzrostu zainteresowania inwestorów ofertą gminy poprzez stworzenie oferty dla inwestorów oraz rozwój i promocję gospodarczą gminy
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba zapytań inwestorów w sprawie oferty inwestycyjnej gminy. Liczba ofert przedstawionych zainteresowanym potencjalnym inwestorom
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Poznański Park Naukowo-Technologiczny, Poznański Park Technologiczno-Przemysłowy, Wielkopolskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, inne instytucje otoczenia
Działanie / projekt 1.1.1.4	Zapewnienie wsparcia dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą i przedsiębiorców zamierzających inwestować w gminie. Poprawa jakości obsługi inwestorów / przedsiębiorców
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do rozwoju standardów obsługi inwestorów/przedsiębiorców poprzez utworzenie dedykowanego punktu informacyjno – doradczego w Urzędzie Gminy.

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba osób, które skorzystały z oferty punktu informacyjno – doradczego w urzędzie. Poziom zadowolenia klientów z obsługi (ankieta w ramach odwiedzin w punkcie informacyjno – doradczym w urzędzie)
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Promocji
Partnerzy	Poznański Park Naukowo-Technologiczny, Poznański Park Technologiczno-Przemysłowy, Wielkopolskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, inne instytucje otoczenia biznesu, administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, właściciele terenów.
Działanie / projekt 1.1.1.5	Poprawa zasięgu sieci telefonii komórkowej i dostępności szybkiego Internetu na terenie całej gminy
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy współpracy z operatorami w kierunku polepszenia dostępności wysokiej jakości usług telefonii komórkowej i Internetu na terenie gminy
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Powierzchnia obszarów wykluczonych cyfrowo w gminie tzw. białych plam. Odsetek gospodarstw domowych bez dostępu do szybkiego Internetu
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Promocji
Partnerzy	Operatorzy telekomunikacyjni, samorząd wojewódzki, administracja rządowa
Cel operacyjny 1.1.2	Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług
Program operacyjny 1.1.2	Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług z wykorzystaniem promocji.

Działanie / projekt 1.1.2 .1	Realizacja projektu Gminnego Targowiska w Kamieńcu. Wzrost dochodów gminy z tytułu opłaty targowej
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do wzrostu dochodów gminy z tytułu opłaty targowej oraz do realizacji inwestycji Gminnego Targowiska w Kamieńcu
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba dni handlowych / tradycyjnych jarmarków w Gminnym Targowisku w Kamieńcu w roku
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Zespół Podatków Lokalnych
Partnerzy	Przedsiębiorcy / rolnicy
Działanie / projekt 1.1.2.2	Poprawa warunków prowadzenia działalności handlowej. Wzrost obrotów lokalnych sprzedawców. Wzrost dochodów gminy z tytułu opłaty targowej. Zwiększenie dostępności produktów lokalnych oraz ekologicznych
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy warunków prowadzenia działalności handlowej, a tym samym do wzrostu obrotów oraz dostępności produktów lokalnych w Kamieńcu oraz ekologicznych sprzedawców, a także do wzrostu dochodów gminy z opłaty targowej.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba sprzedawców handlujących w Gminnym Targowisku . Wysokość dochodów gminy pochodzących z opłaty targowej z miejsc w innych sołectwach gminy.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Zespół Podatków Lokalnych
Partnerzy	Przedsiębiorcy / rolnicy
Działanie / projekt 1.1.2.3	Poprawa warunków prowadzenia działalności handlowej i usługowej oraz dostępności do niej w gminie

Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy warunków prowadzenia działalności handlowej i usługowej poprzez lokowanie większych punktów usługowo-handlowych poza miejscowością Kamieniec.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Powierzchnia terenów wyznaczonych pod funkcje handlowo – usługowe w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy. Powierzchnia uzbrojonych działek przeznaczonych pod inwestycje większych punktów handlowo – usługowych. Liczba większych punktów handlowo – usługowych na terenie gminy
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Promocji
Partnerzy	Przedsiębiorcy, instytucje otoczenia biznesu, administracja rządowa, samorząd wojewódzki
Działanie / projekt 1.1.2.4	Wzrost integracji lokalnego środowiska biznesowego i zyskanie partnera dla samorządu do projektów gospodarczych
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do inicjowania i wspierania działań na rzecz integracji lokalnego środowiska biznesowego, współpracy, wymiany doświadczeń, dobrych praktyk
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba przedsiębiorców, którzy skorzystali z oferty IOB. Liczba przedsiębiorców z terenu gminy, którzy uzyskali wsparcie finansowe w ramach środków unijnych na rozwój swojej działalności
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Poznański Park Naukowo-Technologiczny, Poznański Park Technologiczno-Przemysłowy, Wielkopolskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, inne instytucje otoczenia biznesu, banki i instytucje finansowe, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. , Stowarzyszenie 'Lider' w Grodzisku
Cel operacyjny 1.1.3	Rozwój obszarów wiejskich, rolnictwa i branż powiązanych.
Program operacyjny 1.1.3	Inicjowanie i wspieranie projektów z zakresu poprawy struktury obszarowej gospodarstw rolnych oraz rozwój rolnictwa branż powiązanych.

Działanie / projekt 1.1.3 .1	Poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych na terenie gminy
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do inicjowania i wspierania projektów z zakresu poprawy struktury obszarowej gospodarstw rolnych na terenie gminy
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Samorząd powiatowy i wojewódzki, właściciele terenów, rolnicy, Wielkopolska Izba Rolnicza w Poznaniu, Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Stowarzyszenie „LIDER” w Grodzisku,
Działanie / projekt 1.1.3.2	Wzrost zainteresowania ofertą produktów lokalnych. Wzrost obrotów lokalnych producentów, hodowców, sprzedawców i przedsiębiorców
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do wsparcia promocji, pozyskiwania rynku zbytu produktów lokalnych i ich dystrybucji (miejsca sprzedaży bezpośredniej, dedykowane targi, festiwale i imprezy gminne). Ogólnie projekt spowoduje wzrost zainteresowania ofertą produktów lokalnych, co przełoży się na wzrost obrotów wszystkich interesariuszy.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba producentów, których produkty promowane są podczas lokalnych targów i wydarzeń Wysokość dochodów gminy pochodzących z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na jej obszarze
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Kamieńcu, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, Wielkopolska Izba Rolnicza w Poznaniu, Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Stowarzyszenie „Lider” w Grodzisku

Działanie / projekt 1.1.3.3	Wzrost konkurencyjności rolnictwa i branż powiązanych
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wspierania różnorodnych partnerów w inicjatywach wykorzystujących gospodarczo istniejący potencjał rolniczy gminy poprzez wprowadzania nowoczesnych, innowacyjnych metod gospodarowania, rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, magazynowania, chłodni, suszarni. .
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba przedsiębiorstw z branż powiązanych z lokalnym rolnictwem na terenie gminy
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Instytucje otoczenia biznesu, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, Wielkopolska Izba Rolnicza w Poznaniu, Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Stowarzyszenie 'Lider" w Grodzisku,
Cel operacyjny 1.1.4	Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców
Program operacyjny 1.1.4	Współpraca międzysektorowa i międzyinstytucjonalna wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców na terenie gminy.
Działanie / projekt 1.1.4 .1	Zwiększenie odporności lokalnej przedsiębiorczości na kryzys. Minimalizacja strat dla budżetu gminy
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do zwiększenia współpracy międzysektorowej i międzyinstytucjonalnej w gminie w zakresie wsparcia lokalnego biznesu w sytuacji różnego rodzaju zagrożeń
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne

Miernik oceny	Liczba przedsiębiorstw utrzymujących się na rynku od 3 lat. Wysokość dochodów gminy pochodzących z tytułu udziału z podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na jej obszarze
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Administracja rządowa, Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp., instytucje otoczenia biznesu, banki, Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu, samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe, Stow. 'Lider' w Grodzisku
Działanie / projekt 1.1.4.2	Wzrost przedsiębiorczości lokalnej
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do stymulowania powstawania mikroprzedsiębiorstw oraz wspierania tworzenia nowych miejsc pracy, szczególnie dla bezrobotnych. Proces ten wspomagany będzie promocją przedsiębiorczości, samozatrudnienia oraz usługami doradczymi.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na terenie gminy. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1 tysiąc mieszkańców
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny
Działanie / projekt 1.1.4.3	Spadek bezrobocia. Przeciwdziałanie skutkom kryzysu na rynku pracy
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do wspierania zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy, zwłaszcza z grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba osób pozostających bez pracy z terenu gminy, pracujący w przeliczeniu na 1 tysiąc mieszkańców, wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20 – 64 lat.

Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp., Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu, instytucje otoczenia biznesu, administracja rządowa, Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu, samorząd wojewódzki i powiatowy, Stow. 'Lider" w Grodzisku, organizacje pozarządowe, podmioty szkoleniowe i doradcze
Działanie / projekt 1.1.4.4	Poprawa warunków do zakładania i prowadzenia podmiotów ekonomii społecznej
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do wsparcia promocji i ekonomii społecznej w gminie poprzez wzrost liczby osób i podmiotów ekonomii społecznej.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba działających na terenie gminy podmiotów ekonomii społecznej. Liczba osób zatrudnionych w lokalach podmiotów ekonomii społecznej
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Władze samorządowe, Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu, Wielkopolskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, Stow. 'Lider" w Grodzisku, ośrodki wsparcia ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy
Działanie / projekt 1.1.4.5	Wzrost aktywności edukacyjnej osób dorosłych. System podnoszenia kompetencji mieszkańców w różnych specjalnościach
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do wsparcia i promocji kształcenia ustawicznego, a tym samym do wzrostu aktywności edukacyjnej osób dorosłych.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba osób dorosłych, które skorzystały ze szkoleń i kursów OPS, PUP. Odsetek osób w wieku 25 – 64 lat
Koordynator	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, w tym senioralne

Partnerzy	Urząd Gminy w Kamieńcu, Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Kamieńcu , administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp., przedsiębiorcy, Stow. 'Lider" w Grodzisku, podmioty szkoleniowe i doradcze
Działanie / projekt 1.1.4.6	Lepsze dopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb pracodawców
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do lepszego planowania długookresowego oraz dopasowania kierunków kształcenia zgodnego z potrzebami lokalnego rynku pracy i pracodawców.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba bezrobotnych z wykształceniem zawodowym i średnim zawodowym na terenie gminy
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny, placówki oświatowe
Partnerzy	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu, samorząd powiatowy, administracja rządowa, samorząd wojewódzki, Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp., przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, Stow. „Lider” w Grodzisku

OBSZAR STRATEGICZNY 2

4.3.2 DZIEDZICTWO, TURYSTYKA I OFERTA WOLNEGO CZASU

Cel strategiczny 2

Atrakcyjna i rozwijająca oferta wykorzystania wolnego czasu, bazująca na historii i bogatym dziedzictwie kulturowym oraz walorach przyrodniczo – krajobrazowych gminy.

Cele operacyjne:

2.1 Ochrona dziedzictwa historycznego oraz wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego i gospodarczego gminy i jej mieszkańców

2.2 Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku, wzmacniających atrakcyjność osadniczą i turystyczną gminy

STRATEGICZNY OBSZAR INTERWENCJI	2. DZIEDZICTWO, TURYSTYKA I OFERTA WOLNEGO CZASU
Cel strategiczny 2.1	Atrakcyjna i rozwijająca oferta wykorzystania wolnego czasu, bazująca na bogatym dziedzictwie kulturowym oraz walorach przyrodniczo – krajobrazowych gminy
Cel operacyjny 2.1.1	Ochrona dziedzictwa historycznego oraz wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego i gospodarczego gminy i jej mieszkańców.
Program operacyjny 2.1.1	Działania na rzecz ochrony dziedzictwa historycznego poprzez wzmacnianie roli kultury w procesach rozwoju społecznego i gospodarczego gminy i jej mieszkańców.
Działanie / projekt 2.1.1.1	Zwiększenie oferty kulturalnej i rozrywkowej skierowanej do różnych grup mieszkańców. Poprawa jakości oferty kulturalnej i rozrywkowej skierowanej do różnych grup mieszkańców. Wzrost aktywności kulturalnej mieszkańców.
Opis Działania / projektu	Projekt ma zwiększyć ofertę kulturalną i rozrywkową dla różnych grup mieszkańców w celu poprawy jej jakości oraz wzrostu aktywności mieszkańców gminy poprzez wprowadzanie nowych zajęć i warsztatów, wydarzeń o charakterze lokalnym i ponadlokalnym, propozycji wspólnych (sieciowanie), interdyscyplinarnych, wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych, cyfryzacja instytucji kultury i oferty w gminie
Potencjalne źródło	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba zajęć stałych i czasowych w ofercie CK i BP w ciągu roku. Liczba imprez organizowanych przez CK i BP w ciągu roku. Poziom zadowolenia mieszkańców z oferty kulturalnej i rozrywkowej na terenie gminy. Liczba uczestników zajęć stałych i czasowych w ofercie CK i lub / BP. Liczba uczestników imprez organizowanych przez CK i BP.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Kamieńcu
Działanie / projekt 2.1.1.2	Zwiększenie oferty wydarzeń kulturalnych i kulturalno – rozrywkowych skierowanej do mieszkańców, jak również dla turystów i gości.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do zwiększenia oferty wydarzeń kulturalnych i kulturalno – rozrywkowych skierowanych do mieszkańców, turystów i gości organizowanych i inicjowanych przez społeczność i instytucje lokalne i ponad lokalne.

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba imprez organizowanych na terenie gminy w ciągu roku. Liczba uczestników imprez organizowanych na terenie gminy.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Kamieńcu
Partnerzy	Organizacje pozarządowe, administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, przedsiębiorcy, rolnicy, Stow. 'Lider' w Grodzisku, Wielkopolska Izba Rolnicza w Poznaniu, Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Zespoły i artyści lokalni, Kluby i organizacje sportowe
Działanie / projekt 2.1.1.3	Modernizacja i rozbudowa bazy społeczno – kulturalnej. Poprawa dostępności miejsc z ofertą kulturalną dla osób z niepełnosprawnościami. Zmniejszenie kosztów utrzymania (energia) budynków infrastruktury społeczno – kulturalnej. Profesjonalizacja obsługi ruchu turystycznego.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do modernizacji i rozbudowy bazy społeczno-kulturalnej w gminie, która spowoduje poprawę dostępności miejsc z ofertą kulturalną dla wszystkich mieszkańców. Spowoduje to także zmniejszenie kosztów utrzymania budynków infrastruktury społeczno-kulturalnej oraz wzrostu profesjonalizacji obsługi ruchu turystycznego.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba budynków infrastruktury społeczno-kulturalnej dostosowanych do potrzeb osób z niepełno sprawnościami. Roczne koszty utrzymania budynków infrastruktury społeczno-kulturalnej. Liczba turystów odwiedzających gminę, korzystających z oferty turystycznej.
Termin realizacji	2025 - 2034
Koordynator	Referat Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Promocji, instytucje kultury: CK i BP
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, Stowarzyszenie 'Lider' w Grodzisku, rady sołeckie

Działanie / projekt 2.1.1.4	Zwiększenie możliwości organizacji większych imprez plenerowych na terenie gminy
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do zwiększenia możliwości organizacji większych imprez plenerowych w gminie: kulturalnych, sportowych, rozrywkowych, gospodarczych, targowych itp.
Potencjalne źródło	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Powierzchnia terenów pod organizację imprez na terenie gminy. Liczba imprez organizowanych na terenie gminy
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Kamieńcu ,
Partnerzy	Władze samorządowe, instytucje kultury, NGO
Działanie / projekt 2.1.1.5	Zwiększenie oferty domu kultury i biblioteki publicznej. Poprawa jakości oferty centrum kultury i biblioteki publicznej . Wzmacnianie potencjału integracyjnego centrum kultury i biblioteki publicznej. Wzrost aktywności kulturalnej i czytelniczej mieszkańców. Promowanie lokalnych twórców, opracowań i na temat
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do zwiększenia oferty domu kultury i biblioteki publicznej, a także do poprawy jakości usług, dostępności, wzrostu potencjału integracyjnego tych instytucji, aktywności i promocji lokalnej twórczości.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Koordynator	Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Kamieńcu ,
Miernik oceny	Liczba czytelników, w tym w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Liczba wypożyczeń księgozbioru, w tym w przeliczeniu na 1 czytelnika. Liczba osób korzystających z komputerów z dostępem do Internetu w BP w ciągu roku. Liczba imprez , wydarzeń organizowanych przez CK i lub BP w ciągu roku. Poziom zadowolenia mieszkańców z ofertv CK i lub BP. Liczba uczestników imprez / wvdarzeń organizowanvch przez CK lub BP.
Działanie / projekt 2.1.1.6	Ochrona krajobrazu kulturowego gminy. Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych. Zwiększenie dostępności zabytków dla mieszkańców, jak również dla turystów i gości.

Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do ochrony krajobrazu kulturowego gminy, w tym do poprawy stanu technicznego obiektów zabytkowych oraz ich dostępności dla mieszkańców, turystów i gości..
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba zabytków pozostających w złym stanie technicznym. Liczba odnowionych zabytków, które udostępniono do zwiedzania lub w których zorganizowano wydarzenia kulturalne.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Władze samorządowe, placówki oświatowe, administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, Przedsiębiorcy, Rolnicy, Stow. „Lider” w Grodzisku, Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, zespoły i artyści lokalni, organizacje pozarządowe, media.
Działanie / projekt 2.1.1.7	Promocja i upowszechnianie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego gminy oraz walorów przyrodniczo – krajobrazowych. Zwiększenie oferty turystycznej.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do promocji i upowszechniania materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego gminy oraz jej walorów przyrodniczo-krajobrazowych, co wpłynie na zwiększenie ruchu turystycznego.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Poziom zadowolenia mieszkańców z możliwości spędzenia wolnego czasu na terenie gminy i dostępu do miejsc rekreacji. Liczba wisić szkolnych na trasach szlaki i ścieżki edukacyjne w ciągu roku.
Koordynator	Referat Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Promocji.
Termin realizacji	2025-2034
Partnerzy	Urząd Gminy w Kamieńcu, administracja rządowa, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, Stow. „Lider” w Grodzisku, Wielkopolska Organizacja Turystyczna, PTTK, NGO
Cel operacyjny 2.2.1	Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku wzmacniającej atrakcyjność osadniczą i turystyczną gminy

Program operacyjny 2.2.1	Działania w zakresie rozwoju infrastruktury sportu, rekreacji i wypoczynku w powiązaniu z wzmacnianiem atrakcyjności osadniczej i turystycznej gminy.
Działanie / projekt 2.2.1.1	Wzrost aktywności ruchowej mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży
Opis Działania / projektu	Projekt ma zwiększyć aktywność ruchową mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży poprzez promowanie, kampanie społeczne, programy aktywizacyjne i animacyjne oraz edukację sportową.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba uczniów biorących udział w pozalekcyjnych zajęciach sportowych w szkołach w stosunku do ogólnej liczby uczniów. Liczba członków lokalnych klubów sportowych prowadzonych przez nie sekcji oraz ćwiczących w ramach poszczególnych sekcji. Liczba uczestników zawodów, imprez i innych wydarzeń sportowych organizowanych przez lokalne kluby.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Kluby i organizacje sportowe w Kamieńcu, placówki oświatowe, instytucje kultury, administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, inne JST, podmioty prywatne, Stow. „Lider” w Grodzisku, media
Działanie / projekt 2.2.1.2	Profesjonalizacja działalności klubów sportowych, zwiększenie oferty sportowej na terenie gminy, wzrost aktywności ruchowej mieszkańców
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do zwiększenia profesjonalizacji działalności klubów sportowych poprzez ich wsparcie, inwestycje, nowe dyscypliny oraz grupy docelowe. Wszystko to spowoduje wzrost aktywności ruchowej mieszkańców w wyniku zwiększenia oferty sportowej w gminie.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba klubów sportowych i ich członków, prowadzonych przez nie sekcji oraz ćwiczących w ramach poszczególnych sekcji. Liczba uczestników zawodów, imprez i innych wydarzeń sportowych organizowanych
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Kluby i organizacje sportowe w Kamieńcu, placówki oświatowe, administracja rządowa, samorząd wojewódzki

Działanie / projekt 2.2.1.3	Modernizacja i rozbudowa bazy sportowej. Stworzenie oferty sportowej w gminie dla różnych grup odbiorców.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do modernizacji i rozbudowy bazy sportowej w gminie, która spowoduje stworzenie oferty sportowej w gminie dla różnych grup odbiorców. Nastąpi to poprzez dywersyfikację oferty sportowej na takie dyscypliny jak np.: lekka atletyka lub inne dyscypliny, w tym zespołowe.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba obiektów sportowych w gminie. Poziom zadowolenia mieszkańców z oferty sportowej oraz dostępu do miejsc rekreacji. Odsetek kobiet oraz poszczególnych grup wiekowych wśród członków lokalnych klubów sportowych
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Gminny koordynator sportu, administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, Stow. 'Lider' w Grodzisku, kluby i organizacje sportowe w Kamieńcu, podmioty prywatne
Działanie / projekt 2.2.1.4	Modernizacja i rozbudowa bazy rekreacyjnej. Poszerzenie oferty aktywnego spędzania wolnego czasu.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do modernizacji i rozbudowy bazy rekreacyjnej o siłownię na wolnym powietrzu, skateparki, miejsca biwakowe itp, co poszerzy ofertę aktywnego spędzania czasu dla mieszkańców gminy
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Poziom zadowolenia mieszkańców z oferty sportowej oraz dostępu do miejsc rekreacji
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego, Promocji, Referat Organizacyjny
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy, Stow. „Lider” w Grodzisku, kluby i organizacje sportowe w Kamieńcu, podmioty prywatne

Działanie / projekt 2.2.1.5	Zwiększenie oferty imprez sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy. Wzrost aktywności ruchowej mieszkańców
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do zwiększenia oferty imprez sportowych i rekreacyjnych poprzez organizacje i współ-organizację imprez lokalnych i ponadlokalnych o różnym charakterze: zawody, turnieje, imprezy rodzinne itp..
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba imprez sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy w skali roku. Liczba uczestników imprez sportowych
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Urząd Gminy w Kamieńcu, administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy i inne JST, organizacje pozarządowe, Stow. „Lider” w Grodzisku
Działanie / projekt 2.2.1.6	Rozwój infrastruktury rowerowej i pieszo rowerowej na terenie gminy. Poszerzenie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do rozwoju infrastruktury rowerowej i pieszo-rowerowej wraz z zapleczem, oznakowaniem tras oraz punktów obsługi na terenie gminy.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Długość nowo wybudowanych tras rowerowych i pieszo- rowerowych [w km].
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Promocji
Partnerzy	Samorząd wojewódzki oraz powiatowy, administracja rządowa, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe
Działanie / projekt 2.2.1.7	Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu. Wzmacnianie potencjału turystycznego gminy.

Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poszerzenia oferty spędzania wolnego czasu, szczególnie poprzez promowanie szczególnie atrakcyjnych miejsca do wypoczynku, rekreacji oraz rozwoju duchowego (dedykowane inwestycje, koncerty np. piosenki turystycznej)
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba imprez organizowanych na terenach poszczególnych miejscowości gminy Kamieniec liczba ich uczestników
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny, Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Kamieńcu
Partnerzy	Samorząd wojewódzki oraz powiatowy oraz inne JST, Lasy Państwowe, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe
Działanie / projekt 2.2.1.8	Wzmocnienie potencjału turystycznego gminy
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do stworzenia nowych produktów turystycznych, w szczególności w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe i dziedzictwo kulturowe gminy oraz do ich integrowania w ramach lokalnej
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba nowych atrakcji turystycznych na mapie turystycznej gminy
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny, Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Kamieńcu
Partnerzy	LGD w Kamieńcu, organizacje pozarządowe i turystyczne, administracja rządowa, samorząd wojewódzki oraz powiatowy i inne JST, Wielkopolska Organizacja Turystyczna, PTTK, Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
Działanie / projekt 2.2.1.9	Wzrost zainteresowania ofertą gospodarstw agroturystycznych oraz pensjonatów na terenie gminy
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wspierania rozwoju i promocji gospodarstw agroturystycznych, pensjonatów przy stale aktualizowanej bazie i ofertach w mediach samorządowych oraz aktualizacji informacji na platformach zewnętrznych, w tym Google Maps, Openstreetmap.

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba turystów i gości korzystających z oferty gospodarstw agroturystycznych oraz pensjonatów w ciągu roku. Liczba obiektów i miejsc noclegowych
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Stow." Lider w Grodzisku", samorząd powiatowy, organizacje pozarządowe i turystyczne, PTTK, właściciele obiektów, media
Działanie / projekt 2.2.1.10	Promocja i upowszechnienie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturalnego gminy oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Profesjonalizacja obsługi ruchu turystycznego.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do rozwoju informatyzacji i wizualizacji turystycznej w gminie poprzez promocję i upowszechnianie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba zabytków i atrakcji opatrzonych informacją turystyczną. Liczba osób korzystających z informacji turystycznej
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, Referat Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Promocji, Gminne Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Kamieńcu
Partnerzy	Samorząd wojewódzki oraz powiatowy i inne JST, Wielkopolska Organizacja Turystyczna, PTTK, przedsiębiorcy, Organizacje pozarządowe i turystyczne, Stow. „Lider” w Grodzisku, właściciele i zarządcy zabytków, media
Działanie / projekt 2.2.1.11	Poprawa rozpoznawalności gminy jako miejsca atrakcyjnego dla spędzenia czasu wolnego. Zwiększenie ruchu turystycznego
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do rozwoju oraz promocji oferty i produktów turystycznych (turystyka kulturowa, w tym sakralna, kulinarna, historyczna, rekreacja i turystyka aktywna itp. Wszystko to poprawi rozpoznawalność gminy jako miejsca atrakcyjnego dla spędzenia wolnego czasu.

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba odwiedzających poszczególne zabytki i atrakcje gminy.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Urząd Gminy w Kamieńcu, Referat Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Promocji, Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Kamieńcu
Partnerzy	Samorząd wojewódzki oraz powiatowy i inne JST, Wielkopolska Organizacja Turystyczna, PTTK, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i turystyczne, Stow. „Lider” w Grodzisku, właściciele i zarządcy zabytków, media

OBSZAR STRATEGICZNY 3**4.3.3 PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO****Cel strategiczny 3**

Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w wymiarze środowiskowym, przestrzennym i komunikacyjnym.

Cele operacyjne:

3.1 Zapewnienie powszechnego dostępu do systemu infrastruktury technicznej, wykorzystujących technologie adekwatne do warunków osadniczych i przyrodniczych

3.2 Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu

3.3 Ochrona i kształtowanie krajobrazu oraz funkcjonalne zarządzanie przestrzenią

3.4 Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców

3.5 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym

STRATEGICZNY OBSZAR	3. PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO
Cel strategiczny 3.1	Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w wymiarze środowiskowym, przestrzennym i komunikacyjnym
Cel operacyjny 3.1,1	Zapewnienie powszechnego dostępu do systemu infrastruktury technicznej wykorzystującej technologie adekwatne do warunków osadniczych i przyrodniczych.
Program operacyjny 3.1.1	Działania w zakresie zapewnienia powszechnego dostępu do systemu infrastruktury technicznej z zastosowaniem technologii dostosowanej do warunków osadniczych i przyrodniczych.
Działanie / projekt 3.1.1.1	Zwiększenie dostępności usług wodociągowych w gminie
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do rozwoju i modernizacji sieci wodociągowej w gminie poprzez wspieranie budowy przyłączy na terenach o rozproszonej zabudowie i trudno dostępnych w gminie.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci wodociągowej
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki, przedsiębiorcy, mieszkańcy
Działanie / projekt 3.1.1.2	Zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do zwiększenia dostępności usług kanalizacyjnych oraz urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków, w tym sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Odsetek mieszkańców korzystających z kanalizacji
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki, przedsiębiorcy, mieszkańcy
Działanie / projekt 3.1.1.3	Zwiększenie dostępności alternatywnych form usług kanalizacyjnych i oczyszczania ścieków
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do rozwoju i promocji innych alternatywnych form kanalizacji sanitarnej, jak np. stała usługa asenizacyjna.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Odsetek mieszkańców korzystających z usług asenizacyjnych
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Przedsiębiorcy, mieszkańcy
Działanie / projekt 3.1.1.4	Zwiększenie dostępności usług w zakresie zbiorowego dostarczania wody i odprowadzania ścieków.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do budowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych na nowych terenach budowlanych o minv.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej.

Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Zakład Komunalnych sp. z o.o., administracja rządowa, samorząd wojewódzki, przedsiębiorcy mieszkańcy
Działanie / projekt 3.1.1.5	Zwiększenie dostępności usług w zakresie dostarczania wody – budowa studni głębinowych i zbiorowych ujęć wody
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do zwiększenia dostępności usług w zakresie dostarczania wody poprzez budowę w gminie studni głębinowych i zbiorowych ujęć wody.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Odsetek mieszkańców korzystających ze studni głębinowych.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	2021 - 2030
Partnerzy	Zakład Komunalny sp. z o.o., administracja rządowa, samorząd wojewódzki, przedsiębiorcy, mieszkańcy
Działanie / projekt 3.1.1.6	Zwiększenie dostępności usług w zakresie dostarczania wody w oparciu o analizę zasadności
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do zwiększenia dostępności usług w zakresie dostarczania wody w oparciu o analizę zasadności i opłacalności budowy ujęć wody i stacji jej uzdatniania.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Ocena szans na rozbudowę sieci wodociągowej na terenie gminy.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska

Partnerzy	Zakład Komunalnych sp. z o.o., administracja rządowa, samorząd wojewódzki, przedsiębiorcy, mieszkańcy
Cel operacyjny 3.2.1	Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu
Program operacyjny 3.2.1	Działania w zakresie ochrony zasobów środowiskowych gminy połączone z adaptacją do zmian klimatu
Działanie / projekt 3.2.1.1	Poprawa retencji. Poprawa warunków aerosanitarnych powietrza
Opis Działania / projektu	Projekt ma zwiększyć zakres inwestycji służących retencji publicznej oraz gromadzeniu i wykorzystywaniu wody opadowej w gospodarstwach domowych, a także kształtowanie systemu terenów zieleni publicznej oraz o charakterze naturalnym i półnaturalnym
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Pojemność obiektów retencji, w tym małej retencji. Powierzchnia terenów zieleni publicznej.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	PGW Wody Polskie, administracja rządowa, samorząd wojewódzki, przedsiębiorcy, mieszkańcy, organizacje pozarządowe
Działanie / projekt 3.2.1.2	Zwiększenie dostępności usług dostarczania paliwa gazowego
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wspierania rozbudowy sieci gazowej w gminie
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne

Miernik oceny	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci gazowej.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	PGNiG, G.EN. GAZ ENERGIA sp. z o.o., rady sołeckie, mieszkańcy, przedsiębiorcy
Działanie / projekt 3.2.1.3	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej. Dywersyfikacja źródeł ciepła.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, a tym samym do dywersyfikacji ciepła.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Wskaźniki straty ciepła. Wytworzona energia odnawialna ogółem.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Gminne jednostki organizacyjne
Działanie / projekt 3.2.1.4	Poprawa wydajności energetycznej budynków lub mieszkań prywatnych
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wspierania prywatnych inwestycji w zakresie termomodernizacji budynków i instalacji odnawialnych źródeł energii.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba gospodarstw domowych, które dokonały poprawy wydajności energetycznej budynku lub mieszkania.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska.

Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki, przedsiębiorcy, mieszkańcy, organizacje pozarządowe
Działanie / projekt 3.2.1.5	Likwidacja nieekologicznych źródeł ciepła na terenie gminy. Poprawa jakości powietrza.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wspierania wymiany źródeł ciepła na ekologiczne, co poprawi jakość powietrza na terenie gminy.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba gospodarstw domowych korzystających z nie ekologicznych źródeł ciepła. Poziom zanieczyszczenia powietrza.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska.
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki, przedsiębiorcy, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, media
Działanie / projekt 3.2.1.6	Poprawa efektywności energetycznej systemu oświetlenia publicznego
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wspierania realizacji energooszczędnego systemu oświetlenia publicznego na terenie gminy.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Koszty energii zasilającej system oświetlenia publicznego.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Zastępca Wójta
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, właściciele i zarządcy dróg
Działanie / projekt 3.2.1.7	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.

Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez edukację ekologiczną (m.in. w zakresie ograniczania niskiej emisji, wykorzystania OZE, zmniejszania wytwarzania odpadów i ich segregacji, zasad gospodarki o obiegu zamkniętym, podłączenia do kanalizacji, wykorzystania pojazdów elektrycznych
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba projektów na rzecz ochrony środowiska, zdrowia publicznego i limitacji zmian klimatycznych realizowanych przez szkoły. Liczba lokalnych organizacji działających na rzecz szeroko pojętej ekologii. Odsetek odpadów zbieranych selektywnie.
Termin realizacji	2025 - 2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, instytucje kultury, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy i inne JST, media
Działanie / projekt 3.2.1.8	Wzrost wiedzy mieszkańców i przedsiębiorców w zakresie możliwości sfinansowania wymiany piecy
Opis Działania / projektu	Projekt w ramach programu LIFE przyczyni się do wzrostu wiedzy mieszkańców i przedsiębiorców na terenie gminy w zakresie możliwości sfinansowania wymiany nieekologicznego pieca, ocieplenia domu, czy instalacji OZE.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba prywatnych inwestycji proekologicznych, które uzyskały dofinansowanie dzięki wsparciu ekodoradcy
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Samorząd wojewódzki i inne JST, administracja rządowa, organizacje pozarządowe, uczelnie wyższe

Działanie / projekt 3.2.1.9	Wzrost poziomu czystości środowiska. Wzmocnienie kondycji środowiska naturalnego na terenie gminy.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wzrostu ilości działań na terenie gminy na rzecz zachowania, ochrony i wzbogacania bioróżnorodności przyrodniczej, co wpłynie na wzrost poziomu czystości środowiska naturalnego i jego kondycji.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Termin realizacji	2025-2034
Miernik oceny	Liczba zagrożonych gatunków flory i fauny na terenie gminy. Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk śmieci.
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa, Ochrony Środowiska.
Partnerzy	Nadleśnictwa, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, instytucje kultury, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy i inne JST, media
Działanie / projekt 3.2.1.10	Minimalizacja ilości odpadów niebezpiecznych na terenie gminy
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do minimalizacji ilości odpadów niebezpiecznych na terenie gminy, szczególnie azbestu.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Suma zebranych odpadów niebezpiecznych. Odpady niebezpieczne poddane utylizacji.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy i inne JST
Działanie / projekt 3.2.1.11	Minimalizacja ilości powstających odpadów. Wzrost poziomu recyklingu odpadów.

Opis Działania /	Projekt ma przyczynić się do minimalizacji ilości powstających odpadów oraz do wzrostu poziomu ich recyklingu.
Miernik oceny	
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy i inne JST,
Działanie / projekt 3.2.1.12	Minimalizacja ilości powstających odpadów poprzez zastosowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie Zero Waste, czy Less Waste. Wzrost poziomu recyklingu odpadów
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do minimalizacji ilości powstających odpadów oraz do wzrostu poziomu ich recyklingu.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Suma zebranych odpadów segregowanych. Odpady poddane recyklingowi. Liczba inicjatyw w zakresie Zero Waste / Less Waste.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Stowarzyszenie "Lider" w Grodzisku, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe i ekologiczne, instytucje kultury, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy i inne JST, media
Cel operacyjny 3.3.1	Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców
Program operacyjny 3.3.1	Działania w zakresie zwiększenia dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców gminy.
Działanie / projekt 3.3.1.1	Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej.
Opis Działania / projektu	Projekt ma poprawić dostępność komunikacyjną oraz mobilność mieszkańców poprzez współpracę z innymi właścicielami i zarządcami dróg oraz zainteresowanymi samorządami, szczególnie jeśli to dotyczy gminy, powiatu i Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego.

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Czas dojazdu z Grodziska Wlkp. i Poznania do Kamieńca
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Zastępca Wójta
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy i inne JSP, właściciele i zarządcy dróg
Działanie / projekt 3.3.1.2	Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy wewnętrznej dostępności komunikacyjnej poprzez budowy nowej i modernizację istniejącej infrastruktury drogowej towarzyszącej na terenie gminy, w szczególności w kontekście zapewnienia dostępności terenów osadniczych, miejsc świadczenia usług publicznych oraz stref aktywności gospodarczej i innych terenów inwestycyjnych.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Długość wybudowanej i zmodernizowanej infrastruktury drogowej. Liczba terenów inwestycyjnych, do których zmodernizowano dojazd.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Zastępca Wójta
Partnerzy	Rady sołeckie, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, właściciele i zarządcy dróg
Działanie / projekt 3.3.1.3	Poprawa integralności komunikacyjnej gminy. Zapewnienie mieszkańców wysokiej jakości usług transportu publicznego
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy integralności komunikacyjnej gminy poprzez rozwój transportu publicznego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w tym rozwój gminnych linii komunikacyjnych.

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba miejscowości gminy, do których dociera transport zbiorowy. Liczba gminnych linii komunikacyjnych. Poziom zadowolenia mieszkańców z usług transportu publicznego.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Zastępca Wójta
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy oraz inne JST,
Działanie / projekt 3.3.1.4	Poprawa jakości powietrza. Obniżenie kosztów eksploatacji pojazdów.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy jakości powietrza w gminie oraz do obniżenia kosztów eksploatacji pojazdów poprzez rozwój elektromobilności indywidualnej i zbiorowej w tym zakup autobusu elektrycznego, budowę stacji ładowania pojazdów elektrycznych, udostępnienie rowerów elektrycznych mieszkańcom.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Poziom zanieczyszczenia powietrza. Koszty eksploatacji pojazdów we flocie gminnej.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Zastępca Wójta
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki, firmy energetyczne, przedsiębiorcy
Działanie / projekt 3.3.1.5	Poprawa jakości usług transportowych
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy jakości usług publicznych poprzez współpracę z prywatnymi przewoźnikami na rzecz dostosowania komunikacji zbiorowej do potrzeb społecznych i zawodowych mieszkańców, wdrażania rozwiązań proekologicznych oraz zapewnienia dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami.

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Poziom zadowolenia mieszkańców z jakości usług transportowych.
Termin realizacji	2025 - 2034
Koordynator	Zastępca Wójta
Partnerzy	Samorząd powiatowy i wojewódzki
Działanie / projekt 3.3.1.6	Integracja różnych form transportu.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do integracji różnych form transportu poprzez tworzenie parkingów i miejsc przesiadko - wych, w szczególności przy budynkach i miejscach użyteczności publicznej oraz atrakcjach turystycznych.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba miejsc integrujących różne formy transportu.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny, Referat Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Promocji, Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa, Ochrony Środowiska
Partnerzy	Samorząd powiatowy i wojewódzki
Działanie / projekt 3.3.1.7	Wzrost liczby użytkowników transportu publicznego. Wzrost liczby użytkowników rowerów.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wzrostu liczby użytkowników transportu publicznego poprzez wzrost liczby rowerów w wyniku promowanie nowej kultury mobilności, opartej w szczególności o transport zbiorowy, pojazdy elektryczne i rower.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne

Miernik oceny	Roczna liczba pasażerów transportu publicznego. Liczba użytkowników rowerów.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Zastępca Wójta
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy oraz inne JST, publiczni i prywatni przewoźnicy organizacje pozarządowe. media
Cel operacyjny 3.4.1	Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym
Program operacyjny 3.4.1	Działania w zakresie wsparcia systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym.
Działanie / projekt 3.4.1.1	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie unikania zagrożeń i reagowania w sytuacji zagrożeń.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wzrostu świadomości mieszkańców w zakresie unikania zagrożeń i reagowania w sytuacji zagrożeń poprzez prewencję, edukację i profilaktykę wśród mieszkańców w szczególności dzieci i młodzieży– bezpieczeństwo na drodze, cyberprzemoc, unikanie zagrożeń, zachowanie w sytuacjach kryzysowych, pierwsza pomoc itp.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba dzieci, które w szkołach przeszły kursy i szkolenia z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa. Liczba dzieci, które otrzymały pomoc psychologiczną.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Oświata
Partnerzy	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, instytucje kultury, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy oraz inne JST, Policja, Straż Pożarna i inne służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo, media

Działanie / projekt 3.4.1.2	Lepsza współpraca służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do lepszej współpracy służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo poprzez doskonalenie i integrację procesów zarządzania bezpieczeństwem, w tym wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i technologii (np. monitoring wizyjny w strategicznych miejscach na terenie gminy), a także rozszerzenie systemu zarządzania kryzysowego o specyfikę współczesnych zagrożeń.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba wspólnie realizowanych akcji. Liczba miejsc monitoringu wizyjnego w gminie
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Zastępca Wójta
Partnerzy	Policja, Straż Pożarna , Pogotowie Ratunkowe i inne służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy oraz inne JST,
Działanie / projekt 3.4.1.3	Poprawa gotowości interwencyjnej służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Poprawa bezpieczeństwa publicznego
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy gotowości interwencyjnej służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo poprzez wsparcie służb odpowiedzialnych za porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz zarządzanie kryzysowe w zakresie ciągłego doskonalenia wiedzy i umiejętności, rozwoju bazy, zakupu oraz modernizacji sprzętu i urządzeń.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Odczuwalny przez mieszkańców poziom bezpieczeństwa publicznego. Czas dojazdu służb na miejsce zdarzenia.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Zastępca Wójta
Partnerzy	Policja, Straż Pożarna , Pogotowie Ratunkowe i inne służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy
Działanie / projekt 3.4.1.4	Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez m.in. budowę chodników, oświetlenia drogowego, rond, przejść dla pieszych, infrastruktury rowerowej i towarzyszącej, miasteczka komunikacyjnego, infrastruktury i urządzeń bezpieczeństwa (m.in. infrastruktury spowalniającej ruch na odcinkach szybszego ruchu i monitoringu drogowego).
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Termin realizacji	2025 - 2034
Koordynator	Zastępca Wójta
Partnerzy	Policja i inne służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, właściciele i zarządcy dróg

OBSZAR STRATEGICZNY 4

4.3.4 KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

Cel strategiczny 4

System usług publicznych wysokiej jakości, dostosowany do potrzeb i oczekiwań społecznych, odpowiadający wyzwaniom współczesności, gwarantujący rozwój wspólnoty samorządowej gminy.

Cele operacyjne:

4.1 Skuteczna i efektywna polityka oświatowa, odpowiadająca na wyzwania XXI wieku

4.2 Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych

4.3 Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

STRATEGICZNY OBSZAR	4. KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY
Cel strategiczny 4.1	System usług publicznych wysokiej jakości, dostosowany do potrzeb i oczekiwań, odpowiadający wyzwaniom współczesności, gwarantujący rozwój wspólnoty samorządowej.
Cel operacyjny 4.1,1	Skuteczna i efektywna polityka oświatowa odpowiadająca na wyzwania XXI wieku
Program operacyjny 4.1.1	Działania w zakresie uzyskania w gminie skutecznej i efektywnej polityki oświatowej przystosowanej do wymogów XXI wieku.
Działanie / projekt 4.1.1.1	Poprawa warunków nauki. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej. Dywersyfikacja źródeł ciepła w kierunku bardziej ekologicznych.
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do poprawy warunków nauki, w tym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej poprzez rozwój bazy oświatowej, żłobków oraz doposażenia tych placówek. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Dywersyfikacja źródeł ciepła w kierunku bardziej ekologicznych, w tym m.in. rozbudowa Szkoły Podstawowej w Konojadzie
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Poziom zadowolenia rodziców z bazy oświatowej. Wskaźniki straty ciepła. Wytworzona energia odnawialna ogółem
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Oświata
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki.
Działanie / projekt 4.1.1.2	Rozwój przyszkolnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej. Poszerzenie oferty aktywnego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży szkolnej.

Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się zagospodarowanie otoczenia placówek oświatowych, w tym tworzenie przyszkolnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej, m.in. w tym zakup terenu i budowa boiska z bieżnią, skocznią i rzutnią oraz placem zabaw przy Szkole Podstawowa w Konojadzie, sali gimnastycznej, boiska i placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Parzeczewie
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba nowych i wyremontowanych boisk sportowych przy szkołach. Poziom zadowolenia rodziców z przyszkolnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej oraz oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży szkolne.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Oświata
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki
Działanie / projekt 4.1.1.3	Poprawa jakości kształcenia, poprawa wyników egzaminów końcowych. Zwiększenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży. Wyrównywanie szans edukacyjnych.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do edukacja dostosowanej do indywidualnych potrzeb uczniów, w tym m.in. różnorodna oferta zajęć i programów, zarówno rozwijających zainteresowania, uzdolnienia i kompetencje uniwersalne uczniów, jak i wspierających w zakresie pojawiających się trudności, czy adresowanych dla uczniów o specjalnych potrzebach, pomoc materialna o charakterze motywacyjnym i socjalnym.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Poziom zadowolenia rodziców z jakości kształcenia. Wyniki egzaminów końcowych. Liczba uczniów objętych stypendiami motywacyjnymi i socjalnymi.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Oświata
Partnerzy	Instytucje kultury, administracja rządowa, samorząd wojewódzki, Kuratorium Oświaty w Poznaniu, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, organizacje pozarządowe, kluby i organizacje sportowe, rodzice

Działanie / projekt 4.1.1.4	Wsparcie młodzieży w procesie podejmowania decyzji edukacyjno- zawodowych. Zwiększenie rozeznania rodziców w kwestii kierunkowania edukacji dziecka.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do rozwój poradnictwa edukacyjno-zawodowego w szkołach podstawowych, w tym realizowanego w niestandardowych formach
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Poziom zadowolenia rodziców z jakości kształcenia.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Oświata
Partnerzy	Instytucje kultury, administracja rządowa, samorząd wojewódzki, Kuratorium Oświaty w Poznaniu, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, organizacje pozarządowe, kluby i organizacje sportowe, rodzice
Działanie / projekt 4.1.1.5	Poprawa jakości kształcenia. Zwiększenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej. Wzmocnienie postaw przedsiębiorczych, kreatywnych i proinnowacyjnych wśród młodzieży szkolnej.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do współpraca placówek oświatowych z biznesem oraz lokalnymi przedsiębiorcami i pracodawcami w zakresie kształtowania podstaw przedsiębiorczych, kreatywnych i proinnowacyjnych począwszy od wczesnych etapów edukacji. To spowoduje zwiększenie oferty edukacyjnej dostosowanej do potrzeb rynku pracy.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Poziom zadowolenia rodziców z jakości kształcenia. Liczba laureatów konkursów i olimpiad przedmiotowych.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Oświata
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, Kuratorium Oświaty w Poznaniu, przedsiębiorcy, instytucje otoczenia biznesu

Działanie / projekt 4.1.1.6	Podniesienie kompetencji kadry kierowniczej i pedagogicznej
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wzrostu poziomu efektywnego zarządzania rozwojem gminnych kadr oświatowych, w tym wsparcie i promocja dla aktualizowania i poszerzania wiedzy przez te kadry.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba nauczycieli w podziale na stopnie awansu zawodowego.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Oświata
Partnerzy	Władze samorządowe, administracja rządowa, samorząd wojewódzki, Wielkopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Kuratorium Oświaty w Poznaniu, organizacje pozarządowe.
Działanie / projekt 4.1.1.7	Rozwój współpracy międzyszkolnej i międzynarodowej. Poprawa jakości kształcenia, szczególnie języków obcych. Zwiększenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do promocji zdrowia psychicznego oraz profilaktyki i leczenia zaburzeń psychicznych wśród dzieci i młodzieży.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba dzieci i młodzieży szkolnej z terenu gminy objętych pomocą psychologiczną.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Oświata
Partnerzy	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu, instytucje kultury, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, Kuratorium Oświaty w Poznaniu, poradnie psychologiczno– pedagogiczne, kluby i organizacje sportowe, rodzice

Działanie / projekt 4.1.1.8	Wzrost aktywności ruchowej dzieci i młodzieży szkolnej. Poprawa zdrowia i kondycji fizycznej dzieci i młodzieży szkolnej
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wzrostu aktywności ruchowej dzieci i młodzieży szkolnej. Poprawa zdrowia i kondycji fizycznej dzieci i młodzieży szkolnej poprzez dodatkowe zajęcia ruchowe i wspierające prawidłowy rozwój fizyczny.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba uczniów biorących udział w pozalekcyjnych zajęciach sportowych w szkołach w stosunku do liczby uczniów ogółem. Liczba zwolnień z zajęć wychowania fizycznego
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Placówki oświatowe oraz kluby i organizacje sportowe
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe, podmioty prywatne
Działanie / projekt 4.1.1.9	Poprawa dostępności i jakości kształcenia. Przygotowanie lokalnego systemu kształcenia na wypadek sytuacji nadzwyczajnych.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy dostępności i jakości kształcenia w gminie poprzez doskonalenie systemu nauki zdalnej, w tym zakup komputerów i urządzeń do nauki na odległość
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Poziom zadowolenia rodziców z jakości kształcenia.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Oświata
Partnerzy	Placówki oświatowe, administracja rządowa, rodzice

Cel operacyjny 4.2.1	Zapewnienie dostępności i wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych
Program operacyjny 4.2.1	Działania w zakresie zapewnienia w gminie dla mieszkańców dostępności do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych.
Działanie / projekt 4.2.1.1	Poprawa profilaktyki i diagnostyki na terenie gminy. Wzrost świadomości społecznej w zakresie zdrowia. Podniesienie poziomu zdrowia publicznego
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy profilaktyki i diagnostyki na terenie gminy poprzez wspieranie działań z zakresu profilaktyki i diagnostyki, badania i konsultacje medyczne dla mieszkańców.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba zdiagnozowanych przypadków chorób w wyniku przeprowadzonych badań profilaktycznych. Poziom zadowolenia mieszkańców z dostępności bezpłatnych programów profilaktycznych.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Oświata
Partnerzy	Placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, organizacje pozarządowe, kluby i organizacje sportowe, firmy farmaceutyczne i medyczne
Działanie / projekt 4.2.1.2	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury ochrony zdrowia. Poprawa warunków leczenia.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do modernizacji i rozbudowy infrastruktury ochrony zdrowia poprzez doskonalenie bazy infrastrukturalnej i wyposażenia podmiotów świadczących usługi diagnostyczne, lecznicze oraz rehabilitacyjne, w tym modernizacja budynków ośrodka zdrowia w Kamieńcu.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne

Miernik oceny	Poziom zadowolenia mieszkańców z działalności ośrodków ochrony zdrowia.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Niepubliczne placówki ochrony zdrowia, administracja rządowa, samorząd wojewódzki, podmioty prywatne
Działanie / projekt 4.2.1.3	Zwiększenie dostępności i jakości usług z zakresu ochrony zdrowia.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy kompleksowej oferty usług opieki zdrowotnej, zapewnienia opieki całodobowej i specjalistycznej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci, a także osób starszych oraz z niepełnosprawności, w tym przyczyni się do realizacji projektów telemedycznych.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Poziom zadowolenia mieszkańców z działalności ośrodków ochrony zdrowia oraz dostępu do lekarzy specjalistów.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki, podmioty prywatne, placówki ochrony zdrowia
Działanie / projekt 4.2.1.4	Poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców poprzez dążenie do uruchomienia całodobowego dyżuru zespołu ratownictwa medycznego w Kamieńcu.
Potencjalne źródło	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba interwencji na terenie gminy zespołu ratownictwa medycznego stale stacjonującego w gminie.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska

Partnerzy	Powiatowa Stacja Pogotowia Ratunkowego w Grodzisku Wlkp., samorząd powiatowy, Wojewoda Wielkopolski, placówki ochrony zdrowia
Działanie / projekt 4.2.1.5	Promocja i wsparcie rodziny, w tym rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Zapewnienie prawidłowego rozwoju dzieci, wyrównywanie szans rozwojowych
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wsparcia rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym do poradnictwa, rozwoju pracy socjalnej i asystentury rodzin oraz prowadzenie placówek wsparcia dziennego
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba oraz odsetek osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym objętych pracą socjalną i asystenturą. Liczba dzieci korzystających z oferty placówek wsparcia dziennego.
Termin realizacji	2025 - 2034
Koordynator	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu
Partnerzy	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, organizacje pozarządowe, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku, poradnie nswchologiczne – nedaadniczne.
Działanie / projekt 4.2.1.6	Promocja i wsparcie rodziny, w tym rodzin w trudnej sytuacji ekonomicznej. Poprawa statusu materialnego rodzin.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do promocji i wsparcia rodziny, w tym w trudnej sytuacji ekonomicznej poprzez pomoc finansową i rzeczową dla rodzin, które tego potrzebują.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba oraz odsetek osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym korzystających z pomocy finansowej
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu

Partnerzy	Organizacje pozarządowe, administracja rządowa, parafie i związki wyznaniowe
Działanie / projekt 4.2.1.7	Promocja rodziny, wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej. Zapewnienie prawidłowego rozwoju dzieci, wyrównywanie szans rozwojowych.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do promocji rodziny, wsparcia osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej poprzez pomoc prawną, psychologiczną, terapeutyczną, rehabilitacyjną oraz inne formy wsparcia dla osób i rodzin w kryzysie.
Potencjalne źródło finansowania	
Miernik oceny	Liczba oraz odsetek osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej, w tym objętych pracą socjalną i asystenturą. Liczba dzieci korzystających z oferty placówek wsparcia dziennego.
Termin realizacji	2025 - 2034
Koordynator	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu
Partnerzy	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe, instytucje kultury, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp., Grodziski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy
Działanie / projekt 4.2.1.8	Przeciwdziałanie i zwalczanie dysfunkcji w rodzinie. Zapewnienie profesjonalnej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie.
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do przeciwdziałania i zwalczania dysfunkcji w rodzinie, w tym m.in. do przeciwdziałania przemocy w rodzinie i do ochrony ofiar.
Potencjalne źródło finansowania	Srodki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Zespół Interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Problemów w Rodzinie

Partnerzy	Placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie instytucje kultury, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp., Grodziski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy, poradnie psychologiczno- pedagogiczne, organizacje pozarządowe, Policja, sądy
Działanie / projekt 4.2.1.9	Przeciwdziałanie uzależnieniom i ograniczenie skutków patologii społecznych. Zapewnienie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wzrostu przeciwdziałania uzależnieniom i ograniczeniom patologii społecznych poprzez profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień (również nowych, takich jak: uzależnienia od telefonu, Internetu, mediów społecznościowych itp.) – informowanie, edukowanie, współpraca ze szkołami, pomoc terapeutyczna, grupy wsparcia itp.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Termin realizacji	2025-2034
Miernik oceny	Liczba przypadków uzależnień wśród dzieci i młodzieży szkolnej. Liczba osób objętych leczeniem odwykowym.
Koordynator	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu
Partnerzy	Organizacje pozarządowe, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, podmioty prywatne
Działanie / projekt 4.2.1.10	Zapewnienie oferty całodobowych i dziennych form wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych
Opis Działania / Potencjalne źródło finansowania	Projekt ma przyczynić się do rozwijania i wspierania placówek dla osób starszych i niepełnosprawnych (ośrodki wsparcia, kluby seniora oraz inne placówki dziennej opieki i aktywizacji seniorów), w tym poprzez współpracę z sektorem NGOs i prywatnym.
Miernik oceny	Liczba osób korzystających z całodobowych i dziennych form wsparcia.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu
Partnerzy	Organizacje pozarządowe, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, podmioty prywatne

S

Działanie / projekt 4.2.1.11	Wzrost aktywności osób starszych i z nie pełno sprawnościami. Integracja społeczna i zawodowa osób starszych i z nie pełno sprawnościami. Poprawa jakości życia osób starszych i z nie pełno sprawnościami
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, ekonomicznemu, zdrowotnemu, transportowemu i informacyjnemu , w tym do aktywizacji społeczno-kulturalnej i obywatelskiej oraz rekreacyjno-sportowej osób starszych i z nie pełno sprawnościami. .
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba projektów dedykowanych seniorom i/lub osobom z nie pełno sprawnościami oraz ich uczestników. Liczba projektów i inicjatyw realizowanych przez środowisko i organizacje senioralne.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu
Partnerzy	Organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Kamieńcu, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, przedsiębiorcy, Stow. "lider" w Grodzisku, zespoły i artyści lokalni, Kluby i organizacje sportowe, media
Działanie / projekt 4.2.1.12	Wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z nie pełno sprawnościami, starszymi, samotnymi, chorymi, niesamodzielnymi itp.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wspierania członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z nie pełno sprawnościami, starszymi, samotnymi, chorymi, niesamodzielnymi itp. Poprzez usługi opieki wytchnieniowej w różnych formach, np. pobytu dziennego, pobytu całodobowego, czy poprzez zapewnienie członkom rodziny lub opiekunom możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji/rehabilitacji/dietetyki.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba osób korzystających z usług opieki wytchnieniowej, w tym w rozbiciu na różne formy
Termin realizacji	2025-2034

Koordynator	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu
Partnerzy	Urząd Gminy w Kamieniec, administracja rządowa, samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe, podmioty prywatne
Działanie / projekt 4.2.1.13	Zwiększenie dostępu do nowych mieszkań. Zwiększenie możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkaniowych młodych rodzin z dziećmi, osób średnio i najniżej zarabiających, osób starszych, z niepełnosprawnościami, zagrożonych wykluczeniem społecznym
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do rozwoju mieszkalnictwa, w tym budowa mieszkań socjalnych i komunalnych, a także do zwiększenia dostępu do nowych mieszkań, a przez to do zwiększenia możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkaniowych młodych rodzin z dziećmi, osób średnio i najniżej zarabiających, osób starszych, z niepełnosprawnościami, zagrożonych wykluczeniem społecznym
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba nowych mieszkań oddanych do użytku. Liczba mieszkań przypadająca na 1 tys. mieszkańców.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńcu
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki, powiatowy, mieszkańcy
Działanie / projekt 4.2.1.14	Poprawa stanu technicznego gminnych zasobów mieszkaniowych. Optymalizacja kosztów utrzymania gminnych zasobów mieszkaniowych, w tym zwiększenie wydajności energetycznej. Poprawa warunków mieszkaniowych osób korzystających z lokali komunalnych.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do działań inwestycyjnych mających na celu poprawę stanu technicznego i funkcjonalności budynków w ramach gminnych zasobów mieszkaniowych, do optymalizacji kosztów utrzymania oraz wdrożenie rozwiązań proekologicznych, a także ukierunkowane na polepszenie atrakcyjności otoczenia nieruchomości.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Koszty utrzymania gminnych zasobów mieszkaniowych, w tym koszty energii. .

Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa, Ochrony Środowiska
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki
Działanie / projekt 4.2.1.15	Przeciwdziałanie negatywnym skutkom pandemii koronawirusa. Podniesienie poziomu zdrowia publicznego.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do współpracy na rzecz wieloaspektowej walki z powikłaniami i problemami zdrowotnymi osób, które chorowały na COVID-19, a tym samym do podniesienia poziomu zdrowia publicznego mieszkańców.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba zdiagnozowanych przypadków osób z zespołem pocovidowym
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Gminne jednostki organizacyjne, placówki ochrony zdrowia, administracja rządowa, samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe, podmioty prywatne
Cel operacyjny 4.3.1	Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi i włączeniu społecznemu i gospodarczemu
Program operacyjny 4.3.1	Działania służące wzrostowi i włączeniu społecznemu i gospodarczemu ściśle powiązane ze strategicznym zarządzaniem rozwojem gminy.
Działanie / projekt 4.3.1.1	Poznanie ocen i opinii mieszkańców na temat dostępnych usług publicznych. Ewaluacja systemu świadczenia usług publicznych.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do rozwoju narzędzi i organizacji systemu monitorowania usług publicznych, badania ich jakości oraz satysfakcji odbiorców, a tym samym do poznania ocen i opinii mieszkańców na temat dostępnych usług publicznych oraz do ewaluacji systemu świadczeń usług publicznych.

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba raportów z badań społecznych wśród mieszkańców.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Gminne jednostki organizacyjne, „mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe
Działanie / projekt 4.3.1.2	Doskonalenie administracji i zarządzania. Podniesienie jakości usług publicznych.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do systematycznego podnoszenia kompetencji pracowników urzędu i gminnych jednostek organizacyjnych oraz do wdrażania usprawnień i innowacyjnych instrumentów zarządzania. Ogólnie te działania przyczynia się do podniesienia jakości usług publicznych.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Poziom zadowolenia mieszkańców z pracy urzędu. Liczba uchylonych przez wojewodę decyzji.
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Gminne jednostki organizacyjne, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, podmioty doradcze i szkoleniowe,
Działanie / projekt 4.3.1.3	Zapewnienie dostępności administracji lokalnej dla wszystkich mieszkańców, w tym ze szczególnymi potrzebami. Poprawa warunków życia i funkcjonowania mieszkańców ze szczególnymi potrzebami
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do zapewnienia dostępności (architektonicznej, cyfrowej, informacyjno-komunikacyjnej) w budynkach administracji publicznej.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne

Miernik oceny	Liczba obiektów użyteczności publicznej dostępna architektonicznie dla osób ze szczególnymi potrzebami. Liczba obiektów użyteczności publicznej zmodernizowana architektonicznie pod kątem osób ze szczególnymi potrzebami.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny, Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
Partnerzy	Gminne jednostki organizacyjne, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, organizacje pozarządowe
Działanie / projekt 4.3.1.4	Wzrost dostępności i liczby e-usług. Zwiększenie liczby spraw załatwianych elektronicznie. Podniesienie jakości usług publicznych.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do rozwoju e-administracji lokalnej i upowszechnienie korzystania z obsługi elektronicznej wśród mieszkańców gminy.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba lub odsetek spraw załatwianych cyfrowo przez Urząd Gminy. Poziom zadowolenia mieszkańców z pracy urzędu.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat: Organizacyjny
Partnerzy	Gminne jednostki organizacyjne, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, organizacje pozarządowe
Działanie / projekt 4.3.1.5	Rozwój procesów współpracy z otoczeniem i interesariuszami administracji. Osiągnięcie efektu synergii.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do inspirowanie, animowanie i realizowanie projektów współpracy z otoczeniem i interesariuszami administracji mogącym przynieść korzyści w zakresie wspólnych inwestycji oraz dostępu do wiedzy, know-how i konkretnych rozwiązań, w tym rozwijanie współpracy samorządowej w wymiarze krajowym i międzynarodowym oraz przenoszenie jej na środowiska lokalne.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne

Miernik oceny	Liczba zrealizowanych projektów we współpracy gminy i co najmniej 1 innej JST. Liczba zrealizowanych projektów we współpracy gminy z uczelniami wyższymi. Liczba zrealizowanych projektów we współpracy gminy i co najmniej 1 NGO. Liczba umów partnerstwa publiczno- prywatnego.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Władze samorządowe, gminne jednostki organizacyjne, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy oraz inne JST, Stow. „Lider” w Grodzisku, organizacje pozarządowe, uczelnie, przedsiębiorcy, gminy partnerskie
Działanie / projekt 4.3.1.6	Profesjonalizacja NGO
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do wsparcia merytorycznego, organizacyjnego i prawno-księgowego organizacji pozarządowych oraz innych form inicjatyw społecznych.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba NGO, które zatrudniają pracowników. Liczba NGO, które pozyskały dofinansowanie ze źródła innego niż budżet gminy.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Organizacje pozarządowe, kluby i organizacje sportowe, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy
Działanie / projekt 4.3.1.7	Rozwój współpracy samorządu z NGO. Podniesienie jakości realizacji zadań publicznych. Wzrost aktywności i partycypacji społecznej.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do powierzania i wspierania realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym, w tym w oparciu o umowy wieloletnie. To spowoduje wzrost aktywności i partycypacji społecznej.

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe. Suma środków publicznych przekazywanych organizacjom pozarządowym.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Organizacje pozarządowe, kluby i organizacje sportowe, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy
Działanie / projekt 4.3.1.8	Zwiększenie wpływu mieszkańców na decyzje budżetowe gminy. Wzrost aktywności i partycypacji społecznej.
Opis Działania / projektu	Projekt przyczyni się do promocji inicjatyw lokalnych i funduszu sołeckiego jako modelu partycypacji mieszkańców w decyzjach budżetowych gminy.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba projektów zgłoszonych do inicjatyw lokalnych i funduszu sołeckiego. Wartość zrealizowanych projektów zgłoszonych do inicjatyw lokalnych i funduszu sołeckiego.
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Referat Organizacyjny
Partnerzy	Rady sołeckie, mieszkańcy, administracja rządowa, samorząd wojewódzki, organizacje pozarządowe, kluby i organizacje sportowe, media
Działanie / projekt 4.3.1.9	Wzrost aktywności i partycypacji społecznej
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do edukacji obywatelskiej mieszkańców, promocji wolontariatu oraz stwarzania się i angażowania w działania organizacji pozarządowych.

Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Termin realizacji	2025-2034
Miernik oceny	Liczba organizacji pozarządowych na terenie gminy, w tym w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Liczba wolontariuszy na terenie gminy.
Koordynator	Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury w Kamieńcu
Partnerzy	Placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, kluby i organizacje sportowe, media
Działanie / projekt 4.3.1.10	Wzrost atrakcyjności osadniczej i turystycznej gminy. Zwiększenie liczby mieszkańców gminy. Zwiększenie liczby turystów odwiedzających gminę.
Opis Działania / projektu	Projekt ma przyczynić się do kształtowanie atrakcyjnego wizerunku gminy, opartego o ideę Smart Village, spokojne tempo życia, w przyjaznym, bezpiecznym i zdrowym środowisku, a także tradycje handlowe, dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe oraz bogatą ofertę wykorzystania czasu wolnego. Wspólna promocja w ramach Mikroregionu Ziemi Grodziskiej.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, pozabudżetowe, w tym unijne
Miernik oceny	Liczba mieszkańców. Saldo migracji. Liczba turystów odwiedzających gminę
Termin realizacji	2025-2034
Koordynator	Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Kamieńcu
Partnerzy	Administracja rządowa, samorząd wojewódzki i powiatowy, organizacje pozarządowe, kluby i organizacje sportowe, Media

V. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ GMINY KAMIENIEC WRAZ Z USTALENIAMI I REKOMENDACJAMI W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE

5.1 MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO- PRZESTRZENNEJ GMINY KAMIENIEC

WPROWADZENIE DO MODELU

Model docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy jest zobrazowaniem spodziewanych i zaplanowanych w strategii gminy procesów rozwoju i ich wpływu na kształtowanie się struktur przestrzennych.

W Gminie Kamieniec, z jednej strony, ze względu na ukształtowanie terenu, występują zasoby naturalne i obszary cenne przyrodniczo, a także obszary potencjalnych zagrożeń, historycznie ugruntowane użytkowanie przestrzeni, w tym sieć osadnicza, która. powiązana jest infrastrukturalnie i komunikacyjnie. Z drugiej strony istnieją także inne uwarunkowania zastane, zdefiniowane na podstawie zdiagnozowanych w strategii problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych. W ramach modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kamieniec, można przedstawić różne funkcje terenów w gminie, a także obszary szczególnej koncentracji działalności inwestycyjnej oraz planowane zmiany w przestrzeni gminy.

OGÓLNE UWARUNKOWANIA MODELU

Gmina Kamieniec położona jest w środkowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie grodziskim. Od północy graniczy z gminą miejsko-wiejską Grodzisk Wielkopolski i gminą wiejską Granowo (powiat grodziski), od zachodu z gminami miejsko-wiejskimi Wielichowo i Rakoniewice (powiat grodziski), od południa z gminą miejsko-wiejską Śmigiel (powiat kościański), od wschodu z gminą miejsko-wiejską Stęszew (powiat poznański) i gminą miejską Kościan (powiat kościański).

Gmina Kamieniec położona jest w ciągu drogi wojewódzkiej nr 308 relacji Nowy Tomyśl – Grodzisk – Kościan – Kunowo. Droga ta stanowi ważny element podstawowego układu komunikacyjnego województwa wielkopolskiego. Droga ta zapewnia powiązania gminy z sąsiednimi miastami powiatowymi Grodziskiem Wielkopolskim i Kościanem oraz układem dróg krajowych: drogą krajową nr 5 relacji Nowe Marzy (autostrada A1) – Bydgoszcz – Poznań – Wrocław – Lubawka (granica państwa) będącą jedną z kluczowych osi komunikacyjnych północ – południe oraz drogą krajową nr 32 relacji Stęszew – Zielona Góra – Gubin (granica państwa). Położenie gminy Kamieniec w stosunkowo bliskim sąsiedztwie dróg krajowych zapewnia dobrą dostępność komunikacyjną obszaru w skali kraju i regionu.

Powiązania zewnętrzne o charakterze międzygminnym zapewniają drogi powiatowe w relacjach Modrze – Szczepowice – Maksymilianowo, Kamieniec – Karczewo – Jaskółki, Szczepowice – Łagiewniki, Parzęczewo – Kotusz – Czacz, Granowo – Doły – Konojad, Wolkowo – Łęki Wielkie – Kotusz, Konojad – Wilanowo, Łubnica – Lubiechowo – Parzęczewo, Ptaszkowo – Cykowo – Kamieniec, Wielichowo – Trzcinica – Kamieniec, Zielęcin – Wąbiewo oraz Kotowo – Karczewo.

Przez obszar gminy przebiega ponadto linia kolejowa nr 379 Kościan – Grodzisk Wielkopolski przebiegająca z południowego-wschodu na północny-zachód. Długość linii na obszarze gminy wynosi ok. 10,5 km.

Na podstawie przeprowadzonej delimitacji w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego [Wielkopolska 2020+] wyznaczono **cztery podstawowe typy obszarów funkcjonalnych**, obejmujące łącznie wszystkie gminy położone w granicach województwa wielkopolskiego:

Gmina Kamieniec w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego [Wielkopolska 2020+] załącznik nr 1.0 do Uchwały nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. znalazła się w granicach Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego [WOF], wśród 59 gmin miejsko-wiejskich, w tym: Grodzisk Wlkp., Wielichowo, Rakoniewice, Kamieniec, Stęszew i Kościan oraz wśród 71 gmin wiejskich w tym: Granowo.

Wszystkie te jednostki samorządowe graniczą z Gminą Kamieniec. Z wyżej wymienionych jednostek samorządowych tylko gmina miejsko-wiejska w Wielichowo nie przystąpiła jeszcze do opracowania nowej strategii rozwoju do roku 2034, ponieważ jej dokument strategiczny aktualnie obowiązuje do końca 2025 roku.

Terytorializacja polityki rozwoju oznacza przestrzenne adresowanie wyznaczonych celów, kierunków i działań do określonych terytoriów. Powiat grodziski stanowi przestrzeń obszaru, w skład którego wchodzi 5 gmin: 3 gminy miejsko-wiejskie: Rakoniewice, Grodzisk Wlkp. i Wielichowo oraz 2 gminy wiejskie Gronowo i Kamieniec.

Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. przewidziano niżej wymienione obszary terytorializacji Dla Gminy Kamieniec w zakresie polityki rozwoju określonej zgodnie Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego [Wielkopolska 2020+] załącznik nr 1.0 do Uchwały nr V/70/19 Sejmiku Województwa:

Tab.7 Obszary terytorializacji polityki rozwoju określone dla Gminy Kamieniec

Obszar	III	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XIX	XX
Gmina Kamieniec	Wiejskie Obszary Funkcjonalne	Wiejskie Obszary wymagające wsparcia procesów rozwojowych	Obszary ochrony gleb w celu produkcji rolnej	Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy	Obszary cenne przyrodniczo	Obszary ochrony i krajobrazu kulturowego	Obszary o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektyw rozwojowych	Obszary o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich	Obszary o najniższej dostępności do usług warunkujących możliwości rozwojowe

Potrzeba określenia wymiaru przestrzennego prowadzenia polityki rozwoju służyć ma przede wszystkim wdrażaniu zindywidualizowanego podejścia do różnych terytoriów wyznaczonych na podstawie cech społeczno-gospodarczych i przestrzennych w ujęciu dynamicznym, w celu wykorzystania wewnętrznych potencjałów i czynników rozwoju oraz intensyfikacji zachodzących procesów integracji funkcjonalnej.

CELE POLITYKI PRZESTRZENNEJ DLA WIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

Kluczowym celem rozwoju przestrzennego wiejskiego obszaru funkcjonalnego będzie kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej ukierunkowane na podnoszenie jakości życia mieszkańców, poprawę dostępności do usług oraz osiągnięcie wysokiego poziomu konkurencyjności i dostępności obszaru.

Dla realizacji celu kluczowego zdefiniowano następujące cele polityki przestrzennej:

- ❖ *Cel 1. Poprawa jakości przestrzeni osadniczej miast i wsi*

- ❖ *Cel 2. Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej*
- ❖ *Cel 3. Ochrona dziedzictwa kulturowego*
- ❖ *Cel 4. Wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego*
- ❖ *Cel 5. Poprawa dostępności komunikacyjnej*
- ❖ *Cel 6. Rozbudowa systemów infrastruktury technicznej*

Obszar wiejski Gminy Kamieniec wymaga wsparcia procesów rozwojowych w ramach powiatu grodziskiego dla zwiększenia z nim spójności poprzez eliminację dysproporcji rozwojowych oraz barier wynikających z: niskiej dostępności do usług publicznych, zdekapitalizowania tkanki osadniczej i zagrożeń walorów przyrodniczych, co wiąże się także między innymi ze słabą jakością infrastruktury technicznej, szczególnie w odniesieniu drogi wojewódzkiej (308 i niektórych dróg powiatowych, a także gminnych).

Gmina Kamieniec jest małą gminą wiejską. Jej kręgosłupem komunikacyjnym jest droga wojewódzka nr 308 relacji Nowy Tomyśl – Grodzisk – Kościan – Kunowo. Droga ta stanowi ważny element podstawowego układu komunikacyjnego województwa wielkopolskiego. Droga ta zapewnia powiązania gminy z sąsiednimi miastami powiatowymi Grodziskiem Wielkopolskim i Kościanem oraz układem dróg krajowych: drogą krajową nr 5 relacji Nowe Marzy (autostrada A1) – Bydgoszcz – Poznań – Wrocław – Lubawka (granica państwa) będącą jedną z kluczowych osi komunikacyjnych północ – południe oraz drogą krajową nr 32 relacji Stęszew – Zielona Góra – Gubin (granica państwa).

Droga ta przebiega przez miejscowość Kamieniec. Lokalizacja miejscowości Kamieniec, w której znajduje się siedziba władz samorządowych ma duże znaczenie dla mieszkańców, ponieważ pełni rolę ośrodka administracyjnego, usługowego i gospodarczego o znaczeniu lokalnym.

W skali gminy istnieje duże zróżnicowanie wewnętrzne, m.in. pod względem demograficznym, zasobów środowiska naturalnego, stopnia wyposażenia w infrastrukturę techniczną. Linia podziału w dużym uproszczeniu przebiega wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 308, dzieląc gminę na część gęściej zaludnioną i silniej rozwiniętą w stosunku do obszaru, gdzie występuje duży potencjał przyrodniczy w postaci zasobów środowiska naturalnego (lasy) oraz atrakcyjności turystycznej.

Powierzchnia geodezyjna gminy Kamieniec wynosi 133 km², co stanowi to 0,4% powierzchni województwa wielkopolskiego i 20,5% powierzchni powiatu grodziskiego.

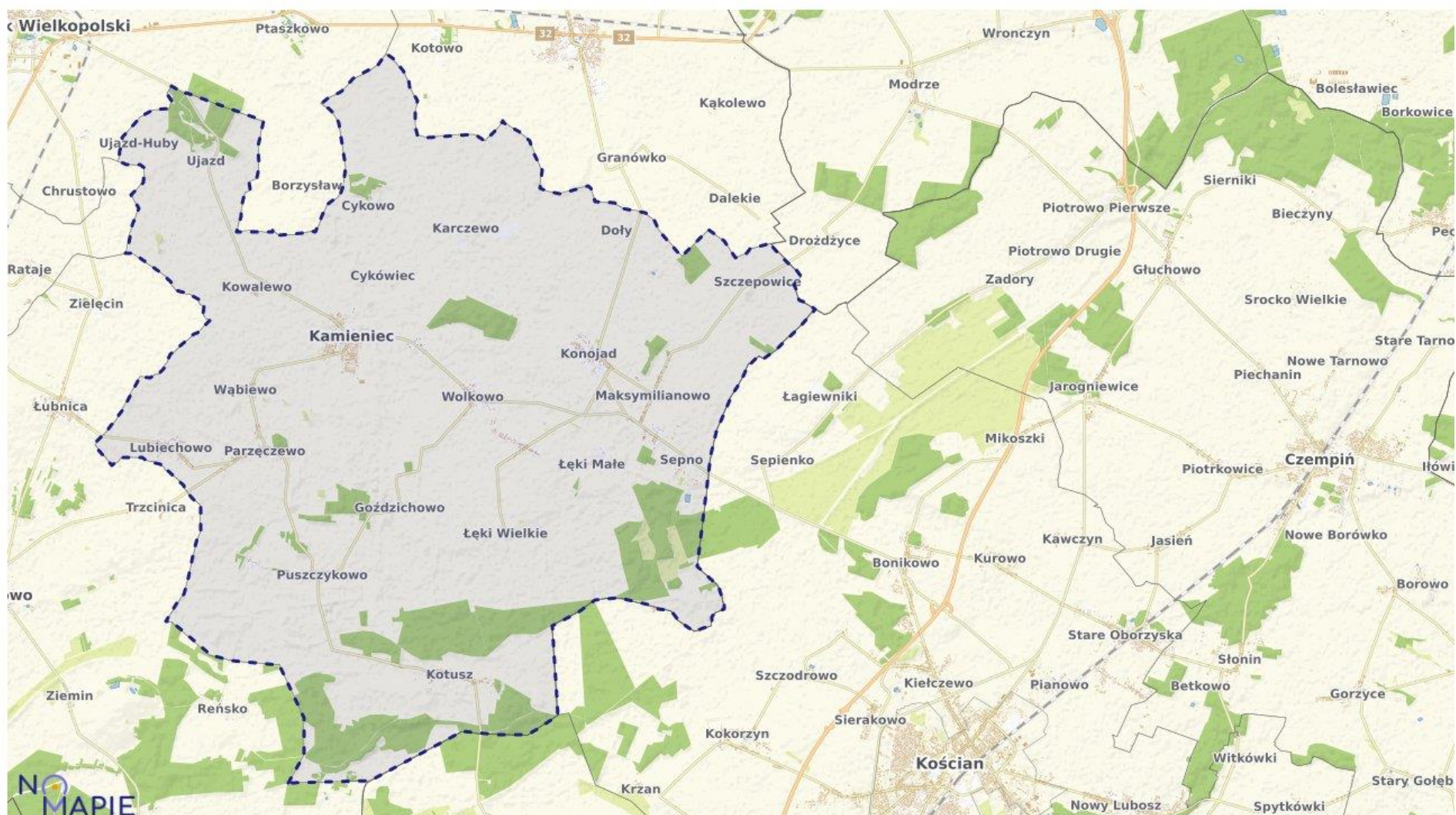
W skład gminy wchodzi 28 miejscowości: Cykowo, Cykówiec, Cykówko, Doły, Goździchowo, Jaskółki, Kamieniec, Karczewo, Konojady, Konojad – Doły, Kotusz, Kowalewo, Lubiechowo, Łęki Małe, Łęki Wielkie, Maksymilianowo, Parzęczewo, Płastowo, Płastowo, Puszczykowo, Puszczykówiec, Sepno, Szczepowice, Ujazd, Ujazd – Huby, Wąbiewo, Wilanowo i Wolkowo.

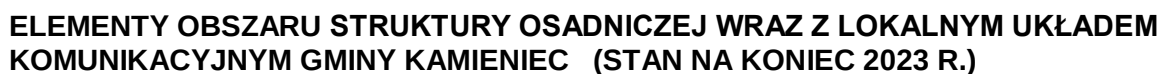
Rozmieszczenie jednostek osadniczych nie jest równomierne na całym obszarze. Widoczna jest większa koncentracja osadnictwa w północnej i środkowej części gminy, powyżej linii Puszczykówiec – Puszczykowo – Łęki Wielkie. Przyczyną takiej sytuacji jest występowanie w południowej części gminy Doliny Środkowej Obry, która pokryta lasami oraz gęstą siecią kanałów i cieków wodnych ograniczają rozwój osadnictwa w tym rejonie.

Gmina ma charakter typowo rolniczy, ponieważ ponad 82% jej powierzchni zajmują użytki rolne. Dla porównania średnia dla kraju wynosi 59%, dla województwa wielkopolskiego 63,5%. Lasy natomiast zajmują 10,7% powierzchni gminy, co stanowi wartość zdecydowanie mniejszą do średniej wojewódzkiej, która wynosi 26%, a krajowa 28%.

Dzięki sieci drogowej istnieje możliwość łączności zewnętrznej z następującymi bliżej położonymi miejscowościami: Granowo (7,8 km), Wielichowo (9,4 km), Grodzisk Wlkp. (12,1 km), Rakoniewice (13,2 km), Kościan (15,3 km), Opalenica (16,2 km), Śmigiel (17,6 km), Stęszew (18,1 km), Przemęt (19,4 km), Czempin (20,5 km), Poznań (57,2 km), Zielona Góra (84,3 km) oraz z innymi miejscowościami.

Rys.1 Mapa Gminy Kamieniec

Źródło: <https://kamieniec.geoportal-krajowy.pl/mapa-druk>

**Tab.8 LICZBA MIESZKAŃCÓW W POSZCZEGÓLNYCH MIEJSCOWOŚCIACH GMINY
KAMIEŃC W 2023 R.**

CYKOWO 105	CYKÓWIEC 27	CYKÓWKO 61	DOŁY 114	GOŹDZICHOWO 110	JASKÓŁKI, 139
Kamieniec 1289	Karczewo 430	Konojad 463	Konojad-Doły 20	Kotusz 235	Kowalewo 120
LUBIECHOWO 298	ŁĘKI MAŁE 44	ŁĘKI WIELKIE 280	MAKSYMILIANOWO 240	PARZĘCZEWO 581	PLASTOWO 13
PLASTOWO 7	PUSZCZYKOWO 166	PUSZCZYKÓWIEC 75	SEPNO 359	SZCZEPOWICE 149	UJAZD 238
UJAZD HUBY 102	WĄBIEWO 226	WILANOWO 209	. WOLKOWO 380	GMINA KAMIEŃC 6480	

Źródło: Dane z Urzędu Gminy w Kamieńcu , 2023 r.

Tab.9 Rodzaj oraz stan dróg w 2023 r. w Gminie Kamieniec w km

Lp.	Rodzaj oraz stan dróg	Długość drogi w km.
1.	Twarda ulepszona bitumiczna	47,22
2.	Twarda ulepszona z kostki brukowej	2,98
3.	Twarda nieulepszona z bruku	2,69
4.	Twarda nieulepszona tłuczniowa	3,99
5.	Gruntowa	28,55
Razem:		85,43

Źródło: Dane z Urzędu Gminy w Kamieńcu , 2023 r.

SIEĆ WODOCIĄGOWA, KANALIZACYJNA I GAZOWA GMINY KAMIEŃC :

Łączna długość sieci wodociągowej w 2023 r. obsługiwanej przez spółkę (bez przyłączy) to 114,2 km. Sieć kanalizacyjną spółki tworzy układ o długości (bez przyłączy) 20,3 km.

Na terenie Gminy Kamieniec znajduje się 3 stacje uzdatniania wody:

- ❖ S.U.W. w Cykowie – projektowane obciążenie stacji to $Q = 82,6 \text{ m}^3/\text{h}$.
- ❖ S.U.W. w Maksymilianowie – projektowane obciążenie tej stacji to $Q = 81 \text{ m}^3/\text{h}$.
- ❖ S.U.W. w Lubiechowie – ujęcie posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w Kat. „B w ilości $85 \text{ m}^3/\text{h}$. przy depresji 2,7 m.

Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada 100 % mieszkań. W przypadku sieci kanalizacyjnej 36 % odbiorców wody posiada dostęp do kanalizacji.

W 2023 r. przybyło 15 szt. przyłączy do sieci wodociągowej, co dało na dzień 31.12.2023 r. 1380 szt. Liczba przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej wzrosła o 3 szt. i wyniosła na koniec roku 512 szt.

Na terenie Gminy Kamieniec zlokalizowanych jest 7 przepompowni ścieków oraz 5 oczyszczalni ścieków: Kamieniec (podłączono Karczewo), Sepno, Ujazd, Parzęczewo i Szczepowice.

Wśród innych instalacji i urządzeń gromadzenia i wywozu nieczystości w Gminie Kamieniec było 395 zbiorników bezodpływowych i 391 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Na terenie gminy sieć gazowa w 2023 r. obsługiwana jest w dużym zakresie, ponieważ 70,30% mieszkańców korzystało z gazu ziemnego. Na obszarze gminy zlokalizowana jest także stacja redukcyjno-pomiarowa Kamieniec o przepustowości $Q=4\,000 \text{ m}^3/\text{h}$ (ciśnienie wejściowe 6,3 MPa, ciśnienie wyjściowe 0,6 MPa, rok budowy – 1999). Właścicielem powyższych sieci i urządzeń jest PGNiG S.A. w Warszawie Oddział w Zielonej Górze.

Ponadto przez obszar gminy przebiegają poniższe gazociągi wysokiego ciśnienia:

a) należące do Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.:

- ❖ Gazociąg Grodzisk – Krobia, DN 500, rok budowy 1977.
- ❖ Gazociąg Lwówek – Odolanów, DN 1000, rok budowy 2016
- ❖ Odgałęzienie Kotowo – Rakoniewice, DN 150, rok budowy 1984.

b) należące do PGNIG:

- ❖ gazociąg DN 350 relacji Krobia-Grodzisk, PN 6,3 MPa, rok budowy 1982;
- ❖ gazociąg odbocznica do stacji redukcyjno-pomiarowej Kamieniec, DN 50, PN 6,3 MPa, rok budowy 1999;
- ❖ stacja redukcyjno - pomiarowa Kamieniec, przepustowość $Q=4000 \text{ m}^3/\text{h}$, ciśnienie wejściowe 6,3 MPa, ciśnienie wyjściowe 0,6 MPa, rok budowy 1999;
- ❖ gazociąg relacji Ośrodek Grupowy (OG) Ujazd - Grodzisk, DN 200, PN 6,3 MPa, rok budowy 1978;
- ❖ gazociąg DN 250, PN 10 MPa relacji Ośrodek Centralny (OC) Wielichowo – Mieszalnia Gazu Grodzisk Wlkp. rok budowy 2009/2010;
- ❖ gazociąg DN 50 od strefy przyodwiertowej Czarna Wieś - 4 do OG Ujazd, PN 25 MPa, rok budowy 2017;
- ❖ gazociąg DN 50 od strefy przyodwiertowej Czarna Wieś - 5 do OG Ujazd, PN 25 MPa, rok budowy 2017;
- ❖ gazociąg zbiorczy DN 250 od strefy przyodwiertowej Wielichowo - 7k do OC Wielichowo, MOP 8 MPa, rok budowy 2009/2010;
- ❖ gazociąg zbiorczy DN 250 od strefy przyodwiertowej Wielichowo - 7k do strefy przyodwiertowej Reńsko-1, MOP 8 MPa, rok budowy 2009/2010;
- ❖ gazociąg DN 80 od strefy przyodwiertowej Wielichowo – 2 do gazociągu zbiorczego relacji strefa przyodwiertowa Wielichowo - 7k do OC Wielichowo, MOP 8 MPa;
- ❖ gazociąg zbiorczy DN 250 od strefy przyodwiertowej Reńsko-1 do układu słuz przy strefie przyodwiertowej Brońsko-3, PN 10 MPa, rok budowy 2003;
- ❖ gazociąg DN 80 od strefy przyodwiertowej Kotusz-1 do gazociągu zbiorczego od strefy przyodwiertowej Reńsko-1 do układu słuz przy strefie przyodwiertowej Brońsko-3, PN 10 MPa, rok budowy 2003;
- ❖ gazociąg DN 80 od strefy przyodwiertowej Łęki-1 do gazociągu zbiorczego przy strefie przyodwiertowej Kotusz-1, PN 10 MPa, rok budowy 2010.

Długość rozdzielczej sieci gazowej na terenie gminy w 2013 roku wynosiła 70 738 m. Ogółem 791 budynków podłączonych jest do sieci gazowej, która obsługuje 900 odbiorców. Zużycie gazu w 2013 roku wynosiło 1143,5 tys. m^3 , w tym 1071,5 tys. m^3 wykorzystywanych było na cele grzewcze. Aktualnie zgazyfikowane są miejscowości Doły, Konojad, Konojad – Doły, Szczepowice, Sepno, Cykowo, Cykówiec, Cykówko, Kamieniec, Karczewo, Plastowo, Ujazd, Ujazd-Huby, Paręczewo, Lubiechowo, Kowalewo, Jaskółki, Wilanowo, Wolkowo, Łęki Wielkie, Wąbiewo, Maksymilianowo, Puszczykówiec, Puszczykowo.

Źródłami czynników wzrostu, oprócz miast o znaczeniu regionalnym i subregionalnym w krajowej sieci jednostek osadniczych są ośrodki lokalne, których jest między innymi z siedzibą powiatu Grodzisk Wielkopolski. W stosunku do Gminy Kamieniec to właśnie jest ten ośrodek lokalny oferuje swoje usługi publiczne podstawowe i ponadlokalne, w szczególności w zakresie edukacji, kultury, transportu publicznego, usług teleinformatycznych oraz administracyjnych. Ośrodek ten ma szczególne znaczenie dla Gminy Kamieniec przede wszystkim, jako miejsca koncentracji i tworzenia funkcji pozarolniczych, aktywizujących teren gminy oraz stanowi dla niej główny rynek pracy.

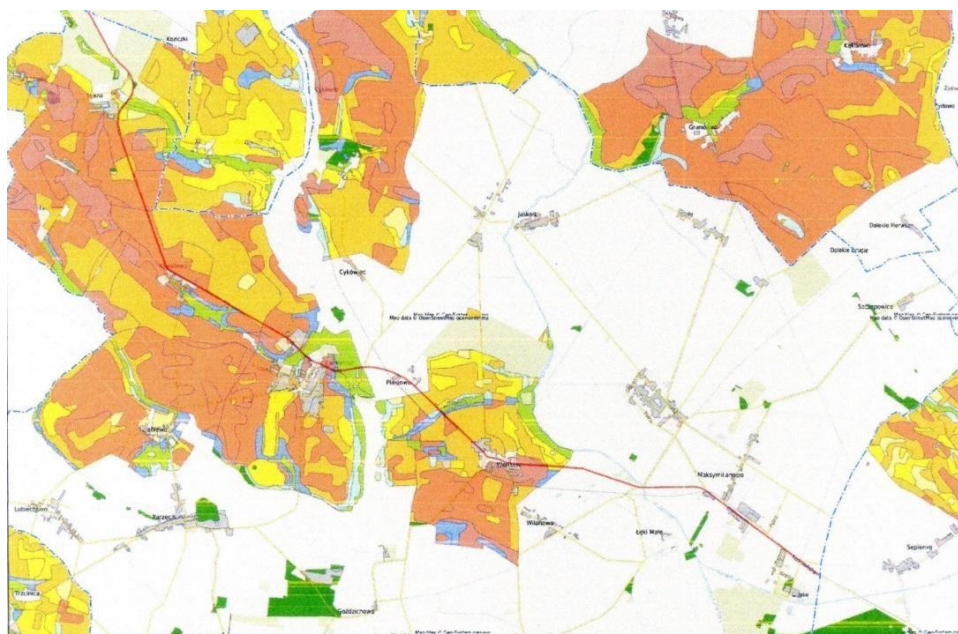
Obszary wiejskie uczestniczące w procesach rozwojowych mają szczególne znaczenie dla rozwoju całej Wielkopolski oraz najważniejszych miast w sieci osadniczej województwa.

Zgodnie z ustaleniami Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku, Wielkopolska 2030, ośrodki lokalne takie jak Gmina Kamieniec zostały określone jako obszary realizacji celu operacyjnego 5.1.2. Rozwój obszarów wiejskich. Cel ten realizowany powinien być przede wszystkim przez następujące kierunki działań:

- ❖ wzmocnienie kapitału ludzkiego i rozwój edukacji,
- ❖ wsparcie sektorów pozarolniczych oraz wzmocnienie endogenicznej bazy ekonomicznej,
- ❖ rozwój turystyki, w tym turystyki wiejskiej i agroturystyki,
- ❖ przeciwdziałanie procesom migracyjnym,
- ❖ zwiększenie możliwości zatrudnienia przez zwiększenie mobilności zawodowej,
- ❖ budowa infrastruktury związanej z odnawialnymi źródłami energii,
- ❖ budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- ❖ zapewnienie efektywnej infrastruktury transportowej i poprawa transportu zbiorowego,
- ❖ tworzenie instytucjonalnych warunków do zwiększenia inwestycji pozarolniczych.
- ❖ stymulowanie rozwoju lokalnego oraz inicjatyw lokalnych,
- ❖ propagowanie i wdrażanie idei odnowy wsi,
- ❖ promocja i ochrona dziedzictwa kulturowego wsi,
- ❖ rozwój organizacji pozarządowych działających na wsi.

OBSZAR OCHRONY GLEB DLA CELÓW PRODUKCJI ROLNEJ W GMINIE KAMIENIEC

Rys.4 Mapa z obszaru glebowo-rolniczego Gminy Kamieniec

Źródło: geoportal Gminy Kamieniec

Obszar ochrony gleb dla celów produkcji rolnej ze względu na rolniczy charakter Gminy Kamieniec w polityce rozwoju określonej zgodnie Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego [Wielkopolska 2020+] załącznik nr 1.0 do Uchwały nr V/70/19 Sejmiku Województwa jest ważny z wielu względów, ponieważ jest on zdeterminowany typem i jakością gleb na jej terenie.

W powierzchni ogólnej gminy, aż 11 027 ha (82,24% powierzchni obszaru) zajętych jest przez użytki rolne, z których 73,96%, (8 156 ha) stanowią grunty orne. Blisko 22,95% (2 531 ha) użytków rolnych stanowią łąki i pastwiska.. Ponadto 10,49% (1 373 ha) powierzchni ogólnej gminy zajmują tereny leśne skoncentrowane przede wszystkim w południowej części gminy, w Dolinie Środkowej Obry. Pod względem jakości gleby znajdujące się na obszarze Gminy Kamieniec zaliczyć możemy do średnio urodzajnych.

Blisko 80% gruntów orných i użytków zielonych stanowią gleby klasy IV, IVa, IVb, V i VI. Na terenie gminy w 2023 r. znajdowało się 468 indywidualnych gospodarstw rolnych.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 określiła, że obszar ochrony gleb dla celów produkcji rolnej dotyczy gleb wysokiej jakości, niezbędnych do zachowania ich w

użytkowaniu rolniczym jako elementu bezpieczeństwa żywnościowego kraju. Istotne są również wymogi ochrony funkcji towarzyszących produkcji żywności, takich jak:

- ❖ zachowanie powiązanych z ekstensywnym rolnictwem walorów środowiska przyrodniczego, krajobrazu rolniczego, a także kształtowania zielonych pierścieni wokół miast wojewódzkich i regionalnych.

Działania związane z niniejszym obszarem mają dotyczyć również zachowania ciągłości użytków zielonych. Istota obszaru ochrony gleb dla celów produkcji rolnej nie odnosi się wyłącznie do ochrony gleb, ale dotyczy szeregu innych funkcji powiązanych z szeroko rozumianym rolnictwem.

Głównymi przesłankami do wydzielenia obszaru ochrony gleb dla produkcji rolnej na terenie Gminy Kamieniec jest zapewnienie i zachowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej niezbędnej dla rozwoju rolnictwa, będącego głównym źródłem utrzymania i miejscem pracy dla znacznej grupy jej mieszkańców.

Otwarte tereny rolnicze w Gminie Kamieniec niezbędne są również dla właściwego funkcjonowania środowiska, szczególnie systemu przyrodniczego. Zachowanie w użytkowaniu rolniczym, np. ekosystemów łąkowych, jest niezbędne dla utrzymania stabilności systemu przyrodniczego, a także wartości przyrodniczych form ochrony przyrody. Wspieranie działań służących ochronie gleb będzie sprzyjać racjonalnemu gospodarowaniu przestrzenią, ale także będzie narzędziem ochrony innych walorów, np. krajobrazowych, rekreacyjnych, istotnych w tej gminie.

Zgodnie z ustaleniami Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020 ośrodki lokalne, w tym Gmina Kamieniec zostały określone jako obszary realizacji celu operacyjnego 2.9. Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa. Cel ten realizowany powinien być przede wszystkim przez następujące kierunki działań:

- ❖ promocja programów rolno-środowiskowych.
- ❖ wsparcie ekologicznej produkcji rolnej oraz odnowy tradycyjnych, regionalnych tras zwierząt i odmian roślin,
- ❖ ograniczanie erozji gleb,
- ❖ wprowadzanie zadrzewień do przestrzeni rolniczej, zwłaszcza wzdłuż jezior i rzek, mających na celu zabezpieczenie antyerozyjne dla gleb rolniczych i zabezpieczenie przed spływem do wód powierzchniowych substancji biogennej oraz jako refugia dla zwierząt,
- ❖ budowa i konserwacja oraz właściwa eksploatacja urządzeń melioracyjnych,
- ❖ wsparcie edukacji rolniczej i promocja wysokiej jakości żywności oraz produktów tradycyjnych i regionalnych.

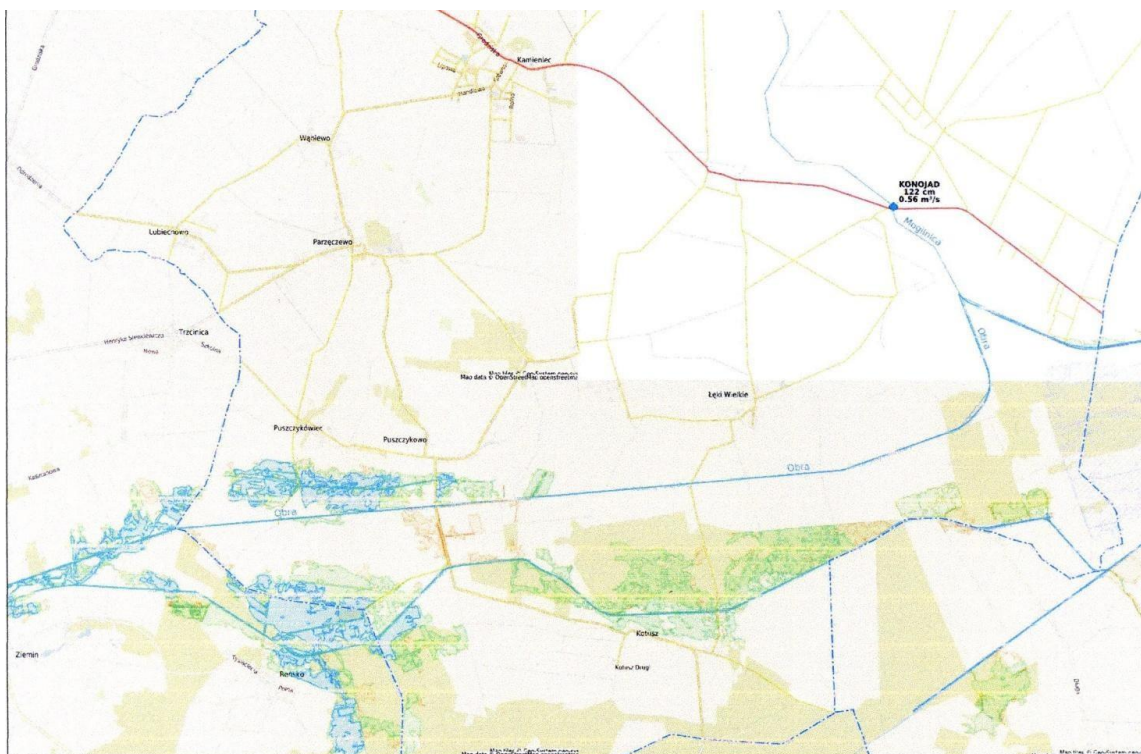
Na wysoczyźnie wytworzyły się przede wszystkim gleby pseudobielicowe stanowiące ok. 28% powierzchni użytków rolnych. Cechą tych gleb jest uleganie szybkiej degradacji w warunkach niskiego poziomu agrotechnicznego. Gleby brunatne właściwe oraz brunatne wylugowane, stanowiące łącznie około 36% powierzchni użytków rolnych, występują na całym obszarze gminy. W warunkach większego nawilgotnienia, w dolinach cieków wodnych i lokalnych zagłębieniach, przeważają czarne ziemie właściwe i zdegradowane, stanowiące łącznie ok. 11% użytków rolnych. W najniższych partiach obszaru gminy wytworzyły się gleby hydrogeniczne (22,5% użytków rolnych). Znajdują się one pod trwałymi użytkami zielonymi. Pozostałą część użytków stanowią natomiast mady (ok. 3%).

Pod względem przydatności rolniczej w przeważającej części zaliczane są do kompleksu 4 –żytniego bardzo dobrego (31% powierzchni gruntów użytkowanych rolniczo) oraz kompleksu 5 – żytniego dobrego (35% powierzchni gruntów użytkowanych rolniczo).

Pod względem stosunków wodnych gleby Gminy Kamieniec można podzielić na dwie kategorie. Wśród gruntów ornych wyróżniają się gleby o właściwym uwilgotnieniu (36% powierzchni gruntów ornych), gleby okresowo za suche (49% powierzchni) oraz gleby stale za suche (5% powierzchni). Użytki zielone obejmują natomiast gleby okresowo podmokłe (29% powierzchni użytków zielonych), gleby właściwie uwilgotnione (20% powierzchni), gleby stale podmokłe (8% powierzchni), gleby okresowo za suche (17% powierzchni) oraz gleby o zmiennym układzie stosunków wodnych (35% powierzchni).

OBSZAR GMINY KAMIENIEC NARAŻONY NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI W SKALI DORZECZY

Rys.5 Mapa południowej części obszarów Gminy Kamieniec narażonej na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzecza rzeki Obry

Źródło: Geoportal Gminy Kamieniec Hydrografia

Na obszarze Gminy Kamieniec wody powierzchniowe zajmują około 139 ha, co stanowi jedynie 1% całkowitej powierzchni gminy. Obszar gminy położony jest na dziale wodnym Obry i Mogilnicy. Do najważniejszych elementów sieci hydrograficznej zaliczyć możemy przede wszystkim:

- 1) rzekę Mogilnicę znajdującą się we wschodniej części gminy. Jej wody podążają z północy na południe nieznacznie rysującą się w krajobrazie doliną o szerokości 300-400 metrów, aby w południowej części gminy, jako prawy dopływ Obry, połączyć się z wodami Północnego Kanału Obry.

Rzeka posiada charakterystyczne koryto przypominające w wyglądzie bardziej sztuczny kanał. Mogilnica klasyfikowana jest jako ciek o powierzchni zlewni w przedziale między 300-1000 km². Całkowita jej długość wynosi 50,7 km, z czego na obszarze gminy znajduje się 9 km odcinek.

- 2) Północny Kanał Obry sklasyfikowany jako rzeka o powierzchni zlewni powyżej 1000 km² przepływający w południowej części gminy z kierunku wschodniego na południowy zachód. Całkowita długość tego cieku wynosi 55,1 km, jednak przez teren Kamieńca przepływa tylko

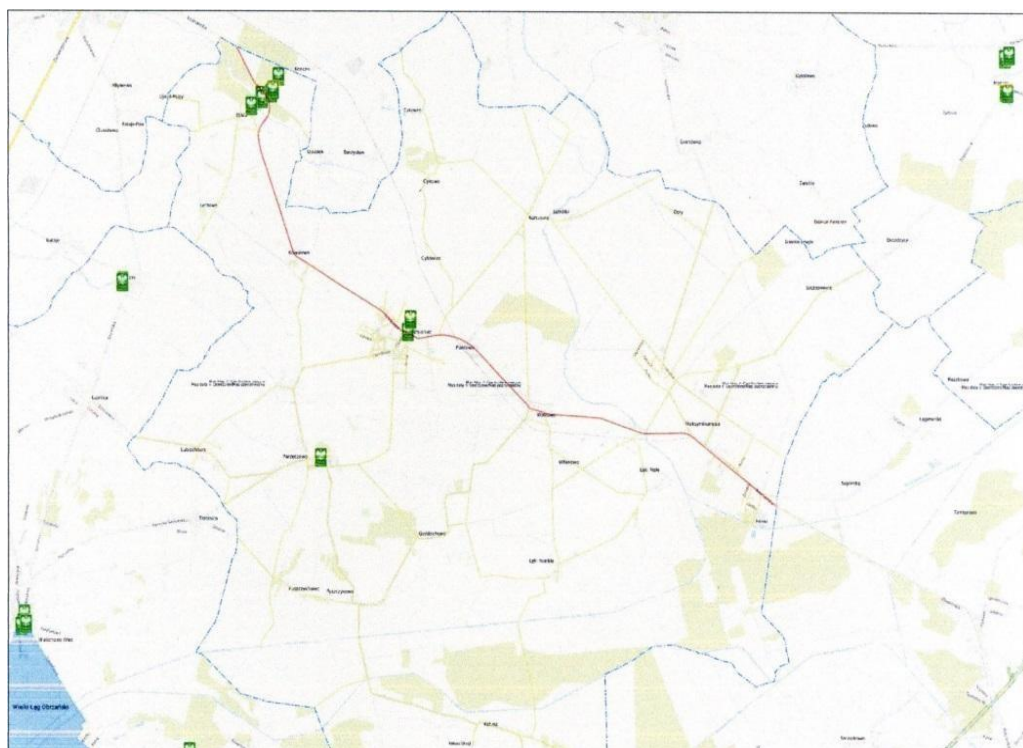
na długości 10 km. W tym samym czasie co rzeka Mogielnica, również i Pomocny Kanał Obry objęty został badaniami monitoringowymi na długości 4 km, w wyniku czego stwierdzono, że jego wody na badanym odcinku znajdują się poza trzecią klasą czystości.

- 3) Środkowy Kanał Obry przepływający nieco poniżej Północnego Kanału w kierunku ze wschodu na południowy zachód. Długość tego cieku w granicach gminy wynosi 7 km.
- 4) Kanał Prut, przepływający na terenie gminy na długości 4,5 km, łączący się z Kanałem Mosińskim poza granicami Kamieńca. Wody tego cieku, płynąc z kierunku zachodniego na północny - wschód, uchodzą do rzeki Warty.
- 5) Struga Kamieniecka, przepływająca przez teren gminy na długości 16 km.

Na terenie gminy zlokalizowany jest Główny Zbiornik Wód Podziemny (GZWP) nr 150 „Pradolina Warszawsko-Berlińska” o charakterze porowym, wypełniający pradolinę i gromadzący wody piętra czwartorzędowego. Warstwa wodonośna w zbiorniku jest słabo izolowana od powierzchni terenu, a zatem narażona na przenikanie zanieczyszczeń. Miąższość warstwy wodonośnej w obrębie zbiornika waha się w granicach 25-35 m. Współczynnik filtracji utworów wodonośnych zawiera się w przedziale $5 \cdot 10^{-5}$ - $3 \cdot 10^{-3}$ m/s. Przewodność hydrauliczna zbiornika kształtuje się na poziomie około 50 m³/h. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne tego zbiornika wynoszą 456,0 tys. m³/d.

OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO GMINY KAMIENIEC

Rys.6 Mapa obszarów cennych przyrodniczo w Gminie Kamieniec

Źródło: Geoportal Gminy Kamieniec : Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska oraz Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Na podstawie ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.), za tereny chronione należy uznać parki narodowe, rezerваты i parki krajobrazowe wraz z ich otulinami oraz obszary chronionego krajobrazu. Formę przestrzenną mogą mieć również niektóre pomniki przyrody, użytki ekologiczne, a zwłaszcza zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Na terenie Gminy Kamieniec formami ochrony przyrody są tylko pomniki przyrody i użytki ekologiczne. Spośród form ochrony przyrody na terenie gminy występują pomniki przyrody w liczbie 12 sztuk, reprezentowane przez dęby szypułkowe, platany klonolistne.

Tab.10 Pomniki przyrody występujące na terenie Gminy Kamieniec

I.p.	Przedmiot ochr.	Gatunek	Obw. Pierśn.	Szt.	Miejscowość	Lokalizacja
1.	drzewo	Platan klonolistny		1	Ujazd	park dworski
2.	drzewo	Dąb szypułkowy	483	1	Kamieniec	park dworski
3.	drzewo	Dąb szypułkowy	481	1	Kamieniec	park dworski
4.	drzewo	Dąb szypułkowy	365	1	Kamieniec	przed bud. Parafialnym
5.	drzewo	Miłorząb japoński	400	1	Parzęczewo	park dworskim
6.	drzewo	Dąb szypułkowy	460	1	Ujazd	Działka nr 210/1L Lasy Państwowe
7.	drzewo	Dąb szypułkowy	510	1	Ujazd	Działka nr 210/1L Lasy Państwowe
8.	drzewo	Dąb szypułkowy	540	1	Ujazd	Działka nr 210/1L Lasy Państwowe
9.	drzewo	Dąb szypułkowy		1	Ujazd	Park dworski
10.	drzewo	Dąb szypułkowy		1	Ujazd	Park dworski
11.	drzewo	Dąb szypułkowy		1	Ujazd	Park dworski
12.	drzewo	Dąb szypułkowy		1	Ujazd	Park dworski

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kamieniec

Na terenie gminy znajduje się również kilka drzew o charakterze pomnikowym, które można by objąć ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Tab.11 Drzewa o charakterze pomnikowym występujące na terenie Gminy Kamieniec

Lp.	Gatunek drzewa	Miejscowość	Obwód pnia na wysokości 1,3 m [cm]	Uwagi
1.	Dąb szypułkowy	Ujazd	403	drzewo rośnie w grupie z pomnikami przyrody wymienionymi w tab. w pozycji 10 i 11
2.	Topola biała	Kamieniec	661	
3.	Topola biała	Kamieniec	434	
4.	Żywotnik olbrzymi	Parzęczewo	188	drzewa rosną w grupie
5.	Żywotnik olbrzymi	Parzęczewo	149	
6.	Żywotnik olbrzymi	Parzęczewo	166	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Kamieniec

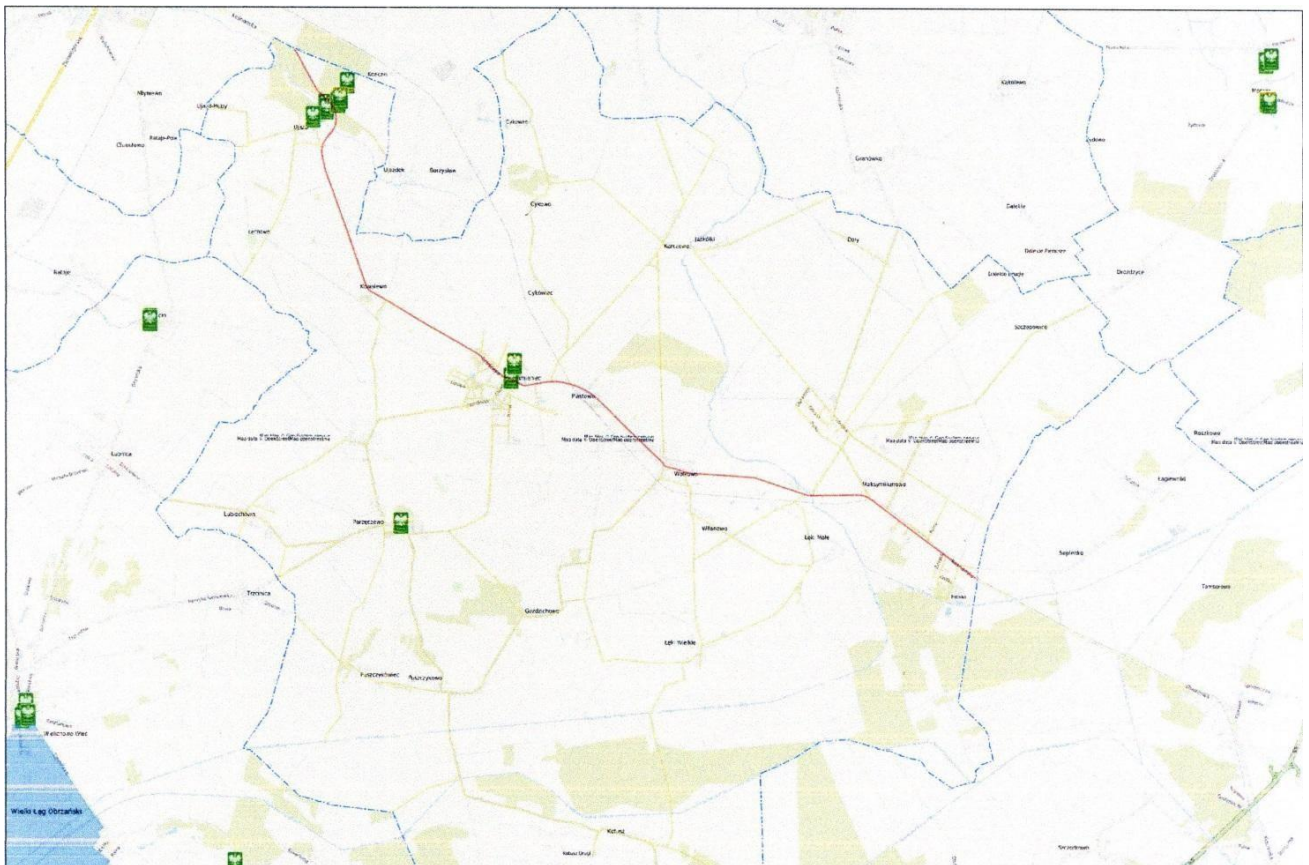
Szczególnie cennym pod względem przyrodniczym jest obszar - Wielki Łęg Obrzański o powierzchni 23431 ha. Teren pokryty jest mozaiką łąk, bagien, lasów zalewowych, potoŕfi oraz lasów mieszanych porastających piaski polodowcowych wyniesień. Dolina jest pocięta siecią kanałów i rowów. Z wyjątkiem obszarów zabagnionych, teren jest intensywnie uprawiany, głównie w formie użytków zielonych (łąki i pastwiska).

Występuje co najmniej 17 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla kulik wielki (PCK) - około 4 % populacji krajowej oraz co najmniej 1 % populacji krajowej następujących gatunków ptaków: błotniak 25 zbożowy (PCK), kania czarna (PCK) i kania ruda (PCK); w stosunkowo wysokiej liczebności występują: bocian biały oraz pustułka (około 1 % populacji krajowej).

Miejscami bardzo dobrze są zachowane łągi jesionowo-olszowe - starodrzewia z licznymi pomnikowymi okazami jesionów i dębów szypułkowych oraz rozległe połacie łąk, zarówno ekstensywnie użytkowane, jak i zarastające. Jest to jeden z największych tego typu kompleksów w Wielkopolsce (www.mos.gov.pl).

OBSZARY OCHRONY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO NA TERENIE GMINY KAMIENIEC

Rys.7 Mapa obszarów ochrony krajobrazu kulturowego w Gminie Kamieniec

Źródło: Geoportal Gminy Kamieniec, Narodowy Instytut Dziedzictwa, Monitoring Obiektów Ruchomych oraz Osnowa Geologiczna

Gmina Kamieniec jest obszarem o bardzo bogatej tradycji i kulturze, sięgającej nawet okresu sprzed 6 tysięcy lat. Wykopiska archeologiczne w okolicach Katusza, pozwalają twierdzić, że już w młodszej epoce kamienia, ludność miała tutaj swoje osady. Istnieją na to liczne dowody w postaci odnalezionych tam narzędzi oraz wyrobów z brązu, datowanych na 4 tys. lat p.n.e.

Gmina Kamieniec może pochwalić się także dowodami na funkcjonowanie na jej obszarze osadnictwa, z okresu kultury Łużyckiej, jak i unietyckiej (1700 -1500 lat p.n.e.). Stanowią je liczne kurhany, w okolicach wsi Łęki Małe, Wilanowo, Wolkowo. W grobowcach bogatszej części tutejszego społeczeństwa odnaleziono liczne wyroby z brązu, złota, bursztynu. W pobliżu obszaru gminy, przebiegał w czasach rzymskich, szlak bursztynowy, o czym świadczą wykopaliska w Czachu i Bonikowie. Godne polecenia są tutejsze zabytki zarówno te znajdujące się przy głównych drogach, jak i te, mniej znane położone z dala od głównych traktów.

W miejscowości Kamieniec na uwagę zasługuje neogotycki kościół św. Wawrzyńca zbudowany w latach 1908-1910 wg projektu znanego architekta Rogera Sławskiego. Wnętrze kryte sklepieniami krzyżowo - żebrowymi, ma neogotyckie wyposażenie. Po zachodniej stronie kościoła znajduje się dawny dwór z II poł. XIX wieku. Wzdłuż budynku prowadzi droga do parku krajobrazowego w którym znajduje się grodzisko pierścieniowate.

We wsi Karczewo po wschodniej stronie głównej drogi wznosi się pałac klasycystyczny zbudowany w latach około 1805-1811 dla Mikołaja Mielżyńskiego, gruntownie przebudowany i powiększony w 1908 r. Przy nim park krajobrazowy z dębami o obwodzie do 480 cm, kasztanowcami do 330 cm, oraz jesionami do 310 cm. Naprzeciwko pałacu znajduje się zespół starych zabudowań folwarcznych z XIX w. W miejscowości Kotusz, leżącej w dolinie Obry między nowymi domami zachowało się sporo starych budynków mieszkalnych i gospodarczych, drewnianych, szachulcowych i z muru pruskiego. Na niewielkim wzniesieniu wznosi się kościół poewangelicki, obecnie NMP Królowej Korony Polskiej zbudowany około 1890 r. z ozdobnymi szczytami i kwadratową wieżą zwieńczoną piramidalnie. Obok znajduje się dawna pastorówka obecnie leśniczówka.

W dolinie Obry 1,5 km na p³n. zach. od wsi w lesie mieszanym znajduje się grodzisko pierścieniowate o wałach wysokości 4,5 - 5 m. W pobliżu odnaleziono skarb monet i ozdób srebrnych (zakopany ok. 1050r.) oraz ślady osady wczesno-średniowiecznej.

W Parzęczewie, w miejscowości położonej na skrzyżowaniu dróg lokalnych do Czacza, Kamieńca i Wielichowa na uwagę zasługuje pałac wzniesiony po 1820 r. dla Adolfa Potworowskiego. Wokół rozciąga się park krajobrazowy założony w II poł. XVIII w. i później przekomponowany. Rosną w nim liczne stare drzewa. Na szczególną uwagę zasługuje rosnący na trawniku przed pałacem największy w Wielkopolsce miłorząb dwukłapowy. Obok położony jest obszerny folwark o 2 podwórzach: zachodnie z I poł. XIX w. i wschodnie pochodzące z okresu późniejszej zabudowy. W pobliżu wjazdu do parku znajduje się drewniany kościół św. Michała Archanioła, kryty dachem gontowym, zbudowany w 1774 r. i przedłużony od strony zachodniej w latach 1950-1951. Przy kościele stoi drewniana dzwonnica z tego samego okresu. Obok plebania z II poł. XIX w.

W Szczepowicach w miejscowości położonej przy drodze Modrze - Maksymilianowo znajduje się pałac zbudowany na początku XX w. Wokół park krajobrazowy założony w II poł. XIX w. Rosną w nim okazałe białodrzewy, jesiony i buki.

W Ujeździe w miejscowości położonej 5 km na pld. wsch. od Grodziska przy szosie do Kościana znajduje się późnobarokowy dwór z II poł. XVIII, fundacji Kaspra Rogalińskiego - wydłużony, parterowy z mieszkalnym poddaszem, ma pośrodku ganek neogotycki na czterech słupach połączonych tzw. Łukiem Tudorów.

W Cykowie miejscowości leżącej przy drodze Ptaszkowo-Kamieniec znajduje się późnoklasycystyczny dwór wzniesiony przed poł. XIX w. dla Józefa Biegańskiego. Obok dworu znajduje się oficyna z tego samego czasu, a z tyłu park krajobrazowy.

W centrum Konojadu wznosi się kościół św. Andrzeja z lat 1854-1874 o nikłych cechach neogotyckich z kwadratową wieżą. Wewnątrz w prawym ołtarzu bocznym obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem z II poł. XVII w. Przy kościele brama z figurami św. Piotra, św. Pawła i św. Jadwigi z XIX w. Na wschód od kościoła znajduje się teren parku krajobrazowego z II poł. XIX w. Do szosy Kościan - Grodzisk prowadzi aleja kasztanowców o długości 800 m.

Łękach Wielkich obok głównego skrzyżowania wsi wznosi się drewniany kościół św. Katarzyny i Niepokalanego Serca Marii zbudowany w 1776 r. z fundacji pisarza wielkiego koronnego Maksymiliana Mielżyńskiego. Przy kościele znajduje się dzwonnica drewniana z końca XVIII w., trzy płyty nagrobne Chłapowskich z Goździchowa, empirowy grobowiec Kęszyckich i gład pomnik z 1967 r. ku czci parafian poległych w latach 1914-1921 i 1939-1945. Naprzeciwko kościoła znajduje się teren pozostały po dawnym parku dworskim. Na cmentarzu położonym przy drodze do Łęk

Małych, znajduje się zbiorowy grób 5 parafian poległych w latach 1919-1926 z nagrobkiem ufundowanym w 70 rocznicę Powstania Wielkopolskiego.

OBSZARY NA TERENIE GMINY KAMIENIEC WYMAGAJĄCE WSPARCIA PROCESÓW ROZWOJOWYCH

Wsparcie procesów rozwojowych Gminy Kamieniec jest niezwykle istotne z punktu widzenia działań zwiększających spójność, szczególnie powiatu grodziskiego i Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego. Jedną z przyczyn mniejszych możliwości rozwoju Gminy Kamieniec jest emigracja jej mieszkańców na tereny bardziej atrakcyjne pod względem gospodarczym i społecznym, głównie w poszukiwaniu pracy.

W Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 za istotną barierę rozwoju takich obszarów jak Gmina Kamieniec wskazano: niską dostępność do usług publicznych, zdekapitalizowanie tkanki osadniczej i zagrożenie walorów przyrodniczych, co związane jest między innymi z jakością infrastruktury technicznej, szczególnie dróg.

Obszar Gminy Kamieniec ulega przeobrażeniom funkcjonalnym, co powoduje że rozwój gminy nierozzerwalnie związany jest z koncepcją rozwoju wielofunkcyjnego. Koncepcja ta uwypukla jednocześnie funkcje rolnicze i pozarolnicze i mieści się w nurcie zrównoważonego rozwoju tego obszaru. Istotne w tym aspekcie jest powiązanie przestrzenno-funkcjonalne z ośrodkiem miejskim, takim jak Grodzisk Wielkopolski, który jest siedzibą władz powiatu grodziskiego, który jest także lokalnym biegunem wzrostu, co potencjalnie wpływa na poprawę jakości i dostępności świadczonych usług, aktywizację oraz na absorpcję czynników rozwojowych.

Rolnictwo jest i będzie jednym z najważniejszych działów gospodarki Gminy Kamieniec. Działalność rolnicza, prowadzona jest na prawie 8 tys. ha powierzchni gminy, co wyznacza główne funkcje rozwojowe, kształtuje środowisko przyrodnicze i krajobraz wiejski gminy.

Rosnąca świadomość ekologiczna mieszkańców, powiązana ze wzrostem zainteresowania żywnością wysokiej jakości, żywnością funkcjonalną, tradycyjną, produkowaną z poszanowaniem środowiska i klimatu, wpływa na rozwój działalności rolniczej o zróżnicowanym charakterze.

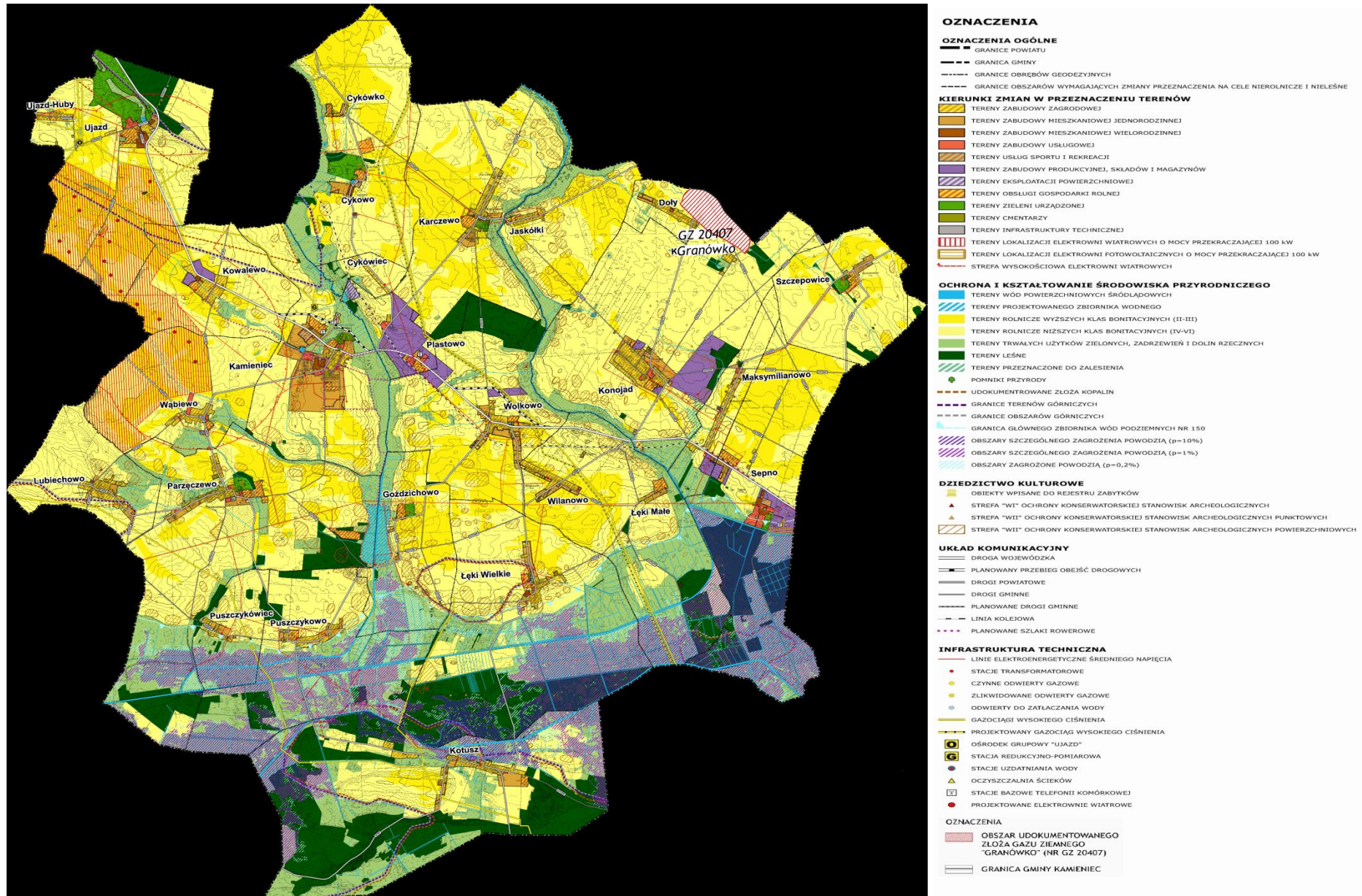
Z jednej strony jest ona reprezentowana przez wielkoobszarowe gospodarstwa wysoko-produktywne, z charakterystycznymi dużymi powierzchniami pól uprawnych, z drugiej zaś małoobszarowe gospodarstwa ekologiczne i agroturystyczne, o mozaikowym układzie pól i wielokierunkowym charakterze produkcji.

Do różnicowania gospodarki rolnej Gminy Kamieniec przyczynia się także rosnąca presja na wykorzystywanie ekologicznych technologii w rolnictwie i produkcję energii odnawialnej, wdrażanie nowych modeli gospodarowania (np. gospodarka o obiegu zamkniętym, zielona gospodarka, biogospodarka, inteligentne rolnictwo – ang. smart farming).

Zjawiska te są szansą rozwojową – odpowiednio stymulowane i wykorzystywane mogą zatrzymać potencjał ludzki na wsi i tendencję wyludniania się gminy, kształtować rynek pracy (powstawanie atrakcyjnych miejsc pracy), podnosić innowacyjność gospodarki gminy, przyczyniać się do pozytywnych efektów środowiskowych.

Istotnym wsparciem procesów rozwojowych stanowi cała procedura związana z planowaniem przestrzennym i zagospodarowaniem terenów gminy, w tym obowiązujące SUKZ (od 2026 roku Plan Ogólny) oraz wszystkie MPZP.

Rys.8 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KAMIENIEC

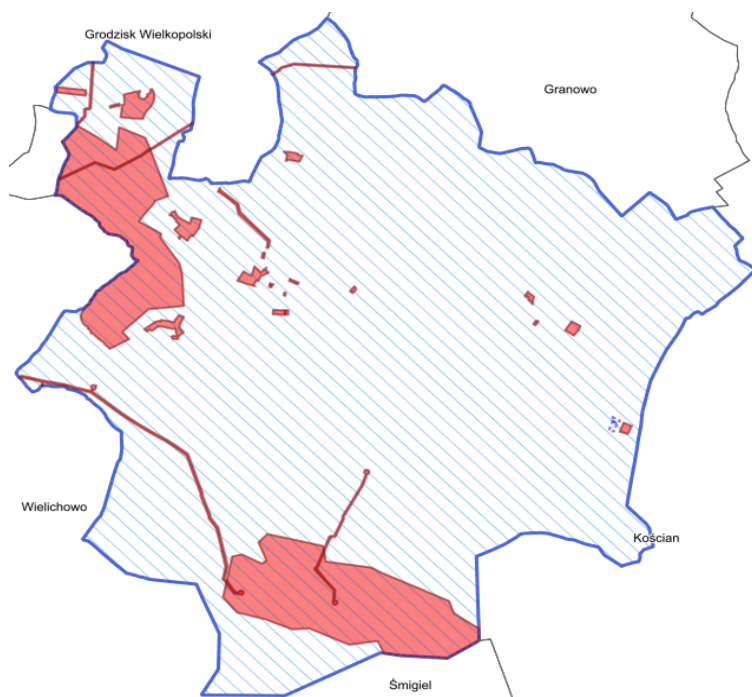

**Rys.9 OBSZARY GMINY KAMIENIEC OBJĘTE MIEJSCOWYMI PANAMI
ZAGOSPDAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

Źródło: Geoportal Gminy Kamieniec : Zagospodarowanie przestrzenne

Rys. 10 Zagospodarowanie przestrzenne Gminy Kamieniec

Źródło: Geoportal Gminy Kamieniec : Zagospodarowanie przestrzenne [Skala: 1:25000]

Zagadnienia planowania przestrzennego (sporządzania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) oraz powiązane z nim decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu należą do zadań własnych gminy.

W dokumencie KPZK 2030 dla Polski, jako naczelną zasadę wskazuje się konieczność dążenia do uzyskania ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju. Powiązanie systemu planowania przestrzennego z planowaniem strategicznym oraz średniookresowym gminy jest bardzo ważne, ponieważ w aktualnie obowiązujących dokumentach Unii Europejskiej w perspektywie 2021-2027 oraz dokumentach krajowych i regionalnych jest mowa o wymiarze terytorialnym szeregu inwestycji rozwojowych.

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamieniec zostało zatwierdzone uchwałą Rady Gminy Kamieniec Nr XXXVII/245/2018 z dnia 16 października 2018 r.

W 2023 r. całkowita powierzchnia Gminy Kamieniec, dla której sporządzone zostało studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynosi 5,72% (9590,4 ha.) powierzchni gminy.

Gmina Kamieniec posiada 22 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych terenów. Pokrycie opracowaniami planistycznymi obszaru gminy jest jednak stosunkowo niewielkie.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na obszarze Gminy Kamieniec obowiązują następujące plany miejscowe:

- 1) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu pod stację redukcyjną gazu w Kamieńcu. Uchwała Nr XXXV/156/97 Rady Gminy Kamieniec z dnia 1 grudnia 1997 r. Dziennik Urzędowy Województwa Poznańskiego Nr 1 poz. 7 z dnia 28 stycznia 1998 r.;
- 2) Zmiana Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kamieniec, obejmującej trasę gazociągu w.c. DN 300 6,3 MPa Kotowo – Wolsztyn. Uchwała Nr XXVII/145/2001 Rady Gminy Kamieniec z dnia 28 marca 2001 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 48 poz. 811 z dnia 7 maja 2001 r.;
- 3) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu aktywizacji gospodarczej w miejscowości Konojad na obszarze działki o nr ewid. 564/2 w Gminie Kamieniec. Uchwała Nr XXXIV/175/2001 Rady Gminy Kamieniec z dnia 27 listopada 2001 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 148 poz. 3069 z dnia 30 listopada 2001r
- 4) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w miejscowości Kamieniec obejmujący obszar część działki o nr ewid. 101 – zmiana planu ogólnego Gminy Kamieniec. Uchwała Nr XXXIV/176/2001 Rady Gminy Kamieniec z dnia 27 listopada 2001r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 148 poz. 3070 z dnia 30 listopada 2001 r.;
- 5) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w miejscowości Kamieniec obejmujący obszar część działki o nr ewid. 235, 236, 237 – zmiana planu ogólnego Gminy Kamieniec. Uchwała Nr XXXIV/177/2001 Rady Gminy Kamieniec z dnia 27 listopada 2001 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 148 poz. 3071 z dnia 30 listopada 2001 r.;
- 6) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w miejscowości Kamieniec obejmujący obszar część działki o nr ewid. 403/2 – zmiana planu ogólnego Gminy Kamieniec. Uchwała Nr XXXIV/178/2001 Rady Gminy Kamieniec z dnia 27 listopada 2001 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 148 poz. 3072 z dnia 30 listopada 2001 r.
- 7) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru i terenu górniczego

„Brońsko”. Uchwała Nr III/31/2002 Rady Gminy Kamieniec z dnia 30 grudnia 2002 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 7 poz. 122 z dnia 28 stycznia 2003 r.;

- 8) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej z usługami rzemieślniczymi w Kamieńcu na obszarze działek o nr ewid.: 122/4, 122/5, 122/6, 122/7. Uchwała Nr VII/55/2003 r. Rady Gminy Kamieniec z dnia 3 czerwca 2003 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 7 poz. 122 z dnia 7 lipca 2003 r.;
- 9) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej z usługami i terenu przepompowni ścieków na obszarze działek 371/3, 371/4, 371/5, 371/6 w Kamieńcu przy ulicy Rolnej. Uchwała Nr VII/56/2003 Rady Gminy Kamieniec z dnia 3 czerwca 2003 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 119 poz. 2201 z dnia 7 lipca 2003 r.;
- 10) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu aktywizacji gospodarczej na obszarze działki 441/18 w miejscowości Konojad. Uchwała Nr VII/57/2003 Rady Gminy Kamieniec z dnia 3 czerwca 2003 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 119 poz. 2201 z dnia 7 lipca 2003 r.;
- 11) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej z usługami na obszarze działek 93/2, 94/3 w Kamieńcu przy ulicy Łąkowej. Uchwała Nr VII/58/2003 Rady Gminy Kamieniec z dnia 3 czerwca 2003 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego NR 119 poz. 2201 z dnia 7 lipca 2003 r.;
- 12) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na terenie wsi Konojad, w obszarze działek o nr ewid.: 333/3, 332, 331/1, 331/2 z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową z usługami oraz teren usług sportu, gmina Kamieniec. Uchwała Nr XXX/187/2006 Rady Gminy Kamieniec, z dnia 7 kwietnia 2006 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 119 poz. 2201 z dnia 7 lipca 2003 r.;
- 13) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na terenie wsi Cykowo, w obszarze działki o nr ewid.: 22/4 z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z nieuciążliwymi usługami. Uchwała nr XXX/188/2006 Rady Gminy Kamieniec z dnia 7 kwietnia 2006 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 101 poz. 2499 z dnia 26 czerwca 2006 r.;
- 14) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego działki o nr ewid.: 20/4 na cele produkcyjno-przemysłowe, usługowe, magazynowe, biurowo-socjalne oraz produkcji rolno-handlowej w miejscowości Sepno, gmina Kamieniec. Uchwała nr XXXIII/214/2006 Rady Gminy Kamieniec z dnia 30 sierpnia 2006 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 180 poz. 4204 z dnia 24 listopada 2006 r.;
- 15) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obiektów terenochłonnych i obiektów liniowych związanych z zagospodarowaniem złóż gazu ziemnego Łęki Wielkie, Wielichowo, Rakoniewice, dla terenu położonego w Gminie Kamieniec. Uchwała nr XXXIV/220//2006 Rady Gminy Kamieniec z dnia 25 października 2006 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 204 poz. 4883 z dnia 15 grudnia 2006 r.;
- 16) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego we wsi Karczewo na obszarze działki o nr ewid.:507/14 w gminie Kamieniec. Uchwała nr XXXIV/221/2006 Rady Gminy Kamieniec z dnia 25 października 2006 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 204 poz. 4884 z dnia 15 grudnia 2006 r.;
- 17) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Kamieniec na obszarze części działki o nr ewid.: 166 w gminie Kamieniec. Uchwała Nr VII/49/2007 Rady Gminy Kamieniec z dnia 12 czerwca 2007 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 120 poz. 2802 z dnia 11 sierpnia 2007 r.
- 18) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami w części wsi Kamieniec, rejon ulicy Stawowej. Uchwała Nr XII/93/2008 Rady Gminy Kamieniec, z dnia 21 lutego 2008 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego Nr 60 poz. 1206 z dnia 17 kwietnia 2008r
- 19) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla projektowanego parku elektrowni wiatrowych w obrębie wsi: Ujazd, Kowalewo i Wąbiewo. Uchwała Nr XXVII/172/2013 Rady Gminy Kamieniec, z dnia 26 września 2013 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 października 2013 r. poz. 5864;

- 20) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Ujazd i Ujazd-Huby. Uchwała Nr XXXV/231/2018 Rady Gminy Kamieniec, z dnia 27 czerwca 2018 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 lipca 2018 r. poz. 5649;
- 21) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Kowalewo. Uchwała Nr XXXV/229/2018 Rady Gminy Kamieniec, z dnia 27 czerwca 2018 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 lipca 2018 r. poz. 5647;
- 22) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Wąbiewo. Uchwała Nr XXXV/230/2018 Rady Gminy Kamieniec, z dnia 27 czerwca 2018 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 6 lipca 2018 r. poz. 5648.

Powierzchnia terenów, dla których opracowano miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wynosi ok. 761 ha, co stanowi 5,72% powierzchni gminy. Gmina posiada wysoki procent lesistości. Lasy zajmują 1391 ha.

Spośród dziesięciu obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego większość dotyczy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej lub działalności produkcyjno-usługowej. Gmina posiada miejscowy plan z terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową. Jednym z dziesięciu planów jest plan parku elektrowni wiatrowych w obrębie wsi: Ujazd, Kowalewo i Wąbiewo, uchwalony uchwałą Nr XXVII/172/2013 Rady Gminy Kamieniec, z dnia 26 września 2013 r. Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 października 2013 r. poz. 5864;

Od 2010 r. gmina sporządziła plany miejscowe: pod drogi dojazdowe i zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (na terenach leśnych), pod tereny przemysłowo-usługowe, zmianę terenów przemysłowych na tereny pod zabudowę zagrodową, a także pod zabudowę mieszkaniową lub usługową.

W 2023 r. wydano 6 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Inwestycje te dotyczyły:

- ❖ budowy kablowej sieci oświetlenia drogowego na działkach nr ewid. 344/4, 254, 136, 2, 374, obręb 0015 Parzęczewo, Gmina Kamieniec,
- ❖ budowy kablowej sieci oświetlenia drogowego na działkach nr ewid. 344/4, 254, 136, 2, 374, obręb 0015 Parzęczewo, Gmina Kamieniec,
- ❖ budowy kanalizacji sanitarnej w Szczepowicach na działkach nr ewid. 9/11, 6, 11, 15/7, 9/10, 9/4, 17, 27/6, 27/5, 27/4, 27/3, obręb 0019 Szczepowice, Gmina Kamieniec,
- ❖ budowy sieci wodociągowej na działce nr ewid. 561/1 w miejscowości Konojad, obręb 0009 Konojad, Gmina Kamieniec,
- ❖ budowy wieży stalowej o wysokości całkowitej do 60 m n.p.t. wraz z niezbędną infrastrukturą, w tym system antenowy, anteny sektorowe (rozsiewcze) i radioliniowe (paraboliczne), szafy telekomunikacyjne, zagospodarowanie terenu (utwardzenie) ogrodzenie, przyłącze energetyczne/wewnętrzne linie zasilające, kanalizacja telekomunikacyjna, na działce nr 210/2 w miejscowości Parzęczewo, obręb 0015 Parzęczewo, Gmina Kamieniec,

Liczbę, powierzchnię oraz strukturę i cechy charakterystyczne tych planów dla Gminy Kamieniec do roku 2022 przedstawiono w Tab.12 i Tab.13.

Tab.12 Liczba i powierzchnia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Gminie Kamieniec do roku 2023, w tym uchwalonych na podstawie ustawy z 2003 i do 2023 roku.

Jednostka terytorialna	Liczba mpzp		Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi				
	ogółem	ust.	Ogółem				ust.
	2019	2019	2019	2020	2021	2022	2023
	szt.	szt.	ha	ha	ha	ha	ha
Gm Kamieniec	22	22	761	761	761	761	761

Źródło: Dane Urzędu Gminy

Tab.13 Struktura i cechy charakterystyczne planowania miejscowego w Gminie Kamieniec do roku 2023.

Jednostka terytorialna	śr. pow. planu		udział powierzchni objętej				łączna pow. zmian	
	ogółem	ust. 2003	Ogółem				nierol.	nieleśn.
	2019	2019	2020	2021	2022	2023	2023	2023
	ha	ha	%	%	%	%	ha	ha
Gm Kamieniec	761	749	5,72	5,72	5,72	5,72	0	0

Źródło: Dane Urzędu Gminy

Miernikiem ruchu budowlanego na terenie gminy jest ilość wydawanych decyzji o zabudowie, która w większości w 2021 r. - dotyczyła zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej). Natężenie wydawania decyzji o warunkach zabudowy w Gminie Kamieniec (2019-2023) obrazuje poniższa tabela .

Tab.14 Natężenie wydawania decyzji o warunkach zabudowy w Gminie Kamieniec (2020 - 2023)

Jednostka terytorialna	wydane decyzje o warunkach zabudowy										
	ogółem				dla zabudowy mieszkalnej				dla zabudowy usługowej		
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2021	2022	2023
	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.
Gmina	52	72	62	62	31	36	27	43	27	16	6

Źródło: Dane Urzędu Gminy

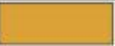
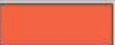
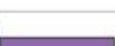
Zgodnie z tym „Studium” ogólnym celem polityki przestrzennej Gminy Kamieniec jest ukierunkowanie procesu podnoszenia standardu warunków życia mieszkańców gminy, podnoszenie atrakcyjności gminy – poprzez wykorzystanie terytorialnych warunków rozwoju oraz przeciwdziałanie degradacji walorów przyrodniczych gminy. Jednocześnie uznano, że konkretyzacja celu generalnego będzie następowała przez dążenie do osiągnięcia celów pośrednich, m.in. poprzez określenie predysponowanych do rozwoju podstawowych funkcji gminy. Poza tym układ funkcjonalno-przestrzenny określony w studium ma wyrażać dążenie do:

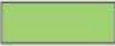
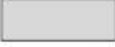
- ❖ Przeobrażenia struktury gospodarczej gminy z rolniczej na wielofunkcyjną,
- ❖ Stworzenia warunków dla zwiększenia zasobności gminy, jako organizacji samorządowej oraz dochodów jej mieszkańców,
- ❖ Ochrony oraz racjonalnego wykorzystania walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego,
- ❖ Polepszenia poziomu cywilizacyjnych warunków zamieszkania,
- ❖ Respektowania generalnej zasady zrównoważonego rozwoju.

W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz w Miejsowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego obowiązujących w granicach Gminy Kamieniec wyodrębniono tereny, na których przewidywany jest rozwój zabudowy w oparciu o dominujące funkcje: mieszkaniowe, którym mogą towarzyszyć tereny o funkcji usługowej, wraz z wyszczególnieniem terenów rolniczych, przemysłowych, rekreacji i wypoczynku, według poniższych oznaczeń funkcji terenu przypisanych do poszczególnych miejscowości Gminy Kamieniec w tabeli .

MN- teren intensyfikacji rozwoju systemu osadniczego; MN/U- teren o zabudowie mieszkaniowej i usługowej; MW – teren o zabudowie wielorodzinnej; P – teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów; R – tereny rolnicze oraz składów i magazynów rolnych; RM – teren intensyfikacji rozwoju systemu osadniczego; U – tereny o zabudowie usługowej; US – tereny sportu i rekreacji; WS – tereny wód podziemnych, śródlądowych; ZC – cmentarze; ZD – tereny ogródków działkowych; ZP – tereny zieleni urządzonej, ZL – lasy, RNL – łąki, pastwiska, L – Lasy, EWR – farma wiatrowa, EF – teren fotowoltaiki, W – wodociąg, K – użytki kopalniane, RU – teren obsługi rolnictwa.

Tab.15 Funkcje terenów w poszczególnych miejscowościach Gminy kamieniec

Lp.	Przedmiot oznaczenia	Oznaczenie literowe	Kolor oznaczenia na projekcie rysunku planu	Uwagi
1	2	3	4	5
1 TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ				
1.1	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	MN		– kolor jasnobrązowy
1.2	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	MW		– kolor ciemnobrązowy
2 TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ				
2.1	Tereny zabudowy usługowej	U		– kolor czerwony
2.2	Tereny sportu i rekreacji	US		– kreskowanie zielono-czerwone
2.3	Tereny rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m ²	UC		– kreskowanie czerwono-ciemnoszare
3 TERENY UŻYTKOWANE ROLNICZO				
3.1	Tereny rolnicze	R		– kolor żółty
3.2	Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybactwach	RU		– kreskowanie żółto-czerwone
3.3	Tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych	RM		– kreskowanie żółto-jasnobrązowe
4 TERENY ZABUDOWY TECHNICZNO - PRODUKCYJNEJ				
4.1	Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów	P		– kolor fioletowy
4.2	Obszary i tereny górnicze	PG		
5 TERENY ZIELENI I WÓD				
5.1	Tereny zieleni objęte formami ochrony przyrody zgodnie z przepisami o ochronie przyrody	ZN		– kolor ciemnozielony
5.2	Lasy	ZL		

Lp.	Przedmiot oznaczenia	Oznaczenie literowe	Kolor oznaczenia na projekcie rysunku planu	Uwagi
1	2	3	4	5
5.3	Tereny zieleni urządzonej, takie jak: parki, ogrody, zieleń towarzysząca obiektom budowlanym, zieleńce, arboreta, alpinaria, grodziska, kurhany, zabytkowe fortyfikacje	ZP		– kolor zielony
5.4	Tereny ogrodów działkowych	ZD		
5.5	Cmentarze	ZC		
5.6	Obszary zagrożone powodzią	ZZ		– kreskowanie jasnozielone na tle w kolorze odpowiednim do przeznaczenia
5.7	Tereny wód powierzchniowych morskich	WM		
5.8	Tereny wód powierzchniowych śródlądowych (rzeki, jeziora, stawy, strumienie, kanały)	WS		– kolor jasnoniebieski
6 TERENY KOMUNIKACJI				
6.1	Tereny dróg publicznych	KD		– kolor biały
6.2	Tereny dróg wewnętrznych	KDW		– kolor jasnoszary
6.3	Tereny komunikacji wodnej, szlaki wodne	KW		– kolor ciemnoniebieski
7 TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ				
7.1	Elektroenergetyka	E		
7.2	Gazownictwo	G		
7.3	Wodociągi	W		
7.4	Kanalizacja	K		– kolor ciemnoszary
7.5	Telekomunikacja	T		
7.6	Gospodarowanie odpadami	O		
7.7	Ciepłownictwo	C		

Tab. 16 Zbiorcze zestawienie poszczególnych funkcji terenu w powierzchni obrębów Gminy Kamieniec na podstawie obowiązujących miejscowych planów oraz studium.

Miejscowości Gminy Kamieniec z liczbą mieszkańców:	MN*	MN/ U	MW	P	R	RM*	U	US	WS	ZC	ZD	ZP	ZL	RNL	L	EW R	EF	W	K	RU
Cykowo [105]	x	x	x	x	X	x	x	x				x	x		X			x		x
Cykowiec [27]	x	x	x	x	X	x	x	x				x						x		x
Cykówko [61]	x	x	x	x	X	x	x	x				x						x		x
Doły [114]	x	x			x	x	x													
Goździchowo [110]	x	x	x		X	x						x	x		x					x
Jaskółki [139]	x	x			X	x	x					x								x
Kamieniec [1289]	x	x	x	x		x	x	x		x		X						x		x
Karczewo [430]	x	x			X	x	x					X								x
Konojad [463]	x	x		x	X	x	x	x												x
Konojad-Doły [20]	x				X	x													x	
Kotusz [235]	x	x			X	X	x			x			x		x			x		x
Kowalewo [120]	x	x		x	X	x	x									x				x
Lubiechowo [298]	x	x			X	x														x
Łęki Małe [44]	x	x			X	x													x	x
Łęki Wielkie [280]	x	x	x		X	x	x	x				X	x		x				X	x
Maksymilianowo [240]	x	x		X	X	x	x											x		x
Parzęczewo [581]	x	x	x	X	X	x	x	x		x		X								x

Źródło: Dane Urzędu Gminy Kamieniec

MN* i RM* – w Studium występują jako jedna funkcja tj. teren struktury przekształceń i intensyfikacji rozwoju systemu osadniczego

Miejscowości Gminy Kamieniec z liczbą mieszkańców:	MN*	MN/ U	MW	P	R	RM*	U	US	WS	ZC	ZD	ZP	ZL	RNL	L	EW R	EF	W	K	RU
Plastowo [13]	x	x		x	X	x							x		X					x
Plastowo [7]	x				X	x														
Puszczkowo [166]	x	x			X	x		x	x									x		x
Puszczkowiec [75]	x	x			X	x		x	x									x		x
Sepno [359]	x	x	x	x	X	x		x				x								
Szczepowice [149]	x	x			X	x		x				x	x		X					
Ujazd [238]	x	x			X	x						X				x		x		x
Ujazd Huby [102]	x	x			X	x							x		X	x		x		x
Wąbiewo [226]	x	x			X	x	x									x				x
Wilanowo [209]	x	x		x	X	x	x													x
Wolkowo [380]	x	x	x		X	x												x		x
SUMA:	28	27	9	11	27	28	15	11	2	3		12	7		7	4		11	3	23

Źródło: Dane Urzędu Gminy Kamieniec

MN* i RM* – w Studium występują jako jedna funkcja tj. teren struktury przekształceń i intensyfikacji rozwoju systemu osadniczego.

Największy udział w obszarach poszczególnych miejscowości Gminy Kamieniec mają tereny rolnicze (R/22) o różnym potencjale wykorzystania (grunty orne, łąki i pastwiska, sady oraz nieużytki, a także składy, magazyny rolne) oraz tereny intensyfikacji rozwoju osadniczego (RM*/22). Nieco mniejsze są tereny o zabudowie usługowej (U/20) oraz tereny leśne (L/20), a w następnej ilości: tereny intensywnego rozwoju osadnictwa (MN*/18), tereny łąk i pastwisk (RWL/17). Na terenie Gminy Kamieniec znajdują się także tereny farmy wiatrowej (EWR/5) oraz tereny farmy fotowoltaicznej (EF/1). Z innych terenów na wyróżnienie zasługują te związane z przemysłem oraz obiekty produkcyjne, składy, magazyny i zabudowy usługowe (P/10), tereny związane ze sportem i rekreacją (US/9) oraz tereny wód powierzchniowych i podziemnych (WS/10).

Przedstawione powyżej obszary szczególnej koncentracji działalności inwestycyjnej oraz planowane zmiany w przestrzeni gminy w pełni wpisują się w obraz przyszłości gminy określony w jej wizji, którą za pomocą działań zawartych w strategii będzie można w pełni realizować.

WIZJA ROZWOJU GMINY KAMIENIEC

Gmina Kamieniec oferuje społecznie akceptowalne warunki życia i interesujące miejsca pracy z dostępem do usług publicznych wyższej jakości, przy eliminacji wykluczeń w dostępie do Internetu, usług zdrowotnych, opieki społecznej oraz w zakresie korzystania z infrastruktury.

Gmina Kamieniec przedsiębiorcza i efektywna rolniczo, atrakcyjnie, bezpieczna dla życia i biznesu, lokalny lider upraw ekologicznych, produkcji zdrowej żywności, zwierzęcej i przetwórstwa, atrakcyjna dla turystyki, sportu, rekreacji, wypoczynku, miejscem zintegrowanej współpracy społecznej nastawionej na rozwój oraz wyższą jakość edukacji i kultury z zachowaniem dziedzictwa lokalnego.

Gmina Kamieniec w 2034 roku będzie w pełni korzystać ze swojego położenia wzdłuż drogi wojewódzkiej 308 relacji Nowy Tomyśl – Grodzisk – Kościan – Kunowo, która zapewnia powiązania gminy z sąsiednimi miastami powiatowymi Grodziskiem Wielkopolskim i Kościanem oraz układem dróg krajowych: drogą krajową nr 5 relacji Nowe Marzy (autostrada A1) – Bydgoszcz – Poznań – Wrocław – Lubawka (granica państwa) będącą jedną z kluczowych osi komunikacyjnych północ – południe oraz drogą krajową nr 32 relacji Sępólno – Zielona Góra – Gubin (granica państwa). Bogate walory przyrodniczo – krajobrazowe oraz zasoby materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz bazująca na nich zróżnicowana oferta turystyczna przyciągają turystów oraz gości z Polski i zagranicy. Rozwijać się będzie tutaj konkurencyjna gospodarka lokalna, powiązana z efektywnym systemem edukacji i aktywnością zawodową mieszkańców oraz nowe funkcje usługowe i handlowe, a także zarządzanie publiczne. Aktywna współpraca samorządów powiatu grodziskiego, przedstawicieli sektora biznesu i organizacji pozarządowych będą zapewniać wysoką jakość i dostępność usług publicznych. Przyjęty zrównoważony model rozwoju gminy z dbałością o środowisko i ład przestrzenny będzie procentował tym, że Gmina Kamieniec będzie miejscem przyjaznym i atrakcyjnym do życia, pracy oraz rekreacji i wypoczynku.

Model docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Kamieniec jest zobrazowaniem spodziewanych i zaplanowanych w strategii gminy procesów rozwojowych i ich wpływu na kształtowanie się struktur przestrzennych. Z jednej strony, ze względu na ukształtowanie terenu, historycznie ugruntowane użytkowanie przestrzeni (w tym sieć osadniczą), powiązania komunikacyjne, występujące zasoby naturalne i obszary cenne przyrodniczo, a także wiele innych uwarunkowań zastanych, a z drugiej strony w wyniku zdiagnozowanych w strategii problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, wyodrębniono rozmieszczenie planowanych inwestycji i planowane zmiany w przestrzeni Gminy Kamieniec.

5.2 ROZMIESZCZENIE PLANOWANYCH INWESTYCJI I PLANOWANE ZMIANY W PRZESTRZENI GMINY KAMIENIEC

KRÓTKA CHARAKTERYSTYKA WYBRANYCH OBSZARÓW I KIERUNKÓW INTERWENCJI:

- ❖ Planuje się przygotowanie realizacji rewitalizacji terenów w Gminie Kamieniec, aby te przestrzenie stanowiły centrum życia społecznego, handlowo – usługowego i turystycznego gminy,
- ❖ W Kamieńcu oraz w innych większych miejscowościach gminy planuje się utworzenie nowych przestrzeni publicznych pod organizację imprez (sportowych, kulturalnych, rozrywkowych, gospodarczych, targowych itp.),

- ❖ Planuje się kolejną aktualizację Programu Ochrony i Opieki nad Zabytkami Gminy Kamieniec z planem działań konserwatorskich, restauracyjnych i robót budowlanych przy zabytkach realizowanych poprzez współpracę strony publicznej i prywatnej,
- ❖ Chcąc zwiększyć dostępność i jakość oferty kulturalnej, a jednocześnie przewidując zwiększenie ruchu turystycznego i konieczność jego profesjonalnej obsługi, zaplanowano dalsze prace modernizacyjne i adaptacyjne w budynkach świetlic wiejskich
- ❖ Ze względu na bogate walory przyrodniczo – krajobrazowe Gminy Kamieniec planuje się dalszą profesjonalizację szlaków turystycznych, ich wykorzystanie w celu wzmocnienia potencjału atrakcyjnych miejscowości gminy jako miejsc wypoczynku, rekreacji i turystyki oraz rozwoju duchowości (poszerzenie dróg, ścieżek pieszo – rowerowych)
- ❖ Dla zwiększenia mobilności mieszkańców i poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a jednocześnie w ramach tworzenia nowej oferty dla turystów i gości, zaplanowano budowę chodników, w tym z dopuszczonym ruchem rowerów, a także ciągów pieszo rowerowych oraz innej infrastruktury rowerowej i towarzyszącej. Inwestycje związane z rozwijaniem mobilności rowerowej przyczynią się także do poprawy jakości środowiska w gminie, w tym jakości powietrza,
- ❖ Ze względu na interesujące walory przyrodniczo – krajobrazowe, a także komfort życia mieszkańców, priorytetem pozostaje rozwój infrastruktury sieciowej. Biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe, terenowe i strukturę osadnictwa, a także koszty realizacji i utrzymania inwestycji, wyznaczono obszary doposażenia w siecią infrastruktury technicznej.
- ❖ Zaplanowano zwiększenie możliwości zagospodarowania terenów na cele inwestycji gospodarczych – poszerzenie obszarów aktywności gospodarczej głównie wzdłuż drogi wojewódzkiej 308 oraz poza tym obszarem,
- ❖ Potrzeba podnoszenia atrakcyjności osadniczej gminy i komfortu życia mieszkańców (zatrzymanie emigracji i przyciąganie nowych mieszkańców, stworzenie lepszych warunków dla rozwoju rodzin z dziećmi, ale również dla osób starszych) determinują gminne inwestycje mieszkaniowe, komunalne, socjalne.
- ❖ W ramach gminnej polityki społecznej zaplanowano inwestycje w budynkach użyteczności publicznej w celu dostosowania ich do wymagań osób niepełnosprawnych i osób starszych.
- ❖ Realizowane będą działania w celu zapewnienia dostępności (architektonicznej, cyfrowej, informacyjno-komunikacyjnej) w administracji lokalnej i przestrzeni gminy,
- ❖ W celu zwiększenia dostępności i jakości usług ochrony zdrowia, doskonała będzie baza infrastrukturalna i wyposażenie podmiotów świadczących te usługi,
- ❖ Analiza sieci szkół i stanu technicznego istniejącej bazy w kontekście potrzeb społecznych, wskaźników demograficznych i stojących przed oświatą wyzwań wskazała na konieczność termomodernizacji szkół na terenie gminy. Podjęto również decyzję o zagospodarowaniu otoczenia placówek oświatowych, przede wszystkim w zakresie tworzenia przyszłolnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej.

5.3. NAJWAŻNIEJSZE UWARUNKOWANIA WPLYWAJĄCE NA ROZWÓJ GMINY KAMIENIEC:

Czynnikami wpływającymi na ciągle zmieniający się wizerunek gminy są m.in.:

- ❖ Bliskie sąsiedztwo miasta powiatowego w Grodzisku Wlkp. (12,1 km) oraz Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego (61,1 km.)
- ❖ Korzystne powiązania komunikacyjne w układzie wojewódzkim (droga Nr 308 oraz układem dróg krajowych: drogą krajową nr 5 relacji Nowe Marzy (autostrada A1) – Bydgoszcz – Poznań – Wrocław – Lubawka (granica państwa) będąca jedną z kluczowych osi komunikacyjnych północ – południe oraz drogą krajową nr 32 relacji Stęszew – Zielona Góra – Gubin (granica państwa),
- ❖ Atrakcyjność pod względem przyrodniczo –krajobrazowo -wypoczynkowym,
- ❖ Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna,
- ❖ Wysokie kwalifikacje zawodowe mieszkańców,
- ❖ Bezpośrednia bliskość głównych ośrodków szczebla regionalnego w Poznaniu (61,1 km), a także Zielonej Góry (woj. lubuskie 83 km) umożliwia korzystanie z usług wyższego rzędu,
- ❖ Zrównoważona pod względem sektorowym, branżowym, wielkościowym oraz ekologicznym struktura gospodarcza.

Potencjał rozwojowy Gminy Kamieniec należy wiązać przede wszystkim z działaniami na rzecz:

- ❖ poprawy warunków osiedleńczych,
- ❖ poprawy dostępności komunikacyjnej,
- ❖ poprawy estetyki gminy,
- ❖ rozwoju bazy edukacyjnej,
- ❖ rozwoju oferty sportowo-rekreacyjnej,
- ❖ rozwoju turystyki,
- ❖ poszerzenia oferty kulturalnej.

Gmina Kamieniec powinna wciąż inwestować w następujące obszary funkcjonowania:

- ❖ utrzymanie wysokich walorów środowiska przyrodniczego
- ❖ przygotowanie terenów pod rozwój budownictwa mieszkaniowego,
- ❖ rozwój turystyki i rekreacji,
- ❖ promocja walorów gminy.
- ❖ rozwój infrastruktury (technicznej - komunalnej, drogowej oraz sportowej, kulturalnej, edukacyjnej, zdrowotnej), w tym rozwój dostępu do nowoczesnych technologii komunikacyjnych,
- ❖ dobry dostęp do usług publicznych,
- ❖ wspieranie rozwoju rolnictwa oraz przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy,
- ❖ poprawa infrastruktury i dostępności komunikacyjnej.

5.4 USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE KAMIENIEC

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Kamieniec wynikają z przyjętego i opisanego wyżej modelu. Dotyczą kluczowych jednostek funkcjonalno-przestrzennych. Opis uwzględnia krótką charakterystykę każdej z nich oraz określa najważniejsze zalecenia i wskazówki dotyczące polityki przestrzennej w odniesieniu do tych jednostek.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej dla:

1. Terenów o wartości historycznej i kulturowej:

- ❖ Zachowanie historycznej tkanki i struktury przestrzennej oraz elementów charakterystycznych i zakorzenionych w świadomości społeczności lokalnej,
- ❖ Podporządkowanie nowej zabudowy historycznej kompozycji przestrzennej,
- ❖ Umacnianie pozycji Kamieńca jako miejsca bogatego historycznie poprzez zachowanie i rozwijanie tej funkcji
- ❖ Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni zarówno dla mieszkańców, jak i turystów oraz gości,
- ❖ Zwiększenie udziału zieleni,
- ❖ Uwzględnienie przestrzeni dla organizacji niewielkich wydarzeń charakterze kulturalnym, rozrywkowym, integracyjnym, wystawienniczym.
- ❖ Integrowanie funkcji turystycznej, handlowej i roli „żywego centrum miejscowości Kamieńca”,
- ❖ Utrzymanie miejsc parkingowych przy jednoczesnej promocji komunikacji pieszej, rowerowej i zbiorowej.

2. Terenów o funkcjach usługowych:

- ❖ Rozwój funkcji usługowych w Kamieńcu i dążenie do kształtowania lokalnych centrów usługowych w innych miejscowościach wiejskich,
- ❖ Rozwój usług wraz z rozwojem zabudowy i przyrostem liczby mieszkańców, a także odwiedzających gminę turystów i gości,

- ❖ Kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych,
- ❖ Kształtowanie struktury przestrzennej uwypuklające i wzmacniające znaczenie istniejących obiektów o ważnych funkcjach lokalnych i ponadlokalnych,
- ❖ Mieszanie i dodawanie funkcji,
- ❖ Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (układ drogowy, komunikacja zbiorowa, infrastruktura piesza i rowerowa, punkty przesiadkowe),
- ❖ Dobra organizacja miejsc parkingowych przy kluczowych obiektach usługowych.

3. Terenów o funkcjach mieszkaniowych:

- ❖ Ochrona krajobrazu kulturowego dawnych układów ruralistycznych,
- ❖ Utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia,
- ❖ Dopuszczenie drugiego pasa zabudowy na zapleczu istniejących budynków usytuowanych wzdłuż ulic w sołectwach,
- ❖ Dopuszcza się rozwój zabudowy wielorodzinnej,
- ❖ Kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową w sołectwach,
- ❖ Kreowanie połączeń z układem zewnętrznym: komunikacyjnych i kompozycyjnych, w tym z terenami aktywnymi przyrodniczo,
- ❖ Kształtowanie zieleni m.in. poprzez powiązanie z usługami sportu i rekreacji,
- ❖ Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej m.in. poprzez układ dróg publicznych, ekologiczny transport zbiorowy, połączenia rowerowe,
- ❖ Dążenie do poprawy dostępności infrastruktury społecznej (przedszkola, szkoły, place zabaw, skwery),
- ❖ Prowadzenie infrastruktury technicznej bazujące na analizie potrzeb i rachunku ekonomicznym,
- ❖ W centralnych częściach miejscowości na terenie gminy oraz przy głównych trasach komunikacyjnych przewiduje się rozwój mieszanych form zagospodarowania mieszkaniowo-usługowych,

4. Dla obszarów rozwoju gospodarczego gminy:

- ❖ Połączenie z ponadlokalnym układem komunikacyjnym,
- ❖ Tworzenie układu kompozycyjno-komunikacyjnego zapewniającego dostępność oraz dobrą dystrybucję terenów i ich obsługę,
- ❖ Ograniczenie negatywnego wpływu terenów aktywności gospodarczej na sąsiadującą zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- ❖ Wyposażenie terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej w kanalizację sanitarną i nakaz odprowadzania ścieków do kanalizacji sanitarnej,
- ❖ Uzbrajanie terenów w sieć wodociągową i kanalizacyjną proporcjonalnie do stopnia zainwestowania i zagospodarowania,
- ❖ Zapewnienie odpowiednich parametrów infrastruktury liniowej,
- ❖ Eksploatacja złóż zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami.

5. Dla terenów zielonych (lasów, zieleni urządzonej) gminy:

- ❖ Zachowanie i ochrona systemu przyrodniczego oraz krajobrazu, których zasadniczymi elementami są: kompleksy leśne wraz z terenami pozostałych zalesień i lokalne ciągi ekologiczne, w szczególności Wielki Łęg Obrzański. Teren ten został wyznaczony jako obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO), kod obszaru PLB 300004.
- ❖ Ochrona doliny rzeki Obra, która częściowo przepływa przez teren gminy, stanowiąc korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym.
- ❖ Przeciwdziałanie degradacji środowiska,
- ❖ Porządkowanie istniejących i tworzenie nowych zespołów zieleni urządzonej,
- ❖ Zachowanie i tworzenie kompleksów leśnych i towarzyszących im łąk w dotychczasowym

- ❖ użytkowaniu, uzupełnianie i poszerzanie kompleksów leśnych,
- ❖ Wykorzystanie potencjału przyrodniczego do stworzenia atrakcyjnej oferty aktywnego spędzania czasu wolnego (sport, rekreacja, wypoczynek, turystyka),
- ❖ Wyznaczanie ścieżek edukacyjnych, szlaków turystycznych itp. oraz stref rekreacji i wypoczynku wyposażonych w miejsca parkingowe, infrastrukturę rowerową, tablice informacyjne i małą architekturę,
- ❖ Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej.

6. Dla terenów rolniczych (grunty orne, łąki, pastwiska, sady) gminy :

- ❖ Utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych,
- ❖ Kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów, szczególnie w obrębie zwartych kompleksów gleb o wysokiej jakości i przydatności rolniczej,
- ❖ Przeciwdziałanie rozdrobnieniu arealu rolnego, dążenie do poprawy struktury obszarowej gospodarstw rolnych, ,
- ❖ Realizacja programu zalesień gruntów najsłabszych, nieużytków i gruntów rolniczo nieprzydatnych,
- ❖ Ograniczenie zabudowy kubaturowej, możliwy rozwój zabudowy zagrodowej,
- ❖ Ograniczenie nowych terenów zabudowy poza terenami istniejącego zainwestowania,
- ❖ Możliwe obiekty usług rolniczych, produkcji rolniczej i ogrodniczej itp.,
- ❖ Zakaz obiektów oraz urządzeń degradujących w szerszym zasięgu środowisko i krajobraz,
- ❖ Możliwe przekształcenia gruntów rolnych w tereny o innym użytkowaniu, jak np.: lasy, agroturystyka, turystyka, rekreacja, sport, wypoczynek, produkcja energii ze źródeł odnawialnych, parki i inne tereny zieleni urządzonej,
- ❖ Wykorzystanie indywidualnych systemów zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków.

7. Dla wód powierzchniowych i podziemnych:

- ❖ Zachowanie istniejącego systemu, dążenie do poprawy klas czystości wód na obszarze całej gminy. Udostępnienie strefy nadbrzeżnej rzeki Obra (na terenie gminy) dla rozwoju funkcji związanych ze sportem, rekreacją, wypoczynkiem czy turystyką, przy pełnej ochronie systemu przyrodniczego,
- ❖ Wykorzystanie surowców przy pełnej ochronie systemu przyrodniczego,
- ❖ Ochrona bezpośredniej otuliny biologicznej cieków wodnych z ograniczeniem zabudowy kubaturowej (wyjątki: funkcje związane ze sportem, rekreacją, wypoczynkiem czy turystyką),
- ❖ Zakaz podejmowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- ❖ Zapewnienie dostępności komunikacyjnej, w szczególności poprzez rozwój sieci ścieżek rowerowych.

5.5 WYMIAR PRZESTRZENNY POLITYKI ROZWOJU GMINY KAMIENIEC

- ❖ Koncepcja strategii uznaje, że każdy proces społeczno- gospodarczy ma swoje odbicie w przestrzeni
- ❖ Wymiar przestrzenny nadaje ramy zjawiskom społecznym i gospodarczym
- ❖ Ilustrowanie zjawisk, czynników rozwoju czy ustaleń na mapach nadaje przejrzystość ich opisów, co stanowi wartość dodaną dla komunikacji w toku konsultacji społecznych
- ❖ Wymiar przestrzenny strategii realizowany jest poprzez opracowanie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, opis zasad kształtowania polityki przestrzennej wynikającej z modelu oraz wskazanie obszarów strategicznej interwencji

VI. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

6.1 OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO 2030 ROKU WRAZ Z ZAKRESEM PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Terytorialne ukierunkowanie Strategii Rozwoju Województwa „Wielkopolska 2030” zakłada dążenie do wykorzystania i wzmocnienia przewag konkurencyjnych regionu oraz zachowania spójności wewnątrz regionalnej. Wdrażany, zatem będzie – wskazany w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – rozwój terytorialnie wrażliwy i odpowiedzialny.

Przejawem polityki rozwoju ukierunkowanej terytorialnie są obszary strategicznej interwencji. Zgodnie z definicją ustawową, obszar strategicznej interwencji (OSI) to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych czy przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna, łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne albo w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, czy też rozwiązania regulacyjne.

Terytorializacja polityki rozwoju oznacza przestrzenne zaadresowanie celów i kierunków interwencji. Obszary interwencji wyznaczone są na podstawie charakterystycznych dla nich cech i zjawisk. Mechanizm ten pozwala na wykorzystanie endogenicznych potencjałów i czynników rozwoju oraz intensyfikację zachodzących procesów integracji funkcjonalnej. Podstawową strukturę funkcjonalną regionu stanowią obszary miejskie i wiejskie.

Z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego miasto i wieś tworzą całość – w przestrzeni społeczno-gospodarczej stanowią nierozdzielny i trwały system interakcji, będąc jednocześnie jego autonomicznymi elementami. Ta niezależność wynika ze specyfiki zjawisk i problemów występujących na obszarach miejskich i wiejskich, a tym samym wymaga zróżnicowanych działań Samorządu Województwa.

Terytorialny wymiar Strategii przejawia się także ukierunkowaniem celów rozwojowych na obszary strategicznej interwencji (OSI) charakteryzujące się wspólnymi cechami społeczno-gospodarczymi. Wyróżnienie OSI wynika z konieczności stymulowania określonych zmian na tych obszarach, aby skuteczniej osiągać cele rozwojowe Strategii Wielkopolska 2030.

Obszary strategicznej interwencji to wyraz zróżnicowanego i nierównomiernie rozłożonego potencjału rozwojowego Wielkopolski – należą do nich zarówno miejskie ośrodki funkcjonalne – bieguny wzrostu, jak i obszary skumulowanych problemów rozwojowych.

W przyjętym modelu realizacji Strategii (modelu funkcjonalnym) zakłada się zrównoważony terytorialnie rozwój regionu. Oznacza to z jednej strony wspieranie przez Samorząd Województwa ośrodków wzrostu w ich zdolności do wywierania korzystnego wpływu na otoczenie, z drugiej – włączanie w procesy rozwojowe obszarów słabszych gospodarczo, o niższym poziomie rozwoju i niskiej odporności na zjawiska kryzysowe dla zachowania spójności przestrzennej, gospodarczej i społecznej.

Wskazane w Strategii Wielkopolska 2030 obszary strategicznej interwencji wynikają z kompilacji dwóch podejść – regionalnego i krajowego, które to podejście uznaje się za równoprawne (Rys 10). Przyjęcie w niniejszej Strategii funkcjonalnego modelu rozwoju regionu, implikuje, że wszystkie obszary strategicznej interwencji są równoważne.

Wymiar regionalny reprezentuje w szczególności Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego [PZPWW], z kolei wymiar krajowy – SOR, KPZK i KSRR.

Do czasu aktualizacji PZPWW lub opracowania odpowiednich dokumentów programowych do Strategii, precyzujących kryteria wyznaczania oraz granice poszczególnych obszarów interwencji, obszary strategicznej interwencji (OSI) wskazane w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+ będą stanowiły podstawę pozwalającą powiązać cele rozwojowe Strategii Wielkopolska 2030 z typami poszczególnych obszarów.

W PZPWW wyodrębniono obszary o najintensywniejszej sile oddziaływania miast na otoczenie, w których obserwować można wyraźne powiązania funkcjonalno-przestrzenne. Należą do nich miejskie obszary funkcjonalne (MOF):

1. Poznański Obszar Metropolitalny
2. Aglomeracja Kalisko-Ostrowska
3. Gnieźnieński Obszar Funkcjonalny
4. Koniński Obszar Funkcjonalny
5. Leszczyński Obszar Funkcjonalny
6. Piłski Obszar Funkcjonalny

Zasięg oddziaływania największych ośrodków miejskich dzieli przestrzeń województwa na sześć subregionów. Wsparcie MOF służy wzmacnianiu ich konkurencyjności i zdolności do dyfuzji czynników rozwojowych na sąsiednie obszary zurbanizowane i o charakterze rolniczym, oddziałuje na wszystkie części województwa i stymuluje rozwój całej Wielkopolski, a także wpływa stabilizująco na strukturę osadniczą regionu.

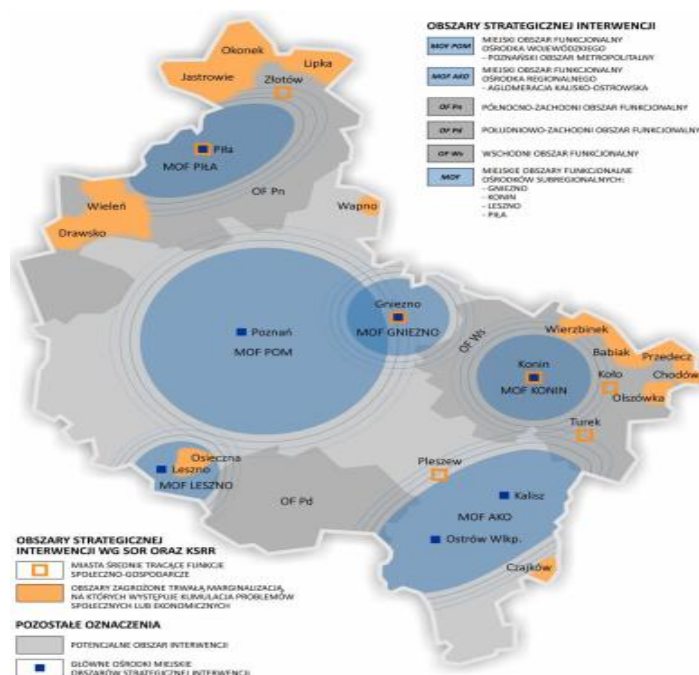
Ponadto w Strategii Wielkopolska 2030 wyodrębniono obszary funkcjonalne szczególnego zjawiska w skali regionalnej opisane w PZPWW. Należą do nich:

1. Wschodni Obszar Funkcjonalny
2. Północno-zachodni Obszar Funkcjonalny
3. Południowo-zachodni Obszar Funkcjonalny

W przypadku krajowych obszarów strategicznej interwencji, wyróżnia się:

1. Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze,
2. Obszary zagrożone trwałą marginalizacją leżące w województwie wielkopolskim.

Rys.11 Obszary strategicznej interwencji w Wielkopolsce o indykatywnym zasięgu

Źródło: Strategia Wielkopolska 2030

Obszary te cechuje koncentracja czynników społeczno-gospodarczych negatywnie wpływających na dynamikę ich rozwoju, wymagających systemowego podejścia w procesie wyprowadzania ze stanu kryzysowego. Jednym z typów obszarów marginalizowanych są peryferia wewnętrzne (położone na obrzeżach, granicy województwa).

Czynnikiem ich kryzysu jest zła dostępność przestrzenna (czasowa, komunikacyjna) do ośrodków wojewódzkich, determinująca brak możliwości efektywnego korzystania z bodźców rozwojowych, generowanych przez duże ośrodki miejskie.

Tym samym interwencje podejmowane na szczeblu regionalnym powinny uwzględniać kontekst zarówno międzyregionalny, jak i krajowy – obszary strategicznej interwencji o charakterze krajowym. Działania rozwojowe na obszarach peryferyjnych leżących przy granicy administracyjnej województwa powinny być zatem istotnym elementem współpracy na szczeblu ponadregionalnym dążącej do zmniejszenia dysproporcji rozwojowych.

Granice i zakres interwencji OSI przedstawiony w Strategii Wielkopolska 2030 mają charakter indykatorywny. Stanowią one podstawę do dalszych dyskusji i uzgodnień. Mając na uwadze akcentowane już wcześniej i zarysowane w modelu rozwoju funkcjonalne podejście do poszczególnych obszarów, zasięg OSI zostanie doprecyzowany na poziomie dokumentów operacyjnych z uwzględnieniem takich czynników jak: czynniki o charakterze statystycznym/analizycznym, dotyczące zamierzonej współpracy poszczególnych podmiotów, uwzględniające rodzaj planowanej, możliwej interwencji.

Projektowanie interwencji będzie przebiegać zgodnie z zasadami wielopoziomowego zarządzania, subsydiarności, partycypacji społecznej, w dialogu z partnerami społeczno- gospodarczymi. Pierwszym krokiem do właściwego ukierunkowania interwencji jest rozpoczęcie prac programowych przez samorządy lokalne we współpracy z samorządem regionalnym.

Gmina Kamieniec nie przynależy do Poznańskiej Aglomeracji Metropolitalnej ale bezpośrednio sąsiaduje z Gminą Granowo z tego samego powiatu grodzicki, która graniczy z Gminą Stęszew (miejsko-wiejską), która jest jedną z wielu gmin znajdujących się w przestrzeni Poznańskiej Aglomeracji Metropolitalnej.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2030 określa Poznań jako najważniejsze ogniwo struktury przestrzennej województwa. Jego rola nadal będzie polegała na rozwijaniu funkcji metropolitalnych oraz na obsłudze mieszkańców regionu. Dla rozwoju regionu istotna jest poprawa dostępności oraz wzmacnianie infrastruktury społecznej i technicznej Poznania. Wzrost znaczenia Poznania w Europie będzie jednocześnie szansą na równoległy rozwój regionu, w tym szczególnie obszaru funkcjonalnego Poznania.

W obszarze funkcjonalnym Poznania plan wyróżnia strefę wewnętrzną, charakteryzującą się wysoką dynamiką rozwoju (powiat poznański) oraz strefę zewnętrzną, w tym także z Powiatu Grodzickiego ze znacznym udziałem użytków rolnych i obszarów cennych przyrodniczo, które w istotny sposób determinują procesy urbanizacyjne i rozwój społeczno – gospodarczy. Tereny te stanowią jednocześnie zaplecze dla rozwoju funkcji rekreacyjnej i bufor na styku środowiska przyrodniczego i terenów intensywnej działalności związanej z antropopresją.

The map displays the Poznań Voivodeship (powiat) in a light blue color. It is surrounded by other voivodeships: Mazowieckie to the north, Świętokrzyskie to the east, Wielkopolskie to the south, and Łódzkie to the west. The city of Poznań is marked with a red dot in the center. The surrounding area is shown in a light green color, representing the voivodeship's territory.

Poznańska Aglomeracja Metropolitalna

Na potrzeby Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 diagnozy funkcjonowania aglomeracji poznańskiej za priorytetowe dla jej dalszego rozwoju uznano 5 osi strategicznych. W perspektywie najbliższej dekady są one, w opinii ekspertów, kluczowe dla wzrostu spójności i konkurencyjności Metropolii Poznań:

- 1. Gospodarka przestrzenna i środowisko:** kształtowanie ładu przestrzennego w metropolii, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, racjonalne zagospodarowywanie przestrzeni stosownie do europejskich norm środowiskowych, krajobrazowych i urbanistycznych oraz w zgodzie z potrzebami mieszkaniowymi, produkcyjnymi i wypoczynkowymi obecnych i przyszłych pokoleń mieszkańców metropolii.
- 2. Infrastruktura i organizacja transportu:** rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej metropolii w celu zwiększania jej dostępności w skali krajowej i międzynarodowej oraz zapewnienia wewnętrznej spójności transportowej metropolii, z preferencją dla rozwoju zintegrowanej komunikacji publicznej.
- 3. Gospodarka i rynek pracy:** wspieranie rozwoju gospodarczego, którego celem jest wzrost konkurencyjności metropolii jako miejsca dobrych inwestycji, rozwój sektora innowacyjnego, tworzenie sieci współpracy podmiotów gospodarczych w metropolii w oparciu o rozwinięty rynek pracy i jego silne powiązania z lokalnym potencjałem edukacyjnym i naukowym.
- 4. Usługi społeczne:** tworzenie przyjaznych mieszkańcom usług społecznych, zintegrowanych tematycznie, gwarantujących dobrą dostępność przestrzenną i ekonomiczną, w atrakcyjnej formule, zachęcającej mieszkańców oraz osoby odwiedzające metropolię do korzystania z nich.
- 5. Zintegrowane zarządzanie i marketing terytorialny:** budowa form współpracy i sprawnego zarządzania w metropolii z udziałem samorządów oraz innych instytucji publicznych i komercyjnych.

Przynależność Gminy Kamieniec do Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego jest dla jej rozwoju ma znaczenie ma nie tylko z powodu realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Grodzkiego. Fakt ten ma znaczenie również z powodu realizacji Strategii Wielkopolska 2030 z wszystkimi jej celami strategicznymi i szczegółowymi, które przedstawione zostały poniżej:

1. WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW CELE OPERACYJNE KLUCZOWE KIERUNKI INTERWENCJI

- 1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu
 - ❖ Rozwój inicjatyw opartych o współpracę nauki i biznesu
 - ❖ Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce regionu, profesjonalizacja usług IOB
 - ❖ Reindustrializacja regionalnej gospodarki
 - ❖ Rozwój sektora rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego
 - ❖ Zwiększanie innowacyjności i umiędzynarodowienia MŚP
- 1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia
 - ❖ Tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości
 - ❖ Aktywizacja niewykorzystanych zasobów pracy
- 1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy
 - ❖ Poprawa jakości edukacji i kształcenia, w tym dopasowanie do potrzeb rynku pracy
 - ❖ Wzrost kompetencji osób dorosłych i ich udziału w kształceniu ustawicznym
 - ❖ Nowoczesna infrastruktura dla edukacji, w tym TIK

2. ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU

- 2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie
 - ❖ Wzmacnianie potencjału demograficznego i funkcji rodziny
 - ❖ Rozwój srebrnej gospodarki
 - ❖ Wzrost atrakcyjności osiedleńczej regionu
 - ❖ Promocja zdrowego stylu życia, rozwój opieki i infrastruktury zdrowotnej
- 2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom
 - ❖ Poprawa dostępu i standardów usług oraz funkcjonowania infrastruktury społecznej
 - ❖ Wyrównywanie szans edukacyjnych
 - ❖ Rozwijanie sektora ekonomii społecznej i solidarnej
- 2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu
 - ❖ Kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych, równościowych, innowacyjnych, w tym rozwój innowacji społecznych
 - ❖ Wzmacnianie potencjału kulturowego i infrastruktury kultury
 - ❖ Rozwój przemysłu czasu wolnego

3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI

- 3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa
 - ❖ Rozwój transportu drogowego i ekomobilności
 - ❖ Rozwój zintegrowanego transportu zbiorowego, w tym kolejowego
 - ❖ Rozwój regionalnego Portu Lotniczego Poznań-Ławica
 - ❖ Rozwój działalności logistycznej
 - ❖ Zagospodarowanie dróg wodnych dla celów turystycznych
- 3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski
 - ❖ Zwiększanie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości
 - ❖ Poprawa jakości powietrza
 - ❖ Poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami
 - ❖ Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego
 - ❖ Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa
 - ❖ Kształtowanie świadomości i postaw ekologicznych społeczeństwa, bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego
- 3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej
 - ❖ Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym OZE i wodoru
 - ❖ Optymalizacja gospodarowania energią
 - ❖ Zapewnienie stabilnych dostaw paliw i energii

4. WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM

4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług

- ❖ Wzrost wykorzystania nowoczesnych technologii w usługach
- ❖ Wzrost kompetencji kadr instytucji publicznych
- ❖ Rozwój współzarządzania, z wykorzystaniem metod partycypacji społecznej

4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju

- ❖ Wzmacnianie instrumentów programowych i doskonalenie systemów wdrażania
- ❖ Rozwój instrumentów terytorialnych
- ❖ Budowanie pozytywnego wizerunku oraz umacnianie rangi i rozwijanie współpracy regionu na arenie międzynarodowej.

Realizacja tych dwóch strategii dla powiatu grodziskiego oraz dla Wielkopolski do roku 2030, ponieważ to właśnie z tych dokumentów wynika wsparcie obszaru wiejskiego Gminy Kamieniec. Położenie obszarów wiejskich takich jak Gmina Kamieniec względem większych miast sprawia, że w regionie pełnią one rolę przekaźnika dyfuzji czynników rozwojowych.

6.2 OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI KLUCZOWE DLA GMINY KAMIENIEC WRAZ Z ZAKRESEM PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

W ramach prac nad strategią, zarówno na etapie diagnostycznym, jak i planistycznym, analizowano możliwość wyznaczenia w Gminie Kamieniec lokalnych obszarów strategicznej interwencji.

Pośrednio atuty Poznańskiej Aglomeracji Metropolitalnej [PAM] takie jak: bardzo dobra lokalizacja pod względem komunikacyjnym, potencjał gospodarczy, kulturowy, turystyczny, naukowo-badawczy i akademicki, a także niski poziom bezrobocia oraz duża atrakcyjność rynku pracy silnie rzutują na specyfikę Gminy Kamieniec oraz rozpoznane zasoby endogeniczne i potencjały gminy, które można wykorzystać do rozwoju zgodnego z przyjętą wizją gminy.

Tego rodzaju podejście przyczyniło się do wyznaczenia w gminie strategicznych obszarów interwencji, strategicznych i operacyjnych celów, a także działań z określeniem wskaźników oceny osiągnięcia planowanych rezultatów.

Przyczyniło się to także do określenia kluczowych wyzwań oraz kierunków interwencji przyporządkowanych do wyznaczonych strategicznych obszarów interwencji.

1. STRATEGICZNY OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA I RYNEK PRACY KLUCZOWE WYZWANIE:

Wzrost konkurencyjności, produktywności i innowacyjności gospodarki w gminie

- ❖ Konkurencyjność i atrakcyjność inwestycyjna Gminy Kamieniec ulega stopniowej poprawie. Według diagnozy i ankiety dostępność terenów przeznaczonych na inwestycje w gminie oceniono jako średnią / przeciętną. Lokata ta wynika z względnie dobrej dostępności transportowej, korzystnego położenia gminy, posiadanych zasobów, szczególnie przyrodniczych, względnie dobrze rozwiniętej infrastruktury technicznej i gospodarczej, przeciętnych warunków dla lokalizacji działalności usługowej oraz poziomu bezpieczeństwa.
- ❖ Gmina Kamieniec podejmuje działania związane z rozwojem terenów inwestycyjnych i ich promocją, ale rozwój oferty inwestycyjnej utrudniają problemy związane najczęściej z brakiem środków finansowych niezbędnych m.in. do uzbrojenia terenów w infrastrukturę.
- ❖ Rozmieszczenie przedsiębiorstw na obszarze Gminy Kamieniec jest nierównomierne.

KLUCZOWY KIERUNEK INTERWENCJI:

- ❖ Rozwój inicjatyw opartych o współpracę
- ❖ Rozwój sieci i kooperacji w gospodarce lokalnej, profesjonalizacja usług IOB
- ❖ Rozwój sektora rolnictwa i przetwórstwa rolno – spożywczego
- ❖ Tworzenie nowych miejsc pracy wysokiej jakości
- ❖ Aktywizacja niewykorzystanych zasobów pracy
- ❖ Poprawa jakości edukacji i kształcenia, w tym dopasowanie do potrzeb rynku
- ❖ Wzrost kompetencji osób dorosłych i ich udziału w kształceniu ustawicznym
- ❖ Rozwój inicjatyw lokalnych oparty o współpracę wszystkich podmiotów w gminie

2. STRATEGICZNY OBSZAR INTERWENCJI: DZIEDZICTWO, TURYSTYKA I OFERTA WOLNEGO CZASU

KLUCZOWE WYZWANIE:

ATRAKCYJNA I ROZWIJAJĄCA SIĘ OFERTA WOLNEGO CZASU, BAZUJĄCA NA HISTORII I BOGATYM DZIEDZICTWIE KULTUROWYM ORAZ WALORACH PRZYRODNICZO – KRAJOBRAZOWYCH

- ❖ Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu, w tym zasobów leśnych oraz zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego w gminie
- ❖ Zwiększenie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości, także powietrza oraz funkcjonowania gospodarki odpadami w gminie,
- ❖ Poprawa przyrodniczych warunków dla rolnictwa, kształtowanie świadomości ekologicznej, wzmacnianie bezpieczeństwa ekologicznego i środowiskowego w gminie
- ❖ Uatrakcyjnienie ofert turystycznych w sferze sportu, rekreacji i wypoczynku w gminie
- ❖ Uatrakcyjnienie oferty spędzania wolnego czasu poprzez promowanie zdrowego trybu życia i aktywność sportową.

KLUCZOWE KIERUNKI INTERWENCJI:

- ❖ Wzrost atrakcyjności turystycznej i przyrodniczej w gminie
- ❖ Wzrost wykorzystania potencjału obszaru Wielki Łęg Obrzański. Teren ten został wyznaczony jako obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO), kod obszaru PLB 300004 oraz doliny rzeki Obra, która częściowo przepływa przez teren gminy, stanowiąc korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym.
- ❖ Uatrakcyjnienie wirtualnego spaceru po gminie
- ❖ Rozbudowa infrastruktury sportowej, placów zabaw, otwartych stref aktywności mieszkańców gminy
- ❖ Zwiększenie potencjału bazy gastronomicznej i noclegowej z promocją turystyki weekendowej i kilkudniowej w gminie.

3. STRATEGICZNY OBSZAR INTERWENCJI: PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

KLUCZOWE WYZWANIE:

PRZECIWDZIAŁANIE NIERÓWNOŚCIOM TERYTORIALNYM I ICH OGRANICZANIE W GMINIE ORAZ ZINTEGROWANA I NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA NA TERENIE GMINY

- ❖ Właściwie ukształtowany system planowania przestrzennego w gminie powinien zapewniać ład przestrzenny w skali obszarów lokalnych i funkcjonalnych. Nasilanie procesów urbanistycznych w gminie powoduje coraz silniejsze zacieśnianie ich związków funkcjonalno – przestrzennych z otoczeniem.
- ❖ System planistyczny w Gminie Kamieniec powinien odzwierciedlać specyfikę poszczególnych obszarów, przeciwdziałać i zmniejszać nierówności terytorialne w gminie.
- ❖ Nowoczesna i zintegrowana infrastruktura powinna gwarantować spójność terytorialną i budować konkurencyjność gminy
- ❖ Podejmowane działania w zakresie zintegrowanej i nowoczesnej infrastruktury powinny zwiększać wykorzystanie alternatywnych źródeł energii, w tym OZE, zwiększać efektywność

energetyczną, rozwijać infrastrukturę sieciową, edukacyjną oraz przeciwdziałać stopowieniu gminy.

KLUCZOWE KIERUNKI INTERWENCJI:

- ❖ Kształtowanie ładu przestrzennego poprzez zintegrowane planowanie przestrzenne w gminie
- ❖ Włączenie mieszkańców w proces rewitalizacji w gminie
- ❖ Zagospodarowanie terenów zielonych oraz przestrzeni publicznej w gminie
- ❖ Aktywizacja mieszkańców w zakresie dbałości o estetykę otoczenia w gminie
- ❖ Powiązanie rozwoju gminy z ponad lokalnym rozwojem społecznym, gospodarczym i przestrzennym.
- ❖ Rozwój infrastruktury sieciowej, drogowej i edukacyjnej w gminie
- ❖ Zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii, w tym OZE w gminie
- ❖ Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej gminy
- ❖ Przeciwdziałanie stopowieniu gminy.

4. STRATEGICZNY OBSZAR INTERWENCJI: KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY KLUCZOWE WYZWANIE:

ROZWIJANIE, EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE KAPITAŁU LUDZKIEGO. PRZECIWDZIAŁANIE SKUTKOM ZMIAN DEMOGRAFICZNYM I SPOŁECZNYM

- ❖ W dobie globalizacji i rewolucji gospodarczo-technologicznej zmieniają się sposoby funkcjonowania gospodarki lokalnej i społeczeństwa gminy. Wzrasta wydajność i produktywność, ale pojawiają się problemy w sferze społecznej, takie jak wykluczenia, marginalizacja, bezrobocie. Rośnie presja społeczna przeciwdziałania negatywnym skutkom procesów demograficznych (w tym starzeniu się mieszkańców) i dezintegracji społecznej, konieczność wzmacniania tożsamości lokalnej, zwiększenia atrakcyjności oferty edukacyjnej w gminie.
- ❖ Gmina Kamieniec podejmuje działania związane z rozwijaniem oraz efektywnym wykorzystaniem kapitału ludzkiego, a także w zakresie przeciwdziałania negatywnym skutkom procesów demograficznych i społecznych.
- ❖ Starzenie się lokalnego społeczeństwa, chociaż w tempie nieco niższym niż w powiecie grodziskim wpływa na stabilność systemów zabezpieczenia społecznego, poziom popytu i wydatków na świadczenia zdrowotne, których niezaspokojenie może nasilić napięcia i osłabić spójność społeczną.

KLUCZOWE KIERUNKI INTERWENCJI:

- ❖ Kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych, równościowych, w tym rozwój innowacji społecznych w gminie
- ❖ Wzmacnianie potencjału kulturowego i infrastruktury kultury w gminie
- ❖ Rozwój inicjatyw zagospodarowania wolnego czasu mieszkańców w gminie
- ❖ Poprawa dostępu i standardów usług oraz funkcjonowania infrastruktury społecznej w gminie
- ❖ Wyrównywanie szans edukacyjnych w gminie
- ❖ Rozwijanie sektora ekonomii społecznej i solidarnej w gminie.

VII. ZGODNOŚĆ STRATEGII ROZWOJU GMINY KAMIENIEC NA LATA 2025-2034 Z WYTYCZNYMI I ZAŁOŻENIAMI ZAWARTYMI W DOKUMENTACH WYŻSZEGO RZĘDU

Strategia Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 jest spójna z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego, regionalnego i ponadlokalnego, m.in. z:

- ❖ Koncepcja Rozwoju Kraju do 2050 roku
- ❖ Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- ❖ Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030,
- ❖ Strategią Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030,
- ❖ Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030,
- ❖ Strategią Rozwoju Województwa „Wielkopolska 2030”.

Tab.17 Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034 z wytycznymi i założeniami zawartymi w wybranych dokumentach wyższego rzędu

Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju		Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034				Cele strategiczne 1 Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka lokalna, wykorzystująca uwarunkowania, tradycje i specjalizacje lokalne oraz przedsiębiorczość mieszkańców.				Cele strategiczne 2 Atrakcyjna i rozwijająca się oferta wykorzystania czasu wolnego, bazująca na historii i bogatym dziedzictwie kulturowym oraz walorach przyrodniczo-krajobrazowych gminy.				Cele strategiczne 3 Komfort i bezpieczeństwo mieszkańców w wymiarze środowiskowym, przestrzennym i komunikacyjnym				Cele strategiczne 4 System usług publicznych wysokiej jakości, dostosowany do potrzeb i oczekiwań społecznych, odpowiadający wyzwaniom współczesności, gwarantujący rozwój wspólnoty samorządowej gminy			
		Cele operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034																			
		Cele i priorytety nadrzędnych dokumentów strategicznych																			
		Cel operacyjny 1.1. Rozwój i kształtowanie nowych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy.																			
		Cel operacyjny 1.2. Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług.																			
		Cel operacyjny 1.3. Rozwój obszarów wiejskich, rolnictwa i branż powiązanych.																			
		Cel operacyjny 1.4. Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców.																			
		Cel operacyjny 2.1. Ochrona dziedzictwa historycznego oraz wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego i gospodarczego gminy i jej mieszkańców.																			
		Cel operacyjny 2.2. Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku, wzmacniających atrakcyjność osadniczą i turystyczną gminy.																			
		Cel operacyjny 3.1. Zapewnienie powszechnego dostępu do systemów wodociągowych i kanalizacyjnych, wykorzystujących technologie																			
		Cel operacyjny 3.2. Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu.																			
		Cel operacyjny 3.3 Ochrona i kształtowanie krajobrazu oraz funkcjonalne zarządzanie przestrzenią																			
		Cel operacyjny 3.4. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców.																			
		Cel operacyjny 3.5. Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym.																			
		Cel operacyjny 4.1. Skuteczna i efektywna polityka oświatowa, odpowiadająca na wyzwania XXI wieku.																			
		Cel operacyjny 4.2. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych.																			
		Cel operacyjny 4.3. Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.																			

[illegible]

[illegible]

[illegible]

VIII. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY KAMIENIEC NA LATA 2025-2034

8.1 System wdrażania

Instytucjonalną strukturę systemu realizacji Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 tworzą:

- ❖ Wójt Gminy Kamieniec,
- ❖ Rada Gminy Kamieniec,
- ❖ Referat Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Promocji oraz Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska
- ❖ Inne stanowiska/komórki/ referaty Urzędu Gminy w Kamieńcu oraz jednostki gminne,
- ❖ Wykonawcy i partnerzy realizacyjni określani w strategii.

Za wdrażanie programu, podobnie jak i innych dokumentów o charakterze strategicznym, odpowiada Wójt Gminy Kamieniec. Jego odpowiedzialność należy rozumieć poprzez strategiczną rolę organu wykonawczego samorządu gminnego w stymulowaniu i koordynacji działań podejmowanych przez różnorodne podmioty i środowiska, jak również w mobilizowaniu oraz integrowaniu zasobów pozostających w ich dyspozycji na rzecz realizacji celów i kierunków działań określonych w strategii.

Ważna rola przypada również Radzie Gminy Kamieniec, reprezentującej różnorodne środowiska lokalne. Będzie ona wsparciem merytorycznym dla centrum koordynacyjnego, a do jej zadań należy w szczególności proponowanie nowych kierunków działań i rozwiązań realizacyjnych, bazujących na opiniach przedstawicieli społeczności lokalnych z poszczególnych części gminy, podejmowanie uchwał w zakresie aktualizacji dokumentu, w szczególności na bazie wniosków z monitoringu i ewaluacji.

Kluczowym elementem powyższej struktury jest Referat Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Promocji łącznie z Referatem Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy w Kamieńcu, pełniący rolę centrum koordynacyjnego, którym kierują kierownicy referatów oraz osoba odpowiedzialna za fundusze.

Są to podmioty, które z jednej strony prowadzą sprawozdawczość na potrzeby monitoringu i ewaluacji, przygotowując podsumowania i raporty dla Wójta Gminy Kamieniec oraz Rady Gminy Kamieniec, a z drugiej strony stanowi „węzeł koordynacyjno-informacyjno-promocyjny” dla wykonawców i partnerów realizacyjnych.

Niezbędna jest współpraca innych stanowisk/komórek/referatów Urzędu Gminy Kamieniec oraz jednostek gminnych ze wskazanym centrum koordynacyjnym. Strategia uwzględnia ponadto zadania wykraczające poza bezpośrednie kompetencje gminy, stąd potrzeba włączenia w system realizacji i współpracy partnerów, jak: administracja rządowa, inne jednostki samorządu terytorialnego, przedstawiciele biznesu, organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, mieszkańców, partnerów zagranicznych.

Tym samym, efektywność realizacji celów wyodrębnionych w strategii w dużej mierze będzie zależać od koordynowania i monitorowania tego procesu. Dlatego też do zadań Referatu Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Promocji łącznie z Referatem Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy w Kamieńcu jako centrum koordynacyjnego, należeć będzie w szczególności:

- ❖ Realizacja przypisanych mu zadań i projektów,
- ❖ Koordynacja współpracy oraz ciągłe pozyskiwanie nowych partnerów do realizacji zadań zapisanych w strategii,

- ❖ Kreowanie i przyjmowanie propozycji nowych zadań od partnerów realizacyjnych i odbiorców działań strategii,
- ❖ Monitorowanie i ewaluacja procesu realizacji zadań określonych w strategii, przygotowywanie sprawozdań, koordynacja procesu jej aktualizacji,
- ❖ Poszukiwanie wraz z innymi podmiotami zaangażowanymi pozabudżetowych źródeł finansowania realizacji zadań i projektów,
- ❖ Zapewnienie działań w zakresie informacji i promocji strategii.

8.2 Mechanizmy i instrumenty realizacji strategii

Projekty i zadania w ramach Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 będą realizowane w różnych okresach czasowych: od akcji jednorazowych, poprzez działania realizowane przez kilka tygodni, miesięcy, rok, kilka lat, aż do zadań ciągłych.

Wykorzystane zostaną różne mechanizmy wdrażania strategii, w tym współpraca w ramach rozmaitych rodzajów partnerstw, jak np. Związek Samorządów Polskich, czy innych.

Strategia Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 będzie wdrażana przy wykorzystaniu zróżnicowanych instrumentów, m.in.:

- ❖ Finansowych – coroczne uchwały budżetowe Rady Gminy Kamieniec, wieloletnia prognoza finansowa oraz inne dokumenty finansowe, określające krótko i długofalowe kierunki koncentracji środków finansowych, a także projekty realizowane przy wykorzystaniu funduszy zewnętrznych, głównie europejskich, otwarte konkursy ofert i inne formy współpracy finansowej z organizacjami pozarządowymi,
- ❖ Prawnych – uchwały Rady Gminy Kamieniec, zarządzenia Wójta Gminy Kamieniec, regulacje w postaci aktów prawa miejscowego, decyzje administracyjne itp.,
- ❖ Wdrożeniowych – gminne strategie sektorowe/branżowe itp., uszczegóławiające strategie postępowania w ramach konkretnych obszarów rozwojowych, określone w szczególności w rozdziale dotyczącym wytycznych do sporządzania dokumentów wykonawczych,
- ❖ Planowania przestrzennego w ramach planu ogólnego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, procedur zapewniających udział mieszkańców w planowaniu przestrzennym itp.,
- ❖ Organizacyjno-zarządczych i koordynacyjnych – aktualizacje regulaminów, statutów i procedur, tworzenie zespołów zadaniowych i projektowych, powoływanie dedykowanych ciał o charakterze opiniodawczo-doradczym, zawiązywanie partnerstw itp.,
- ❖ Kadrowych – praca i zaangażowanie władz samorządowych, kadry kierowniczej i pracowników referatów oraz jednostek gminnych, koordynatorów programów i projektów, w tym realizowanych z funduszy europejskich, liderów lokalnych, a także system doskonalenia kadr, wymiany doświadczeń i poznawania dobrych praktyk itp.,
- ❖ Kontrolnych - aktualizacja ewidencji i rejestrów, monitoring stanu zagospodarowania przestrzennego, kontrola jakości itp.
- ❖ Społecznych – działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne, konsultacje wewnętrzne, konsultacje społeczne, strona internetowa gminy i jednostek gminnych, profile w mediach społecznościowych, media lokalne i ponadlokalne, system informacji przestrzennej gminy itp.

8.3 Monitoring, ewaluacja i aktualizacja dokumentu na poziomie społecznym

Poziom społeczny dotyczy upowszechniania zapisów Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 wśród społeczności lokalnej oraz pozyskiwania partnerów (lokalnych i zewnętrznych) dla realizacji zaplanowanych działań.

Głównym adresatem zapisów dokumentu są mieszkańcy gminy, a w szczególności:

- ❖ Radni, pracownicy Urzędu Gminy Kamieniec i gminnych jednostek organizacyjnych,
- ❖ Posłowie i senatorowie reprezentujący w parlamencie region oraz radni sejmiku wojewódzkiego, związani z regionem,
- ❖ Przedsiębiorcy, przedstawiciele sektora gospodarczego, instytucje otoczenia biznesu, instytucje szkoleniowe z regionu,
- ❖ Wyższe uczelnie z terenu regionu,
- ❖ Sektor finansowy – banki, instytucje pożyczkowe i kredytowe,
- ❖ Podmioty turystyczne,
- ❖ Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. i inne instytucje rynku pracy,
- ❖ Organizacje pozarządowe z terenu gminy, placówki edukacyjne.

Ważnym adresatem Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 jest również otoczenie gminy, a szczególnie takie jednostki jak:

- ❖ Sąsiednie gminy,
- ❖ Powiat grodziski,
- ❖ Zarząd województwa wielkopolskiego,
- ❖ Wojewoda wielkopolski,
- ❖ Administracja rządowa,
- ❖ Organizacje samorządu gospodarczego o ponadlokalnym zasięgu,
- ❖ Organizacje pozarządowe o ponadlokalnym zasięgu
- ❖ Potencjalni inwestorzy zainteresowani inwestycjami w gminie,
- ❖ Zagraniczni partnerzy samorządowi Gminy Kamieniec.

Upowszechnienie zapisów strategii ma na celu:

- ❖ poinformowanie o zakończeniu prac nad opracowaniem strategii,
- ❖ objaśnienie dalszych etapów procesu zintegrowanego planowania rozwoju w gminie – realizacja zapisów strategii, zaproszenie do współpracy, tworzenie partnerstw,
- ❖ prezentację lokalnego potencjału społecznego, gospodarczego, środowiskowego, przestrzennego gminy, priorytetów i kierunków rozwoju w najbliższych latach (obszary strategiczne i cele strategiczne i operacyjne, kierunki interwencji),
- ❖ objaśnienie roli funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w finansowaniu rozwoju lokalnego sposobu ich pozyskiwania poprzez przygotowanie projektów wynikających ze strategii,
- ❖ zachęcenie partnerów (lokalnych i zewnętrznych) do współrealizacji Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034, a także jej stałego monitorowania i aktualizacji, zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami i nowymi wyzwaniami.

W celu upowszechnienia treści strategii rekomenduje się przeprowadzić proponowane działania:

- ❖ zorganizowanie spotkania informacyjnego poświęconego ustaleniom strategii oraz inaugurującego proces jej obowiązywania – skierowanego do głównych adresatów strategii,
- ❖ opracowanie krótkiego materiału (broszury informacyjnej) przybliżającego treść Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034,
- ❖ umieszczenie go do pobrania w wersji elektronicznej na stronie internetowej gminy i w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP),
- ❖ przekazanie pełnej i/lub skróconej wersji strategii wskazanym interesariuszom lokalnym i ponadlokalnym,
- ❖ udzielanie przez władze samorządowe gminy wywiadów dla prasy lokalnej i regionalnej na temat zakończenia prac nad Strategią Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 oraz rozpoczęcia procesu jej wdrażania i poszukiwania partnerów.

OBSZAR TEMATYCZNY	RODZAJ DOKUMENTU	DOKUMENT GMINNY	UCHWAŁA	WYTYCZNE WYNIKAJĄCE Z DZIAŁAŃ
PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Plan Ogólny Gminy Kamieniec	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamieniec Plan Ogólny Gminy Kamieniec	Wykaz Uchwał Rady Gminy Kamieniec w sprawie planu zagospodarowania gminy (str. 119) Uchwała nr II/9/2024 Rady Gminy Kamieniec z dnia 05.06.2024 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Planu Ogólnego Gminy Kamieniec	Studium zgodne z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, określonym w strategii. Aktualizacja Studium oparta na Planie Ogólnym oraz nowo zidentyfikowanych terenach służących działaniom prowadzącym do zwiększenia i wykorzystania potencjału gospodarczego, rekreacyjnego i atrakcyjności osiedleńczej gminy oraz rozbudowy jej infrastruktury społecznej i komunalnej.
	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Wejście w życie planu ogólnego nie będzie wywoływało utraty ważności obowiązujących planów miejscowych. Stanowi o tym art. 34 ust. 1a ustawy o planowaniu i zagosp. przestrzennym.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Ustalenia wprowadzanych planów ogólnych będą więc wiążące wyłącznie w odniesieniu do planów miejscowych uchwalanych po wejściu w życie planu ogólnego.	Wykaz Uchwał Rady Gminy Kamieniec w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości (str. 119)	Ewentualna aktualizacja obowiązujących planów jako konsekwencja aktualizacji studium w ramach Planu Ogólnego i/lub na nowo zidentyfikowanych terenach służących działaniom prowadzącym do zwiększenia i wykorzystania potencjału gospodarczego, rekreacyjnego i atrakcyjności osiedleńczej gminy oraz rozbudowy jej infrastruktury społecznej i komunalnej. Objęcie całej gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w ramach Planu Ogólnego Gminy Kamieniec..
ENERGETYKA	Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (w przypadku gdy plany przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji założeń gminy)	Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Kamieniec	Brak Uchwały Rady Gminy Kamieniec w sprawie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kamieniec z perspektywą do roku 2034.	Rekomendacja w sprawie opracowania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Kamieniec do roku 2034 w oparciu o bilans energetyczny gminy, plan ogólny gminy, postępy osiągnięte w wyniku zrealizowanych inwestycji oraz w świetle działań planowanych w ramach strategii, m.in. w zakresie termomodernizacji, modernizacji i instalacji nowych indywidualnych źródeł ciepła oraz wydajności sieci przesyłowych.

GOSPODARKA KOMUNALNA	Wieloletnie plany gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Kamieniec do roku 2034 Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych do roku 2034	Uchwała XXI/164/2021 Rady Gminy Kamieniec z dn. 15.04.2021 w sprawie wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy 2021-2026 . Uchwała II/11/2024 Rady Gminy Kamieniec z dn. 5.06.2024 w sprawie wieloletniego programu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych do roku 2024-2026	Rekomendacja opracowania programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym do roku 2034 r. z uwzględniającego wniosków z ewaluacji aktualnej sytuacji, postępów osiągniętych w wyniku zrealizowanych działań i inwestycji, a także w świetle obecnych planów inwestycyjnych gminy oraz możliwości wynikających z rządowej polityki wsparcia budownictwa mieszkaniowego. Rekomendowane opracowanie dokumentu Przez GZK Sp. z o.o. w Kamieńcu w związku z uznaniem w strategii inwestycji w rozbudowę sieci wodno-kanalizacyjnej oraz gazowej za kluczowe dla rozwoju gminy, a jednocześnie ze względu na trudności techniczne i wysokie koszty realizacji inwestycji
OCHRONA I OPIEKA NAD ZABYTKAMI ORAZ ZARZĄDZANIE DZIEDZICTWEM KULTUROWYM	Gminny program opieki nad zabytkami z Planem ochrony dziedzictwa kulturowego	Program Opieki nad Zabytkami z planem ochrony dziedzictwa kulturowego Gminy Kamieniec 2018-2022 Uchwała RG Kamieniec nr II/(/2018 z 6.12.2018 r.	Brak uchwały Rady Gminy Kamieniec ws. Realizacji nowego Programu opieki nad zabytkami z planem ochrony dziedzictwa kulturowego gminy.	Konieczność opracowania Programu Opieki nad Zabytkami wynika z wypełnienia obowiązku ustawowego, a także zapewnienia spójności ze strategią i uszczegółowienia zapisanych w niej założeń w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami oraz zarządzania dziedzictwem. Program obok restauracji zabytków powinien określić podstawy do włączenia ich w tworzenie oferty turystycznej, kulturalnej i gospodarczej gminy. Osobne omówienie w ramach Programu może dotyczyć zabytków w gminnych OSI. Dokument opcjonalny. Dyskutowany w procesie opracowania strategii jako jeden z możliwych instrumentów ochrony krajobrazu, uporządkowania przestrzeni, ograniczenia reklam i lepszego wyeksponowania zabytków.

OCHRONA ŚRODOWISKA I ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU	Gminny Program Ochrony Środowiska	Program Ochrony Środowiska Gminy Kamieniec 2008-2011 z perspektywą 2012-2015	Brak uchwała Rady Gminy Kamieniec ws. Programu Ochrony Środowiska do roku 2034	Rekomenduje się opracowanie nowego Programu Ochrony Środowiska do roku 2034 z aktualizacją poprzedniego dokumentu z uwzględnieniem treści zawartych w strategii, w szczególności w ramach celów operacyjnych: 3.1. Zapewnienie powszechnego dostępu do systemów wodociągowych i kanalizacyjnych, wykorzystujących technologie adekwatne do warunków osadniczych i przyrodniczych oraz 3.2. Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu. Rekomenduje się opracowanie długoterminowej strategii niskoemisyjnej gminy do 2034 r. zawarta w Planie gospodarki niskoemisyjnej powinna obejmować działania polegające na: • termomodernizacji budynków użyteczności publicznej; • termomodernizacji budynków sektora mieszkaniowego; • zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy; • ograniczeniu zużycia energii finalnej w obiektach użyteczności publicznej; • zwiększeniu efektywności energetycznej działań; • wymianie kotłów w indywidualnych gospodarstwach domowych: ograniczenie niskiej emisji poprzez eliminację nisko sprawnych urządzeń na paliwa stałe w wybranych gospodarstwach domowych; • zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń pochodzącej z sektora transportu. Program usuwania azbestu, zgodny z zapisami strategii i je uszczegóławiający. Program małej retencji Gminy Kamieniec 2034. Zwiększenie retencji na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych.
	Plan gospodarki Niskoemisyjnej	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Kamieniec do roku 2034	Brak uchwała Rady Gminy Kamieniec ws. Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	
	Usuwanie azbestu	Określone zasady udzielania i rozliczania dotacji celowej na ten cel	Gmina Kamieniec w ramach powiatu grodzkiego ma możliwość składania wniosków na działanie A1,4.1 na likwidację wyrobów z azbestem.	
	Program małej retencji Gminy Kamieniec		Brak Uchwały RG Kamieniec w sprawie programu małej retencji	

TRANSPORT	Strategia rozwoju elektromobilności Plany rozwoju sieci drogowej wraz z planami finansowania w zakresie dróg gminnych	Strategia rozwoju elektromobilności Gminy Kamieniec do roku 2034 Program rozwoju sieci drogowej Gminy Kamieniec do roku 2034	Brak uchwały Rady Gminy Kamieniec ws. strategii rozwoju elektromobilności Gminy Kamieniec Brak uchwały Rady Gminy Kamieniec ws. Programu rozwoju sieci drogowej w gminie do roku 2034	Rekomendacja opracowania dokumentu zgodnie z zapisami strategii. Opcjonalne opracowanie planu dotyczącego modernizacji najważniejszych ciągów komunikacyjnych oraz tworzącego podstawy pod rozwój transportu zbiorowego, elektromobilności i alternatywnych form komunikacji (m.in. ciągów pieszo – rowerowych)
POLITYKA SPOŁECZNA	Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych Program „Opieka Wytchnieniowa” dla JST Gminny program rewitalizacji	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kamieniec do roku 2034 Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Kamieniec do roku 2034	Uchwała Nr XII/91/2019 ws. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kamieniec 2019-2028 Rady Gminy Kamieniec z dnia 19.12.2019 r. Uchwała Nr XII/66/2025 Rady Gminy Kamieniec w sprawie realizacji Programu „Opieka Wytchnieniowa” edycja 2025 Brak uchwały Rady Gminy Kamieniec ws. Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Kamieniec do roku 2034.	Obecny dokument obowiązuje do 2028 r. Celem nowego dokumentu po 2028 r. będzie wypełnienie obowiązku ustawowego, zapewnienia spójności ze strategią rozwoju, a także uwzględniania wniosków z aktualnej pogłębionej diagnozy społeczno-demograficznej oraz w zakresie pojawiających się i przewidywanych problemów społecznych. Dokument powinien być spójny ze strategią i ją uszczegóławiać, głównie w odniesieniu do działań w ramach celu operacyjnego 4.2. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych. Ważnymi tematami powinny być m.in. rozwój usług wytchnieniowych oraz przeciwdziałanie ekonomicznym, społecznym i zdrowotnym skutkom COVID-19. Rekomendacja opracowania takiego dokumentu obowiązującego do roku 2034 w oparciu o ewaluację dotychczasowych działań rewitalizacyjnych w gminie oraz o aktualną pogłębioną diagnozę. Strategia rozwoju wskazuje obszary działań programu rewitalizacji lecz ich nie precyzuje.

POLITYKA SPOŁECZNA	Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	Uchwała Nr XX/144/2021 Rady Gminy Kamieniec z dnia 4.03. 2021 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciw działania Przemocy w Rodzinie 2021-2025	Rekomendacja w/s ewaluacji przebiegu realizacji programu oraz w zakresie opracowania nowego. Dokument powinien być spójny ze strategią i ją uszczegóławiać, głównie w odniesieniu do działań w ramach celu operacyjnego 4.2. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych Ewaluacja przebiegu realizacji programu oraz jego aktualizacja lub opracowanie nowego programu. Dokument powinien być spójny ze strategią i ją uszczegóławiać, głównie w odniesieniu do działań w ramach celu operacyjnego 4.2. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych
	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kamieniec	Uchwała VIII/35/2023 Rady Gminy Kamieniec z dn. 23.10.2024 r. ws. Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani w gminie na rok 2025 .	Program przyjmowany corocznie. Dokument powinien być spójny ze strategią i ją uszczegóławiać, głównie w odniesieniu do działań w ramach celu operacyjnego 4.2. Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych
Rozwój Lokalny	Program współpracy Gminy Kamieniec z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w sferze działalności pożytku publicznego	Programu współpracy Gminy Kamieniec z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w sferze działalności pożytku publicznego na rok 2025	Uchwała Nr IX/46/2024 Rady Gminy Kamieniec z dnia 27.11.2024 r. w sprawie współpracy Gminy Kamieniec z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025.	Program przyjmowany corocznie. Rekomenduje się opracowanie programu wieloletniej współpracy z organizacjami pozarządowymi. Obszary współpracy finansowej i niefinansowej powinny uwzględniać szczególnie te pola, które strategia uznaje za kluczowe oraz gdzie samorząd nie ma możliwości pełnego zaspokojenia potrzeb społecznych lub gdzie aktywność organizacji może istotnie podnieść poziom usług społecznych dostarczanych społeczności lokalnej (np. w ramach polityki społecznej). Program wieloletni pozwala na wdrożenie umów wieloletnich z organizacjami.

Rozwój Lokalny	Program odnowy wsi	Plany Odnowy Miejscowości: Goździchowo, Konojad, Łęki Wielkie, Maksymilianowo, Strategie Rozwoju Wsi: Karczewo, Wąbiewo, Parzęczewo i Wilanowo Gminy Kamieniec	W ramach programu Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+ z perspektywą do 2030 r. Realizacja celu 4.2 wzmocnienie mechanizmów, koordynacji i rozwoju realizowane są plany odnowy miejscowości, które są już nieaktualne oraz strategie rozwoju wsi w gminie Kamieniec, które są obecnie aktualne.	Opcjonalne opracowania programów, szczególnie dla miejscowości wyznaczonych jako obszary strategicznej interwencji, a także tych, gdzie centra lokalne i miejsca integracji nie występują lub wymagają modernizacji. Programy mogą uszczegółowić zapisy strategii, tworzą przestrzeń do realizacji wielu działań lokalnych, w tym stymulowania zaangażowania społecznego w sprawy ważne dla rozwoju gminy.
Oświata	Plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Kamieniec oraz określenia granic ich obwodów Plan sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Kamieniec	Plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Kamieniec oraz określenia granic ich obwodów Plan sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Kamieniec	Uchwała Nr V/46/2019 Rady Kamieniec z dnia 28.03.2019 r. ws planu sieci i obwodów szkół podstawowych oraz przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w Gminie Kamieniec z perspektywą po 2019 r.	Dokument aktualny, strategia nie przewiduje zmian w sieci publicznych szkół podstawowych oraz przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w gminie. Ewentualne działania w tym zakresie warto poprzedzić audytem oświaty.
Zarządzanie kryzysowe	Plan zarządzania Kryzysowego Gminy Kamieniec	Plan zarządzania Kryzysowego Gminy Kamieniec	Plan zarządzania Kryzysowego Powiatu Grodziskiego zatwierdzony przez Starostę Grodziskiego	Rekomendowane opracowanie dokumentu z wykorzystaniem doświadczenia kadr zarządzających gminą.
Finanse publiczne	Wieloletnia prognoza finansowa	Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Kamieniec na lata 2025-2037	Uchwała Nr X/56/2024 Rady Gminy Kamieniec z dnia 18.12.2024 r. ws. WPF 2025-2037	Dokument aktualny, zgodny z zapisami strategii. Aktualizacja zgodnie z potrzebami.

8.4 SPRAWOZDAWCZOŚĆ REALIZACJI STRATEGII – ANALIZA WSKAŹNIKÓW

Podstawą kontroli kierunków rozwoju gminy zaplanowanych w strategii jest dysponowanie obiektywną wiedzą na temat osiąganych postępów oraz zdolność do reagowania na pojawiające się rozbieżności pomiędzy przyjętymi założeniami a uzyskiwanymi efektami. W dokumencie określono procesy i zaproponowano wskaźniki, by na ich podstawie móc monitorować i weryfikować, czy prace idą zgodnie z planem i czy obecne kierunki działań prowadzą do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Sprawozdawczość z realizacji strategii będzie realizowana w oparciu o dwa elementy: analizę wskaźnikową, podsumowanie realizacji kierunków działań określonych w strategii.

Analiza wskaźnikowa będzie opracowywana przez Referat Inwestycji Zagospodarowania Przestrzennego i Promocji oraz Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy w Kamieńcu, które pełnić będą funkcję centrum koordynacyjnego, na podstawie własnych danych i informacji, statystyk wewnątrz gminnych, statystyki publicznej (w szczególności generowanej przez Główny Urząd Statystyczny w ramach Banku Danych Lokalnych), a także statystyk realizatorów i partnerów realizacyjnych.

Rekomenduje się, aby przekazywanie informacji i danych odbywało się na mocy stosownych porozumień pomiędzy samorządem gminy oraz wskazanymi podmiotami. Analiza powinna uwzględniać wskaźniki określone w strategii, z których kluczowe znaczenie mają wskaźniki zgromadzone w poniższej tabeli, którym przypisano wartości bazowe i docelowe. Mogą one być poszerzane lub zamieniane, zgodnie z potrzebami systemu monitorowania i ewaluacji.

Analiza powinna być realizowana każdorazowo z wykorzystaniem jednego źródła danych, prowadzona w sposób dynamiczny, wskazując zmianę, jej zakres i kierunek, a także – w przypadku niepożądanych tendencji – rekomendacje zmierzające do poprawy funkcjonowania systemu wdrażania. Analiza może być również prowadzona w sposób porównawczy. Analiza wskaźnikowa realizowana będzie cyklicznie, najlepiej raz w roku.

Tab.18 Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

OBSZAR STRATEGICZNY 1 – GOSPODARKA I RYNEK PRACY					
CEL STRATEGICZNY 1 – KONKURENCYJNA I INNOWACYJNA GOSPODARKA LOKALNA, WYKORZYSTUJĄCA UWARUNKOWANIA, TRADYCJE I SPECJALIZACJE LOKALNE ORAZ PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ MIESZAKŃCÓW					
Cele operacyjne	Rezultaty	Wskaźnik Rezultatu	Źródło pozyskania informacji	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika
Cel operacyjny 1.1 Rozwój i kształtowanie nowych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni gminy	Zwiększenie arealu terenów inwestycyjnych w gminie. Pozyskanie nowych inwestorów.	Powierzchnia terenów inwestycyjnych. Liczba przedsiębiorstw w funkcjonujących na terenie gminy	Dane UG w Kamieńcu	412	412
			Dane UG w Kamieńcu	582	590
Cel operacyjny 1.2 Rozwój i promocja lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług	Wzrost dochodów gminy z tytułu opłaty targowej.	Wysokość dochodów gminy pochodzących z tytułu opłaty targowej w skali roku	Dane UG w Kamieńcu	12168,00 zł	14000,00 zł

Cel operacyjny 1.3 Rozwój obszarów wiejskich, rolnictwa i branż powiązanych.	Poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych na terenie gminy. Zapewnione wsparcie dla lokalnych rolników chcących rozwijać swoją działalność.	Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w gminie. Liczba gospodarstw rolnych, które skorzystały z doradztwa rolniczego w skali roku.	Dane GUS Dane GUS i UG w Kamieńcu	22,3 ha b.d.	30 ha b.d.
Cel operacyjny 1.4 Wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców	Wzrost Przedsiębiorczości lokalnej. Poprawa warunków dla zakładania i prowadzenia podmiotów ekonomii społecznej.	Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców. Liczba działających na terenie gminy podmiotów fiz..	Dane GUS Dane UG w Kamieńcu	937 448	950 436
OBSZAR STRATEGICZNY 2 – DZIEDZICTWO, TURYSTYKA I OFERTA WOLNEGO CZASU					
CEL STRATEGICZNY 2 – ATRAKCYJNA I ROZWIJAJĄCA SIĘ OFERTA WYKORZYSTANIA WOLNEGO CZASU, BAZUJĄCA NA HISTORII I BOGATYM DZIEDZICTWIE KULTUROWYM ORAZ WALORACH PRZYRODNICZO – KRAJOBRAZOWYCH GMINY					
Cel operacyjny 2.1 Ochrona dziedzictwa historycznego oraz wzmocnienie roli kultury w procesach rozwoju społecznego i gospodarczego gminy i jej mieszkańców	Zwiększenie oferty kulturalnej i rozrywkowej skierowanej do różnych grup mieszkańców. Zwiększenie oferty Centrum Kultury i Biblioteki Pub. z filiami	Liczba dużych imprez organizowanych przez CK i BP w ciągu roku. Liczba czytelników w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców.	Dane CK i BP Dane CK i BP	9 57	14 65
Cel operacyjny 2.2 Rozwój infrastruktury oraz kreowanie spójnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku, wzmacniających atrakcyjność osadniczą i turystyczną gminy	Wzrost aktywności ruchowej mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży. Wzrost zainteresowania ofertą gospodarstw agroturystycznych oraz pensjonatów na terenie gminy.	Liczba członków lokalnych klubów sportowych, oraz ćwiczących w ramach poszczególnych sekcji. Liczba obiektów noclegowych, w tym agroturystycznych	Dane UG w Kamieńcu i klubów sportowych Dane UG w Kamieńcu	40 1	45 1

OBSZAR STRATEGICZNY 3 – PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

CEL STRATEGICZNY 3 – KOMFORT I BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW W WYMIARZE ŚRODOWISKOWYM, PRZESTRZENNYM I KOMUNIKACYJNYM

Cel operacyjny 3.1 Zapewnienie powszechnego dostępu do systemów wodociagowych i kanalizacyjnych, gazowych, wykorzystujących technologie adekwatne do warunków osadniczych i przyrodniczych	Zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych.	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej.	Dane ZK w Kamieńcu	37,0%	47.%
	Zwiększenie dostępności usług w zakresie zbiorowego dostarczania wody.	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci wodociągowej.	Dane ZK w Kamieńcu oraz UG w Kamieńcu	99,3%	100%
Cel operacyjny 3.2 Ochrona zasobów środowiskowych i adaptacja do zmian klimatu	Zwiększenie dostępności usług dostarczania paliwa gazowego.	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci gazowej.	Dane PGNiG, G.EN. GAZ ENERGIA	70,3%	80%
	Wzrost świadomości ekologicznej.	Odsetek odpadów zbieranych selektywnie.	Dane ZK w Kamieńcu	35%	65%
Cel operacyjny 3.3 Ochrona i kształtowanie krajobrazu oraz funkcjonalne zarządzanie przestrzenią	Rozwój życia gospodarczego w rynku.	Liczba stałych punktów handlowych i usługowych w gminie.	Dane UG Kamieniec	84	78
	Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych dla mieszkańców.	Liczba nowych działek gminnych uregulowanym statusie prawnym	Dane UG w Kamieńcu	700	800
Cel operacyjny 3.4 Zwiększenie dostępności komunikacyjne oraz mobilności mieszkańców	Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej.	Długość wybudowanej i modernizowanej infrastruktury drogowej w skali roku.	Dane UG w Kamieńcu	2,5 km	3 km
	Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości usług transportu	Liczba gminnych linii komunikacyjnych.	Dane UG w Kamieńcu	3	3
Cel operacyjny 3.5 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym	Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.	Liczba wypadków i kolizji na terenie gminy.	Dane Policji	33 1	35 2
	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie unikania zagrożeń i reagowania w sytuacji zagrożeń.	Liczba dzieci, które w szkołach przeszły kursy i szkolenia z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa w skali roku	Dane ze szkół w gminie Kamieniec	300	350

OBSZAR STRATEGICZNY 4 – KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY

CEL STRATEGICZNY 4 – SYSTEM USŁUG PUBLICZNYCH WYSOKIEJ JAKOŚCI, DOSTOSOWANY DO POTRZEB I OCZEKIWAŃ SPOŁECZNYCH, ODPOWIADAJĄCY WYZWANIAM WSPÓŁCZESNOŚCI, GWARANTUJĄCY ROZWÓJ WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ GMINY

Cel operacyjny 4.1 Skuteczna i efektywna polityka oświatowa, odpowiadająca na wyzwania XXI wieku	Rozwój przyszkolonej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej. Rozwój współpracy międzyszkolnej i międzynarodowej	Liczba nowych i wyremontowanych boisk sportowych przy szkołach. Liczba projektów międzynarodowej wymiany uczniów.	Dane UG w Kamieńcu	3	3
			Dane UG w Kamieńcu	0	1
Cel operacyjny 4.2 Zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych	Zapewnienie oferty całodobowych i dziennych form wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych. Zwiększenie dostępu do nowych mieszkań.	Liczba osób korzystających z całodobowych i dziennych form wsparcia. Liczba nowych mieszkań oddanych do użytku.	Dane OPS w Kamieńcu	0	0
			Dane UG w Kamieńcu	22	25
Cel operacyjny 4.3 Strategiczne zarządzanie rozwojem gminy, służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu	Zapewnienie dostępności administracji lokalnej dla wszystkich mieszkańców, w tym ze szczególnymi potrzebami. Zwiększenie liczby spraw załatwianych elektronicznie.	Liczba obiektów użyteczności publicznej zmodernizowana - na architektonicznie pod kątem osób ze szczególnymi potrzebami. Odsetek spraw załatwianych cyfrowo przez Urząd Gminy.	Dane UG w Kamieńcu	1	3
			Dane UG w Kamieńcu	10.0%	30.0%

W miarę możliwości, sprawozdawczość zostanie oparta także w oparciu o podsumowanie realizacji poszczególnych kierunków działań, które przygotuje Referat Inwestycji, Zagospodarowania Przestrzennego i Promocji oraz Referat Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy w Kamieńcu, na podstawie informacji własnych oraz otrzymanych od partnerów realizacyjnych i podmiotów zaangażowanych. W takim przypadku będą oni proszeni o przedstawienie skondensowanej informacji z realizacji własnych działań, określonych w strategii, najlepiej z wykorzystaniem zestandaryzowanego formularza sprawozdawczego.

Sprawozdawczość zostanie skoordynowana z nałożonym na gminy, zgodnie z dyspozycją art. 28aa. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, obowiązkiem opracowania i przedstawienia w terminie do dnia 31 maja każdego roku raportu o stanie gminy. Raport powinien obejmować odniesienie się do stanu realizacji strategii.

Ponadto, zakłada się, że w połowie okresu obowiązywania i wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 oraz po zakończeniu jej realizacji rekomendowana jest ewaluacja strategii, rozumiana jako ocena interwencji według rezultatów, oddziaływania oraz potrzeb, które miała spełnić.

Ewaluacja ma na celu podniesienie jakości działań poprzez zwiększenie adekwatności, skuteczności, użyteczności, efektywności i trwałości.

Ewaluacja tym odróżnia się od monitoringu, który prowadzony jest stale w celu zapewnienia prawidłowości i efektywności działań strategii – pozwala wykryć zagrożenia i ewentualną konieczność modyfikacji planowanych do realizacji zadań lub podmiotów odpowiedzialnych/współpracujących przy realizacji zadań. Ewaluacja może być zrealizowana w formie spotkania strategicznego z udziałem władz samorządowych oraz najważniejszych interesariuszy lokalnych i partnerów realizacyjnych, jej docelowym efektem powinna być lista proponowanych zmian do strategii.

Wyżej wymienione materiały i informacje będą podstawą dla Wójta Gminy Kamieniec oraz Rady Gminy w Kamieńcu do podejmowania oceny realizacji strategii, wprowadzania uzupełnień oraz dokonywania niezbędnych i uzasadnionych zmian (reagowanie na zmieniające się uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne).

IX. RAMY FINANSOWE I POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY KAMIENIEC NA LATA 2025-2034

9.1 RAMY FINANSOWE

Ramy finansowe wskazują wielkości środków finansowych szacowanych na realizację strategii, a jednocześnie potwierdzają możliwość realizacji przez gminę zaplanowanych działań. Ramy finansowe są uzależnione od zakresu przedmiotowego i horyzontu czasowego podejmowanych działań, kondycji finansowej gminy oraz jej możliwości inwestycyjnych, w tym założeń długofalowej polityki finansowej i inwestycyjnej. Przy ich konstruowaniu wykorzystano doświadczenia zebrane w wyniku działań podejmowanych w ostatnich latach, w tym przede wszystkim związane z wdrażaniem poprzedniej strategii na lata 2008-2015, a także dostępności potencjalnych zewnętrznych źródeł finansowania.

Finansowanie działań rozwojowych, określonych w Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034, będzie się odbywać przy wykorzystaniu środków, które pozostają w dyspozycji samorządu, lub o które gmina może skutecznie zabiegać. Wśród nich najistotniejsze są środki publiczne. Środki pochodzące z budżetu gminy będą zapewniały niezbędne współfinansowanie projektów w ramach programów operacyjnych i innych finansowanych ze źródeł krajowych i międzynarodowych.

Analizując zdolność Gminy Kamieniec do realizacji zadań wynikających z zapisów strategii, należy odnieść się do danych historycznych przedstawiających stan finansów gminnych, a także dokonać próby określenia potencjału inwestycyjnego gminy w perspektywie objętej strategią, opierając się przy tym na danych prognostycznych.

W analizowanym okresie 2013-2023, z roku na rok, rosły dochody budżetu gminy, zwiększając się z ok. 22,30 mln zł w roku 2013 do 44,82 mln zł w roku 2023. Wyraźnie wzrosły także dochody budżetu gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca – na początku analizowanego okresu było to ok. 3372,26 zł, na końcu 7216,89 zł.

Z punktu widzenia struktury budżetu gminy istotnym źródłem dochodów były subwencje przekazywane z budżetu państwa. W analizowanym okresie wartość subwencji wzrasta z poziomu ok. 7,61 mln zł do ok. 10,85 mln zł.

Wymiarem aktywności samorządu terytorialnego w kreowaniu podstaw rozwoju lokalnego są przede wszystkim wydatki budżetowe. Należy wskazać wyraźny wzrost wydatków budżetowych ponoszonych przez Gminę Kamieniec.

W analizowanym okresie 2013-2023 wydatki wzrosły one z ok. 20,65 mln zł do ok. 46,71 ml zł. Podobnie w całym okresie wzrastały wydatki gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W roku 2013 było to ok. 3122,01 zł, a w 2023 już ok. 7521,20 zł.

Szczególnym rodzajem wydatków są wydatki inwestycyjne, które służą kreowaniu nowej jakości życia mieszkańców gminy, tworząc podstawy trwałego rozwoju społecznego, gospodarczego, środowiskowego i przestrzennego. W okresie analizowanym w roku 2013 wyniosły one 3,35 mln zł, a w 2023 już ok. 13,98 mln. zł.

W przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy wydatki inwestycyjne wzrosły w ostatnich 10-ciu latach ponad 2 krotnie, osiągając pułap 490,42 zł z poziomu 256,92 zł w 2013 roku.

Mimo zwiększających się ogólnych wydatków, przy zmniejszających się wydatkach inwestycyjnych, gmina z powodzeniem realizowała swoje zobowiązania z zakresu obsługi zadłużenia. Od 2013 roku wyraźnie widoczny jest trend spadku obciążeń budżetu gminy z tytułu obsługi długu – z 223,79 tys. zł w 2013 r. do 0 tys. zł w 2023 roku, czyli o 223,79% mniej.

Przeprowadzona analiza wykazała, że okresie 2013-2023 Gmina Kamieniec prowadziła zrównoważoną politykę budżetową (w sposób odpowiedzialny gospodarowano środkami budżetowymi, prowadząc skuteczną politykę zwiększania dochodów gminy przy jednoczesnym zwiększaniu wydatków, w tym wydatków inwestycyjnych), a jednocześnie potwierdza możliwość wykorzystania wsparcia funduszy zewnętrznych w realizacji projektów zapisanych w strategii.

Tworząc ramy finansowe planowanej działalności związanej z realizacją projektów ujętych w strategii, należy wziąć pod uwagę prognozy dotyczące źródeł i wysokości finansowania projektów w ramach Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027, prognozy dotyczące stanu finansów publicznych, kluczowe wskaźniki makroekonomiczne, przy uwzględnieniu sytuacji w jakiej znajdować się będzie budżet Gminy Kamieniec w perspektywie najbliższych lat.

Założenia przyjęte w analizie dotyczą m.in.:

- ❖ Wieloletniego planowania finansowego, w szczególności powiązania Strategii z: Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy Kamieniec na lata 2025-2037, Strategią Rozwoju Województwa „Wielkopolska 2030” i Funduszem Europejskim dla Wielkopolski na lata 2021-2027, Wieloletnim Planem Finansowym Państwa, Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030, Koncepcji Rozwoju Kraju do 2050 r.(KRK2050) itp.;
- ❖ Utrzymującej się nadal dużej liczby podmiotów publicznych, których środki mogą być wykorzystywane dla realizacji celów zapisanych w strategii w sposób bezpośredni – np. jako element kontraktów terytorialnych, środków w ramach RPO lub pośredni – jako element programów sektorowych, których instrumenty są koordynowane dla osiągnięcia celów rozwoju wyznaczonych w odniesieniu do określonego terytorium, co oznacza w konsekwencji możliwość skorzystania z dużej liczby rozproszonych źródeł finansowania przedsięwzięć ujętych w strategii;
- ❖ Rosnącej roli środków prywatnych, za pomocą których można realizować cele rozwojowe ujęte w strategii, w tym funduszy pożyczkowych, gwarancji i poręczeń kredytowych, bankowych usług finansowych, jak i mechanizmów oraz form partnerstwa publiczno-prywatnego;
- ❖ Dużej wysokości środków wydatkowanych przez budżet UE, budżet państwa i inne podmioty publiczne na realizację przedsięwzięć wspierających rozwój społeczny, gospodarczy, środowiskowy i przestrzenny oraz kreujących konkurencyjność w wymiarze lokalnym i regionalnym.

Strategia określa kierunki interwencji podejmowane w perspektywie roku 2034, w tym szereg kluczowych inwestycji gminnych, które dotyczą w przeważającej mierze rozwoju infrastruktury sieciowej (drogi, kanalizacja i wodociąg, gaz), komunikacyjnej, w tym rowerowej, wskazując równocześnie potencjalne źródła finansowania.

Horyzont czasowy założonych działań obejmuje okres 2025-2037, a ich wymiar finansowy oszacowany został na ponad 27,959 mln zł (wartość kluczowych inwestycji ww. okresie). Wycena wykorzystuje m.in. bazę wiedzy i doświadczeń powstałą w wyniku prac nad ramami finansowymi dla innych dokumentów funkcjonujących na poziomie gminy, realizacji różnego

typu inwestycji planowanych do realizacji w przyszłości w gminie, a także w oparciu o informacje finansowe zapisane w opracowanych już projektach, studiach wykonalności itp.

Zasada dodatkowości środków finansowych w realizacji projektów zapisanych w strategii oznacza, że to od potencjału inwestycyjnego jednostki samorządu terytorialnego zależy, w jakim czasie i ile środków finansowych będzie mogła ona przeznaczyć na działania związane z rozwojem, czyli przede wszystkim na realizację strategii rozwoju gminy. Dlatego tak istotne jest oszacowanie potencjału inwestycyjnego gminy.

Wskaźniki do szacowania potencjału inwestycyjnego gminy zaczerpnięto z prognoz finansowych zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Kamieniec na lata 2025-2037, przyjętej Uchwałą nr X/56/2024 Rady Gminy Kamieniec w dniu 18 grudnia 2024 roku. Przyjęto w nich z dużą ostrożnością prognozowaną wysokość wydatków gminy ogółem na poziomie ok 27,959 mln zł. Określając potencjał inwestycyjny Gminy Kamieniec, posłużono się metodologią opartą na algorytmie obejmującym założenie, że:

$PI = Wog. \times Wi$ gdzie:

PI= potencjał inwestycyjny jednostki samorządu terytorialnego

Wog.= Wydatki budżetowe ogółem

Wi = średni procentowy udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem jednostki samorządu terytorialnego.

Potencjał inwestycyjny gminy stanowi iloczyn jego prognozowanych wydatków w okresie objętym prognozą i średniego procentowego udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach w tym okresie. Tak wyliczony potencjał inwestycyjny gminy można uznać za podstawę przyszłej aktywności inwestycyjnej gminy.

Analizując dane WPF 2025-2037 ustalono, że wydatki budżetowe ogółem wyniosą 620,317 mln. zł, w tym wydatki inwestycyjne 27,959 mln. zł. Średnia wartość planowanego procentowego udziału wydatków inwestycyjnych ponoszonych przez gminę w okresie 2025-2037 wyniesie 4,51%. Dzięki temu możliwe było oszacowanie potencjału inwestycyjnego Gminy Kamieniec w okresie realizacji strategii. Wykorzystując wskazany wyżej algorytm oszacowano go na ok. 27,959 mln zł. Średniorocznie gmina może zatem przeznaczyć na inwestycje do 2,152 mln. zł.

Należy to zestawzić z wynikami przeprowadzonej analizy projektów inwestycyjnych, określonych w WPF, która wskazuje, że w okresie 2025-2034 Gmina Kamieniec planuje wydać na inwestycje 27,959 mln zł. Tym samym należy się spodziewać, że szacowana kwota roczna 2,152 mln. zł. na inwestycje w okresie 2025-2034 jest możliwa do osiągnięcia, a gmina dysponuje potencjałem sfinansowania projektów ujętych w strategii.

9.2 POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Niniejsza strategia określa cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działania Gminy Kamieniec w perspektywie roku 2034. Chcąc zrealizować konkretne zamierzenia wynikające ze strategii, oprócz adekwatnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i rzeczowych, niezbędne jest posiadanie odpowiednich środków finansowych.

Wyzwaniem dla samorządu będzie zatem zabezpieczenie i pozyskiwanie odpowiednich środków na realizację zaplanowanych we wskazanym czasie przedsięwzięć. Budżet lokalny jest ograniczony względem potrzeb oraz stale rosnącej liczby zadań gminy.

W związku z tym koniecznością staje się sięganie do innych, zewnętrznych źródeł finansowania. Dla prowadzenia efektywnej i skutecznej polityki rozwoju Gminy Kamieniec będą wykorzystywane wszystkie dostępne środki finansowe. Biorąc to pod uwagę, a także zakładany okres obowiązywania strategii, należy wyszczególnić następujące potencjalne źródła finansowania:

- ❖ Środki własne gminy,

- ❖ Środki budżetu innych jednostek samorządu terytorialnego: województwa i powiatu,
- ❖ Środki pochodzące z budżetu państwa,
- ❖ Środki funduszy celowych, np. pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- ❖ Fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz Wspólnej Polityki Rolnej,
- ❖ Inne fundusze ze źródeł europejskich jak np. fundusze norweskie i fundusze EOG,
- ❖ Środki sektora prywatnego, w tym formuła partnerstwa publiczno-prywatnego oraz fundusze sektora pozarządowego,
- ❖ Kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe.

Z punktu widzenia dostępnych środków zewnętrznych, najistotniejszym źródłem finansowania, zarówno w zakresie zadań inwestycyjnych, jak i tzw. „projektów miękkich”, czyli projektów ukierunkowanych na rozwój zasobów ludzkich, są fundusze europejskie. Mając na względzie okres obowiązywania Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec do roku 2034, należy przyjąć, iż finansowanie działań w niej określonych będzie przypadało na okres Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027 oraz wsparcie w ramach nowego Europejskiego Funduszu Odbudowy (Next Generation EU).

Podsumowując ogólną realizację programów, zgodnie z informacją Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, do 24 stycznia 2021 r. podpisano z beneficjentami 84 171 umów o dofinansowanie projektów. Łączna wartość tych inwestycji wynosi 515,2 mld zł. W tej kwocie udział funduszy UE to 313,3 mld zł, czyli 91,2 procent całej dostępnej alokacji środków UE1

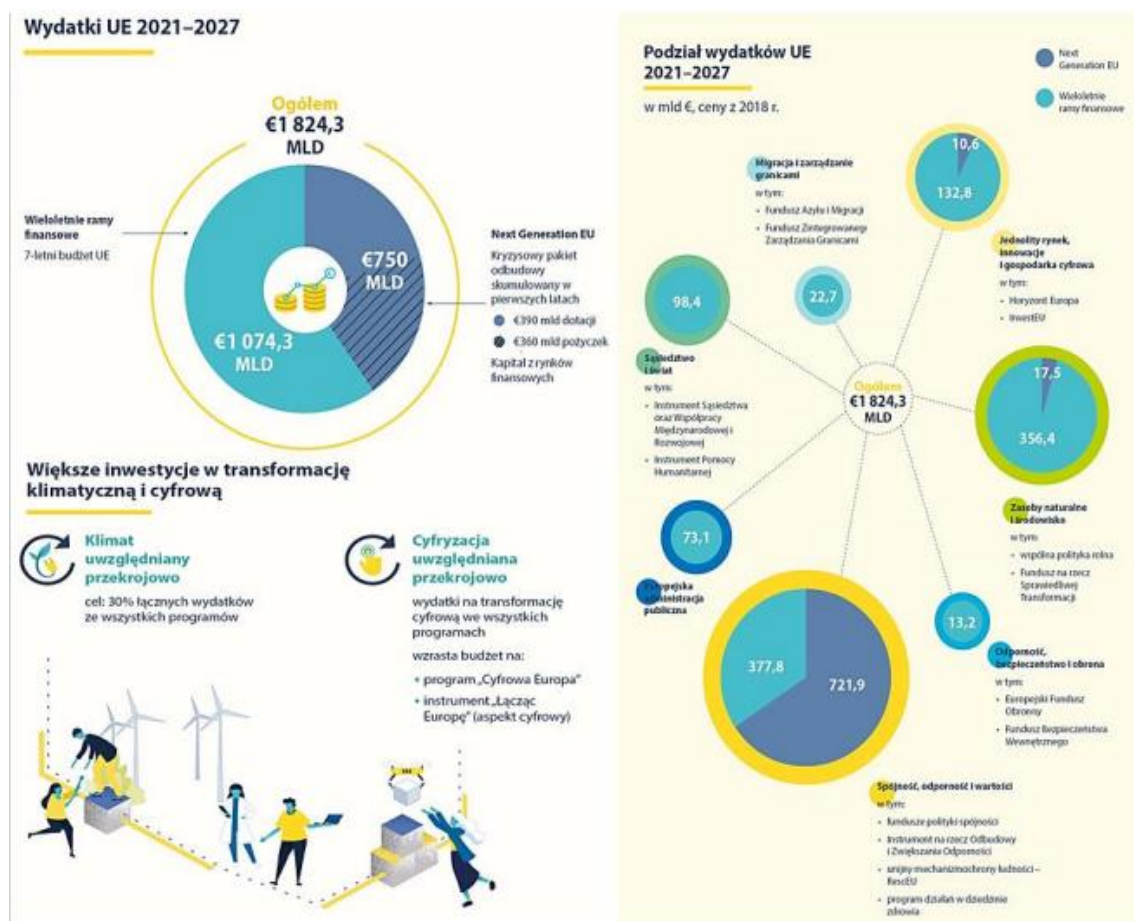
Nowy siedmioletni budżet Unii Europejskiej (wieloletnie ramy finansowe) zaplanowano na 1 074,3 mld euro, a antykryzysowy pakiet odbudowy skumulowany w pierwszych latach ma wynieść 750 mld euro, w tym 390 mld euro w formie dotacji. Łącznie oznacza to kwotę 1 824,3 mld euro. Środki te mają wspierać odbudowę państw po pandemii Covid-19 oraz inwestycje w transformację ekologiczną i cyfrową.

Tematyczne kierunki wydatkowania środków określono następująco:

- ❖ Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa: 143,4 mld euro (z tego 10,6 mld euro w ramach Next Generation EU), w tym: Horyzont Europa i Fundusz InvestEU;
- ❖ Spójność, odporność i wartości: 1 099,7 mld euro (721,9 mld euro - fundusz odbudowy), w tym: fundusze polityki spójności, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, Unijny Mechanizm Ochrony Ludności – RescEU, program działań w dziedzinie zdrowia;
- ❖ Zasoby naturalne i środowisko: 373,9 mld euro (17,5 mld euro - fundusz odbudowy), w tym: wspólna polityka rolna, Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji;
- ❖ Migracja i zarządzanie granicami: 22,7 mld euro, w tym: Fundusz Azylu i Migracji oraz Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami;
- ❖ Bezpieczeństwo i obrona: 13,2 mld euro, w tym: Europejski Fundusz Obronny i Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- ❖ Sąsiedztwo i świat: 98,4 mld euro, w tym Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej oraz Instrument Pomocy Humanitarnej;
- ❖ Europejska administracja publiczna: 73,1 mld euro²

Zgodnie z określonymi priorytetami, rosną inwestycje w transformację klimatyczną i cyfrową. Zakłada się, że kwestie klimatyczne będą uwzględniane przekrojowo, a łączne wydatki na ten cel osiągną 30% łącznych wydatków ze wszystkich programów. Podobnie cyfryzacja ma być traktowana przekrojowo - wydatki na transformację cyfrową znajdują się we wszystkich programach.

Rys.13 Budżet UE 2021 – 2027 i plan odbudowy infografika

1 <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/wiadomosci/postepy-w-realizacji-programow-na-lata-2014-2020-stan-na-24-stycznia-2021-roku/>

2 <https://www.consilium.europa.eu/pl/infographics/recovery-plan-mff-2021-2027/>

Filarem unijnego planu odbudowy ma być Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, zapewniający krajom europejskim wsparcie finansowe, by złagodzić społeczno-gospodarcze skutki pandemii Covid-19. Jego budżet ogółem to 672,5 mld euro (z 750 mld euro w ramach Europejskiego Funduszu Odbudowy), z czego 312,5 mld euro przewidziano w formie dotacji. Środki będą wypłacane państwom członkowskim na podstawie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, w których znajdą się projekty reform i inwestycji publicznych. Plany muszą odzwierciedlać wyzwania krajowe, a jednocześnie być zgodne z priorytetami Unii (wspierać wzrost i zatrudnienie oraz odporność społeczno-gospodarczą, przyczyniać się do ochrony klimatu i równowagi ekologicznej, sprzyjać transformacji cyfrowej). Przykłady dziedzin, których mogą dotyczyć projekty obejmują:

- ❖ Czyste technologie,
- ❖ Efektywność energetyczną,
- ❖ Inteligentny transport,
- ❖ Łączność elektroniczną,
- ❖ Usługi cyfrowe,
- ❖ Badania i innowacje,
- ❖ Edukację, umiejętności i pracę,
- ❖ Zdrowie³

Środki na odbudowę i zwiększanie odporności mogą zostać rozdysponowane do końca 2023 r., a reformy i inwestycje muszą zostać wykonane do 2026 r.

Nowa perspektywa budżetowa Unii Europejskiej to dla Polski około 170 mld euro (w cenach bieżących), w tym:

- ❖ 72,2 mld euro na politykę spójności,
- ❖ 3,8 mld euro z funduszu sprawiedliwej transformacji,
- ❖ 24,9 mld euro dotacji z Funduszu Odbudowy,
- ❖ 34,2 mld euro pożyczek z Funduszu Odbudowy,
- ❖ 21,6 mld euro na płatności bezpośrednie dla rolników,
- ❖ 10,6 mld euro na rozwój obszarów wiejskich,
- ❖ Około 2 mld euro w ramach instrumentu React EU (instrument na rzecz walki z negatywnymi skutkami COVID-19)

Trwają konsultacje Umowy Partnerstwa, które dotyczą inwestowania funduszy europejskich w ramach polityki spójności i funduszu sprawiedliwej transformacji. Około 60% funduszy z polityki spójności trafi do programów realizowanych na poziomie krajowym, a pozostałe 40% otrzymają programy regionalne, zarządzane przez marszałków województw. Programy będą funkcjonowały w podobnym układzie, jak w ramach perspektywy na lata 2014-2020.

Podział środków na poszczególne programy krajowe przedstawia się następująco:

- ❖ Infrastruktura i Środowisko – 25,1 mld euro (między innymi największe inwestycje infrastrukturalne, drogi, koleje, transport publiczny, ochrona środowiska),
- ❖ Inteligentny Rozwój – 8 mld euro (między innymi innowacje, współpraca nauki i biznesu),
- ❖ Wiedza, Edukacja, Rozwój – 4,3 mld euro (między innymi nauka, edukacja, żłobki, sprawy społeczne),
- ❖ Polska Cyfrowa – 2 mld euro (między innymi cyfryzacja, sieci szerokopasmowe),
- ❖ Polska Wschodnia – 2,5 mld euro (specjalna pula wsparcia dla województw Polski Wschodniej),
- ❖ Pomoc Techniczna – 0,5 mld euro (wsparcie dla instytucji wdrażających fundusze UE),

3 <https://www.consilium.europa.eu/pl/infographics/20201006-recovery-resilience-rrf/>

- ❖ Program dotyczący sprawiedliwej transformacji – 4,4 mld euro (pomoc w transformacji dla regionów górniczych: śląskiego, małopolskiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego, łódzkiego i lubelskiego),
- ❖ Program Pomoc Żywnościowa – 0,2 mld euro,
- ❖ Program Ryby – 0,5 mld euro,
- ❖ Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej – 0,56 mld euro⁵

Podsumowując, potencjalne źródła finansowania kierunków działań określonych w Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 obejmują m.in.:

- ❖ Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021 – 2027 z nowej perspektywy finansowej UE;
- ❖ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2021-2027 w ramach nowej perspektywy finansowej UE;
- ❖ Obecne i przyszłe programy operacyjne na poziomie krajowym, m.in.:
 - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko,
 - Program Operacyjny Inteligentny Rozwój,
 - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój,
 - Program Operacyjny Polska Cyfrowa;
- ❖ Dodatkowe źródła finansowania, m.in.:
 - Fundusze norweskie i EOG na lata 2014-2021,

- Program Life,
- ELENA,
- Program ERASMUS +,
- Program Interreg Europa Środkowa;
- ❖ Środki budżetu państwa, m.in.:
 - Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
 - Programy Ministerstwa Edukacji i Nauki,
 - Programy Ministerstwa Sportu,
 - Programy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, w tym nowy rządowy program na rzecz osób starszych "Aktywni plus", czy Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych,
 - Narodowy oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w tym programy: Moja woda, Czyste powietrze i STOP SMOG, Kangur - Bezpieczna i ekologiczna droga do szkoły,
 - Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg,
 - Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych,
 - Fundusz Inwestycji Samorządowych,
 - Program Mieszkanie +,
 - Program Maluch +,
 - Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030;
 - Narodowy Fundusz Zdrowia
- ❖ Dodatkowe formy finansowania, m.in.:
 - Partnerstwo Publiczno-Prywatne,
 - Krajowa i regionalna tarcza antykryzysowa.

W kontekście pozyskiwania zewnętrznego finansowania na działania rozwojowe trzeba przypomnieć, że aplikowanie musi być każdorazowo poprzedzone szczegółową analizą konkretnej dokumentacji konkursowej/programowej pod kątem uprawnionych beneficjentów, szczegółowych wymagań oraz wysokości wkładu własnego.

4 <https://samorząd.pap.pl/kategoria/aktualnosci/jak-beda-inwestowane-fundusze-ue-z-nowej-perspektywy-jest-plan-podzialu>

5 <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/w-co-zainwestujemy-fundusze-europejskie-rozpoczynamy-konsultacje-umowy-partnerstwa>.

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKI 2021 – 2027

Z potencjalnych źródeł finansowania działań / projektów zdefiniowanych w Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034 największe znaczenie mają fundusze europejskie, które Wielkopolska otrzymała na okres programowania 2021 – 2027.

Z tych funduszy Wielkopolska otrzymała ponad **2,1 mld euro**, które w zdecydowanej większości zostaną między innymi przeznaczone na rozwój przedsiębiorczości, innowacji i cyfryzacji, ochronę klimatu i środowiska, efektywność energetyczną, odnawialne źródła energii, transport, infrastrukturę edukacyjną, kulturalną, turystyczną, społeczną i zdrowotną, rewitalizację a także działania z zakresu rynku pracy i integracji społecznej.

Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (**ponad 487 mln euro**) przeznaczone zostaną z kolei na wsparcie regionalnego rynku pracy oraz włączenie społeczne, w tym aktywizację i integrację osób zagrożonych wykluczeniem.

Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (**ok. 414 mln zł**) przyczyni się natomiast do transformacji społeczno-gospodarczej subregionu Wielkopolski Wschodniej.

Kto bezpośrednio może otrzymać dofinansowanie?

O dofinansowanie projektu z nowego programu regionalnego mogą ubiegać się różne grupy w zależności od rodzaju wsparcia. Katalog uprawnionych wnioskodawców wskazany jest w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027. Możliwość ubiegania się o dofinansowanie może zależeć od formy organizacyjno- prawnej lub kompetencji i doświadczenia podmiotu składającego wniosek. Szczegółowe informacje na ten temat dostępne są w regulaminach naboru. Podmioty, które mogą występować o dofinansowanie to m. In.: przedsiębiorstwa, jednostki samorządu terytorialnego, instytucje integracji i pomocy społecznej, instytucje kultury i sportu, instytucje rynku pracy, instytucje ochrony zdrowia, instytucje wspierające biznes, instytucje nauki i edukacji, organizacje społeczne i związki wyznaniowe.

Kto pośrednio może otrzymać wsparcie?

Z Funduszy Europejskich mogą korzystać również osoby, instytucje lub grupy społeczne, które nie ubiegają się o dotacje bezpośrednio, ale biorą udział w projektach, na które wsparcie uzyskał inny podmiot. W ten sposób można np. wziąć udział w szkoleniach i stażach albo otrzymać wsparcie na założenie działalności gospodarczej. Tego typu projekty kierowane są przede wszystkim do osób w wieku 50+, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełno-
sprawnościami.

SKRÓT MOŻLIWOŚCI POZYSKANIA UNIJNEGO WSPARCIA W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH PRIORYTETÓW

PRIORYTET 1

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKIEJ GOSPODARKI

łącznie ponad 186 mln euro na przedsięwzięcia z zakresu innowacyjności nowych technologii, badań i prac rozwojowych oraz cyfryzacji:

Działanie 1.01 Wsparcie potencjału B+R podmiotów badawczych w regionie

Działanie 1.02 Wsparcie działalności B+R przedsiębiorstw i konsorcjów przedsiębiorstw z organizacjami badawczymi, w tym w zakresie infrastruktury B+R

Działanie 1.03 Rozwój e-usług i e-zasobów publicznych

Działanie 1.04 Rozwój e-usług i e-zasobów publicznych w ramach ZIT

Działanie 1.05 Wsparcie konkurencyjności i rozwoju przedsiębiorstw w dostosowaniu do wyzwań gospodarki – instrumenty finansowe

Działanie 1.06 Rozwój przedsiębiorstw poprzez wsparcie IOB / Klastyry oraz wsparcie ich potencjału

Działanie 1.07 Wzmocnienie procesu przedsiębiorczego odkrywania i promocja gospodarki w regionie

PRIORYTET 2

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ZIELONEJ WIELKOPOLSKI

łącznie ponad 331 mln euro na przedsięwzięcia z zakresu odnawialnych źródeł energii, efektywności energetycznej i zrównoważonej gospodarki wodno – ściekowej, a także związane z ochroną przyrody i przeciwdziałające zmianom klimatycznym:

Działanie 2.01 Wsparcie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Działanie 2.02 Wsparcie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów Ciepłarnianych – instrumenty finansowe

Działanie 2.03 Rozwój energii odnawialnej (OZE)

Działanie 2.04 Rozwój energii odnawialnej (OZE) – instrumenty finansowe

Działanie 2.05 Zwiększenie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe

Działanie 2.06 Zwiększenie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe w ramach ZIT

- Działanie 2.07** Rozwój zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej
- Działanie 2.08** Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
- Działanie 2.09** Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej – instrumenty finansowe
- Działanie 2.10** Ochrona i zachowanie przyrody wraz z rozwojem zielonej infrastruktury oraz ograniczeniem zanieczyszczeń

PRIORYTET 3

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ZRÓWNOWAŻONEJ MOBILNOŚCI MIEJSKIEJ W WIELKOPOLSCE

łącznie ponad 170 mln euro na przedsięwzięcia z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej – niskoemisyjny transport i budowa ścieżek rowerowych:

- Działanie 3.01** Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej
- Działanie 3.02** Rozwój zrównoważonej mobilności miejskiej w ramach ZIT

PRIORYTET 4

LEPIEJ POŁĄCZONA WIELKOPOLSKA W UE

łącznie ponad 191 mln euro na przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury drogowej i transportu kolejowego

- Działanie 4.01** Infrastruktura drogowa
- Działanie 4.02** Transport kolejowy

PRIORYTET 5

FUNDUSZ EUROPEJSKIE WSPIERAJĄCE SPOŁECZNĄ INFRASTRUKTURĘ DLA WIELKOPOLAN

łącznie ponad 193 mln euro na przedsięwzięcia w zakresie infrastruktury społecznej, kulturalnej, a także związanej z rozwojem edukacji i ochrony zdrowia

- Działanie 5.01** Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie poprzez wsparcie infrastruktury edukacyjnej
- Działanie 5.02** Infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego
- Działanie 5.03** Infrastruktura ochrony zdrowia
- Działanie 5.04** Kultura i zrównoważona turystyka

PRIORYTET 6

FUNDUSZ EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKI O SILNYM WYMIARZE SPOŁECZNYM

łącznie ponad 437 mln euro na przedsięwzięcia w zakresie poprawy dostępu do zatrudnienia i działania aktywizujące dla osób poszukujących pracy oraz na rzecz aktywnego włączenia społecznego

- Działanie 6.01** Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy – projekty PUP
- Działanie 6.02** Wsparcie w ramach OHP i mobilność w ramach sieci EURES
- Działanie 6.03** Wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy
- Działanie 6.04** Wsparcie pracowników i pracodawców
- Działanie 6.05** Wsparcie pracowników i pracodawców w ramach ZIT
- Działanie 6.06** Wsparcie systemu szkolnictwa ogólnego oraz systemu szkolnictwa zawodowego
- Działanie 6.07** Edukacja przedszkolna, ogólna oraz kształcenie zawodowe
- Działanie 6.08** Edukacja przedszkolna, ogólna oraz kształcenie zawodowe w ramach

ZIT

- Działanie 6.09** Wsparcie uczenia się przez całe życie
- Działanie 6.10** Aktywna integracja
- Działanie 6.11** Podmioty ekonomii społecznej
- Działanie 6.12** Integracja społeczno-gospodarcza obywateli państw trzecich, w tym migrantów
- Działanie 6.13** Usługi społeczne i zdrowotne
- Działanie 6.14** Usługi społeczne i zdrowotne w ramach ZIT
- Działanie 6.15** Wsparcie rodziny i systemu pieczy zastępczej
- Działanie 6.16** Integracja społeczna i aktywizacja społeczna

PRIORYTET 7**FUNDUSZ EUROPEJSKIE NA WIELKOPOLSKIE INICJATYWY LOKALNE**

łącznie ponad 110 mln euro na przedsięwzięcia z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych, przemysłowych i powojennych oraz związane z ochroną, rozwojem i promowaniem walorów turystycznych i dziedzictwa kulturowego

- Działanie 7.01** Rewitalizacja
- Działanie 7.02** Rewitalizacja – instrumenty finansowe
- Działanie 7.03** Kultura i turystyka

PRIORYTET 8**ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ (EFRR)**

łącznie ponad 20 mln euro na przedsięwzięcia infrastrukturalne z zakresu kultury, turystyki, ochrony klimatu, aktywizacji społecznej, odnowy wsi

- Działanie 7.01** Wsparcie rozwoju programowanego w Lokalnych Strategiach Rozwoju (RLKS)

PRIORYTET 9**ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ (EFS+)**

łącznie ponad 30 mln euro na przedsięwzięcia z zakresu aktywizacji zawodowej, edukacyjnej, społecznej

- Działanie 9.01** Wsparcie pracowników i pracodawców w ramach rozwoju lokalnego
- Działanie 9.02** Edukacja przedszkolna, ogólna oraz kształcenie zawodowe w ramach rozwoju lokalnego
- Działanie 9.03** Uczenie się przez całe życie w ramach rozwoju lokalnego
- Działanie 9.04** Usługi społeczne i zdrowotne w ramach rozwoju lokalnego
- Działanie 9.05** Aktywizacja społeczna osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym, budowanie lokalnego potencjału społeczeństwa obywatelskiego i zarządzanie strategią LSR

PRIORYTET 10**SPRAWIEDLIWA TRANSFORMACJA WIELKOPOLSKI WSCHODNIEJ**

łącznie ponad 398 mln euro na przedsięwzięcia z zakresu aktywizacji zawodowej, rozwoju przedsiębiorstw, ochrony środowiska, a także związane z rozwojem niskoemisyjnego transportu, rewitalizacji i usług społecznych.

- Działanie 10.01** Rynek pracy, kształcenie i aktywne społeczeństwo wspierające transformację gospodarki
- Działanie 10.02** Wsparcie inwestycji w MŚP i dużych przedsiębiorstwach
- Działanie 10.03** Budowa ekosystemu instytucji otoczenia biznesu oraz wsparcie publicznej infrastruktury B+R i cyfryzacji administracji publicznej
- Działanie 10.04** Zregenerowane środowisko przyrodnicze
- Działanie 10.05** Sprawnie funkcjonujący i zdekarbonizowany transport publiczny

Działanie 10.06 Przybliżenie Wielkopolski Wschodniej do osiągnięcia neutralności klimatycznej

Działanie 10.07 Infrastruktura na rzecz aktywnego społeczeństwa, edukacyjna oraz rewitalizacja wspierające transformację gospodarki

**WYKAZ PROGRAMÓW ORAZ CELÓW STRATEGICZNYCH, OPERACYJNYCH,
DZIAŁAŃ I PROJEKTÓW**

Lp.	Program / działanie / projekt	Strona
1.	Strategiczny Obszar Interwencji: 1 Gospodarka i Rynek Pracy	46
2.	Program operacyjny 1.1.1 Rozwój obszarów aktywności gospodarczej i inwestycyjnej (tworzenie i aktualizowanie dokumentów planistycznych, pozyskiwanie i scalanie terenów, uzbrojenie oraz zagospodarowanie).	46
3.	Działanie / Projekt 1.1.1.1 Zwiększenie areалу terenów inwestycyjnych w gminie. Pozyskanie nowych inwestorów.	46
4.	Działanie / Projekt 1.1.1.2 Zwiększenie obszarów aktywności gospodarczej i inwestycyjnej w gminie.	46
5.	Działanie / Projekt 1.1.1.3 Wzrost zainteresowania Inwestorów ofertą gminy.	47
6.	Działanie / Projekt 1.1.1.4 Zapewnienie wsparcia dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą i przedsiębiorców zamierzających inwestować w gminie. Poprawa jakości obsługi inwestorów/ przedsiębiorców.	47
7.	Działanie / Projekt 1.1.1.5 Poprawa zasięgu sieci telefonii komórkowej i dostępności szybkiego Internetu na terenie całej gminy.	48
8.	Program operacyjny 1.1.2 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości, handlu i usług z wykorzystaniem promocji.	49
9.	Działanie / Projekt 1.1.2.1 Realizacja projektu Gminnego Targowiska w Kamieńcu. Wzrost dochodów gminy z tytułu opłaty targowej.	49
10.	Działanie / Projekt 1.1.2.2 Poprawa warunków prowadzenia działalności handlowej w sołectwach. Wzrost dochodów gminy z tytułu opłaty targowej. Zwiększenie dostępności produktów lokalnych oraz ekologicznych.	49
11.	Działanie / Projekt 1.1.2.3 Poprawa warunków prowadzenia działalności handlowej i usługowej oraz dostępności do niej w gminie.	49
12.	Działanie / Projekt 1.1.2.4 Wzrost integracji lokalnego środowiska biznesowego i zyskanie partnera dla samorządu do projektów gospodarczych.	50
13.	Program operacyjny 1.1.3 Inicjowanie i wspieranie projektów z zakresu poprawy struktury obszarowej gospodarstw rolnych oraz rozwój rolnictwa u branż powiązanych.	51
14.	Działanie / Projekt 1.1.3.1 Poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych na terenie gminy.	51
15.	Działanie / Projekt 1.1.3.2 Wzrost zainteresowania ofertą produktów lokalnych. Wzrost obrotów lokalnych producentów, hodowców, sprzedawców i przedsiębiorców.	51
16.	Działanie / Projekt 1.1.3.3 Wzrost konkurencyjności rolnictwa i branż powiązanych.	52
17.	Program operacyjny 1.1.4 Współpraca międzysektorowa i międzyinstytucjonalna, wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców na terenie gminy.	52
18.	Działanie / Projekt 1.1.4.1 Zwiększenie odporności lokalnej przedsiębiorczości na kryzys. Minimalizacja strat dla budżetu gminy.	52
19.	Działanie / Projekt 1.1.4.2 Wzrost przedsiębiorczości lokalnej.	53
20.	Działanie / Projekt 1.1.4.3 Spadek bezrobocia, Przeciwdziałanie skutkom kryzysu na rynku pracy.	53
21.	Działanie / Projekt 1.1.4.4 Poprawa warunków do zakładania	54

	i prowadzenia. Podmiotów ekonomii społecznej.	
22.	Działanie / Projekt 1.1.4.5 Wzrost aktywności edukacyjnej osób dorosłych, System podnoszenia kompetencji mieszkańców gminy w różnych specjalnościach.	54
23.	Działanie / Projekt 1.1.4.6 Lepsze dopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb pracodawców.	55
24.	Strategiczny Obszar Interwencji: Dziedzictwo, Turystyka i Oferta Wolnego Czasu	57
25.	Program operacyjny 2.1.1 Działania na rzecz ochrony dziedzictwa historycznego poprzez wzmacnianie roli kultury w procesach rozwoju społecznego i gospodarczego gminy i jej mieszkańców.	57
26.	Działanie / Projekt 2.1.1.1 Zwiększenie oferty kulturalnej i rozrywkowej skierowanej do różnych grup mieszkańców. Poprawa jakości oferty kulturalnej i rozrywkowej skierowanej do różnych grup mieszkańców. Wzrost aktywności kulturalnej mieszkańców.	57
27.	Działanie / Projekt 2.1.1.2 Zwiększenie oferty wydarzeń kulturalnych i kulturalno-rozrywkowych skierowanej do mieszkańców, jak również dla turystów i gości.	57
28.	Działanie / Projekt 2.1.1.3 Modernizacja i rozbudowa bazy społeczno-kulturalnej. Poprawa dostępności miejsc z ofertą kulturalną dla osób z niepełnosprawnościami. Zmniejszenie kosztów utrzymania (energia) budynków infrastruktury społeczno-kulturalnej. Profesjonalizacja obsługi ruchu turystycznego.	58
29.	Działanie / Projekt 2.1.1.4 Zwiększenie możliwości organizacji większych imprez plenerowych na terenie gminy.	59
30.	Działanie / Projekt 2.1.1.5 Zwiększenie oferty centrum kultury i biblioteki publicznej. Poprawa jakości oferty domu kultury i biblioteki publicznej. Wzmacnianie potencjału integracyjnego centrum kultury i biblioteki publicznej. Wzrost aktywności kulturalnej i czytelniczej mieszkańców. Promowanie lokalnych twórców, opracowań i na temat gminy.	59
31.	Działanie / Projekt 2.1.1.6 Ochrona krajobrazu kulturowego gminy. Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych. Zwiększenie dostępności zabytków dla mieszkańców, jak również dla turystów i gości.	59
32.	Działanie / Projekt 2.1.1.7 Promocja i upowszechnianie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego gminy oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Zwiększenie oferty turystycznej.	60
33.	Program operacyjny 2.2.1 Działania w zakresie rozwoju infrastruktury sportu, rekreacji i wypoczynku w powiązaniu z wzmacnianiem atrakcyjności osadniczej i turystycznej gminy.	61
34.	Działanie / Projekt 2.2.1.1 Wzrost aktywności ruchowej mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży.	61
35.	Działanie / Projekt 2.2.1.2 Profesjonalizacja działalności klubów sportowych, zwiększenie oferty sportowej na terenie gminy, wzrost aktywności ruchowej mieszkańców.	61
36.	Działanie / Projekt 2.2.1.3 Modernizacja i rozbudowa bazy sportowej. Stworzenie oferty sportowej w gminie dla różnych grup odbiorców.	62
37.	Działanie / Projekt 2.2.1.4 Modernizacja i rozbudowa bazy rekreacyjnej. Poszerzenie oferty aktywnego spędzania wolnego czasu.	62
38.	Działanie / Projekt 2.2.1.5 Zwiększenie oferty imprez sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy. Wzrost aktywności ruchowej mieszkańców.	63
39.	Działanie / Projekt 2.2.1.6 Rozwój infrastruktury rowerowej i pieszo-rowerowej na terenie gminy. Poszerzenie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego.	63
40.	Działanie / Projekt 2.2.1.7 Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu.	63

	Wzmacnianie potencjału turystycznego gminy.	
41.	Działanie / Projekt 2.2.1.8 Wzmocnienie potencjału turystycznego gminy	64
42.	Działanie / Projekt 2.2.1.9 Wzrost zainteresowania ofertą gospodarstw agroturystycznych oraz pensjonatów na terenie gminy.	64
43.	Działanie / Projekt 2.2.1.10 Promocja i upowszechnienie materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturalnego gminy oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Profesjonalizacja obsługi ruchu turystycznego.	65
44.	Działanie / Projekt 2.2.1.11 Poprawa rozpoznawalności gminy jako miejsca atrakcyjnego dla spędzenia czasu wolnego. Zwiększenie ruchu turystycznego.	65
45.	Strategiczny Obszar Interwencji: 3 Przestrzeń i Środowisko	68
46.	Program operacyjny 3.1.1 Działania w zakresie zapewnienia powszechnego dostępu do systemu infrastruktury technicznej z zastosowaniem technologii dostosowanej do warunków osadniczych i przyrodniczych.	68
47.	Działanie / Projekt 3.1.1.1 Zwiększenie dostępności usług wodociągowych w gminie.	68
48.	Działanie / Projekt 3.1.1.2 Zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych.	68
49.	Działanie / Projekt 3.1.1.3 Zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych w zakresie innych form.	69
50.	Działanie / Projekt 3.1.1.4 Zwiększenie dostępności usług w zakresie zbiorowego dostarczania wody i odprowadzania ścieków.	69
51.	Działanie / Projekt 3.1.1.5 Zwiększenie dostępności usług w zakresie dostarczania wody – budowa studni głębinowych i zbiorowych ujęć wody.	70
52.	Działanie / Projekt 3.1.1.6 Zwiększenie dostępności usług w zakresie dostarczania wody w oparciu o analizę zasadności i opłacalności budowy ujęć wody i stacji jej uzdatniania.	70
53.	Program operacyjny 3.2.1 Działania w zakresie ochrony zasobów środowiskowych gminy połączone z adaptacją do zmian klimatu.	71
54.	Działanie / Projekt 3.2.1.1 Poprawa retencji. Poprawa warunków aero-sanitarnych powietrza	71
55.	Działanie / Projekt 3.2.1.2 Zwiększenie dostępności usług dostarczania paliwa gazowego.	71
56.	Działanie / Projekt 3.2.1.3 Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej. Dywersyfikacja źródeł ciepła.	72
57.	Działanie / Projekt 3.2.1.4 Poprawa wydajności energetycznej budynków lub mieszkań prywatnych.	72
58.	Działanie / Projekt 3.2.1.5 Likwidacja nie ekologicznych źródeł ciepła na terenie gminy. Poprawa jakości powietrza.	73
59.	Działanie / Projekt 3.2.1.6 Poprawa efektywności energetycznej systemu oświetlenia publicznego	73
60.	Działanie / Projekt 3.2.1.7 Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców.	73
61.	Działanie / Projekt 3.2.1.8 Wzrost wiedzy mieszkańców i przedsiębiorców w zakresie możliwości sfinansowania wymiany nie ekologicznego pieca, ocieplenia domu, czy instalacji OZE. Wzrost liczby prywatnych inwestycji	74
62.	Działanie / Projekt 3.2.1.9 Wzrost poziomu czystości środowiska. Wzmocnienie kondycji środowiska naturalnego na terenie gminy.	75
63.	Działanie / Projekt 3.2.1.10 Minimalizacja ilości odpadów niebezpiecznych na terenie gminy.	75
64.	Działanie / Projekt 3.2.1.11 Minimalizacja ilości powstających odpadów. Wzrost poziomu recyklingu odpadów.	75

65.	Działanie / Projekt 3.2.1.12 Minimalizacja ilości powstających odpadów poprzez zastosowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie Zero Waste, czy Less Waste. Wzrost poziomu recyklingu odpadów.	76
66.	Program operacyjny 3.3.1 Działania w zakresie zwiększenia dostępności komunikacyjnej oraz mobilności mieszkańców gminy.	76
67.	Działanie / Projekt 3.3.1.1 Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej.	76
68.	Działanie / Projekt 3.3.1.2 Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej.	77
69.	Działanie / Projekt 3.3.1.3 Poprawa integralności komunikacyjnej gminy. Zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości usług transportu publicznego	77
70.	Działanie / Projekt 3.3.1.4 Poprawa jakości powietrza. Obniżenie kosztów eksploatacji pojazdów.	78
71.	Działanie / Projekt 3.3.1.5 Poprawa jakości usług transportowych.	78
72.	Działanie / Projekt 3.3.1.6 Integracja różnych form transportu.	79
73.	Działanie / Projekt 3.3.1.7 Wzrost liczby użytkowników transportu publicznego. Wzrost liczby użytkowników rowerów.	79
74.	Program operacyjny 3.4.1 Działania w zakresie wsparcia systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym.	80
75.	Działanie / Projekt 3.4.1.1 Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie unikania zagrożeń i reagowania w sytuacji zagrożeń.	80
76.	Działanie / Projekt 3.4.1.2 Lepsza współpraca służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.	81
77.	Działanie / Projekt 3.4.1.3 Poprawa gotowości interwencyjnej służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Poprawa bezpieczeństwa publicznego.	81
78.	Działanie / Projekt 3.4.1.4 Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.	81
79.	Strategiczny Obszar Interwencji: 4 Kapitał Ludzki i Społeczny	84
80.	Program operacyjny 4.1.1 Działania w zakresie uzyskania w gminie skutecznej i efektywnej polityki oświatowej przystosowanej do wymogów XXI wieku.	84
81.	Działanie / Projekt 4.1.1.1 Poprawa warunków nauki. Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej. Dywersyfikacja źródeł ciepła w kierunku bardziej ekologicznych.	84
82.	Działanie / Projekt 4.1.1.2 Rozwój przyszłolnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej. Poszerzenie oferty aktywnego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży szkolnej.	84
83.	Działanie / Projekt 4.1.1.3 Poprawa jakości kształcenia, poprawa wyników egzaminów końcowych. Zwiększenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży. Wyrównywanie szans edukacyjnych.	85
84.	Działanie / Projekt 4.1.1.4 Wsparcie młodzieży w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych. Zwiększenie rozeznania rodziców w kwestii kierunkowania edukacji dziecka.	86
85.	Działanie / Projekt 4.1.1.5 Poprawa jakości kształcenia. Zwiększenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej. Wzmocnienie postaw przedsiębiorczych, kreatywnych i proinnowacyjnych wśród młodzieży szkolnej.	86
86.	Działanie / Projekt 4.1.1.6 Podniesienie kompetencji kadry kierowniczej i pedagogicznej.	87
87.	Działanie / Projekt 4.1.1.7 Rozwój współpracy międzyszkolnej i międzynarodowej. Poprawa jakości kształcenia, szczególnie języków obcych. Zwiększenie oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej.	87
88.	Działanie / Projekt 4.1.1.8 Wzrost aktywności ruchowej dzieci i młodzieży szkolnej. Poprawa zdrowia i kondycji fizycznej dzieci i młodzieży szkolnej.	88

89.	Działanie / Projekt 4.1.1.9 Poprawa dostępności i jakości kształcenia. Przygotowanie lokalnego systemu kształcenia na wypadek sytuacji nadzwyczajnych.	88
90.	Program operacyjny 4.2.1 Działania w zakresie zapewnienia w gminie dla mieszkańców dostępności do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych.	89
91.	Działanie / Projekt 4.2.1.1 Poprawa profilaktyki i diagnostyki na terenie gminy Wzrost świadomości społecznej w zakresie zdrowia. Podniesienie poziomu zdrowia publicznego.	89
92.	Działanie / Projekt 4.2.1.2 Modernizacja i rozbudowa infrastruktury ochrony zdrowia. Poprawa warunków leczenia.	89
93.	Działanie / Projekt 4.2.1.3 Zwiększenie dostępności i jakości usług z zakresu ochrony zdrowia.	90
94.	Działanie / Projekt 4.2.1.4 Poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców.	90
95.	Działanie / Projekt 4.2.1.5 Promocja i wsparcie rodziny, w tym rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zapewnienie prawidłowego rozwoju dzieci, wyrównywanie szans rozwojowych.	91
96.	Działanie / Projekt 4.2.1.6 Promocja i wsparcie rodziny, w tym rodzin w trudnej sytuacji ekonomicznej. Poprawa statusu materialnego rodzin.	91
97.	Działanie / Projekt 4.2.1.7 Promocja rodziny, wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej. Zapewnienie prawidłowego rozwoju dzieci, wyrównywanie szans rozwojowych.	92
98.	Działanie / Projekt 4.2.1.8 Przeciwdziałanie i zwalczanie dysfunkcji w rodzinie. Zapewnienie profesjonalnej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie.	92
99.	Działanie / Projekt 4.2.1.9 Przeciwdziałanie uzależnieniom i ograniczenie skutków patologii społecznych. Zapewnienie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym.	93
100.	Działanie / Projekt 4.2.1.10 Zapewnienie oferty całodobowych i dziennych form wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych.	93
101.	Działanie / Projekt 4.2.1.11 Wzrost aktywności osób starszych i z niepełnosprawnościami. Integracja społeczna i zawodowa osób starszych i z niepełnosprawnościami Poprawa jakości życia osób starszych i z niepełno sprawnościami.	94
102.	Działanie / Projekt 4.2.1.12 Wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z niepełno-sprawnościami, starszymi, samotnymi, chorymi, nie samodzielnyimi itp.	94
103.	Działanie / Projekt 4.2.1.13 Zwiększenie dostępu do nowych mieszkań. Zwiększenie możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkaniowych młodych rodzin z dziećmi, osób średnio i najniżej zarabiających, osób starszych, z niepełno sprawnościami, zagrożonych wykluczeniem społecznym.	95
104.	Działanie / Projekt 4.2.1.14 Poprawa stanu technicznego gminnych zasobów mieszkaniowych. Optymalizacja kosztów utrzymania gminnych zasobów mieszkaniowych, w tym zwiększenie wydajności energetycznej. Poprawa warunków mieszkaniowych osób korzystających z lokali komunalnych.	95
105.	Działanie / Projekt 4.2.1.15 Przeciwdziałanie negatywnym skutkom pandemii koronawirusa. Podniesienie poziomu zdrowia publicznego.	96
106.	Program operacyjny 4.3.1 Działania służące wzrostowi i włączeniu społecznemu i gospodarczemu ściśle powiązane ze strategicznym zarządzaniem rozwojem gminy.	96

107.	Działanie / Projekt 4.3.1.1 Poznanie ocen i opinii mieszkańców na temat dostępnych usług publicznych. Ewaluacja systemu świadczenie usług publicznych.	96
108.	Działanie / Projekt 4.3.1.2 Doskonalenie administracji i zarządzania. Podniesienie jakości usług publicznych.	97
109.	Działanie / Projekt 4.3.1.3 Zapewnienie dostępności administracji lokalnej dla wszystkich mieszkańców, w tym ze szczególnymi potrzebami. Poprawa warunków życia i funkcjonowania mieszkańców ze szczególnymi potrzebami.	97
110.	Działanie / Projekt 4.3.1.4 Wzrost dostępności i liczby e-usług. Zwiększenie liczby spraw załatwianych elektronicznie. Podniesienie jakości usług publicznych.	98
111.	Działanie / Projekt 4.3.1.5 Rozwój procesów współpracy z otoczeniem i interesariuszami administracji. Osiągnięcie efektu synergii.	98
112.	Działanie / Projekt 4.3.1.6 Profesjonalizacja NGO	99
113.	Działanie / Projekt 4.3.1.7 Rozwój współpracy samorządu z NGO. Podniesienie jakości realizacji zadań publicznych. Wzrost aktywności i partycypacji społecznej.	99
114.	Działanie / Projekt 4.3.1.8 Zwiększenie wpływu mieszkańców na decyzje budżetowe gminy. Wzrost aktywności i partycypacji społecznej.	100
115.	Działanie / Projekt 4.3.1.9 Wzrost aktywności i partycypacji społecznej	100
116.	Działanie / Projekt 4.3.1.10 Wzrost atrakcyjności osadniczej i turystycznej gminy. Zwiększenie liczby mieszkańców gminy. Zwiększenie liczby turystów odwiedzających gminę.	101

SPIS TABEL, RYSUNKÓW I SCHEMATÓW

Lp.	SPIS TABEL	STRONA
Tab.1	Mocne i słabe strony Gminy Kamieniec	20
Tab.2	Szanse i zagrożenia dla Gminy Kamieniec	21
Tab.3/1	Korelacja mocne stronu – szanse Gminy Kamieniec SWOT	23
Tab.3/2	Korelacja szanse – mocne strony Gminy Kamieniec TOWS	24
Tab.4/1	Korelacja słabe strony – szanse Gminy Kamieniec SWOT	26
Tab.4/2	Korelacja szanse – słabe strony Gminy Kamieniec TOWS	27
Tab.5/1	Korelacja mocne strony – zagrożenia Gminy Kamieniec SWOT	30
Tab.5/2	Korelacja zagrożenia – mocne strony Gminy Kamieniec TOWS	31
Tab.6/1	Korelacja Słabe strony – zagrożenia Gminy Kamieniec SWOT	34
Tab.6/2	Korelacja zagrożenia – słabe strony Gminy Kamieniec TOWS	35
Tab.7	Obszary terytorializacji polityki rozwoju dla Gminy Kamieniec	103
Tab.8	Liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach Gminy Kamieniec w 2023 roku	107
Tab.9	Rodzaj i stan dróg w 2023 roku w Gminie Kamieniec	107
Tab.10	Pomniki przyrody występujące na terenie Gminy Kamieniec	113
Tab.11	Drzewa o charakterze pomnikowym występujące na terenie Gminy Kamieniec	113
Tab.12	Liczba i powierzchnia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego do roku 2023, w tym uchwalonych na podstawie ustawy z 2003 roku i do 2023 roku	121
Tab.13	Struktura i cechy charakterystyczne planowania miejscowego Gminy Kamieniec do roku 2023	122
Tab.14	Natężenie wydawania decyzji o warunkach zabudowy w Gminie Kamieniec (2020-2023)	122
Tab.15	Funkcje terenów w poszczególnych miejscowościach Gminy Kamieniec	123
Tab.16	Zbiornicze zestawienie poszczególnych funkcji terenu, powierzchni obrębów Gminy Kamieniec na podstawie obowiązujących planów oraz studium	124

Tab.17	Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025-2034 z wytycznymi i założeniami w wybranych dokumentach wyższego rzędu	140
Tab.18	Oczekiwane rezultaty planowanych działań i projektów	154

Lp.	SPIS RYSUNKÓW	STRONA
Rys.1	Mapa Gminy Kamieniec	105
Rys.2	Mapa powiatu grodziskiego i sąsiednich gmin	106
Rys.3	Sieć infrastruktury drogowej na terenie Gminy Kamieniec	106
Rys.4	Mapa z obszaru glebowo – rolniczego Gminy Kamieniec	109
Rys.5	Mapa południowej części obszaru Gminy Kamieniec narażonej na niebezpieczeństwo powodzi dorzecza rzeki Obry	111
Rys.6	Mapa obszarów cennych przyrodniczo w Gminie Kamieniec	112
Rys.7	Mapa obszarów ochrony krajobrazu kulturowego w Gminie Kamieniec	114
Rys.8	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamieniec	117
Rys.9	Obszar Gminy Kamieniec objęty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	118
Rys.10	Zagospodarowanie przestrzenne Gminy Kamieniec	119
Rys.11	Obszary strategicznych interwencji w Wielkopolsce	132
Rys.12	Mapa jednostek samorządu terytorialnego znajdujących się w Poznańskiej Aglomeracji Metropolitalnej oraz powiatu grodziskiego	134
Rys.13	Budżet UE na lata 2021 - 2027	162

Lp.	SPIS SCHEMATÓW	STRONA
Schemat 1	Obszary strategicznego rozwoju Gminy Kamieniec do roku 2034	43
Schemat 2	Drzewo celów „Strategii Rozwoju Gminy Kamieniec na lata 2025 – 2034”	44

Przewodnicząca Rady Gminy

Paulina Kosicka